

807689

REMEKIRÓK
KÉPES KÖNYVTÁRA

A MAGYAR
NÉPKÖLTÉS
REMEKEI.

REMEKIROK
KÉPES
KÖNYVTÁRAK

A MAGYAR

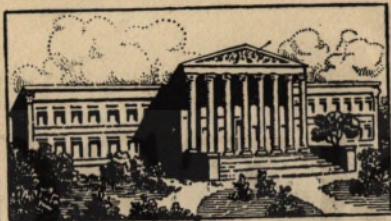
NÉPKÖLTŐ

REMEKEI

II.

LAMPÉL R.
VODIANER F. és T.
OS. ÉS KIR. UDV.
KÖNYVKERESKEDŐ
BUDAPESTEN
K. R. LADÁSA

**MAGYAR NEMZETI MUZEUM
ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁRA**

OLVASÓTERMI KÉZIKÖNYVTÁR

011701

KIKÖLCSÖNÖZNI NEM SZABAD

OSZK

Osztály Széchenyi Könyvtár

REMÉGIŐK KÉPES KÖNYVTÁRA

RADÓ ANNA

MAGYAR NÉPKÖLTÉS

REMÉKEL

OSZK
MAGYAR NÉPKÖLTÉS

REMÉKEL

BIS KÖNYVTÁR

REMEKIRÓK KÉPES KÖNYVTÁRA.

SZERKESZTI

RADÓ ANTAL.

A
MAGYAR NÉPKÖLTÉS
REMEKEI.

A
MAGYAR NÉPKÖLTÉS
REMEKEI.

Ω

SZERKESZTETTE

VIKÁR BÉLA.

MÁSODIK KÖTET.

BALLADÁK, ROMÁNCZOK STB.

BUDAPEST,

LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE

(Wodianer F. és Fiai) részvénytársaság.

~~2. sz. kötet~~
~~558 x c~~
~~4~~

MINDEN JOGG FENTARTVA.

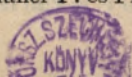

807689

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA
I. Nyomt. Növedéknapló.
1908 .év. 7 .SZ.

~~011701~~

I.

BALLADÁK ROMÁNCZOK ÉS
ROKONNEMÜEK.

JULIA SZÉP LEÁNY.

Julia szép leány jó reggel fölkele,
Kisétála vala a búzamezőbe,
A búzamezőbe, búzavirág szedni,
Búzavirág szedni, koszorúba kötni,
Koszorúba kötni, magát ott mulatni.
Borzogatni kezdé arany színű haját,
Mosogatni kezdé rózsaszín orcáját.
Föl is föltekinte a magas egekbe,
Egy szép gyalog ösvény hát ott jődögel le,
Azon ereszkedik fodor fehér bárány,
A napot s a holdat szarva között hozván ;
A fényes csillagot a homlokán hozta,
Két szép arany perecz, aj ! a két szarvában,
Aj ! a két oldalán két szép égő gyertya ;
Mennyi szőre szála, annyi csillag rajta.
Szóval mondja néki fodor fehér bárány :
»Meg ne ijedj tőlem, Julia szép leány !
Nem kisértet vagyok, mennyből követ vagyok ;
Azért küldött hozzád az Ur Jézus Krisztus,
Mert most esett híja szűzek seregének :
Ha eljőnnél velem, én oda vinnélek,
A mennyei karba, a szent szűzek közé,
Hogy betelnék veled az ők kegyes rendi ;
Első kakasszókor jönnék nézésedre.

Másod kakasszókor téged megkérnélek,
Harmad kakasszókor el is jönnek érted,
Negyed kakasszókor téged elvinnélek.

— Elmegyek, elmegyek, csak hadd menjek haza,
Hogy búcsúzzam el én apámtól, anyámtól.
Az anyjához fordul Julia szép leány,
Szóval mondja néki: Anyám, édes anyám!
Én is csak kimenék búzavirág szedni,
Búzavirág szedni, koszorúba kötni,
Koszorúba kötni, magamat mulatni;
Föl is föltekinték a magas egekbe,
Egy szép gyalog ösvény hát ott jődögel le,
Azon ereszkedék fodor fehér bárány,
A napot és holdat szarva között hozván;
A fényes csillagot a homlokán hozta,
Két szép arany perecz, aj! a két szarvába,
Aj! a két oldalán két szép égő gyertya;
Mennyi szőre, szála, annyi csillag rajta.
Szóval mondja nekem fodor fehér bárány:
»Meg ne ijedj tőlem Julia szép leány!
Nem kísértet vagyok, mennyből követ vagyok,
Azért küldött hozzád az Ur Jézus Krisztus,
Mert most esett híja szűzek seregének;
Ha eljőnnél vélem, én oda vinnélek
A mennyei karba, a szent szűzek közé,
Hogy bételnék veled az ők kegyes rendi;
Első kakasszókor jönnek nézésedre,
Másod kakasszókor téged megkérnélek,
Harmad kakasszókor el is jönnek érted,
Negyed kakasszókor téged elvinnélek.«

Sirass anyám, sirass, éltemben hadd halljam,
Hadd halljam éltemben, hogy síratsz holtomban!
Sírass anyám, sirass, míg előtted vagyok;

A királyfi.

De aztán ne sírass, ha útnak indulok.
 »Leányom, leányom, virágos kertembe
 Első raj méhemnek gyöngé lépecskéje,
 Gyöngé lépecskének sárguló viasza,
 Sárga viaszának földön futó füstje,
 Földön futó füstje, mennybe ható lángja!«
 Első kakasszókor jönnek kérésére,
 Másod kakasszókor meg is kéri őket,
 Harmad kakasszókor el is jönnek érte,
 Negyed kakasszókor el is viszik ötét.
 A mennyei harang huzatlan szólalék,
 A mennyei ajtó nyitatlan megnyílik,
 Julia szép leány oda béviteték,
 S a mennyország kulcsa kezébe adaték.

A KIRÁLYFI.

Egyszer egy királyfi
 Mit gondolt magába,
 Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
 Mit gondolt magába?

— Adjon isten kendnek
 Kendnek, kigyelmednek,
 Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
 Mit gondol magába?

Felöltözött szépen
 Kocsisi ruhába,
 Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
 Kocsisi ruhába.

Üljön le itt nálunk,
 Nálunk a divánra.
 Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
 Kocsisi ruhába.

Elment házasodni.
 Bíró lányát kérni,
 Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
 Mit gondolt magába?

— Nem azért jöttem én,
 Hogy én itt leüljek.
 Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
 Mit gondolt magába?

— Jó napot, jó napot
 Gazdag bíró lánya!
 Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
 Kocsisi ruhába.

Hanem azért jöttem:
 Jössz-e hozzám vagy sem?
 Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
 Kocsisi ruhába.

Nem megyek én kendhez,
Kocsisi legényhez.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Mert én gazdag vagyok,
Gazdag legényt várok.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

Van itt a szomszédban
Kosárkötő lánya.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Elmegyen az kendhez,
Kendhez, kigyelmedhez.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

Elment a királyfi
Kosárkötő lányhoz.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

— Jó napot jó napot
Kosárkötő lánya.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

— Adjon isten kendnek,
Kendnek, kigyelmednek.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondol magába?

Úljön le itt nálunk,
Nálunk a lóczára.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

— Nem azért jöttem én
Hogy én itt leüljek.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondol magába?

Hanem azért jöttem :
Jössz-e hozzám, vagy sem?
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

— Elmegyek én kendhez,
Kendhez, kigyelmedhez.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondol magába?

Mert én szegény vagyok,
Szegény legényt várok.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

Elment a királyfi
Szép palotájába,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Felöltözött szépen
Királyi ruhába.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Királyi ruhába.

Elment házasodni,
Bíró lányát kéri.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

— Jó napot, jó napot,
Gazdag bíró lánya,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Királyi ruhába.

— Adjon isten kendnek,
Kis királyi felség,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Üljön le itt nálunk,
Nálunk a divánra,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Királyi ruhába.

— Nem azért jöttem én,
Hogy én itt leüljek,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Hanem azért jöttem :
Jössz-e hozzám, vagy sem?
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Királyi ruhába.

— Elmegyek én kendhez,
Kis királyfi felség.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Mert én gazdag vagyok,
Gazdag legényt várok.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Királyi ruhába.

— Nem kellesz már nékem,
Ebadta hitványa !
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Eljön már én hozzám
Kosárkötő lánya,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

Elment a királyfi
Kosárkötő lányhoz,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

— Jó napot, jó napot,
Kosárkötő lánya !
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Királyi ruhába.

— Adjon Isten kendnek,
Kis királyi felség !
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Üljön le itt nálunk,
Nálunk a lóczára !
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Királyi ruhába.

— De nem azért jöttem,
Hogy én itt leüljek.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Hanem azért jöttem,
Jössz-e hozzám, vagy sem?
Hm, hm, hm, ha, ha ha,
Kocsisi ruhába.

— Nem megyek én kendhez,
Kis királyi felség.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Tegnap fogtam kezét
Egy kocsislegénynyel.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

— Én voltam az, nem más!
Öleljük meg egymást.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Megesküdött szépen
Kosárkötő lánynyal,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

Haza vitte ötét
Szép palotájába.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Talán most is élnek
Hogyha meg nem haltak.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

HÁROM ÁRVA.

Diófának három ága,
Az alatt ül három árva.
Három árva feketébe,
Édes anyja temetőbe.
Hova mentek három árva?
»Hosszú útra, bújdosásra.«
— Ne menj el te három árva,
Mert nem találsz jó gazdára.
Jertek hozzám három árva!
Adok hárman három vesszőt,
Verjétek meg a temetőt.
»Kelj fel, kelj fel, édes anyánk!
Leszakadt a testi ruhánk.«

— Nem kelhetek, három árva,
Le vagyok én mélyen zárva.
»Kelnék, kelnék, de nem tudok,
Mert a föld moha befogott.
Vagyon nektek mostohátok,
Aki fehért adjon rátok,
Fejeteiket megfésüli,
Orczátokat letörüli.
»Vagyon nekünk egy mostohánk,
Aki fehért adjon reánk.
Mikor fehért ad hátunkra,
Vérrel virágzik az alja.
Fejünket is megfésüli.

Gyenge orcánk üti-veri.
 Az ebédet is megfőzi,
 A vacsorát melegíti,
 Három árva sírva nézi ;
 Három árvát kirekeszti.
 Jertek, menjünk a pajtába,
 Boruljunk egymás nyakába,
 Ugy sírassuk jó anyánkat,
 A mi kedves jó dajkánkat !
 Tovább indult három árva,
 Hosszú útra, bújdosásra.
 Azt mondá a nagyobb árva :
 »Menjünk, menjünk bújdosásra,

Hosszú útra, Moldovába.«
 Azt mondá a kisebb árva :
 »Ne menjünk el Moldovába,
 Hosszú útra, bújdosásra,
 Inkább öljetek meg engem !
 Vegyétek ki szívem, májam,
 Takarjátok gyenge gyolcsba,
 Tegyétek be zöld ládába,
 Vigyétek bé Barassóba
 Tegyétek ki vaskapura,
 Vegyen példát minden árva,
 Kinek nincsen édes anyja :
 Az árvának így van dolga.«

GÖRÖG ILONA.

»Bizony csak meghalok,
 Anyám, édes anyám,
 Görög Ilonáért,
 Bizony csak meghalok
 Karcsú derekáért ;
 Karcsú derekáért
 Piros orczájáért,
 Piros orczájáért,
 Dombos ajakáért ;
 Dombos ajakáért,
 Gömbölyű karjáért,
 A lenvirág szemű
 Görög Ilonáért !«

»Ne halj fiam, ne halj
 Zetelaki László !
 Csináltatok néked
 Olyan csudamalmot,
 Kinek első köve

Bélagyöngyöt járjon,
 A második köve
 Sustákat hullasson.
 A harmadik pedig
 Szép suhogó selymet.
 Oda is eljőnek
 Szűzek, szép leányok
 Csudamalom látni,
 A tied is eljő
 Csudamalom látni
 Szép Görög Ilona.«

»Ereszszen el anyám,
 Édes lelkem, anyám !
 Csudamalom látni.«
 »Ne menj fiam, ne menj,
 Szép Görög Ilona !
 Megvetik a hálót
 Megfognak a márnát.«

»Bizony csak meghalok
Anyám, édes anyám,
Görög Ilonáért,
Bizony csak meghalok
Karcsú derekáért,
Karcsú derekáért,
Piros orczájáért,
Piros orczájáért,
Dombos ajakáért,
Dombos ajakáért,
Gömbölyű karjáért,
A lenvirág-szemű
Görög Ilonáért !«

»Ne halj fiam, ne halj
Zetelaki László !
Csináltatok neked
Olyan csodatornyot
Kinek szélessége
Dunapartig érjen,
Kinek magassága
Az egekig érjen.
Oda is eljönék
Szűzek, szép leányok
Csodatorony látni,
A tied is eljö
Csodatorony látni
Szép Görög Ilona.«

»Ereszszen el anyám,
Lelkem édes anyám.
Csodatorony látni.«
— »Ne menj fiam, ne menj
Szép Görög Ilona !
Megvetik a hálót,
Megfognak a márnát.«

»Bizony, csak meghalok,
Anyám, édes anyám !
Görög Ilonáért.
Bizony, csak meghalok
Karcsú derekáért,
Karcsú derekáért,
Dombos ajakáért,
Dombos ajakáért,
Piros orczájáért,
Piros orczájáért,
Gömbölyű karjáért,
A lenvirág-szemű
Görög Ilonáért !«

»Halj meg fiam, halj meg
Zetelaki László !
Oda is eljönnek,
Híres szép leányok
Csudahalott látni,
A tied is eljö
Csudahalott látni
Szép Görög Ilona.«

«Édes lelkem, anyám,
Ereszszen el engem
Csudahalott látni,
Ki érettem meghalt,
Halálra változott.«
— Ne menj fiam, ne menj
Csudahalott látni ;
Megvetik a hálót
Megfognak a márnát,
Atyjától elviszik
Szép Görög Ilonát.«

Nem hallgat anyjára,
Bemegyén a házba,
Ottan felöltözik
Kék selyem ruhába :
A nyakába vette
Vontarany szoknyáját,
A lábába húza
Piros, patkós csizmát,
A fejére köte
Piros selyem ruhát,
Elejébe köte
Fehér előkötőt.

»»Kelj fel fiam, kelj fel
Zetelaki László !
Mert a határon jő
Szép Görög Ilona,
Kiért te meghaltál,
Halálra változtál.
Kelj fel fiam, kelj fel
Zetelaki László !
Az úton jődögél
Szép Görög Ilona,
Kiért te meghaltál,
Halálra változtál.

Kelj fel fiam, kelj fel
Zetelaki László !
Belépék a házba
Szép Görög Ilona,
Kiért te meghaltál,
Halálra változtál.
Kelj fel, fiam kelj fel,
Zetelaki László,
Mert a lábodnál áll
Szép Görög Ilona,
Kiért te meghaltál,
Halálra változtál !««

»Láttam én halottat,
De ilyent sohasem,
Kinek az ő lába
Felszökőleg álljon,
Kinek az ő karja
Ölelőleg álljon ;
Kinek az ő szája
Csókolólag álljon,
Ki föl is ébredjen,
Csak én megcsókoljam !«
Avval csak felszökött
Zetelaki László.

IHON NEVEKEDÉK . .

Ihon nevedék
Egy arany almafa,
Gyenge gyopár virág
Alatta nőtt vala,
Alatta nőtt vala,
Szegény árva leány
Alatta ül vala,

Koszorút köt vala.
Hova gyopár nem ér,
Bélagyönggyel toldja,
Bélagyönggyel toldja,
Aranynyal nyomtatja,
Köti koszorúját,
Siratozza magát :

— »Sem apám, sem anyám,
Sem gondom viselő.
Istenem, istenem,
Szerelmes istenem !
Apa s anya nélkül
Hogy kell így megélnem,
Atyámfia nélkül,
Egy hitestárs nélkül,
Mit fogok csinálni
Éltemben egyedül !«
Az ajtón hallgatja
Egy kevély katona,
Egy kevély katona
Szóval így biztatja :
Ne sírj, ne keseregj,
Szegény árva leány,
Apád s anyád leszek,
Atyádfia leszek,
Hitese társad helyett
Hitese társad leszek !
»Nekem bizony ne légy,
Te kevély idegen,
Mert nekem is vagyon
Gyűrösöm, jegyesem,

Jegybeli szép mátkáru,
Apám s anyám helyett
Ő lesz apám s anyám.
Ki most is oda van
Hadban hadakozni,
Hadban hadakozni,
Zászlót elhordozni ;
Gyűrösöm, jegyesem,
Kiért én elvártam
Hét szép esztendeig,
Hét szép esztendeig,
Teljes harmadnapig.
De én még elvárom
Hét szép esztendeig,
Hét szép esztendeig,
Teljes harmadnapig ;
De ha akkor se jó,
Én aztán elmegyek
Az apácák közé,
Az apácza földre,
Ott én a míg élek
Istent is szolgállok,
Ha pedig meghalok,
Isten előtt állok.«

BÁTORI BOLDIZSÁR.

Asztalnál ül vala gyöngye Judit asszony,
Ott hímet varr vala fekete selyemmel,
Hol selyme nem éri, könnyével kitölti,
Lábával rengette szép arany bölcsőjét,
Szép arany bölcsőben kis futkosó fiát :
«Beli fiam, beli, szép futkosó fiam,
Beli fiam, beli Bátori Samuka !
Ha az Isten neked emberkort ad érne,

Ne hídd te apádnak Bátori Boldizsárt ;
 Mert nem apád neked Bátori Boldizsár,
 Hanem a te apád erdélyi kapitány,
 A ki adott néked rengő arany bölcsőt,
 Rengő arany bölcsőt, négy arany pereczet,
 Négy arany pereczet, pozsonyi süveget,
 Pozsonyi süveget, lobogós gyolcs inget !
 Hát ajtón hallgatja Bátori Boldizsár :
 »Meg ne tagadd asszony mostan mondott szódat !
 »Bizony nem tagadom, lelkem jámbor uram,
 Leányokat szidtam, a rossz leányokat,
 Virágomnak szépét nyilatlan leszedték,
 Bokrétába kötték, legényeknek tötték.
 »Nyiss ajtót, nyiss ajtót, asszony feleségem !
 »Mindjárt nyitok, mindjárt lelkem jámbor uram !
 Hadd húzzam lábamba karmazsin csizmámat,
 Hadd vessem nyakamba vontarany szoknyámat.
 De nem győzé várni, berúgá az ajtót :
 »Megtagadád, asszony, mostan beszédedet !
 Meghagyom életed, hogyha nem említed
 Erdélyi kapitányt ; de ha megemlíted :
 A fejét vétetem ő neki és néked !
 «Dehogy nem említem, el sem is felejtem,
 Az eszemből soha, soha ki nem vetem,
 Fejem a fejével egy gödörbe hulljon,
 Vérem a vérével egy patakot mosson,
 Lelkem a lelkével Isten előtt álljon !
 — »Készülj asszony, készítsd hat lovas hintódat,
 Hat lovas hintódat, legszebb inasodat,
 Pozsony városába, nagy lakodalomba,
 Nagy lakodalomba a rózsapiaczra,
 A rózsapiaczra, holnap álló délre,
 Holnap álló délre, a fővevő helyre !
 — »Hol vagy édes szolgám, legkedvesebb postám,
 Készítsd elé nékem hat lovam, hintómat !

Ők elkészülének, el is indulának,
 El is indulának, oda is jutának.
 »Várj kicsit, várj kicsit, te fekete hóhér !
 Mert a halottnak is hármat harangoznak,
 Lám árva fejemnek egyet se kondítanak !«
 Azonban érkezik erdélyi kapitány,
 Csak tánczolni kezde erdélyi kapitány,
 Gyöngye Judit asszonyt egyszer megfordítja,
 Egyszer megfordítja, kétszer megcsókolja,
 Kétszer megfordítja, százszor megcsókolja :
 »Enyim vagy, nem másé, te asszonyi állat !«
 Szemmel tartá őket Bátori Boldizsár,
 A fekete hóhért rögtön felhivatá :
 — »Indulj asszony, indulj a fővevő helyre !
 Fejeddél játszódnak, fejedet elütik«.
 A fekete hóhér amint oda ére,
 Bátorinét egyben állította térdre,
 Állította térdre s a fejét elüté,
 A fejét elüté s egy gödörbe veté.
 Csak felhuzá kardját erdélyi kapitány,
 Csak felhuzá kardját, beléereszkedék :
 »Te meghaltál értem, én meghalok érted !«

SZÉP ILONA.

»Isten jó nap, bíró gazda, kelmed házában !
 — »Fogadj Isten szép Ilona az én házamban !
 Mért sírsz, mért sírsz szép Ilona az én házamban ?«
 »Én elhajtám ludaimat szép zöld pázsitra,
 Oda jöve bíró fia egy piszkafával,
 Addig hajtá, hajigálá, agyon hajtá
 Előljáró, szépen szóló gangos gunárom !«
 — »Ne sírj, ne sírj szép Ilona szép gunárodért,
 Megfizetem szép gunárod, mondsza : mennyit ért ?«
 »Azt kívánom, bíró gazda, szép gunáromért :

Minden legkisebb tolláért egy-egy aranyat,
Minden öreg tollaiért tornyos nyoszolyát,
Hátul legyező farkáért arany legyezőt,
A szárnyáért, két szárnyáért két arany tányért,
A lábáért, két lábáért két arany kanált,
A nyakáért, szép nyakáért hat sing pántlikát,
A fejéért, szép fejéért egy aranyalmát,
Abban égő két szeméért két égő gyertyát,
Hajnalvisító torkáért arany trombitát,
Benne lévő költségemért hat font rizskását,
A zuzáért, a májáért hat fej káposztát !
— »Számptalan sok kivánsága szép Ilonának,
Akasztófa azért helye bíró fiának !
»Akasztófa olyan legyen, mint kinyílt rózsa,
Két karom két szép karfája akasztófája«.

A MEGSZÖKÖTT ÉS VISSZATÉRT FELESÉG.

A)

»Gyere velem Molnár Anna
Zöld erdőbe, sík mezőbe !
— Nem mehetek, Zajgó Márton ;
Vagyon nekem jámbor uram,
Jámbor uram, kicsi fiam ;
Jámbor uram az erdőben,
Kicsi fiam a bölcsőben.
»Gyere, gyere, Molnár Anna ;
Vagyon nékem hat kőváram,
Egyet abból néked adok,
Hadd uradat az erdőben,
Kicsi fiad a bölcsőben.«
Csalta, csalta, addig csalta.
Míg az udvarra kikapta.
Mentek, mentek, mendegéltek,
Míg egy burkos fát elértek.

»Hallod-e te Molnár Anna,
 Pihenjünk itt az árnyékba,
 Nézz egy kicsit a fejemben,
 Hadd alugyam az öledben ;
 Föl ne tekints burkos fára,
 Burkos fának ága közé !«
 Elaluvék Zajgó Márton
 Molnár Annának ölében.
 Molnár Anna elsóhajtva
 Feltekint a burkos fára :
 Meglátta ott hat szép leányt,
 Hat szép leányt felakasztva.
 Sírni kezdett keservesen,
 Hogy már ő lesz a hetedik ;
 Kihullott a harmatkönyje
 Zajgó Márton orcájára.
 Megébrede Zajgó Márton :
 »Mért sírsz, mért sírsz Molnár Anna?«
 — Nem sírok én, Zajgó Márton,
 Itt vagyon egy kisedel felhő,
 Abból hullott két csepp esső.
 »Hallod-e te Molnár Anna,
 Én előttem hágj a fára !«
 — Nem szoktam én fára hágni,
 Hanem palotán sétálni.
 Hallod-e te Zajgó Márton,
 Mutasd : hogy kell fára hágni,
 Eredj elő, s én utánad.
 Felindula Zajgó Márton,
 Felhágott a burkos fára,
 Elejtette fényes kardját,
 Azt felkapta Molnár Anna,
 Kettévágta egyik lábát.
 Szóval mondja Zajgó Márton :
 »Mért csinálád ezt te nékem? !«

— Hallgass, hallgass, Zajgó Márton,
Még ma fejeddel is játszom.
»Hadd meg nékem életemet,
Megmutatom sok kincsemet.«
Megmutatta sok, sok kincsét.
Kettévágta ő a nyakát,
Felöltötte dolománját,
Talpig érő ángliáját,
Felfordula szürke lóra,
Szürke lóra, paripára,
Elindula hazájába,
Jámbor ura ablakára,
Hazaére vacsorára :
— Jó estét, te jámbor gazda !
»Isten hozta, vitéz uram.«
— Hallod-e, te jámbor gazda,
Adsz-e szállást éjtszakára?
»Nem adhatok, vitéz uram ;
Feleségem keringőben,
Kicsi fiam a bölcsőben,
Nem aluszik, nem is nyugszik.
Mégis adok, jó katona.«
— Nyiss hát ajtót, jámbor gazda !
Ajtót nyita Zajgó Márton.
— Hallod-e, te jámbor gazda,
Van-e jó bor a faluba?
»Vagyon itt, csak a szomszédba.«
— Vegyed a félkupás kannát,
S hozzál nékem egy félkupát.
»Hoznék biz én, jó katona ;
Kicsi fiam a bölcsőben
Nem aluszik, nem is nyugszik.«
— Elringatom s elaltatom !
Elmene a jámbor gazda.
Míg az ura a bort hozza,

Kigombolá dolománját,
Földig érő ángliáját,
Megszoptatá kicsi fiát.

Hazamene jámbor gazda,
Bámult, mért oly csöndes fia.
»Mi az oka, kicsi fiam,
Hogy ily csöndes vagy te mostan?
Hallod-e, te jó katona,
Mit csináltál a fiamnak?

— Elrengettem s elaltattam.

Hallod-e, te jámbor gazda,
Feleséged eléjőne,
Megszidnád-e, megvernéd-e,
Orczájára felhánynád-e?
»Meg se verném, meg se szidnám,
Még meg sem is pirongatnám,
Örömmel haza fogadnám.«

Kigombolá dolománját,
Földig érő ángliáját,
Megcsókolá jámbor urát.
Újra megszoptatá fiát.

A MEGSZÖKÖTT ÉS VISSZATÉRT MENYECSKE.

B)

Egyszer, egyszer egy katona
A menyecskét csalogatta,
Csalta, csalta, mindég csalta,
Az erdőbe el is csalta.

Fogja menyecske a kardját,
Elvágja katona nyakát.
Felöltözik ruhájába,
Fölül a paripájára.

Az erdőnek közepébe,
Ülj le, ülj le ezen helyre!
Elaluszik az ölébe,
Gondolkozik a menyecske.

Berugtatott falujába,
Bíró gazda udvarába:
Menj el borért, bíró gazda!
— Nem mehetek, jó katona

Mert nincsen sok költő pénzem,
Csak van árva kis gyermekem.
Elment borért bíró gazda,
Elébe fut édes fia :

»Apám, apám, édes apám,
Ez volt az én édes anyám !
Megösmertem járásáról,
Vékony karcsú derekáról.«

A HEGYI TOLVAJ.

»Verje meg az Isten
Azt az apát s anyát,
Ki gyermeket nevel
Másnak, nem magának !
Eleget könyörgék
Apámnak, anyámnak :
Ne adjon engemet
Nagy hideg havasra,
Nagy tüzes tolvajnak.
Az a híres tolvaj
Most is oda vagyon
Keresztút-állani,
Keresztút-állani,
Örményt megfosztani,
Egy pénzért, kettőért
Pirost vért ontani,
Pirost vért ontani,
Lelket veszeszteni.
Nem szoktam, nem szoktam
Hajnalban felkelni,
Piros hajnal előtt
Véres ruhát mosni,
Véres ruhát mosni,
Könnyemmel áztatni,
Könnyemmel áztatni,
Jajszóval sulykolni !«
Azonnal az ura
Az ajtóhoz ére.

A nagy híres tolvaj
Az ajtón hallgatja,
Hogy a felesége
Magát siratgatja.
— Nyiss ajtót, nyiss ajtót,
Asszony feleségem !
«Várjon csak, várjon csak,
Édes jámbor uram,
Hogy húzzam lábamba
Piros szárú csizmám,
Hogy kössem fejemre
Fehér fátyolomat.«
Nem győzhető várni,
Berúgá az ajtót.
— Mért sirtál, mért sirtál ·
Asszony feleségem?»
»Nem sirtam, nem sirtam,
Édes jámbor utam !
A konyhán forgódtam,
Cserefát égettem,
Cserefának füstje
Húzta ki a könnyem.«
— Készülj a halálra,
Mindent jól hallottam !
Három halál közül
Melyiket választod :
Azt, hogy megöljelek,
Vagy fejbe löjjelek,

Hét asztal vendégnek
Vigan gyertyát tartasz?
»Három halál közül
Én aztat választom :
Hét asztal vendégnek
Vigan gyertyát tartok.«
— Hallod, te szolgáló,
Hozd be a vég vásznat,
Hozd be a vég vásznat
S a nagy kászu szurkot :
Fejénél kezdjétek,

Talpig tekerjétek,
Talpánál kezdjétek,
Fejig tekerjétek !
A szép fehér vásznat
Szurokkal leöntik,
Fejénél elkezdik,
Lábáig tekerik :
Lábánál elkezdik,
Fejéig tekerik :
Hét asztal vendégnek
Vigan gyertyát tartott.

BARCSAI.

— Apám, apám, apám, lelkem édes apám !
Anyámasszony bizony Barcsait szereti.

»Hallod asszony, hallod, mit mond ez a gyermek?«
— Hallom, uram, hallom, lelkem jámbor társam !
Részeg ez a gyermek, nem tudja, mit beszél.

Ottan elindula, aj ! ki Kolozsvárra,
Fele útját méne, onnan visszatére,
Onnan visszatére, hazájába ére.

— Nyiss ajtót, nyiss ajtót, asszony feleségem !
»Nyitok, lelkem uram, lelkem jámbor társam ! —
Hagy veszem nyakamba vont arany szoknyámat,
Hagy kössem előmbe patyolat ruhámat,
Hagy tegyem fejembe recze fátyolomat,
Hagy hozzam lábamba szép piros csizmámat.«

Akkoron berúgá palota ajtaját :
— Add elé, add elé, a nagy láda kulcsát !
»A szomszédba jártam, kerten általhágtam,
Ottan elejtettem a nagy láda kulcsát,
Hanem megtaláljuk szép piros hajnalba.«

Akkoron berugá nagy láda oldalát,
 Csak kihengeredék belőle Barcsai.
 Aj! — megfogá ötet s egybe fejét vevé.
 »Állj elé, állj elé, asszony feleségem.
 Holnap álló délbe fejedet vétetem!^o
 Fut hátra az asszony, kiáltja a szolgát:
 Jánoskám, Jánoskám, nagyhajú Jánoskám!
 Készítsd a hintómat, fogd be hat lovamat,
 Holnap álló délbe vigy fővevő helyre!
 Mikor fejem veszik, mosd meg ürmös borba,
 Édes ürmös borba s takard gyenge gyolcsba.
 Tedd fel a hintómba, vidd be Moldovába,
 Apámnak s anyámnak tedd az asztalára,
 Hogy egész Moldova vegyen példát róla!
 — Istenem, istenem, én mit cselekedtem!
 Megöltem Barcsait s kedves feleségem.

ASSZONYTÖRVÉNY.

Héj páva, héj páva, császárné pávája!
 Szegény legény voltam, gazdag leányt vettem.
 S a gazdag leánynak kedvét nem lelhettem.
 Elmentem Budára, budai vásárra,
 A vásárba mentem, piros csizmát vettem,
 Avval hazamentem s az asztalra tettem,
 Még csak rá se nézett, rá se mosolyodott.
 Kincsem feleségem, mondj uradnak engem!
 »Én bizony sohasem, teljes életemben!
 Mert apám házánál nagyobb urak jártak,
 Őket sem uraltam, téged sem urallak.«

Héj páva, héj páva, császárné pávája!
 Szegény legény voltam, gazdag leányt vettem.
 S a gazdag leánynak kedvét nem lelhettem.
 Elmentem Budára, budai vásárra,

A vásárba mentem, rojtos ruhát vettem,
Avval haza mentem s az asztalra tettem ;
Még csak rá se nézett, rá se mosolyodott.
Kincsem feleségem, mondj uradnak engem !
»Én bizony sohasem, teljes életemben !
Mert apám házánál nagyobb urak jártak.
Őket se uraltam, téged sem urallak.«

Héj páva, héj páva, császárné pávája !
Szegény legény voltam, gazdag leányt vettem,
A gazdag leánynak kedvét nem lelhettem ;
Az erdőre mentem, somfabotot szeltem,
Avval hazamentem, az asztalra tettem :
Akkor rá is nézett, rá is mosolyodott.
Kincsem feleségem, mondj uradnak engem !
»Én bizony sohasem teljes életemben !
Mert apám házánál nagyobb urak jártak.
Őket sem uraltam, téged sem urallak !«

Elsőbben rávágtam, csak vállat vonintott ;
Másodszor rávágtam, csak úgy tapogatott.
Harmadszor rávágtam, mindjárt térdre esett,
Negyedszer rávágtam : a nyakamba esett.
Ötödször rávágtam : »Kedves hites társam !«
Hatodszor rávágtam : »Uram vagy virágom !
Uram vagy, uram vagy, halálig uracskám !«

KAPITÁNYNÉ LESZEK.

»Megyek anyám, megyek. Kapitányné leszek.«	»Nem kell anyám, nem kell ! Fuvó nyomogatni, Patkószeget verni . . .
— Ne menj lányom, ne menj, Eladlak én téged. —	Rip, rip, rip, rop, rop, rop,
»Kihez, anyám, kihez?«	Kapitányné leszek !«
— Egy kovácslegényhez. —	

»Megyek anyám, megyek,
Kapitányné leszek.«
— Ne menj lányom, ne menj,
Eladlak én téged. —
»Kihez anyám, kihez?«
— Egy diáklegényhez. —
»Nem kell anyám, nem kell,
Az a diáklegény :
Könyvet olvasgatni,
Falut tanítani . . .
Rip, rip, rip, rop, rop, rop !
Kapitányné leszek !«

»Megyek anyám, megyek,
Kapitányné leszek.«
— Ne menj, lányom, ne menj,
Eladlak én téged. —
»Kihez anyám, kihez?«
— Egy molnárlegényhez. —
»Nem kell anyám, nem kell,
Az a molnárlegény :
Malomkövet vágni,
Lisztet meregetni . . .
Rip, rip, rip ! rop, rop, rop !
Kapitányné leszek !«

»Megyek anyám, megyek,
Kapitányné leszek !«
— Ne menj lányom, ne menj,
Eladlak én téged. — —
»Kihez anyám, kihez?«
— Egy harangozóhoz. —
»Nem kell anyám, nem kell
Harangozólegény :
Egyet-kettőt kongat,
Mindig csak pufolgat . . .
Rip, rip, rip ! rop, rop, rop !
Kapitányné leszek ! . . .

FEHÉR LÁSZLÓ.

Fehér László lovat lopott
A fekete halom alatt,
A fekete halom alatt
Összefűzött hat szép lovat,
Hat szép lovat kantárostul.
Minden nyeregszerszámostul.
Nagyot durrant az ostora,
Behallott a várkapuba,

Rajtaérte hat vármegye,
Hat vármegye, kilencz zsandár,
Kilencz zsandár, hatvan hajdú.
»Hát zsandárok mit akartok,
Talán én értem jövétetek?«
— »Érted jöttünk, meg is kötiünk.
Víg-Egerbe el is viszünk!
Fogjátok meg a hunczutot,
Az akasztófára valót,
Vigyétek el Víg-Egerbe,
Víg Egerbe a tömlöczbe,
A tömlöcznek fenekére!«

Meghallotta Fehér Anna,
Hogy a bátyja fogva volna:
»Fogd be kocsis hat lovamat,
Tegyél mellém tál aranyat,
Tál aranyat, tál ezüstöt:
Én a bátyámat kiváltom!«

Akkor elment Fehér Anna.
Folyosórul folyosóra,
Palotáról palotára,
Ment a tömlöcz ajtajára,
A tömlöcznek hadnagyához.

Akkor mondta Fehér Anna:
»Hadnagy uram, hadnagy uram,
Eresztesd ki a bátyámat,
Adok néked tál aranyat,
Tál aranyat, tál ezüstöt!«
— »Nem köll nekem tál aranyad.
Tál aranyad, tál ezüstöd:
Csak ülj velem egy éjszaka,
Meg fog bátyád szabadúlni:
Kieresztem piros hajnalra!

Akkor elment Fehér Anna
Folyosóruul folyosóra,
Palotáról palotára,
A tömlöcznek rostélyához,
Itten mondja Fehér Anna :
»Fehér László, édes bátyám,
Élsz-e, vagy már meg is haltál?«
Akkor mondja Fehér László :
— »Élek, élek, édes hugom,
Most is rólad gondolkodom.«

Akkor mondta Fehér Anna :
»Hallod-e te, Fehér László,
Fehér László, édes bátyám,
Mit mondott a tömlöcztartó :
Úljek nála egy éjtszaka,
Kiereszt piros hajnalra.«
— »Hogy tennéd ezt Fehér Anna
Fehér Anna, édes hugom,
Hogy ülhetnél a hunczuttal,
A hunczuttal, gazemberrel,
Az akasztani valóval :
Szép lányságod eltemeti,
Bátyádnak fejét veteti.

Nem hitt neki Fehér Anna,
Csak vele volt egy éjtszaka ;
Valami egy éjféltájba
Csörgést halla Fehér Anna :
»Hallod-e te tömlöcztartó,
Talán viszik a bátyámat?«
— »Alugy, alugy, Fehér Anna ;
Kocsis lovamat itatja,
Kocsis lovamat itatja,
Annak csörög rézkantárja !

Valami egy óra tájba
Csörgést halla Fehér Anna :
»Hallod-e te tömlöcztartó,
Bizony viszik a bátyámat !«
— Alugy, alugy Fehér Anna,
Kocsis lovamat vakarja,
Annak csörög rézkantárja !

Valami két óra tájba
Csörgést halla Fehér Anna :
»Hallod-e te tömlöcztartó,
Bizony viszik a bátyámat !«
— Alugy, alugy Fehér Anna !
»Nem alhatok, nem nyughatok,
Mert sok vasláncz-zörgést hallok.«
— Csak alugyál, csak nyugodjál,
Katonáim sörkendőznek,
Zabla-vasaim zörögnek.

Akkor fölkel Fehér Anna,
S ment a tömlöcz rostélyához :
»Jó reggelt, ti szegény rabok !
Itt van-e még az én bátyám ?«
Akkor mondja tömlöczkáplár :
— Ne itt keresd a bátyádat ;
Zöld erdőben, sík mezőben,
Akasztófa tetejében !

Akkor elment Fehér Anna
A tömlöcznek hadnagyához,
Akkor mondta Fehér Anna :
»Átkozott légy, hadnagy uram,
A kenyered kövé váljon,
Mosdó vized vérré váljon,
Törlő kendőd meglobbanjon,
Víz előtted megáradjon,

Sár előtted felfakadjon,
Páros késed kiforduljon,
Az is a szívednek álljon,
Lovad lába megbotoljon,
Isten téged meg ne áldjon !
— Fehér Anna, édes húgom,
Ne átkozz meg olyan nagyon,
Szedjünk néked zöld istenfát,
Abból kössünk szűzkoronát !
»Nem kell nékem zöld istenfád,
Nem kell nékem szűzkoronád,
Éjjel-nappal szedjed is bár,
Éjjel-nappal kössed is bár,
Még sem leszek többé leány !
Átkozott légy, átkozott légy ;
Se ég, se föld be ne végyen !«

MAGYARÓSI TAMÁS.

Honnét házasodol Magyarósi Tamás ?
»Én is házasodom aj bé Barassóból,
Vén Vajda Jánosné felnött szép leányát,
Felnött szép leányát, —
Vajda Ilonáját !
Hindogál a hintó, sirdogál a leány,
Vissza-visszatekint Magyarósi Tamás :
»Mért sírsz, mért keseregsz, jegybeli szép mátkám ?
Te tán azt gondolod, hogy nincsen én nekem
Jó tizenkét ökröm, jó vasas szekerem ?«
»Én azt nem gondolom, jól tudom, hogy vagyom.«
— Szóval fölfeleli nagyobbik nyoszolyó :
»Add ide, add ide Magyarósi Tamás,
Gyöngé gyolcsingedet al-pókaruhának !
»Nem adom, nem adom gyöngé gyolcsingemet
Al-pókaruhának az ebugattának.«

Hindogál a hintó, sirdogál a leány,
 Vissza-visszatekint Magyarósi Tamás :
 »Mért sírsz, mért keseregsz, jegybeli szép mátkám ?
 Te tán azt gondolod, hogy énnekem nincsen
 Jó csataménesem, jó esztena juhom.«
 »Én azt nem gondolom, jól tudom, hogy vagyon !«
 — Szóval fölfeleli kisebbik nyoszolyó :
 »Add ide, add ide Magyarósi Tamás
 Selyem zsinór öved al-pókakötőnek.«
 »Nem adom, nem adom selyem zsinór övem
 Al-pókakötőnek az ebugattának !«
 »Kocsisom, kocsisom fordítsd meg a hintót,
 Mondd meg az anyjának, az ördög adtának,
 Ha így nevelt leányt, így is vegye hasznát !«

VÉGRENDELET.

»Hát te hol jártál, szívem lelkem Jánosom ?«
 »Jaj én ángyoméknál, édes anyám asszony !
 Jaj, fáj szívem, fáj, vedd meg ágyamat !«

»Hát ott mit adtak, szívem lelkem Jánosom ?«
 »Ott négy lábú rákot, édes anyám asszony.
 Jaj, fáj szívem, fáj, vedd meg ágyamat !«

»Hát azt miben adták, szívem lelkem Jánosom ?«
 »Azt egy szép tányérban, édes anyám asszony.
 Jaj, fáj szívem, fáj, vedd meg ágyamat !«

»Azért vagy tán beteg, szívem, lelkem Jánosom ?«
 »Az a földbe viszen, édes anyám asszony.
 Jaj, fáj szívem, fáj, vedd meg ágyamat !«

»Hát mit hagysz apádnak, szívem lelkem Jánosom ?«
 »Jó vasas szekerem, édes anyám asszony.
 Jaj, fáj szívem, fáj, vedd meg ágyamat !«

Hát mit hagysz bátyádnak, szívem lelkem Jánosom?«

»A szép négy ökrömet, édes anyám asszony.

Jaj, fáj szívem fáj, vedd meg ágyamat!«

»Hát mit hagysz öcsédnek szívem lelkem Jánosom?«

»Négy szép hámos lovam, lelkem anyám asszony,

Jaj, fáj szívem fáj, vedd meg ágyamat!«

»Hát mit hagysz húgodnak, szívem lelkem János?«

»Házi rakományom, édes anyám asszony.

Jaj, fáj szívem fáj, vedd meg ágyamat!«

»Hát mit hagysz ányódnak, szívem lelkem Jánosom?«

Örök kárhozatot, édes anyám asszony,

Jaj, fáj szívem fáj, vedd meg ágyamat!«

»Hát mit hagysz anyádnak, szívem lelkem Jánosom?«

»A bút és bánatot, édes anyám asszony,

Jaj, fáj szívem fáj, vedd meg ágyamat!«

KIS GERŐ ISTVÁNNÉ.

»Uram édes uram, édes jámbor uram !

Eressz el engemet, igen szépen kérlek,

Legkisebb leányod látogatására ;

Hallottam felőle, nem szánja a szegényt !«

El is elindula, reá is talála,

Siratozza magát, mint szegény rab asszony :

«Ma hét esztendeje, teljes harmad napja,

Hogy estem rabságra, szörnyű nagy fogságra ;

Hol húsomat értem, húsomat megettem,

Hol ezt nem tettem, kígyók békák ettek ;

Hol véretem értem, véretem megittam,

Karomból, lábamból vérem sokszor szíttam.

A ki nekem adná kenyerének héját,

Biz az is meglátná mennyeknek országát ;

A ki nekem adná poharának vizét,
 Az is megkóstolná a mennyország ízét.«
 Az ajtón hallgatja asszonyoság inasa :
 »Asszonyom, asszonyom, nagy tisztos asszonyom !
 Valamit mondanék, ha meg nem csapatna.
 Siratozza magát egy szegény rab asszony :
 »Ma két esztendeje, teljes harmad napja,
 Hogy estem rabságra, szörnyű nagy fogságra :
 Hol húsomat értem, húsomat megettem,
 Hol ezt nem tehettem, kígyók békák ettek ;
 Hol véremet értem, véremet megittam,
 Karomból, lábamból vérem sokszor szíttam.
 A ki nekem szánná kenyerének héját,
 Biz az is meglátná mennyeknek országát ;
 A ki nekem adná poharának vizét,
 Az is megkóstolná a mennyország ízét.
 Inasom, inasom, én édes inasom,
 Mondd meg asszonyodnak, ne sajnáljon tőlem,
 Ne sajnáljon tőlem egy szelet kenyeret,
 Egy szelet kenyeret s egy kis pohár vizet.«
 — »Asszonyom, asszonyom, én édes asszonyom !
 Azt mondja egy koldus : ne sajnáljon tőle
 Egy szelet kenyeret s egy kis pohár vizet.«
 »Mintsem kenyeremet egy koldusnak adnám,
 Komondor kutyámnak oda hajitanám ;
 Mintsem a vizemet egy koldusnak adnám,
 Palotám földjével inkább fölitatnám !«
 »Fogjátok, vigyétek a fővő helyre.«
 »Várj kicsit, várj kicsit te nagyságos asszony !
 Mert a halottnak is hármat harangoznak,
 Hát árva fejeknek egyet sem kondítanak ?
 Hallod-e, hallod-e te nagyságos asszony !
 Mikor leány voltál, ki leánya voltál ?«
 »Kis Gergő Istvánnak legkisebb leánya.«
 »Bizony ha te voltál legkisebb leánya,

Ugy hát én is vagyok az ő hites társa.«
 »Te vagy-e, te vagy-e, lelkem édes anyám?
 Gyere be, gyere be, sietve gyere be!
 Tejbe megfürösztlek, vajjal megkenetlek!
 Csináltatok neked jó köményes levest,
 Adok neked, adok, patyolat gyolcs inget,
 Neked adom, neked írott palotámat,
 Neked adom, neked gyontáros hintómat,
 Néked adom, neked hat szép paripámat.«
 »Ne fürösz engem, ne kenegess engemet,
 Egye meg a kutya köményes levedet,
 Patyolat gyolcs inged fújja el a nagy szél,
 Írott palotádat égesse meg a tűz,
 Gyontáros hintódat egye meg a rozsdá,
 Hat szép paripádat verje le döghalál,
 Nem kell nekem semmid, te magad sem kellesz,
 Maradj csak magadnak, szép nagyságos asszony!«

A SÁRGA HASU KIGYÓ.

Menyecske, menyecske,
 Megmondtam az este:
 Ne menj a cserésbe,
 Ne menj a cserésbe!

— Atyám, édes atyám,
 Vegye ki belőle!
 Piros vérem szíjja,
 Szívem szomorítja.

Kiment a cserésbe,
 El is aludt benne:
 Sárga hasú kígyó
 Bébútt kebelébe.

»Kivenném, kivenném:
 Kezemet megmarja,
 Kezemet megmarja,
 Ujjam leszakasztja.

A cserésben voltam,
 Elaludtam benne,
 Sárga hasú kígyó
 Bébútt kebelembe.

Inkább elleszek én
 Szép leányom nélkül,
 Mint hogy én ellegyek
 Kicsi ujjam nélkül.«

A cserésben voltam,
Elaludtam benne,
Sárga hasú kígyó
Bébútt kebelembe.

— Anyám, édes anyám,
Vegye ki belőle !
Piros vérem szíjja,
Szívem szomorítja.

»Kivenném, kivenném :
Kezemet megmarja,
Kezemet megmarja,
Ujjam leszakasztja.

Inkább elleszek én
Szép leányom nélkül,
Mint hogy én ellegyek
Kicsi újjam nélkül.«

A cserésben voltam,
Elaludtam benne,
Sárga hasú kígyó
Bébútt kebelembe.

— Bátyám, kedves bátyám,
Vegye ki belőle !
Piros vérem szíjja,
Ujjam leszakasztja.

»Kivenném, kivenném,
Kezemet megmarja,
Kezemet megmarja,
Ujjam leszakasztja.

Inkább elleszek én
Szép hugocskám nélkül,
Mint hogy ellegyek én
Kicsi újjam nélkül.«

A cserésben voltam,
Elaludtam benne,
Sárga hasú kígyó
Bébútt kebelembe.

— Néném, édes néném,
Vegye ki belőle !
Piros vérem szíjja,
Szívem szomorítja.

Inkább elleszek én
Szép hugocskám nélkül,
Mint hogy én ellegyek
Kicsi újjam nélkül.«

A cserésben voltam,
Elaludtam benne,
Sárga hasú kígyó
Bébútt kebelembe.

— Rózsám, kedves rózsám,
Vedd ki te belőle !
Piros vérem szíjja,
Szívem szomorítja.

Piros vérem szíjja,
Szívem szomorítja,
Karcsú derekamat
Majd átalszakítja.

Kőműves Kelemen.

Rózsám, kedves rózsám,
Ha igaz vagy hozzám,
Vedd ki te belőle,
Vedd ki te belőle !

Avval eléugrik
Az ő vőlegénye :
Bizony kivesszem én,
Bizony kivesszem én !

Inkább elleszek én
Kicsi újjam nélkül,
Mint hogy én ellegyek
Kis angyalom nélkül.

Felgyüri az ingét,
Bényúl kebelébe :
Két szép aranyalma
Került a kezébe.

— Nincs szíve anyámnak,
Atyámnak, bátyámnak,
Sem az én nénémnek,
Csak a szeretőmnek !

KŐMIVES KELEMEN.

Tizenkét kőmíves összetanakodék,
Magas Déva várát hogy fölépítenék,
Hogy fölépítenék félvéka ezüstért,
Félvéka ezüstér, félvéka aranyér.
Déva városához meg is megjelentek,
Magas Dévavárhoz hozzá is kezdettek,
Amit raktak délig, leomlott estére,
Amit raktak estig, leomlott reggelre.

Megint tanakodott tizenkét kőmíves,
Falat megállítani hogy lesz lehetséges,
Míg elvégre ilyen gondolatra jöttek,
Egymás között szoros egyezséget tettek :
Kinek felesége legelőbb jő ide,
Szép gyöngén fogjuk meg, dobjuk be a tűzbe,
Keverjük a mészbe gyöngé teste hamvát,
Avval állítsuk meg magas Déva várát.

* * *

«Kocsisom, kocsisom, nagyobbik kocsisom,
Én uramhoz menni lenne akaratom !
— Kőműves Kelemen felesége mondja —
Fogd be a lovakat, fogd be a hintóba,
Fogd be a lovakat, állj is gyorsan elé,
Hadd menjünk, hadd menjünk Déva vára felé !

Mikor fele útját elutazták volna,
Esős idő vala, záporosó hulla.

»Asszonyom, csillagom, forduljunk mi vissza,
Rossz jelentést láttam az éjjel álmomba,
Az éjjel álmomba olyan álmot láttam :
Kőműves Kelemen udvarába jártam,
Hát az ő udvara gyászszal van behúzva,
Annak közepébe mély kút vala rakva,
S az ő kicsi fia oda belehala.

Az éjjeli álom nem telik ma jóra,
Asszonyom, asszonyom, fordúljunk mi vissza !«
— »Kocsisom, kocsisom, nem fordulunk vissza,
A lovak sem tiéd, a hintó sem tiéd,
A ló az uradé, a hintó az enyém,
Egyiket se kíméld, egyiket se kíméld.
Csapjad a lovakat, hadd haladjunk elébb,
Gazdád halálára ugyan hajts, ugyan hajts !«

Mennek, mendegélnek, Déva vára felé,
Kőműves Kelemen őket észrevevé,
Megijede szörnyen, imádkozik vala :
— Én uram istenem, vidd el valahova !
Mind a négy pej lovam törje ki a lábát,
Vessen a hintómnak négy kereke szakát,
Csapjon le az útra tüzes istennyila,
Horkolva térjenek a lovaim vissza !

Isten nem hallgatá, újra imádkozék :
Istenem, istenem, adj egy ragyahullást,
Hogy a feleségem veszesse el útját !

Nem hallja meg Isten Kelemen kérésit,

Közelébb segíti kedves feleségít.

Mennek, mendegélnek Déva vára felé,
Sem lovat, sem hintót semmi baj nem lelé.

»Jó napot, jó napot tizenkét kőműves,
Neked is jó napot Kelemen kőműves!
Ugyan mi dolog ez, tizenkét kőműves?
Másszor ha köszöntem, kétszer fogadtátok;
Most kétszer köszöntem s meg sem is halljátok!«
Köszöne az asszony, az ura válaszolt:
— Édes feleségem, fogadnók, fogadnók;
De a halálodra egy nagy törvényt tettünk.
Hát mért jöttél ide a veszedelmedre!
Tizenkét kőműves azt a törvényt tette:
Kinek felesége hamarább jó ide,
Fogjuk meg szép gyöngén, dobjuk be a tűzbe,
Annak gyöngé hamvát keverjük a mészbe,
Avval állítsuk meg magas Déva várát,
Csak így nyerhessük el annak drága árát.

Kelemenné asszony hogy átalértette,
Bánatos szívének így lett felelete:
Várjatok, várjatok, tizenkét gyilkosok,
»Amíg búcsút veszek, csak addig várjatok,
Hogy búcsút vehessek asszony barátimtól,
Asszony barátimtól, szép kicsi fiamtól;
Mert a halottnak is hármat harangoznak,
Én árva fejemnek egyet sem kondítanak!«

Kelemenné asszony avval haza mene,
Egyszer mindenkorra hogy végbúcsút venne,
Hogy végbúcsút venne asszony barátitól,
Asszony barátitól, szép kicsi fiától.
Mikor elbúcsúzóék asszony barátitól,
Asszony barátitól, szoptatós fiától,
Sírva visszamene Déva vára felé.

Megfogá szép gyöngén tizenkét kőmíves,
A tizenkettedik Kelemen kőmíves,
Megfogák szép gyöngén s betevék a tűzbe,
Az ő gyenge hamvát keverék a mészbe,
Avval állíták meg magas Déva várát,
Csak így nyerhették meg annak drága árát.
Amit nappal raktak, éjjel megmarada,
S amit éjjel raktak, megmaradt nappalra.
Felrakták, felrakták magas Déva várát,
Aj, belé is rakták Kelemen jó kedvét,
Kelemen kőmíves földi boldogságát.

Kőmíves Kelemen mikor haza mene,
Az ő kicsi fia jöve szembe vele :
»Isten hozott haza, kedves édes apám !
Hol maradt, hol maradt az én édes anyám ?

Az ő édes apja neki így felele :
— Hadd el fiam, hadd el, haza jö estére.

»Istenem, istenem, este is eljöve,
Mégis édes anyám még haza nem jöve.
Apám, édes apám, mondja meg igazán,
Hogy hol van, hogy hol van az én édes anyám ?«
Az ő édes apja neki így felele :
— Hadd el fiam, hadd el, haza jö reggelre.

»Istenem, istenem, reggel is eljöve,
Mégis édes anyám még haza nem jöve.
Apám, édes apám, mondja meg igazán,
Hogy hol van, hogy hol van az én édes anyám ?
Menj el fiam, menj el magas Dévavárra,
Ott van a te anyád kőfal közé rakva.

Elindula sírva az ő kicsi fia,
Elindula sírva magas Dévavárra,
Háromszor kiáltá magas Dévavárán :

»Anyám, édes anyám! szólj bár egyet hozzám
Nem szólhatok, fiam, mert a kőfal szorít;
Erős kövek közé vagyok berakva itt.«

Szíve meghasada s a föld is alatta,
S az ő kicsi fia oda beléhulla.

SIROKI ERDŐBEN.

Siroki erdőben
Nyílik a gyöngyvirág,
Gyere ki galambom,
Itt vagyon a világ.

Meg is vert engemet
A világ csúfjára,
Rá sem merek nézni
Az édes anyámra.

Ki is mentem hozzád,
Vissza is eljöttem,
Tudom, hogy meglestek,
Szóba hoztak engem.

Istenem, istenem!
Ugyan mi lelt engem?
Három rőf pántlika
Körül nem ér engem.

Azt mondják, hogy rossz
Sohse kerülsz elő; [vagy,
Minap is tilosban
Kapott a kerülő.

Megszenvedtem érted,
Nem gondoltam volna,
A szolgabíró a
Hajam levágatta.

Vert meg volna isten,
Mikor neked hittem,
Téged áldott volna,
Vert volna meg engem.

Levágták a hajam
Pedig vétkem sincsen,
Nagyon szerettelek,
Tudja a jó isten.

SZOMSZÉD LEGÉNY GYURKA.

Ablakba könyöklék gyöngé rácz menyecske,
Hát kint sétál vala borbély legény Gyurka.
»Jer be hozzám, jer be, borbély legény Gyurka,
Jer be hozzám, jer be, szomszéd legény Gyurka

• Söröm is jó vagyok, borom is jó vagyok,
Neked ingyen adok, másnak pénzért adok,
Senki sincsen itthonn, csak én vagyok itthonn,
Senki sincsen itthonn, csak én vagyok itthonn.

Uram a városba piros csizmát venni,
Apám az erdőbe somfavesszőt vágni,
Anyám a malomba fehér liszt őrleni,
Anyám a malomba fehér liszt őrleni !«

Addig csalogatá borbély legény Gyurkát,
Amíg az ereszbe ő kelmét becsalá.
Egyszer haza mene az ő édes ura,
Egyszer haza mene az ő édes ura.

— Feleségem, kincsem, eressz be engemet !
A városba jártam, piros csizmát hoztam,
Piros csizmát hoztam, szépet, milyent kaptam,
Piros csizmát hoztam, szépet, milvent kaptam.

»Mindjárt beeresztlek, édes kincsem uram,
Hagy vessem nyakamba kövári szoknyámat.«
Még is csak kéredzék az ő édes ura,
Még is csak kéredzék az ő édes ura :

— Feleségem, kincsem, eressz be engemet !
A városba jártam, piros csizmát hoztam,
Piros csizmát hoztam, a milyent csak kaptam,
Piros csizmát hoztam, a milyent csak kaptam.

«Mindjárt beeresztlek, édes kincsem uram,
Hagy húzzam lábamba kövári papucsom.«
Még is csak kéredzék az ő édes ura,
Még is csak kéredzék az ő édes ura :

— Feleségem, kincsem, eressz be engemet,
A városba jártam, piros csizmát hoztam,
Piros csizmát hoztam, a milyent csak tudtam,
Piros csizmát hoztam, a milyent csak tudtam.

»Mindjárt beeresztlek, édes kincsem uram,
Hagy kössem előmbe fekete ruhámat.«
Még is csak kéredzék az ő édes ura,
Még is csak kéredzék az ő édes ura.

— Feleségem, kincsem, eressz be engemet,
A városba jártam, piros csizmát hoztam!
Ő is beereszté az ő édes urát,
A jobb hóna alól kibocsátá Gyurkát.

AZ KELL NEKEM!

A)

Adj el anyám, adj el,
Mert itt hagylak!
— Ne hagyj lányom, ne hagyj,
Kendőt veszek...

Ih! nem kell nékem!

Ih! adj el engem!

Adj el anyám, adj el,
Mert itt hagylak!
— Ne hagyj, lányom, ne hagyj,
Szoknyát veszek...

Ih, nem kell nékem

Ih, adj el engem!

Adj el anyám, adj el,
Mert itt hagylak!
— Ne hagyj lányom, ne hagyj,
Kötőt veszek...

Ih! nem kell nékem!

Ih! adj el engem!

Adj el anyám, adj el,
Mert itt hagylak!
— Ne hagyj lányom, ne hagyj,
Ládát veszek...

Ih! nem kell nékem!

Ih! adj el engem!

Adj el anyám, adj el.
Mert itt hagylak!
— Ne hagyj lányom, ne hagyj,
Férjhez adlak...

Ih! az kell nékem!

Ih! adj el engem!

Lányok fonják a lenszöszet ;	Szoknyát veszek, szülöttem,
Beszélgetik magok közt :	Csak ne sírj, ríj, elöttem.
Jaj anyám ! a fonás.	Jaj anyám, jó anyám,
Nehéz a várakozás.	Nem az az én nyavalyám.

Czipőt veszek, szülöttem,	Legényt hozok, szülöttem.
Csak ne sírj, ríj elöttem.	Csak ne sírj, ríj elöttem.
Jaj anyám, jó anyám,	Ugy anyám, jó anyám,
Nem az az én nyavalyám.	Ez ám az én nyavalyám !

MIKOR JÖN VISSZA.

Kövecses víz mellett palántált viola
 Nem szereti helyét, el akar bujdosni.
 Ki kell onnét venni, el kell palántálni,
 Talán megfogamzik az én szerencémre.

Nekem örömömre, másnak bosszujára
 Fölütték a zászlót kapum félfájára,
 Megütték a dobot szívem fájdalmára,
 Nekem bánatomra, másnak bosszujára.

Engedd meg édesem, hogy üljek öledbe,
 Két kicsi kezemet tegyem kebeledbe !
 — Nem bánom, édesem, ülj a gerebenbe
 Két kicsi kezedet tedd az égő tűzbe.

Adj egy csókot, szívem, úti költségemre,
 Mikor visszajövök, százat adok érte !
 — Adjon apád urad. aztán anyád asszony,
 Én bizony nem adok ezen a tavaszon.

S mikor leszen rózsám visszafordulásod?
 Mikor végezed el hosszú utazásod?
 — Mikor a vad lúdak görögül beszélnek,
 Azt te tudod rózsám, hogy soha sem lesz meg.

Mikor leszen, rózsám, visszafordulásod,
Mikor végezed el hosszú utazásod?
— Mikor egy szem búzán száz kalongya leszen,
Azt te tudod, rózsám, hogy soha sem leszen.

Mikor leszen, szívem, visszafordulásod,
Mikor végezed el hosszú utazásod?
— Mikor egy szem szőlőn száz vödör bor leszen,
Azt te tudod rózsám, hogy soha sem leszen.

Mikor leszen, szívem, visszafordulásod,
Mikor végezed el hosszú utazásod?
— Mikor küszöbödön fodormenta terem,
Azt te tudod, rózsám, hogy sohasem leszen.

ANYÁM ÉS ÉN.

Megkérette anyámat
Czifra szabó legény ;
Engem is megkéretett
Szegény kapáslegény ;
Öröme anyámnak
Czifra szabólegény,
Siralom én nekem
Szegény kapás legény.

Nagy lakzit csap anyámnak
Czifra szabólegény ;
Engem csendben elviszen
Szegény kapáslegény ;
Öröme anyámnak stb.

Szép ruhát varr anyámnak
Czifra szabólegény,
Nekem vesz rásaszoknyát
Szegény kapáslegény ;
Öröme anyámnak, stb.

Magas ágyban hál anyám
S cifra szabólegény ;
Engem szalmásba fektet
Szegény kapáslegény ;
Öröme anyámnak, stb.

Bottal költi anyámat
Czifra szabólegény,
Engem galambcsókjával
Szegény kapáslegény ;
Örömem én nekem,
Szegény kapáslegény ;
Siralom anyámnak,
Czifra szabólegény.

KATA ÉS ÉN.

Katát kérezték bé Barassóba,
Engem is igen Oláhfaluba.
Haj a víg kedvem, víg akaratom,
Még se hagy engem bánatba esnem,
Bánatba esnem.

Katát ültették hat ló hintóba,
Engem is igen szántó taligára.
Haj a víg kedvem, víg akaratom,
Még se hagy engem bánatba esnem,
Bánatba esnem.

Katónak adtak selyem viganót,
Nekem is adtak csepürokolyát.
Haj, a víg kedvem, víg akaratom
Még se hagy engem bánatba esnem
Bánatba esnem.

Katának tettek fejére fátyolt,
Nekem is igen csepünadrágot.
Haj, a víg kedvem, víg akaratom
Még se hagy engem bánatba esnem,
Bánatba esnem.

Katának húztak karmazsin csizmát,
Nekem is igen kapcza bocskorkát.
Haj, a víg kedvem, víg akaratom
Még se hagy engem bánatba esnem,
Bánatba esnem.

Katát ültették felső asztalhoz,
Engem is igen disznóvályúhoz.
Haj, a víg kedvem, víg akaratom
Még se hagy engem bánatba esnem,
Bánatba esnem.

Katának adtak hétféle ételt,
Nekem is igen korpa kevertet.
Haj, a víg kedvem, víg akaratom
Még se hagy engem bánatba esnem,
Bánatba esnem.

Katának adtak pohár piros bort,
Nekem is igen szapuló lángot,
Haj, a víg kedvem, víg akaratom
Még se hagy engem bánatba esnem,
Bánatba esnem.

Katát fektették paplanyos ágyba,
Engem is igen disznóalomba.
Haj, a víg kedvem, víg akaratom
Még se hagy engem bánatba esnem,
Bánatba esnem.

Katát csókolták gombos ajakkal,
Engem is igen baltafokokkal.
Haj, a víg kedvem, víg akaratom,
Még se hagy engem bánatba esnem,
Bánatba esnem.

BIRÓ SZÉP ANNA.

Megállnak, megállnak három hajdu legény
Bíró Jánosnének kötött kapujába.
Oda leülének, ahajt kísétála
Aj Bíró szép Anna s szóval így fölmondja :
»Hova valók vagytok, három hajdu legény?»
Szóval így fölmondja nagyobb hajdu legény
»Aj bizony mi vagyunk mező-detreheimi.«
»Hát ismeritek-e Hajdú Benedeket,
Hajdú Benedeket, az én édesemet?»
Szóval így felmondja nagyobb hajdu legény :
»Ismerjük, ismerjük; kenyeres pajtásunk.«
Szóval így felmondja aj Bíró szép Anna :
»Álljatok meg kissé, hadd menjek veletek
Az én édesemhez, Hajdu Benedekhez.«
Ahajt besétála aj Bíró szép Anna,
A nyakába veté kamuka szoknyáját,
Elejébe köté selyem karinczáját,
A fejére köté fekete fátyolát,
A lábába húzá piros szép csizmáját.
Jobb zsebébe tevé háromszáz aranyát,
Bal zsebébe tevé háromszáz tallérát,
Az ujjába húzá tiz arany gyűrűjét.
Szóval így fölmondja az ő édes anyja :
»Ne menj el, ne menj el, édes szép leányom,
Mert bizony megölnek a hajdu legények.«
»Bizony elmegyek én az én édesemhez,
Az én édesemhez, Hajdu Benedekhez.«

El is elindula aj Biró szép Anna.
 Ugy mennek, úgy mennek három hajdú legény
 Elhagyott utakon, felhagyott utakon,
 Egyszer egy szép mezőn mikor mennek vala,
 Se szél nem fuvallék, se meg nem akada,
 Mégis végig hasadt selyem karinczája.
 «Istenem, Istenem, szerelmes Istenem !
 Ma betelik rajtam édes anyám szava,
 Mert bizony megölnék a hajdú legények.»
 Szóval így fölmondja aj Biró szép Anna :
 »Üljünk le, üljünk le három hajdu legény !«
 Szóval így fölmondja nagyobb hajdú legény :
 »Ne üljünk, ne üljünk, aj Biró szép Anna !
 E helyt elébb vagyon egy kis csipkebokor,
 Annak árnyékába nyugodjunk meg mi is.«
 Oda leülének, oda leülének.
 Szóval így fölmondja nagyobb hajdú legény :
 »Öljük meg, öljük meg aj Biró szép Annát.«
 Szóval így fölmondja kisebb hajdú legény :
 »Hadd jöjjön el velünk az ő édeséhez,
 Az ő édeséhez, Hajdu Benedekhez.«
 Szóval így felmondja nagyobb hajdú legény :
 »Ha ötet nem öljük, megölnék tégedet.«
 »Engem se öljetek, ötet se öljetek !«
 Szóval így felmondja nagyobb hajdú legény :
 »Bizony megöljük mi, bizony megöljük mi
 Aj Biró szép Annát, aj Biró szép Annát !«
 Szóval így fölmondja aj Biró szép Anna :
 »A fejemen vagyon fekete fátyolom,
 A lábamba vagyon piros patkós csizmám,
 Tíz ujjamban vagyon tíz ez arany gyűrűm,
 Jobb zsebembe vagyon háromszáz aranyom,
 Bal zsebembe vagyon háromszáz tallérom,
 Azt is nektek adom, csak meg ne öljetek.«
 Szóval így fölmondja nagyobb hajdu legény :

«Gyűrünk is elég van, pénzünk is elég van,
Bizony megölnék mi, bizony megölnék mi !»
Szóval így fölmondja aj Bíró szép Anna :
»El ne mocskoljatok, el ne röcsköljetek,
Egyszeri ütésbe szörnyű halált haljak.«
Ugy megüté főbe nagyobb hajdú legény,
Mindjárt Bíró Anna szörnyű halált hala,
Őtet is megfoszták sok szép gúnyájától,
Csutakkal s bokorral oda betakarák.

Ugy mennek, úgy mennek három hajdú legény,
Egy kis fogadócskát ők is elérének,
Oda bemenének s oda bemenének.
Szóval így felmondja nagyobb hajdú legény :
»Mérjed a bort, mérjed, kis korcsomárosné !
Ha kell, gúnyát adunk, ha kell, pénzt is adunk.«
Szóval így fölmondja kis korcsomárosné :
»Hol kaptátok már ti azt a sok szép gúnyát?«
Szóval így fölmondja nagyobb hajdú legény :
»Egy szép húgom meghalt s annak a gúnyája.«
Szóval így felmondja kisebb hajdú legény :
»Megölték, megölték aj Bíró szép Annát
S annak a gúnyája, s annak a gúnyája.«
Azon elé szökék Hajdú Benedek is.
»Hol öltétek ti meg, hol öltétek ti meg
Az én édesemet, aj Bíró szép Annát?«
Ő is megfogatá a két hajdú legényt.
»Gyere velem, gyere s mutasd meg én nékem :
Hol öltétek ti meg az én édesemet,
Az én édesemet, aj Bíró szép Annát?«

El is elindulnak, el is elmenének,
Meg is megérkeztek hamar arra helyre.
Szóval így felmondja aj Hajdú Benedek :
»Te haltál érettem, s én is halok érted !«
S mindjárt ereszkedék ő éles kardjába,
S mindjárt szörnyű halált ő is ehelyt hala

A HALÁLRA TÁNCZOLTATOTT LEÁNY.

Összejöttek, össze
A sári legények,
Közte van, közte van
Csomor Dani Tamás.
Csomor Dani Tamás
Szavából kiszólja :

»Addig se nem eszem,
Addig se nem iszom,
Míg ide nem hozzák
Sári bíró lányát,
Sallai Kis Katát !
MenjeteK el hozzá,
Sári bíróékhoz,
Hívjátok el lányát :
Sallai kis Katát.

»Jó napot, jó napot.
Sári bíró néném !
Ereszsze el lányát,
Sallai kis Katát,
Legények hivatják.«

»Eredj fiam, eredj,
Sallai kis Kata,
Húzd fel a csizmádat,
Szép karmazsin csizmát ;
Vedd rád selyem ruhád,
Szép pár selyem ruhát ;
Tegyél az ujjodba
Tíz pár arany gyűrűt :
Hadd szakajtsa szívét,
Szeretődnek szívét !«

»Nem mék, anyám, nem mék,
Ott van Csomor Dani !«

»Eredj, fiam, eredj !

Húzd fel a csizmádat,
Szép karmazsin csizmát ;
Vedd rád selyem ruhát,
Szép pár selyem ruhád ;
Tegyél az ujjodra
Tíz pár arany gyűrűt :
Hadd szakajtsa szívét,
Szeretődnek szívét !«
»Húzd rá czigány, húzd rá.
Éjfél-től reggelig,
Reggeltől éjfélig,
Azután mindétig,
Sallai kis Kata
Míg el nem aluszik,
Halála óráig !«

»Eredj Csomor Dani !
Hadd menjek ki hülni,
Nem fogok elmenni,
Vissza fogok jönni.
Szép karmazsin csizmám,
Tele aludt vérrel ;
Szép pár selyem ruhám
Testemre tapadva ;
Tíz pár arany gyűrűm
Ujjomra dagadva !«

»Nem mégy már innét el,
Igy kell most meghalni,
Ha enyim nem lettél,
Másé se lehessél,
Tested a testemmel
Egy sírban nyugodjon ;
Lelkem a lelkeddel
Egy istent imádjon,

Véred a véremmel
Egy patakot mosson !«
»Eredj Csomor Dani !
Hadd menjek ki hülni,
Nem fogok elmenni,
Vissza fogok jönni.
Szép karmazsin csizmám
Tele aludt vérrel ;
Szép pár selyem ruhám
Testemre tapadva,
Tíz pár arany gyűrűm
Ujjamba dagadva !«
»»Nem mégy már innét el,

Igy kell most meghalni,
Ha enyim nem lettél,
Hogy másé ne legyél.
Tested a testemmel
Egy sírban nyugodjék ;
Lelkem a lelkeddel
Egy istent imádjék ;
Véred a véremmel
Egy patakot mossék !«
»»Oh átkozott anya,
Átkozott légy apa !
Ki az ő leányát
Ily sokára hagyja !«

A TRÉFÁS JUHÁSZ.

Gazda : Aluszol-e, te juhász?
Aluszol-e, te juhász?

Juhász : Jaj, jaj, jaj, dehogyan aluszom,
Csakis itt szunnyadozom.

Gazda : Öttél-e ma, te juhász?
Öttél-e ma, te juhász?

Juhász : Jaj, jaj, jaj ! öt télnék egy nyarát,
Öt télnék egy nyarát.

Gazda : Ittál-e ma, te juhász?
Ittál-e ma, te juhász?

Juhász : Jaj, jaj, jaj ! itt állok uram,
Itt állok, uram.

Gazda : Hattál-e hát nekem is ?
Hattál-e hát nekem is ?

Juhász : Jaj, jaj, jaj ! hat tálnak hült helyét,
Hat tálnak hült helyét,

Gazda : Jártak-e ma farkasok?
Jártak-e ma farkasok?

Juhász : Jaj, jaj, jaj ! nem is angyalok,
Nem is angyalok.

Gazda : Vittek-e el báránykát?
Vittek-e el báránykát?

Juhász : Jaj, jaj, jaj ! nem is hoztanak,
Nem is hoztanak.

Gazda : Folyt-e neki sok vére?
Folyt-e neki sok vére?

Juhász : Jaj, jaj, jaj ! nem is a
Nem is a teje,

Gazda : Futottál-e utána?
Futottál-e utána?

Juhász : Jaj, jaj, jaj ! nem is előtte,
Nem is előtte.

Gazda : Ugattak-e a kutyák?
Ugattak-e a kutyák?

Juhász : Jaj, jaj, jaj ! nem is kacagtak,
Nem is kacagtak.

A MEGÖLT LEGÉNY.

Megöltek egy legényt
Hatvan forintjáért,
A Tiszába bevetették
A nyerges lováért.

Tisza be nem vette,
Partjára kitette,
Arra ment egy hajóslegény,
Hajójába tette.

Oda ment az anyja,
Költi, de nem hallja,
Szép fekete göndör haja
Vállára van hajtvá.

Behuzatod-e majd
Valami fátyollal?
Bizony behuzatom
Fekete bársonnyal.

Oda ment az apja,
Költi, de nem hallja,
Sárga sarkantyús csizmája
Lábára van fagyva.

Kivereted-e majd
Valami szögekkel?
Bizony kiveretem
Tiszta arany szöggel.

Odament rózsája,
Költi, meg is hallja:
Kelj fel, kelj fel, édes rózsám,
Borulj a nyakamba!

Meghuzatod-e majd
A hármás harangot?
Bizony meghuzatom
Mind a tizenhatot.

Borulj a nyakamba,
Hadd vigyelek haza;
Harmad napig, negyed napig
Nyugodj a házamba!

Eltemetsz-e engem
Temető szélébe?
Bizony eltemetlek
Virágos kertembe.

— Csináltatsz-e nékem
Diófa-koporsót?
Bizony csináltatok
Márványkö koporsót.

Megsíratsz-e rózsám,
Három ember előtt?
Megsíratlak, édes rózsám,
Egész világ előtt!

IFIU JÁNOSNÉ.

— Ifiú Jánosné,
Nyisd ki a kapudat
Hatszáz ezer forintért!

— Ifiú Jánosné,
Kösd be a lovamat
Hatszáz ezer forintért!

Mikor ő kinyitja,
Akkor keservesen sír,
Hogy az ura otthon sincs.

Mikor ő beköti,
Akkor keservesen sír,
Hogy az ura otthon sincs.

— Ifjú Jánosné,
Bontsd le az ágyadat
Hatszázezer forintért!

Mikor ő lebontja,
Akkor keservesen sír,
Hogy az ura otthon sincs.

ÁRVA GILICZÉRŐL.

Búsan bűgó bús gerlicze
Kedves társát elvesztette ;
De nem szálla a zöld ágra,
Hanem szálla aszú ágra,
Aszú ágat kopogtatja.
Kedves társát siratgatja :
»Társam, társam, kedves társam !
Sohasem lesz olyan társam,
Mint te voltál, édes társam !«

Oh ! mint búsul kis gerlicze,
Hogy a társát elvesztette ;
Társát egy vad elkergette,
Talán eddig meg is ölte :
»Én elmegyek arra helyre,
Hol kiomlott piros vére,
Hol szakgatták szálkás húsát.
Ott rakatok egy kápolnát ;
A csontjából kirakatom
A vérével föliratom :

Hogy vagyon az árva dolga,
Ki hazáját rég elhagyta !
Én egy igaz árva voltam,
Ki hazámat rég elhagytam,
Víz mentére elindultam,
Ha megtalálnám a társam.
A királyné ablakában
Egy kis arany kaliczkában

Megtaláltam, de rabságban,
 Így énekel bánatában :
 »Hej gilicze, kis gilicze,
 Mért jöttél te ilyen messze?
 Menj vissza te arra helyre,
 Honnét jöttél ilyen messze !«
 S visszafordult arra helyre,
 Honnét eljött ilyen messze,
 Ott sem szálla a zöld ágra
 Hanem szálla aszú ágra,
 Aszú ágat kopogtatja,
 Kedves társát siratgatja :
 »Társam, társam, kedves társam,
 Sohasem lesz olyan társam,
 Mint te voltál, édes társam !«
 Fejét földre csüggesztette,
 Szárnyát széjjel terjesztette,
 Magát holtta eresztette,
 Hogy a társát elvesztette.

UGRON JÁNOS.

Hova nyargalsz nyakra-főre
 Kevély Ugron János?
 »Megyek a városba,
 Szitás-Kereszturba,
 Torma Panna leányasszony
 Látogatására.«

— Ne menj oda, ne menj,
 Kevély Ugron János !
 Annak a leálynak
 Nagy hibái vannak,
 Nagy hibája három.
 »Nem bánom, nem bánom,

Hogyha harminczhárom
 Hibája vagyon is !«
 Legelső hibája :
 Hogy sánta a leány !

»Nem bánom, nem bánom,
 Tőlem lehet sánta.
 Csináltatok neki
 Magassarku csizmát,
 Hosszú selyemszoknyát ;
 Egyik kipótolja,
 Másik eltakarja,
 Lába sántaságát.«

Másik nagy hibája :
Haragos a leány,
Mindörökké dúl-fúl.
Neveletlen két árvádat,
Hogyha egyszer megharagszik,
Kiúzi a házból.

»Nem bánom, nem bánom,
Teli van a pincze,
Ha megtelik a kontyalja :
Akár ki is öntse.«
S elment Ugron János,
El a szép leányhoz.

»Nem bánom, ha haragos is,
Én nem félek tőle,
S neveletlen gyermekeim
Kiállnak előle.«

Hová nyargalsz nyakra-főre,
Kevély Ugron János?

Harmadik hibája :
Hogy boros a leány :
Hajnalban megkezdi,
Vacsorakor végzi,
Boros feje borosságát
Fazék, tányér érzi.

»Nem vagyok már többet
Kevély Ugron János !
Sánta feleségem
Kiűzött a házból.
Megyek már világga,
Neveletlen gyermekeim
Ha föl nem fogadnak.

BETLEN ANNA.

Sárosi Mihály, Betlen János
Egy asztalnál ülnek vala,
Együtt esznek, isznak vala,
Együtt beszélgetnek vala. —
Szóval mondja Sárosi Mihály :
»Hallja-e kend kedves komám,
Fenyítse meg kend a hugát,
Éjszakának idejében
Ne járjon az istállóba.
Kocsisomat szeretgeti,
Hív paripám ébresztgeti.«
»Hallja-e kend, kedves komám,
Az én húgom jámbor leány.«
Szóval mondja Sárosi Mihály :

»Megmutatom jámborságát
 Két karomnak erejével,
 Fényes kardomnak élével.«
 Hallja kapu csikorgását
 Magas patkó kopogását,
 Selyem-szoknya suhogását.
 Mindjárt ment az istállóba,
 Az istálló ajtajába,
 Szóval mondja kocsisának :
 »Nyisd ki kocsis az ajtódat !«
 — Nem nyithatom, kedves gazdám,
 Szabadon van hív paripám,
 Ha kinyitom, elszalasztom,
 Tudom, soha meg sem fogom.«
 Ugy megrugá az ajtaját,
 Hogy kétfelé esik mindjárt.
 Hát ott vagyon Betlen Anna !
 Kardját bele akasztotta.
 Selyemszoknya elhasada,
 Piros vére kicsordula.
 Lefekvék a vetett ágyba.
 Reggel oda ment az ágya :
 »Mi lelt, mi lelt, Betlen Anna?«
 — Aj, mi nem lelt, kedves ágyom !
 Behágék a kökertembe,
 Rózsabokor megakaszta,
 Selyemszoknya elszakada,
 A vér mindjárt kicsordula.
 Talpig vagyok aludt vérben,
 Magam pedig halófélben.«
 »Hallod-e te Betlen Anna !
 Állj ki te az udvarodra.
 Imádkozzál az Istennek,
 Bocsássa meg bűneidet.«
 — Ágyom, ágyom, kedves ágyom,

Mossanak meg ürmös borba,
Takarjanak gyenge gyolcsba,
Küldjenek ki Kolozsvárra,
Vegyen minden példát róla,
Az árvának hogy van dolga.«

A PÓSTA.

Oh bánat, búbánat, keserű búbánat !
Égen mennyi csillag ha mind diák volna,
Földön mennyi fűszál ha mind penna volna,
Erdőn mennyi levél ha papiros volna,

Tenger sűrű habja ha mind tenta volna :
Még sem írhatnák le búmat, bánatomat,
Búmat, bánatomat, benn való titkomat,
Ez életbe való keserű sorsomat.

Ugy jő napról napra bánat a fejemre,
Nagy fájdalom szállott bánatos szívemre.
Ha a nap elnyugszik, az elmém bújdosik,
Hosszú tenger éjen soha el nem nyugszik.

Istenem, istenem, oh édes istenem !
Egy íródeákom mért nincsen énnekem ?
Egy íródeákom, egy bízott emberem,
Aki most csakhamar lenne jó eszközöm.

Ha nekem is volna egy író diákom,
Író diákkal levelet íratnék.
Bízott emberemtől bátyámhoz küldeném,
Bátyámnak házához, atyám udvarába.

Rigótól küldeném, rigó olyan madár :
Felül a fészkére, száll a falevéltre.
Amely példát meglát, mind kifütyölgeti.
Titkos levélkémet azért nem viheti.

Méhemtől küldeném, oly mezőre talál,
Szíve szerint való szép virágra leszáll ;
Mézet szippant szegény, követi a halál,
Igy bánatom mindég nálam marad tehát !

Fújd el jó szél, fújd el az én bánatomat,
Könnyebítsd meg bár te nyomorú sorsomat,
Vidd szél fúvására, víznek lementére,
Vidd rózsám házának ablaka végére.

Még onnét is fúdd be az ő kebelére,
Az ő kebelére, hogy háljon meg véle,
Meg se háljon szegény, hadd éljen kedvére :
Éljen, aki élhet az ő édesével.

Én már nem élhetek az én kedvesemmel,
Végét adta isten az én életemnek,
Betöltötte kedvét minden irigyemnek.
Istenem, fizess meg volt ellenségimnek

Hogyha még valaha hazámba mehetnék,
Az én istenemnek oly fogadást tennék :
Az ő szent házába minden nap elmennék,
Nyomorúlt rabokért szívből könyörögnék.

A SZÉKELY KATONA.

Izend meg, izend meg	Sótalan kenyerét
József császárunknak :	Könyemmél áztatni,
Hogy hogy vagyon dolga	Még a mundérját is
Vén katonájának,	Nem akarnám látni.
Panaszos szénája,	Anyám, édes anyám !
Abrakja lovánzk.	Jó nevelő dajkám !
Megúntam, megúntam	Ki kilencz hónapig
Németet szolgálni,	Méhedben hordoztál,

Tizedik hónapban
 A világra hoztál :
 Tudom, édes anyám,
 Hogy te sok kint láttál,
 A mikor engemet
 E világra hoztál
 S rengő bölcsőm mellett
 Gyakran megvirradtál !
 Mikor füröszöttél

Gyenge meleg vízbe,
 Füröszöttél volna
 Forró lobogóba ;
 Mikor takargattál
 Gyenge gyolcs ruhába,
 Takartál volna be .
 Forró parazsába
 S temettél volna el
 A földnek gyomrába !

SZÉP JULIA.

»Szép Juliám, szép leányom,
 Kertemben nyílt tulipánom,
 Ne szeresd te jobbágyodat !«

Csonka torony tetejéből,
 Ne veresse az esővel
 Ne fútsa hideg széllel,
 Ne süttesse a napfénynyel !«

Nem szeretem jobbágyomat,
 Csak szeretem az ifiat,
 Szép ifiat, a lelkemet !

Hej, bemene szép Julia,
 Térdre esik apja előtt
 S monda neki ilyen szókkal :
 »Atyám, atyám, öreg király !
 Vétesse le az ifiút
 Csonka torony tetejéről,
 Ne veresse az esővel,
 Ne fútsa hideg széllel,
 Ne süttesse a napfénynyel !«

Hej kimene szép Julia
 Meglátá őt az ifiú :
 »Hej Juliám, szép Juliám,
 Kertbe nyíló szép violám,
 Menj be te is az apádhoz,
 Essél térdre eleibe
 S mondd meg neki ilyen szókkal :
 »Atyám, atyám, öreg király !
 Vétesse le az ifiút

Jaj, kimene öreg király,
 Levéteté az ifiút
 Csonka torony tetejéről,
 Kiviteté sík mezőre,
 Sík mezőnek közepére,
 Ott őt mindjárt megöleté,
 Szívét, máját kiviteté
 S Juliának haza küldé.

Hogy meglátá szép Julia,
Hogy megölték az ifiat,
Fejét földre csüggesztette,
Magát halni eresztette.

Hogy meglátá öreg király,
Hogy haldoklik Juliája :

«Hej Juliám, szép leányom,
Kertembe nőtt tulipánom !
Ha én ezt így tudtam volna,
Dehogy megölettem volna,
Fiamnak fogadtam volna,
Királyságom, országomat,
Mind, mind neki adtam volna.»

AZ ASSZONY.

»Mit busúlsz, mit bánkódsz, ifjú feleségem ?
Van nekem jószágom, sok szép gazdaságom,
Sok szép gazdaságom, teli láda pénzem,
Teli láda pénzem, szép szántóföldjeim,
Szép szántóföldjeim, jótermő szölleim,
Jótermő szölleim, kaszáló réteim,
Kaszáló réteim, gulyabeli marhám,
Gulyabeli marhám, robogó ménesem,
Robogó ménesem, négy szép hintós lovam,
Négy szép hintós lovam, kőből rakott váram,
Kőből rakott váram, szép eladó lányom !«

Az isten vegye el sok szép gazdaságod,
A föld emészsze meg teli láda pénzed,
Az árvíz hordja el szép szántóföldjeid,
Jégeső verje el jótermő szölleid,
Az iszap öntse el kaszáló réteid,
A dög emészsze meg gulyabeli marhád,
A tatár hajtsa el robogó ménesed,
A mennykő csapja meg négy szép hintós lovad,
A nyila verje meg kőből rakott várad,
Kőből rakott várad, szép eladó lányod,
Magam se érjem meg a holnapi napot,
Hogyha nincsen néked ifjú legénységed !
Mással töltötted el szép ifjuságodat,

Velem töltötted el búdat, bánatodat.
Mit ér nekem kincsed, minden dicsőséged,
Hogyha nincsen néked ifjú legénységed!

BUDAI ILONA.

Budai Ilona ablakba könyökle,
Hallja, hogy ellenség rabol a környékbe.
Csak eszébe juta kincses kis ládája,
S kincses kis ládáját hóna alá fogja,
Hajadon kis lányát jobb kezén vezette,
Futkosó kis fiát bal kezére vette.

Megyen, megyen, megyen sűrű fenyves erdön,
A nagy régi úton, sötét rengetegen ;
Hát mintha hallaná lovak dobogását,
S csakhamar leteszi hajadon kis lányát.
Hajadon kis lánya ilyenképpen síra :
»Anyám, édes anyám, ne hagyj el az útba,
Essék meg a szíved, ne hagyj itt engemet!«
»Bizony itt hagylak én, leányom, tégedet :
Mert leány helyébe leányt ad az isten,
De pénzem helyébe ingyen nem ad isten.«

Megyen, tovább megyen, sűrű fenyves erdön,
A föl hagyott úton, sötét rengetegen ;
Hát mintha hallaná lovak dobogását,
S csakhamar leteszi futkosó kis fiát,
Futkosó kis fia ilyenképpen síra :
»Anyám, édes anyám, ne hagyj el az útba,
Essék meg a szíved, ne hagyj itt engemet!« —
»Bizony itt hagylak én, édes fiam, téged :
Mert fiú helyébe fiút ad az isten,
De pénzem helyébe ingyen nem ad isten.
Járnak jó asszonyok, kik megszoptassanak,
Járnak gyenge esők, kik megfűröszszenek,

Járnak gyenge szellők, kik elaltassanak
Jobb kezébe ada egy arany vesszőcskét,
Bal kezébe ada egy arany almácskát,
Avval csak ott hagyá futkosó kis fiát.

Megyén tovább, megyén, sűrű fenyves erdön.
A nagy régi úton, sötét rengetegen,
Míg eljuta végre egy szép tágas rétre,
Hát egy bivaly tehén azon jödögél le,
Az idei bornyát szarva között hozta,
A tavalyi bornyát maga után rítta.

Ezt hogy megpillantá Budai Ilona,
A bokorba csapá kincses kis ládáját,
A földre borula, keservesen síra,
Keservesen síra, kárhoztatá magát :
Az óktalan állat nem hagyja el bornyát ;
— Istenem, istenem, én édes istenem,
Hát én lelkes lévén, hogy hagyám gyermekem !

Avval visszafordúlt a nagy fenyves erdön,
A nagy régi úton, sötét rengetegen.
Csakhamar elérte, oda nyújtá újját,
S hini kezdé szépen az ő kicsi fiát.
»Bizony nem megyek én, mert nem voltál anya.
Ha az lettél volna, itt nem hagytál volna.«

Megyén tovább, megyén a nagy fenyves erdön,
A nagy régi úton, sötét rengetegen ;
Csakhamar elérte, oda nyújtá újját,
S hini kezdé szépen hajadon kis lányát.
»Bizony nem megyek én, mert nem voltál anya.
Ha az lettél volna, itt nem hagytál volna.«

Hogy ezt így hallotta, ilyenképpen síra :
Immár olyan vagyok, mint út mellett a fa ;
Aki ott elmegyén, ágaimat rontja,
Ágaimat rontja s a sárba tapodja.

SZÜCS MARIS.

Mező-Csáth városa egyebet nem terem :
Minden fa tetején virít a szerelem,
Virít a szerelem, de senkisem szedi :
Ezt minden értheti, ki szívére veszi.

Estve van már, estve, hatot vert az óra,
Minden eladó lány készül a fonóba,
Készül a fonóba, utánna a legény,
Egypár csókot ha kap, azzal elmegy szegény.

Hej, szegény Szücs Maris, ő is oda indúlt,
De felette az ég homályba beborúlt,
Beborúlt homályba, be is setétedett,
Hol szegény Szücs Maris el is tévelyedett.

Először megütik, leesett a hídra,
Másodszor megütik, elállott a szava,
Harmadszor megütik, véres volt a foka,
A kis balta foka.

»Kérlek rózsám, kérlek, kérlek az egekre,
Egy-két szavaimat vedd be a füledbe :
Szerelmes szívemnek gyémántos Marisa,
Mért levél, mért levél másnak hites társa,
Szívemnek gyilkosa?»

Szilasi Pistának nem kell a bokréta,
Szegény Szücs Marcsának ő volt a gyilkosa.

»Vérem a vérével egy patakot mosson,
Testem a testével egy sírban nyugodjon,
Egy sírban nyugodjon !«

Gyászt visel a holló fekete tollával,
Maga természete hozza ezt magával,
Gyászt visel, gyászt illet az a fekete toll —
Keresik Szücs Marist s nem találják sehol !

A tarjáni rétet körülfogta a köd,
Szegény Szücs Marcsára most húzzák a földet,
Főtül való fája ki vagyon rovázva,

Fekete pántlika van reá csukrozva,
Szépen rá csukrozva.

Felvette az árvíz a tarjáni tölgyet
Meghalt már Szűcs Mária, ráhúzták a földet,
Ráhúzták a földet, írják fejfájára :
Hogy minden eladó vigyázzon magára.

A tarjáni templom körül van árkolva,
Két szál szép rozmarin van belé plántálva,
Öntözzétek lányok, hogy el ne hervadjon,
Szeretők szíve meg ne háborodjon,
Meg ne háborodjon.

Szűcs Maris már régen el is van temetve,
De a híre-neve nincsen elfelejtve,
Irták fejfájára : itt nyugszik egy árva,
Kinek szeretetből történt a halála.

KÁDÁR KATA.

Anyám, anyám, édes szülém,
Engedje meg szép kérésem,
Hogy vegyem el Kádár Katát,
Jobbágyomnak szép leányát !

Miklós úrfi szépen kéri ;

Édes anyja nem igéri :

»Nem engedem, édes fiam,

Nem engedi az én rangom.«

Miklós mondá az anyjának :

Kádár Katát szeretem csak,

Csak egyedül Kádár Katát,

Jobbágyomnak szép leányát !

Édes anyja azt feleli :

»Abból ugyan nem lesz semmi.

Vagyon lányuk az uraknak,

Abból neked is juttatnak.«

Kádár Kata.

Miklós úrfi megbúsula,
Készül, indul bujdosásra.
»Szolgám, szolgám, édes szolgám
Nyergeljed meg pej paripám !
Menjünk, menjünk, a míg látunk,
Légyen örök bujdosásunk !«

Miklós úrfi elindúla,
Azt meglátá Kádár Kata,
A kapúját megnyitotta,
Hogy Miklós bemenne rajta.
— Ne nyiss kaput Kádár Kata,
Nem megyek én most bé rajta ;
Hanem megyek a világra,
Holtig tartó bujdosásra.

Kádár Kata megbúsula,
Miklós úrfihoz így szóla :
»Állj meg kincsem, szép Miklósom,
Hogy adjam rád egy pár csókom !
Adjak neked egy bokrétát
A kezedbe kézi ruhát !
Mikor ruhám vérrel habzik,
S a bokrétám hervadozik,
Hidd el, kincsem, hidd el, nékem
Akkor léssen veszedelmem.«

Elindúlnak, mennek, mennek,
Hosszú útnak, rengetegnek.
A ruháját Miklós úrfi
Előveszi, meg-megnézi,
Hát a ruha vérrel habzik,
Bokrétája hervadozik.
Mind a kettő azt jelenti :
Kádár Katát most veszeszti.

Miklós úrfi megfordúla,
Egy molnár gazdát találta,
Kihez közel lovagola,

Kihez ő ekképen szóla :
»Hallod-e, te molnár gazda !
Mi hír vagyon a faluba?»
— Nincs ugyan ott semmi egyéb
Kádár Katát elvesztették,
Feneketlen tóba vették.
»Hallod-e, te molnár gazda,
Vigy el engem éppen oda,
Hol elveszett Kádár Kata,
Jobbágyomnak szép leánya
Pej paripám tied legyen,
S minden ékes öltözetem.«

Molnár gazda szót fogada,
Miklós előtt elindúla,
Őt elvitte arra helyre,
Feneketlen tó szélire,
Onnét beszólalt a tóba :
»Élsz-e, kincsem, Kádár Kata?
Kádár Kata megszólalik :
— Nálad nélkül alig telik.

Miklós úrfi ezt hallotta,
Szívét a bánat elfogta,
Kezét fejére kulcsolta,
Sorsát ő ott úgy síratta,
S bele ereszkedik oda
A nagy, feneketlen tóba.
Egyikből nőtt muszkátaszál,
A másikból rozmarinszál.
Addig s addig nevedtek,
Vízen felül emelkedtek,
Ott is addig nevedtek,
A míg össze ölelkeztek.

Miklós anyja ment sétálni,
Meg találta őket látni ;
Vizi bűvárt elhívátá,

Mind a kettőt kiásatá.
Az egyiknek csináltattak
Fehér márványkő koporsót,
A másiknak csináltattak
Vörös márványkő koporsót.
Az egyiket eltemették
Az oltárnak eleibe,
A másikat eltemették
Az oltárnak háta mögé.
Az egyikből nevededett
Fehér márvány lilomszál,
A másikkól nevededett
Vörös márvány lilomszál.
Ott is addig nevededtek,
A míg össze ölekeztek.

Miklós anyja, hogy meglátá,
Mind a kettőt leszakasztá,
Talpa alá kitapodá
S tövis bokorra rakatá.
Ezt hogy látta Kádár Kata,
Koporsóból feljajdúla :
»Éltünkben üldözőnk voltál,
Békét holtunkban se hagytál.
Kéért Isten jót ne adjon,
Szeretetlen társat adjon,
Kenyeretlenség találjon,
Mégis senki meg ne szánjon.«

HOMLODI ZSUZSÁNNA.

»Mi oka, mi oka, Homlodi Zsuzsánna,
Hogy a karton lajbli minduntalan szűkül?«
»Az oka, az oka : szabó nem jól szabta,
Szabó nem jól szabta, varró nem jól varrta.«
»Kocsisom, kocsisom, én fellejtárjaim !

Hozzátok, hozzátok a gyászos hintóim,
 Fogjátok, fogjátok pej paripáimat,
 Vigyétek, vigyétek Homlodi Zsuzsannát,
 Vigyétek, vigyétek Homlodi Zsuzsannát,
 A rózsamezőbe, a fővevő helyre !
 »Jó napot, jó napot Homlodi nagyasszony !
 Hol vagyon, hol vagyon Homlodi Zsuzsánna?«
 »Elküldtem, elküldtem a rózsás kertembe,
 Rózsákat vizsgálni, magát mulatozni !«
 »Jó napot, jó napot, te kis kertész-legény !
 Hol vagyon, hol vagyon, Homlodi Zsuzsánna?«
 »Nem tudom, nem láttam, tegnap, hajh, még itt járt !«
 »Jó napot, jó napot Homlodi nagyasszony !
 Hol vagyon, hol vagyon Homlodi Zsuzsánna?«
 «Elküldtem, elküldtem a tenger partjára,
 Aranyhalat fogni, magát mulatozni.«
 »Jó napot, jó napot, te kis hajós legény,
 Hol vagyon, hol vagyon, Homlodi Zsuzsánna?«
 »Nem tudom, nem láttam, tegnap, hajh, még itt járt !«
 »Jó napot, jó napot, Homlodi nagyasszony !
 Hol vagyon, hol vagyon, Homlodi Zsuzsánna?«
 »Mi tűrés-tagadás, már meg kell mondanom :
 Elküldtem, elküldtem a rózsamezőbe,
 A rózsamezőbe, a fővevő helyre.«
 »Oh, te pogány anya, mért vétetted fejét?
 Testemet testével egy sírba temetéd !
 Jó napot, jó napot, te fővevő hóhér !
 Hol vagyon, hol vagyon, Homlodi Zsuzsánna?«
 »Itt vagyon, itt nyugszik, csendesen aluszik.«
 »Testemet testével egy sírba temesd el,
 Véremet vérével egy patak mossa el.«

A GYÁVA.

Gyere hozzám, vacsorára,
Apró, vágott káposztára ;
Bejöhetsz szívem, bátran !

Hej, nem merek én bemenni,
Oh, én édes angyalom ;
A gyertyának világánál
Észrevesznek csillagom !

Köss keszkenőt a sarkára,
Nem hallik a kopogása ;
Bejöhetsz szívem, bátran !

Hej, nem merek én bemenni,
Oh, én édes angyalom ;
Az ajtónak csikorgásán
Észrevesznek, csillagom !

Vedd el a gyertyának hamvát,
Nem látják meg a világát ;
Bejöhetsz szívem, bátran !

Hej, nem merek én bemenni,
Oh, én édes angyalom ;
A kutyának ugatásán
Észrevesznek, csillagom !

Hájazd meg az ajtó sarkát,
Nem hallik meg a nyikorgás ;
Bejöhetsz szívem, bátran !

Hej, nem merek én bemenni,
Oh, én édes angyalom ;
Ajakunknak czuppanásán
Észrevesznek, csillagom !

Vess egy darab konczot neki,
Az ugatást elfelejti ;
Bejöhetsz szívem, bátran !

Hej, nem merek én bemenni,
Oh, én édes angyalom ;
A csizmámnak kopogásán
Észrevesznek, csillagom !

Hej, te vitéz, hát te mit érsz,
Ha még csókolódnai is félsz !

Elmehetsz már dolgozdra,
Nem szorultam csókodra ;
Elmehetsz már, nem kellesz,
Nem vagy előttem kedves !

FOGARASI ISTVÁN.

Ablakba könyököl Fogarasi István,
Mellette könyököl az ő testvérhuga.
»Hallottad-e hírét, édes testvérhugom :
Elköteleztelek bé Törökországba,
Nagy török császárnak, jegybeli mátkának ?«
»Nem hallottam hírét, édes testvérbátyám !
Adjon Isten nekem inkább víg vacsorát.

Víg vacsora után könnyű betegséget,
Szép piros hajnalban világból kimúlást.«

Meghallgatá Isten az ő kívánságát,
Ada Isten neki egy jó vig vacsorát,
Víg vacsora után könnyű betegséget,
Szép piros hajnalban világból kimúlást.

Eljöve, eljöve a nagy török császár,
Kérdezi : »Hol vagyon jegyesem, gyűrűsöm?«

»Virágos kertében virágokat plántál.«

Oda mene, oda a nagy török császár,

Hát a virágok is mind elhervadoztak,

Az ő szeretője pedig sehol sincsen.

Visszajöve, vissza a nagy török császár.

Kérdezi : »Hol vagyon jegyesem, gyűrűsöm?«

»Leányok házában magát öltözteti.«

Oda mene, oda a nagy török császár,

Hát a leányok is mind gyászba öltöztek,

S az ő szeretője nyujtópadon fekszik.

»Add ide, add ide, Fogarasi sógor.

Add ide én nékem gyűrűsöm, jegyesem !

Csináltatok néki márványkő koporsót,

Be is behuzatom földig bakacsinnal,

Meg is megveretem arany fejű szeggel,

Meg is gyászoltatom hatszáz katonával.«

»Nem adom, nem adom, te nagy török császár,

Csináltatok én is márványkő koporsót,

Be is behuzatom földig bakacsinnal,

Meg is gyászoltatom hatszáz katonával,

Hadd nyugodjék itten apjával, anyjával.

Apjával, anyjával, szülötte földében.«

FOGADÁS.

Hol jártál ily korán, kedves rózsám?
Látom a czipődet, harmatos már.
— Rózsás kertbe jártam,
Violát vizsgáltam,
Kedves rózsám!

Hoztál-e violát a számomra,
Kit felteszek holnap kalapomra,
A melyről megtudják,
Hogy szeretjük egymást,
Kedves rózsám?

Bocsáss be, galambom, egy-két szóra,
Mert ime eljött már az az óra,
Melyben bucsúzásom,
Lészen elválásom,
Kedves rózsám!

Tegyéél hát, violám, hív fogadást,
Hogy szíved kívülem nem szeret mást.
Jártodban, keltedben,
Teljes életedben,
Kedves rózsám!

Én is teszek, rózsám, hív fogadást,
Hogy szívem kívüled nem szeret mást,
Halálom-óráig,
Koporsóm zártáig,
Édes rózsám!

Szívemnek, violám, az lesz nehéz,
Hogy te ékes szemed reám nem néz.
Mert tőlem elmaradsz,
Engemet árván hagysz,
Kedves rózsám!

Szívednek ajánlom most szívemet,
Imhol kezedbe adom kezemet,
Hogy visszajöttömbe
Fogadj szerelmedbe.
Kedves rózsám!

Áldjon meg az Isten, kedves rózsám,
Látom, igaz szívvel voltál hozzám,
Köszönöm hűséged,
Hozzám szívességed,
Kedves rózsám!

KICSI NEMES LEGÉNY.

Nagy Törökországban kicsi nemes legény
Ártatlan s ok nélkül raboskodik szegény.
Szóval azt kiáltja: »Anyám, édes anyám,
Három kövárađ van, válts meg az egyikkel!«
»Nem váltlak, nem váltlak, lelkem kedves fiam,
Mert fiú helyébe fiút áđ az Isten,
De kövárađ helyett nem áđ mást az Isten!«

»Nem bánom, nem bánom, lelkem édes anyám!
Mert koporsóm leszen tengernek két martja,
Szemfödelem leszen tenger sűrű habja,
Harangszóm is leszen tengernek zúgása.
Eltemetnek engem tengerben a halak,
Megsiratnak engem az égi madarak,
Az égi madarak s az erdei vadak.«

JÁNOS.

Sírva sétál a kapuban János, — »Ha az asszony megengedné,
Kérđi tőle a gazdasszony: Hogy a kapun belől mennék.«
»Mi most a baj János?« — »Lehet, szívem János!«

Sírva sétál kapun belől János,
Kérdi tőle a gazdasszony :
»Mi még a baj János?»
— »Ha az asszony megengedné,
Hogy a ház elébe mennék.«
— »Lehet, szívem János !«

Sírva sétál a pitarban János,
Kérdi tőle a gazdasszony :
»Mi még a baj János?»
— »Ha az asszony megengedné,
Hogy a házba bemehetnék.«
— »Lehet, szívem János !«

Sírva sétál a ház előtt János,
Kérdi tőle a gazdasszony :
»Mi még a baj János?»
— »Ha az asszony megengedné,
Hogy a pitarba bemennék.«
— »Lehet, szívem János.«

Sírva sétál bent a házban János,
Kérdi tőle a gazdasszony :
»Mi még a baj János?»
— »Ha az asszony megengedné,
Hogy az ágyra felfekhetném.«
— »Lehet, szívem János !«

Sírva fekszik fel az ágyra János,
Kérdi tőle a gazdasszony :
»Mi még a baj János?»
— »Ha az asszony megengedné,
Hogy magamhoz ölelhetném.«
— »Lehet, szívem János !«
Mindjárt nem sírt János.

DANCSUJ DÁVID.

Bodok felett vagon egy kis sűrű berek,
Szegény Dancsuj Dávid a között kesereg.
Nem jó Dávid, nem jó sírni, keseregni,
Ha meglát valaki, hova tudsz ellenni?
Az a fekete föld ketté hasadhatna,
Szegény Dancsuj Dávid belé borulhatna.
De a fekete föld ketté nem hasadhat,
Szegény Dancsuj Dávid belé sem borulhat.
»Adjon Isten annak ezernyi ezer jót,
Ki az én bölcsőmet megrendítette volt.
Köszönöm apámnak s az édes anyámnak,

Mert jó fiat nevelt bolygó katonának,
Bolygó katonának, az ország rabjának.
Égen mennyi csillag író deák volna,
Réten mennyi fűszál, mind pennaszár volna.
Erdőn mennyi lapu, mind papiros volna.
Veres tenger habja mind tentalé volna :
Az én sok bánatom mégse férne reá,
Mégse férne reá.«

SÁRI ASSZONY.

»Szép jó estét, Sári asszony !«
»Adjon Isten, jámbor gazdám !«
»Hazajövék, Sári asszony !«
»Hozott Isten, jámbor gazdám !«
»Megijedél, Sári asszony?«
«Nem ijedtem, jámbor gazdám !«
— »Kinek süted a sok pánkót?«
»Neked sütém vacsorára,
Piros bort is hoztam mellé ;
Egyél, igyál, jámbor gazdám,
Pánkó való a bor mellé.«

Sári asszony mondogatja,
Jámbor urát csókolgatja.
»Alhatnál-e jámbor gazdám?«
— »Nem alhatnám, Sári asszony.«
— »Ha alhatnál, lefektetlek,
Puha ágyba betemetlek.
Jó csergével betakarlak,
Kebelemen elaltatlak,
El sem hagylak jó hajnalig.«

Sári asszony mondogatja,
Jámbor gazdát csókolgatja.
Míg a gazdát csókolgatja,
Altatót vet poharába,

Jámbor gazda poharába.
Jámbor gazda lefeküvék,
Sári asszony mellé fekvék ;
Nagy csérgével betakará,
A kebelin elaltatá.

»Hallod-e te Sári asszony,
Dörömbölnek az ereszben !«
— »Nyisson ajtót Sári asszony,
Kendhez jöttem, ereszszen be.«
Szöke legényt beereszté,
Jámbor gazda vérét veszté.
Jámbor gazdát vérbe hagyják.
A sok kincset felpakolják.

Mennek, mennek, mendegélnek,
Sürü rengetegbe érnek.
Rengetegben szálas bükkfa,
Hideg forrás van alatta.
»Álljunk meg itt Sári asszony,
Forrásvízre szomjúhozom.«
»Jól esik-e, szöke legény?«
— »Jaj, meghalok Sári asszony !
Forrás vize vértől buzog,
Azt bugyogja : gyilkos vagyok !«
— »Menjünk innét, szöke legény !«
»Nem megyek én Sári asszony,
Valami zúg a fülemben'
Nem bírom a vétek terhét !«
— »Hajtsd le fejed az ölemben,
Szöke legény, aludj benne !«
— »Nem alszom én Sári asszony,
Nagy vétkemtől nem alhatom.«
— »Menjünk, menjünk, szöke legény.«
— »Nem megyek én ez életben !«
— »Szöke legény hol az eszed ?

Talán a bor kajdított meg! ?
— »Te vetted el Sári asszony,
Mézes szavad kajdított meg.
Sári asszony, nézz a fára,
Készülj velem a halálra !«

KEREKES IZSÁK.

Hallottad-e hírét a híres Szebennek
A híres Szebennek s a híres Mohának,
A Mohában lakó Kerekes Péternek
S Kerekes Izsáknak, ő felnőtt fiának?
Ez egyszer ittasan ment az istállóba,
Ott is lefeküvék a lovak jászlába.

Egyszer csak kimene az ő édes apja
A tornácba s lenéz onnan a határba.
Hát bizony jődögél nagy fekete sereg,
Ugy látszik meszünnen, mint a setét felleg,
Nem tudják: miféle, kurucz-e vagy labancz,
De mégis gondolják: a szebeni ráczok.

Ekkor csak lemene Izsák édes apja
A lovak jászlához s ilyen szókkal mondja:
»Kelj fel, fiam, kelj fel, jó Kerekes Izsák!
Mert bizony jődögél nagy fekete sereg,
Ugy látszik meszünnen, mint a setét felleg,
Nem tudjuk: miféle, kurucz-e vagy labancz,
De mégis gondoljuk: a szebeni ráczok.«

Ekkor megfordula az első álmából,
De mégsem kele fel a lovak jászlából.
Másodszor kimene az ő édes anyja,
S ilyen szókkal kelti igen hamarjába:
»Kelj fel, fiam, kelj fel, jó Kerekes Izsák!

Mert bizony jődögél nagy fekete sereg,
Ugy látszik megszűnnen, mint a setét felleg,
Nem tudjuk : miféle, kurucz-e vagy labancz,
De mégis gondoljuk : a szebeni ráczok.«

Ekkor megfordula második álmából,
De még sem kele fel a lovak jászlából.
Harmadszor kimene gyönyörű mátkája
A tornácba, s mindjárt lenéz a határra.
Hát jő az ellenség igen hamarjába,
És leszalada ő a lovak jászlához,
És így kezd beszélni a kedves urához :
»Kelf fel szívem, kelj fel, itt van az ellenség,
Nem tudjuk : miféle, kurucz-e vagy labancz,
De mégis gondoljuk : a szebeni ráczok.«

És ekkor felugrék jó Kerekes Izsák,
Igen hamarjába a lovát kihozák.
Felköté a kardot mindjárt oldalára,
S felfordula szépen jó barna lovára.
És visszatekinte s ilyen szókkal beszélt :
»Kiontom véretem apámért, anyámért,
»Megöletem magam szép gyűrűs mátkámért,
Meghalok én még ma magyar nemzetemért !«

E szók után lovát sarkantyuba kapja
S az ellenség felé nagy bátran ugratja ;
Hát jönnek a ráczok, ő meg előttök van,
Kardemelve vágtat igen iszonyúan.
«Add meg magad, add meg, jó Kerekes Izsák !«
— A ráczok előre neki azt kiáltják —
»Látjuk, hogy vitéz vagy, de csak egyedül vagy,
A reménység téged most mindjárt itt hagy,
Akármint mesterkedj, a mi kezünkben vagy !«

»Mit adok rajtatok, ha egyedül vagyok !
Kard nem jár meg engem, akármint vágjatok.«
Mond Kerekes Izsák s vagdal jobbra-balra,
Hullatja a rácztot a kardja egymásra,
Egy élémentében gyalogösvényt vága
És visszajöttében szekér-utat nyita,
De ekkor megbotlék a lovának lába,
Ő meg a lováról a földre borula.

Jó Kerekes Izsák így járt a lovával,
A ráczkok pediglen karddal és dárdával
Vágják, ölik őtet s mindaddig göbödik,
A mig egyet sem rúg s nem is vergődik.

Igy pusztították el Kerekes Izsákot,
A ki a kardjával levága sok rácztot.

A BÖLCSŐ MELLETT.

... Amoda van egy szép kis házacská,
Abban vagyon egy tornyos ágyacská.
Abban fekszik egy barna menyecske,
Előtte van rengő bölcsöcskéje.

A lábával csakúgy ringatgatja,
A szájával csak úgy csicsisgatja:
Csicsisj, csicsisj, eszem a szép szádat,
Verje meg az Isten az apádat !

Lányok, lányok, rólam tanuljatok:
A legénynek csókot ne adjatok,
Mert az a csók nem esik hiába,
Könnyetek hull a bölcső gombjára !

A VENDÉGLÁTÓ ANYA.

Az én bátyám jó katona: Hozd ki, Pepi, kantáromat,
Azt se tudja, hol a lova. Kantározd fel a lovamat.

Hadd menjek el Pápa felé,
Édes anyám háza felé.

Betekintek az ablakon :
Három vendég ül a padon

Bor, peccsenye van előttök,
Fehér kenyér van mellettök.

BIRÓ MÁTÉ.

Ne menj el, ne menj el,
Híres Biró Máté!
Maradj a Rikába,
Ne menj a városba
Király városába,
Királylány rabolni;
Király szép leánya
Hej, nem neked való!
Selyem a ruhája,
Halovány orczája;
Liliom dereka
Nem erdőre való!
»Féket a fejébe,
Gyémántköves féket
Legjobbik lovamnak!
Még ma el kell hoznom
Király szép leányát,
Gyenge Ilonáját.«

Ne menj el, ne menj el,
Híres Biró Máté!
Menj legalább este,
Ne menj fényes reggel;
Otthon van a király
Fényes, nagy sereggel.
»Nyerget a lovamra,
Legjobbik lovamra,

Szép aranyos nyerget!
Az a fényes sereg
Nem jár a nyomába
Király leányának,
Gyöngé Ilonának!«

Jaj hiába kéri
Tizenkét legénye
Híres Biró Mátét,
Rablók kapitányát.
Sárga paripáján
Az csak elvágta
Király városába
Királylány rabolni.

Ihol jó, ihol jó
Szép királykisasszony
Szép selyem ruhába,
Kinek minden szála
Meg van aranyozva,
Kinek hosszúságát
Három leány hozza.

Fordulj meg, fordulj meg.
Híres Biró Máté!
Nem lesz ma jó dolgod:
Sárga lovad horkol!

— »Csak tüszköl a portól.«
Fordulj meg, fordulj meg,
Híres Biró Máté,
Lovad ágaskodik :
Bizony rosszat érez.
»Éles zabbal jól tartották ;
Sörtés fúvel megvakarták,
Azért ágaskodik,
Azért bokrosodik.«

Jaj, nem fordul vissza
Híres Biró Máté.
Vágtat egyenesen
Királylány elébe,
Templom ajtajához,
Szép gyengén fölkapá
Király szép leányát,
Gyöngé Ilonáját
Aranyos nyergébe
S elváltata vele
Rablók tanyájára,
Rika erdejébe.

»Jó napot, jó napot,
Tizenkét szép legény !«
— »Neked is jó napot,
Híres Biró Máté !«
— »Hamar megjártam-e,
Tizenkét szép legény ?«
— »Jó hamar megjárd!
Híres Biró Máté !«

Ott szépen levevé
Aranyos nyergéből
Király szép leányát

Szöke Ilonáját.
Szépen lefekteté,
Puha mohaágyra,
Ottan megölelé,
Ottan megcsókolá,
Két erős karjával
Gyengén átkarolá
Király szép leányát
Gyöngé Ilonáját,
Híres Biró Máté,
Rablók kapitánya.

»Nézz ki csak az útra
Híres Biró Máté !«
— »Mért néznék, mért néznék,
Tizenkét szép legény ?«
— »Nem mondók-e neked,
Híres Biró Máté :
Király szép leánya,
Hej, nem neked való !
Selyem a ruhája,
Halovány orcája ;
Liliom dereka
Nem erdőre való !«
— »Mit beszélsz, mit beszélsz
Tizenkét szép legény ?«
— »Kelj fel az ágyadból
Híres Biró Máté !
Ahol jő a király
Fényes nagy sereggel.«

Híres Biró Máté
Felszökik az ágyból,
Puha mohaágyból.
Keresi a kardját,

Aj! de nem találja;
Keresi a lovát,
Aj! azt sem találja.
»Csak ti ne hagyjatok,
Tizenkét szép legény!«
Aj, az is elfut a
Tizenkét szép legény.

Add meg magad egybe,
Híres Biró Máté,
Rablók kapitánya!
»Jaj mért nem hallgaték
Legényim szavára!
Mért nem fordulék meg,
Mikor lovam horkolt,
Mikor ágaskodék,
Mikor bokrosodék,
Sárga szín paripám!«

Szépen közbevették
Király katonái,
Ott összekötözték,
Nehéz vasba verték,
Király városába
Mély tömlöczbe vették.
Onnét fúdogálá
Estétől reggelig
Híres Biró Máté
Szomorú énekét:

«Ne menj el, ne menj el,
Híres Biró Máté,
Maradj a Rikába,
Ne menj a városba,
Király városába
Királylány rabolni.
Király szép leánya
Hej nem neked való!
Selyem a ruhája,
Halovány orczája;
Liliom dereka
Nem erdőre való!«
Ablak alá méne
Király szép leánya,
Gyöngé Ilonája.
Onnét meghallgatá
Szomorú énekét
Rablókapitánynak.
Onnét haza mene
Király szép leánya.
Sírva fekvék le
Szép selyem ágyába,
Zöld selyem vánkosát
Könnyével öntözé,
Híres Biró Mátét
El nem feledheté
Király szép leánya,
Gyöngé Ilonája.

HAJNALBAN, HAJNAL ELŐTT.

Ez a kis jány azt akarja,
Hogy a szűröm betakarja.
Hajnalban, hajnal előtt,
Nyílik a rózsa a házam előtt.

Ne fogdosd a szoknyám alját,
Nem te adtad meg az árát!
Hajnalban, hajnal előtt,
Nyílik a rózsa a házam előtt.

Ne szidd az én anyám lelkét,	Ne csókolgasd a képemet,
Majd nem ülök többet melléd !	Más is csókolhatja még ezt.
Hajnalban, hajnal előtt,	Hajnalban, hajnal előtt,
Nyílik a rózsa a házam előtt.	Nyílik a rózsa a házam előtt.

Ne ölelgesd a nyakamat	»No, ha úgy van, csókolja, hé !
Más is ölelheti még azt.	Rád se nézek soha többé,
Hajnalban, hajnal előtt,	Hajnalban, hajnal előtt,
Nyílik a rózsa a házam előtt.	Nyílik a rózsa a házam előtt.

Maradj örökre magadnak,
 Én is találok magamnak.
 Hajnalban, hajnal előtt,
 Nyílik a rózsa a házam előtt.«

A FOGOLY KATONA.

Leszállott a páva
 Tengernek partjára,
 Tengernek partjáról
 Nagy török császárnak
 Dali udvarába.
 Onnét szálla páva,
 Kényes pávamadár
 Tömlöcz ablakára,
 Ottan fúdogálá
 Szomorú énekét
 Szomorú fogságban —
 Egy székelly katona :
 »Hej páva, hej páva !
 Császárné pávája ! . . .
 Ha én páva volnék,
 Jó reggel fölkelnék,
 Folyóvízre mennék
 Folyóvizet innám,

Szárnyim csattogtatnám,
 Tollamat hullatnám.
 Fényes tollaimat
 Szép leány felszedné,
 Bokrétába kötne,
 Az ő édesének
 Kalapjába tenné.«
 Hát ott üldögele
 Czifra ablakába'
 Császár szép leánya,
 Gyenge violája,
 A helyt meghallotta
 Szomorú énekét
 Székelly katonának.
 «Nyiss ajtót, nyiss ajtót,
 Fegyveres istrázsa !
 Császár szép leánya,
 Gyenge violája,

Tőled azt kívánja.«
»Ki vagy te, ki vagy te,
Énekes katona ?«
Nem látod: rab vagyok,
Térdig vasba vagyok.
Székely fiú voltam,
Bátor fiú voltam ;
Most semmi sem vagyok,
S mégis a strázsának
Számolni kell rólam.
»Velem jössz te mostan,
Énekes katona !«
»Hova menjek én el
Császár szép leánya ?«
»Czifra palotámba,
Éjjeli szállásra.
Ottan leveteté
Nehéz vasat róla
Fegyveres strázsával ;
Ottan átölelé
Szegény székely legényt
Két gyenge karjával,
Onnét elvezeté
Czifra palotába,
Ottan lefekteté
Puha selyem ágyba.
»Enyém vagy te mostan
Szép fogoly katona !«
— »Van nekem szeretőm,
Császár szép leánya !«
Ajtón hallgatózék
A nagy török császár.
»Nyiss ajtót egyszerre
Beste-lélek lánya !«
Jaj, nem nyita ajtót,

Berugá a császár,
A nagy török császár.
Székely katonának
Ott fejét elvette,
Testét a tengerbe
Belé is vetette.
»Hát te beste lélek
Három halál közül
Melyiket választod ?
Vízbe vettesselek ?
Megégettesselek ?
Vagy halálíg tartó
Tömlöczre vesseselek ?

Jaj hiába kéri
Császár szép leánya,
Gyöngé violája
A nagy török császárt.
Vízbe nem vetteté,
Tűzre nem vetteté,
Záratá toronyba,
Szomorú fogságba.

Onnét siratozá
Szép fogoly katonát,
Onnét fúdogálá
Szomorú énekét
Székely katonának.

Szomorú énektől
Éjjel sem alhaték,
Nappal sem nyughaték
A nagy török császár.
»Hozzátok élembe
Beste-lélek lányát !«

Eleibe vitték.
»Hát te mit énekelsz
Beste-lélek lánya!?
Éjjel nem alhatom,
Nappal nem nyughatom.«
— »Szomorú énekét
Székely katonának.«
— »Egyszerre vigyétek
A tűzbe vessétek !«
Egyszeribe vitték
A tűzbe vetették.
Tűz meg nem égette
Császár szép leányát,

Gyöngé violáját.
«Egyszerre vigyétek
Tengerbe vessétek
Beste-lélek lányát,
Székely katonához !«
Egyszeribe vitték
Tengerbe vetették.
Tenger befogadta,
Szépen eltakarta,
Székely katonával
Egy helyre habarta
Császár szép leányát
Gyenge violáját.

A SEREG.

Ez a kis lány sietve megy az utcán,
Sietve megy utána a kapitány.
»Állj meg, állj meg, te kis leány egy szóra,
Te vagy az én szívem vigasztalója.«

»Kapitány úr, haragszom én magára,
Mért állít meg ilyen kis lányt hiába ? !
Van én nekem szeretőm az ezrednél,
Kit nem adnék egész német seregért !«

A RAB LEGÉNY.

Véremmel irattam
E kis czédulácskám,
De nincs oly követem,
Kitől elküldhessem.
Méhemtől elküldeném.
Félek: mezőre száll,
Kedve szerint való
Virágjára talál.

Szarkától küldeném,
De igen cserregő,
Titkos bánatimat
Félek, kicserregi.
Készülj, édes fecském
Vidd el levelecském,
Se nem olyan közel,
Se nem olyan messze :

Csak túl a tengeren
Harmincz mértföldnyire,
A hol nevededik
Egy kerek dombocska.
Egy kerek dombocska,
Egy kicsi falucska.
Tudom, megismered
Az én rózsám házát :
Ónos az ablaka,
Úveg az ajtaja,
Az ablak alatt van
Egy édes almafa.

Édes az almája,
Hamis a gazdája,
Adta volna Isten :
Ne ismertem volna,
Fekete két szemem
Ki nem sírtam volna,
Gesztenyeszin hajam
Meg nem őszült volna.
Ha kérdi : hogy vagyok ?
Mondd meg : hogy rab vagyok
Magam egészségben,
Szívem gyötrelemben !

A PÁVA.

Felszállott a páva
Vármegye házára,
Sok szegény legénynek
Szabadulására.

Ha kérdik : hogy vagyok,
Mondjad, hogy rab vagyok,
A jó isten tudja,
Mikor szabadulok.

Várj meg, páva, várj meg,
Hadd izenjek tőled,
Apámnak, anyámnak,
Jegybeli mátkámnak.

Rab vagy rózsám, rab vagy,
Én meg beteg vagyok ;
Ha el nem jössz hozzám,
Talán meg is halok.

LEVÉL A RABSÁGBÓL.

Vidd el madár, vidd el, leveletem vidd el,
A tengeren is túl egy néhány mérfölddel.

Ott találod rózsám keserű bánatban,
Mindjárt megismered szíve búsultában.

Koppants az ablakán. leveletem tedd le,
Vagy pedig akaszd fel az ablakkeresztre.

Ha kérdi : hogy vagyok ; mondjad, hogy rab vagyok,
Karc sú derekamon rabszijat hordozok.

Rab vagyok, rab vagyok, szabadulást várok.

Keserves fogságból utána sóhajtok. —

Ha kérdi, megyek-e : mondd meg, hogy elmennék,
Csak ez a vas ajtó mán egyszer megnyílnék.

Ha el nem mehetek tavasz kezdetére,
Talám csak elmegyek fecske jövetére. —

S ha akkor sem megyek, rózsza nyílására.
Vaj istenem ! talán koporsómzártára.

HÁROM TOLVAJ LEGÉNY.

Mind megyen, mind megyen
Három tolvaj legény,
Mind megyen, mind megyen
Rengeteg erdőkön.
Rengeteg erdőkön
Görögöt érének,
Görögöt megölék,
Szekerét fölverék.

Mind megyen, mind megyen
Három tolvaj legény,
Korcsomát érének,
Oda bemenének
Egyben azt kérdezik :
»Hej, korcsomárosné !
Vagyon-e jó borod ?«

— »Borom is jó vagyok.
Lányom is szép vagyok.
Magam is víg vagyok.«
Mind eszik, mind iszik,
Három tolvaj legény,
De a legifjabbik
Nem eszik, nem iszik.
Nem eszik, nem iszik,
Egyre szomorkodik :
»Adta volna Isten,
Hogy a rengő bölcsőm
Lett volna koporsóm.
Az én pólyaruhám
Bizony szemfödelem,
Az én pólyakötőm
Eresztő kötelem !«

UJ LEGÉNY.

Szombat este tiz az óra,
Gyere babám az ajtóra !
Talán bizony nem is hallod,
Olyan igen mély az álmod.

— Az én álmom nem mély álom
Nem mehetek, jaj de bánom,
Gyöngé vagyok, beteg vagyok,
Fáj a szívem, majd meghalok.

Gyere babám ablakodra,
Csókot adok ajakidra !

— Hátha csókod forró lenne,
Erre anyám fölébredne.

Volt az forró már máskor is,
Mégis elvetted százszor is ;
Mert ha anyád meghallaná,
Azt gondolná, hogy álmodná.

Gyere most ki a kapudra,
Csókot adok ajakodra.
Gyakran ugat a kutya is,
Uj legény jár hozzád, hamis.

A KISASSZONY.

A kisasszony Pozsonyba,
Krinolinba !

A kisasszony Pozsonyba
Selymet lopott a boltba,
Reczeficze krinolinba.

A kisasszonyt megcsípték,
Krinolinba !

A kisasszonyt megcsípték
Selymet tőle elvették —
Reczeficze krinolinba.

A kisasszonyt megfogták,
Krinolinba.

A kisasszonyt megfogták,
Táncolni tanították,
Reczeficze krinolinba.

Ne bántson engem az úr,
Krinolinba.

Ne bántson engem az úr,
Mert az apám földesúr,
Reczeficze krinolinba.

Ha az apád földesúr,
Krinolinba.

Ha az apád földesúr.

Selymet lopni ne tanulj,
Reczeficze krinolinba !

A SEBESÜLT VITÉZ.

Lógerkaróm le van verve,	Doktor uram szépen kérem.
Köpönyegem ráterítve.	Ne hagyja elfolyni vérem.
Köpönyegem a sátorom,	Kösse be a sebeimet,
Sirathatsz már, kis angyalom.	Mentse meg az életemet.

A nagy ágyúk szépen szólnak,	Ne félj fiam, te jó vitéz,
Apró fegyverek ropognak.	Nem halálos a sebed még,
Fejem fölött kard megfordul,	Nem is fogsz te még meghalni.
Piros vérem földre csordul.	Rózsádhoz haza fogsz menni.

Szalad a gőzös lefelé,
De nem Magyarország felé.
A gőzösnek hat ablakja —
Magyar huszár néz ki rajta.
Szemire húzza csákóját,
Ugy siratja a babáját.

A PIPA-CSÁRDÁBAN.

Oh én édes komám uram,
Nem látta kend az én uram ?
Tegnap elment a vásárra,
Nem jött haza vacsorára.
Ej már nem tudhatom.
El sem gondolhatom :
Hová ment el, hová lett el.
Talán csak a föld nyelte el.

Oh én édes komám asszony.
Én kendnek csak azt mondhatom :
Tegnap jókor reggel
Házam előtt ment el.
De igen sírt és zokogott.
Még jó reggelt sem mondhatott.

Oh én édes komám uram.
Merre ment hát az én uram ?
Addig járok, kelek,
Míg reá nem lelek.
Megölelem, megcsókolom,
Soha többé meg nem bánom.

— Oh én édes komám asszony,
Én kendnek csak azt mondhatom :
Tegnap virradtára,
Egy cserfa ágára
Felakasztá sugár nyakát,
Ugy végezte házasságát.

Oh — átkozott csunya mérgem !
Hogy pokolba vivé férjem.
Oh én nagy szemtelen,
Helyemet sem lelem,
Adjatok hát egy zsinetget,
Én is utána elmegyek.

— Kend már rosszul gondolkodik,
Hogy zsinegért sóhajtozik,
De mivel kend azt fogadta,
Hogy életét megjobbítja :
Én már most kimondom,
Többé nem titkolom,
Ott van a Pipa-csárdában,
Ott iszik, tánczol bújában !

TULSÓ SORON.

»Tulsó soron esik az eső,
Ne menj arra, kis lány, eleső',
Elsározod a fehér szoknyád,
Megver érte az édes anyád !«

— Hej a tulsó soron foly a víz,
Ne menj arra rózsám, mert elvisz ;
Elviszi a cifra ruhádat.
Mivel takarod be rózsádat ?

Hej a tulsó soron foly a víz,
Ne menj arra rózsám, mert elvisz ;
Elviszi a cifra kalapot.
Mivel köszönsz nekem jó napot ?

»Ma köszönök rózsám jó napot,
Vedd le a bokrétás kalapot ;
Fogadd el a köszöntésemet,
Köszönd meg a szivességemet !«

Tulsó soron van a mi házunk,
»Nem eladó még a mi lányunk,
Eszteendőre lesz az eladó,
Akkor lesz az legénynek való.«

A LECZKE.

Este guzsalyosba én egyszer elmentem,
Molnár legénykével játszadozni kezdtem.

Fényes hajnalcsillag bár föl ne virradna,
Hogy a szerelemnek vége ne szakadna !

Haza kelle menni már a guzsalyasból,
Anyám is azonban fölkele az ágyból.

Gyöngé virágvesszőt frissen elővette,
Karcú derekamon hajtogatni kezdte.

Ha a molnár legény tiszta gyémánt volna :
Mégse mennék többet guzsalyosba hozza.

A HAMIS ASSZONY.

Addig ültem a tűzhelyen,
Mind elégett a pendelyem.
Pedig nincsen több csak kettő,
Van folt rajta harminczkettő.

Nincsen fonal a rudamon,
Három pászma motollámon.
Azt is hat hónapig fontam,
Mégis eleget aludtam.

Hétfőn reggel lugzót raktam,
Más hétfőig nem szapultam.
Komám asszonyt reá híttam,
Kalákában *) kimosattam.

Kalákában kimosattam,
A korsócskát is elhoztam.
Egyet-kettőt hörpintettünk,
Hármat-négyet kortyintottunk.

A borjukat elhajtottam,
Hugom asszonyt ott találtam.
Vele addig tanácskoztam,
Míg a csordát visszavártam.

Mikor uram elleshetem,
A rozstot vékával viszem ;
Tudja azt a kis korsócska,
Hova lesz el a rozsocska.

Búzáat csép alól elloptam.
Abból vígan iddogáltam.
Egér ette, azt mondtam,
Jámbor uramat megcsaltam.

AZ AJTÓN.

Voltál-e már Aradon,
Az aradi vásáron?
Hallottál-e gyöngyebb szót :
Nyisd ki babám az ajtót?

Jaj, de soká nyitod ki,
Mintha nem tudnád, hogy ki ;
Ajtód előtt fagyok meg,
A lelkedre halok meg.

Kedves rózsám, vess ágyat,
Bágyadt testem elfáradt,
Teríts alám lepedőt,
Vánkost is tégy vagy kettőt.

Teszek biz én hármát is,
Karton párnát hatot is,
Selyem paplanommal is
Betakarlak százszor is.

*) *Kaláka* a. m. közös munka, melyet mulatság követ. (Székelység).

LÓ ÉS LEÁNY.

Elvesztettem lovam
A bükkös erdőben,
Elszakadt a csizmám
A nagy keresésben.

— Ne keresd a lovad
Be van az már hajtva.
A székház udvarán
Szól a csengő rajta.

Ismerem a lovam
Csengője szaváról,
Ismerem a babám
Kevély járásáról.

— Ne keresd a babád,
Szavát már nem tartja.
A biró fiával
Lakodalmát tartja.

PISTA BÁCSI.

Hol jár kend itt, Pista bácsi,
Mikor itthon nincsen senki?
Az apám, az anyám a szőlőbe,
Onnét meg elmentek a pinczébe.

Csak magamat hagytak itthonn,
Hogy a ház úgy ne maradjon.
S a mint így csendesen üldögéltem,
Nem tudtam, hogy kend jön, jaj de félttem

Ugyan Pannim, de sajnálom,
Hogy tőlem félsz, jaj de bánom!
Gyere hát közelébb, egyet mondok:
Megszűnnek szívedben minden gondok.

— Ugyan csak ne figurázzon.
Ne tréfáljon, se ne játszszon!
Ráér kend még majd a teréfára,
Hazajön anyám is nemsokára.

Hát aztán, ha hazajön is,
Itt maradok én akkor is;
Nem döntöm tán ki a ház oldalát,
Csak adja nékem a Panni lányát!

Ló és leány.

»Tüzes kő hordta zsványa,
Még a lányomat kívánja !
Vagy te vagy, jó Pista?» mond az anyja.
Néked adom leányom, ő se bánja.

A MOLNÁRLEGÉNY KEDVESE.

Szép ficzko a molnár legény,	Szőke kis lány nyoszolyáját
Sétál a víz partján,	Magasra vetette,
Van is neki szeretője,	Molnár legény a kalapját
Szőke, piros leány.	Rajta felejtette.

Hozd ki, babám, kalapomat,
Hadd tegyem fejembe.
Hogy ne nézzen minden kis lány
Ragyogó szemembe !

GEGŐ ÉS KATI.

Bundás Gegő házasodni	Bundás Gegő az oromján
Régen akar már ;	Gyorsan aratgat,
Dudás Kati férjhez menni,	Látja : Kati hogy tömérdek
Kíván lenni pár.	Markot hajtogat.
Elmentek az aratásra	Ez ám, mondja, a serény lány.
Megismerkedtek,	Nekem ilyen kell.
Mások előtt ártatlanul	Hallja Kati és mosolyog,
Szerelmeskedtek.	Hajol alá s fel.
Nem kellett más közbenjáró	Látja Gegő a Katinak
Az ő szívöknek :	Forgolódását.
Tetszett Gegő a Katinak,	Köszörüli a sarlóját,
Kati Gegőnek.	Áldja munkáját.

Bundás Gegő megszólítja,
Teszi próbáját.
Dudás Kati ellent nem áll,
Köti a haját.

Elmennek a plébánoshoz,
 Kihirdettetnek,
 Kiket Isten összeszerzett,
 Meg is esküsznek.
 Megjelennek az aratók,
 Rakják tánczukat,
 Irigylük a többi lányok
 Aratásukat.

ESŐ ALATT.

Sötét felhők tornyosulnak az égen,
 Hull a zápor a tiszai térségen.
 Barna kis lány, selyem kendőd megázik,
 Gyöngye vállad, hószín nyakad megfázik.

Az alföldön halászlegény vagyok én,
 Tisza partján kis kunyhóban lakom én.
 Jöjj be hozzám, barna kis lány pihenni,
 Öreg anyám majd gondodat viselni.

— Szétozlanak már a süirű fellegek,
 Isten hozzád, kedves legény, én megyek.
 Élj boldogul, a jó Isten áldjon meg,
 Olykor, olykor rólam is emlékezz meg!

MIHÁLY GAZDA.

»Sándor bá, Sándor bá!	»Nem igaz az, Mihály gazda,
Hát ugyan mi lelte kendet?»	Mert nem véres a kis újja.«
»Lőrinczi Mihály kapája	»Azért véres, bíró uram,
Elvette az életemet!«	Mert elvágтам a jobb karom.«
»Mihály gazda! Mihály gazda,	Nem igaz az, Mihály gazda.
Miért véres a bundája?	Mert nem véres a jobb karja;
»Azért véres, bíró uram,	Azért véres a bundája,
Mert elvágтам a kis ujjam.«	Mert Kacsó-vér freccsent rája.

»Bíró uram, már jól látom, A templomnál útját álltam
Hogy hibám 'jába titkolom; S egy kapával fejbe vágtam.«
Megmondom hát az igazat: »Elég, Mihály bá! Sok is már,
Én öltem meg szomszédomat. Mindjárt jön érte a zsandár!«

»Zsandár urak, kérem szépen,
Ne szorítsák úgy a kezem;
Ereszszék bár egy láncszemet,
Ugyis vihetnek engemet!«

GOMBOSNÉ.

Nincsen nálunk olyan asszony,
Mint Gombosné, mint Gombosné
Komámasszony.

Kisüti a túrós lepényt,
Hívja oda, csalja oda
A sok legényt.

»Ha a lepényt megettétek:
Sári, Kati, Mari lányom
Elvégyétek.«

»Nem kell nekem a kend lánya,
Alul fodros, felül rongyos
A szoknyája!«

«Nekem sem kell a kend lánya,
Bécsi ronggyal pirosított
Az orczája.«

»Azt sem Isten adta rája,
Maga kutya keze körme
Kente rája!«

A MEGÉGETT GULYÁSLEGÉNY

Megégett a debreczeni csere,
Beleégett a gulyás mindene,
Beleégett kilencz pár ruhája,
Gazdájának kivarrott subája.

Gazdájának nincsen semmi kára,
Csak az az egy kivarrott subája,
De a szegény szőke gulyás legény
Ő maga is beleégett szegény.

Barna kis lány kerüli a cserét,
Keresi a szőke szeretejét.
Barna kis lány, hiába keresed,
Beleégett, ki téged szeretett.

— Mutassák meg, merre van fejfája,
Hadd öntözzem könnyeimet rája,
Hadd teremjen rózsát, ne töviset,
Mert ő engem igazán szeretett.

AZ ÉN LOVAM . . .

Az én lovam külsőországi fakó,
Nem tudom: ha rajta van-e a patkó.
Kérem szépen kovács urat, nézze meg,
Lovam lábát hat szegre vasalja meg.

Az én lovam megunta a koplalást,
Harmadnapja nem evett egy harapást.
Adok zabot, adok szénát, csak egyél,
Csak engemet a babámhoz elvigyél.

Az én lovam csárda mellett enyeleg,
Azt se tudom: hátán van-e a nyereg.
Szépen kérem, szép csárdásné, nézze meg:
A lovamon rajta van-e a nyereg.

Az én csizmám vágott orrú szegedi
Magam vagyok kis bácskai jó kedvi,
Vadas mellett elloptam egy pej lovat,
Mire virradt: reám verték a vasat.

NINCSEN SZÉNA . . .

Nincsen széna, nincsen abrak,
Édes lovam, agyon csaplak,
Bőrödet zsidónak adom,
Ugy nem lesz rád semmi gondom.

»Mi hasznod van a bőr árán,
Ha nem ülhetsz lovad hátán?
Ne üss agyon, édes gazdám,
Kitelelek árpaszalmán.«

Édes lovam, ne búslakodj,
Lesz még neked jó abrakod.
Ha a rózsámhoz elviszel,
Selyem kötőjéből eszel.

KISPÁL IMRE.

»Hallod-e, te Kispál Imre !	A kiért te fenekedtél
Hol jártál a tegnap este?	A bírónak kis fiára —
»Nem jártam én egyfelé sem,	Te tetted-e, Kispál Imre?»
Lefeküdtem az ereszen.«	»Nem én tettem, nem tehettem,
»Hallod-e, te Kispál Imre !	Réz sarkantyúm elvesztettem
Nem jártál-e föl Kadácsban?	Fehér Nyikó gátja fölött,
A kadácsi bíró fiát	Azt kerestem az éjszaka,
Bunkós bottal leütötték,	Ott a gát sörtéi között.«
Mikor mene haza felé	»Édes anyád azt vallotta,
Kedvesétől, mátkájától,	Két fülével jól hallotta,
A kit előbb te szerettél,	A mikor te haza jöttél ;

Bunkós botod véres vala,	Megesküszöm hetvenhétszer !
Piros arczod fehér vala !«	Ugy áldjon meg a jó Isten,
Bunkós botom nem véres volt,	A milyen igazán éltem !«
Agyagos földbe szúrtam volt,	S úgy áldotta meg az Isten,
Arczom fehér csak azért lett,	Fehér lova fortélyt kapott,
Hogy egy farkas megijesztett !«	Véle az árokba ugrott,
»Kispál Imre, te ölted meg !	S izzé-porrá törött teste
Egyszeribe bezáratlak,	Igy áldotta meg az Isten.
Vagy esküdj meg épen hétszer !«	

GYÖNGE ANDRIS.

Gyöngé Andris, szép viola,	Szürke lóról leborula,
A kertemben csukros rózsá,	Egy gát alá, beléhala ;
Felszökék egy szürke lóra,	Jaj, Istenem, harangoznak,
Elindula hosszú útra.	Talán az én galambomnak.

Erdővidéki viola,
 Udvarhelyi csukros rózsá,
 Kit nem felejt szívem soha,
 Andris, miért ültél lóra ? !

BALOG JÓZSI.

Balog Józsi mit gondolál,	Balog Ferencz, mért engedéd,
Mikor a sóra indulál ?	Fiad sóra mért eresztéd ?
Én egyebet nem gondoltam :	Lásd, gyermekedet elvesztéd :
Szerencsétlen uton jártam.	Szíved nagy bánatba ejtéd.

Szilvafák alatt feküdtem,	Balog Ferenczné jó anyám,
Három medvével küzdöttem,	Édes fölnevelő dajkám !
Letörék a csűröm szarvá	Jobb lett volna, kis koromba
Rettenetes halálomra.	Zártál volna koporsómba.

Dolgom így nem történt volna : Kelemen úr nem engedte,
Szíved bánatban nem volna, Áldja meg az isten érte —
Egy kis öcsém megkönyeze, Szüleimet megrekeszté,
Fegyver között kikisére. Halálomra nem ereszté.

Engem arra kényszeríte : A Pojána útja szélén
Szóljak bárcsak kettőt véle ; Vér buzog föl a föld színén ;
Én szólanék, de nem tudok : Ha kérdik, hogy micsoda vér,
Fegyver között most meghalok. — Mondjátok, hogy ártatlan vér.

Minden tiszték megengedtek, Balog Józsi vérontása
Csak az egyik nem engedett, Sok nemzetnek könnyhullása,
Neki is van négy árvája, Az ő véletlen halála
Jussanak azok is arra ! Lett mindenek példájára.

Kár volt meghalni szegénynek,
Szegény ép, szép, jó legénynek,
Vége van az életének,
Vége az én énekemnek.

FORRÓ JULIS.

Forró Julis mit gondolál Én istenem, kik valának,
Mikor mosni elindulál? Kik a víz partján állának?
Én egyebet nem gondolék, Jaj, be rossz emberek voltak,
Az Oltra mosni indulék. Hogy rajtam nem is kapának.

Egy pár rongyát én kimosék, Imre Julis, jó barátom,
S a vízbe hanyattég esém ; Aki értem vért ontana,
Nagyobb a víznek mélysége, Haza futa a faluba,
Mint két karomnak ereje. S a falunak hírré ada.

* * *

A harangot verik félre,
Gidófalvát gyűjtik össze ;
Mennek a keresésére,
Felkeresik vizmentére.

DÉNE JÓZSI.

Végig menék Angyaloson,
Betekinték egy ablakon :
Szőcs Máris ült ablakába,
Teli torokkal kiálta :
»Józsi, Józsi, Déne Józsi !
Ne menj a rétre takarni.
Ha még a rétre takarni,
Ne menj a vízre fürdeni.«

* * *

Kilencz rendet feltakarék,
Tizedikhez hozzáfogék.
Nagy bú ütökzék szívembe :
Halál jó ma életemre !
»Jere, pajtás, fürödjünk meg,
A lovat is usztassuk meg.«

Lehuzatá a csizmáját,
Abaposztó harisnyáját,
Beléugrék a nagy vízbe,
Annak is a mélységébe,
Épen hat öl a mélysége.
»Angyalosi jó barátok,
A víz fenekén hagyátok,
Nincs a víznek rókinczája —
Itt van életem halála.«

* * *

Jaj, de szépen harangoznak,
Angyalosi torony alatt !
Azért huzzák olyan szépen,
Sok szép leány keseregjen.

OLÁH PÉTER.

Parancsolat : harangszóra
Elindulunk a Virgóra ;
Mikor Virgó-helyre érénk,
Ott Lóköddal összemenénk.

A lóközi atyafiak
Ellentállnak a falunknak ,
Mikor a faluk összementek,
Fegyverropogások estek.

Első fegyver roppanása
Engemet főbe találta,
Elveszett szemem világa,
Szemem kifolyt az orczámra.

Ott kionták a véretem,
Elvégezém életemet.
Apám, anyám s egy testvérem !
Ne sirassatok ti engem.

Én elmegyek közületek,
Isten maradjon veletek ;
Ha veletek nem lehetek,
Ne fájjon értem szívetek.

Feleségem távolléte
Az az isten rendelése :
Már én tőle most megváltam,
Isten jobbja felől álltam.

Édes kicsi szép leányom,
Árván maradt kis angyalom!
Már én többé nem sajnállak,
Isten oltalmában hagylak.

Méltóságos földes uram,
Szárnyad alatt jól nyugodtam,
Csendes szállásom elhagytam,
Sírboltomba bezáródtam.

Méltóságos földes asszony!
Egy ágon áll a magzatom,
Reád bízom a gyermekem,
S szomorúin maradt özvegyem.

Szentmárton helyett vérzettem
A vérem eleresztettem;
Piros vérem halmozzátok,
Péter halmának irjátok.

Oláh Péter volt a nevem,
A míg éltem, én istenem!
Hogy a Virgó-helyre léptem,
Ott életem bevégeztem.

Szentmártoni ifjú sereg,
Látom, szívetek kesereg;
Már én arról nem tehetek,
Hogy veletek nem lehetek.

AZ EBFALI NAGY FUTÁS.

Ezerhétszáznegyvenkettő!
Be nem valál jóra telő
Minekünk, akik ott valánk,
Fogadóba illogatánk.

Oh, te szerencsétlen óra,
Miért juttattál e nagy búra?
Mert a fejünk, hátunk s vállunk
Ugy fáj, hogy csak alig állunk.

De ezt mind Duka Jancsinak
Köszönhetjük a hamisnak,
Mert ő minden lében kanál,
Nem tudja mi lesz utólján.

Mostan is az lón belőle:
Virág Mányit megölelte,
Tréfa Pista nem nézhette,
Hanem agyba-főbe ütte.

Duka Jancsi megsivalla:
Várj még nagy ajakú czafra!
Mert olyan vagy személyedbe,
Mint a bagoly az erdőbe.

De ha én azt tudtam volna,
Az ördög megölelt volna,
Vesztél volna pusztíába,
Mért hoztál e csavarába?

Szegény Duka avval futott,
De Burdi is jól haladott,
Szőke Sándornál jobb futó
Egy sem volt ott jobb haladó.

Futtak a vitéz legények,
Meg sem állottak szegények,
Míg Hetesbe ki nem futtak
S glédába ott megállottak.

A botjukat föltartották,
Üzöjüket káromolták:
Várj meg martonfali tolvaj!
Kezetekbe maradt sok haj.

Jöjjetek ki már most ide,
Mi sem futunk immár messze,
De szaladjunk, mondá Duka,
Mert jönnek a fikom adta!

Burdi mondja: Ne fussatok,
Söt gelédába álljatok,
És szálljunk ki vitéz módra
Ütközetre és birokra.

De a többi nem merének
Megállani, mert félének,
Csak a sok fenekedéssel
Voltak, nem a cselekvéssel.

Burdi gondolja magába:
Visszamegyen ő Tréfára,
Ha egyszer bár megüthetné
S avval futna hazafelé.

Oly szerencsésen is jára,
Hogy Tréfára egy jót vága,
Ugy, hogy mindjárt földre buka,
S a vérebe fetreng vala.

Usdi Burdi, vedd el magad!
Duka Jancsi elől szaladj!
Szöke Sándor el ne maradj!
Mert a hajad mind itt marad.

Fekete Jankó nézz szerte,
Majd itt maradsz jól elverve!
Ni: a martonfali csapat
Kőre kapott s agyon csaphat.

Sankó száját el sem tátá,
Hanem magát elkiáltá:
Most szaladjunk, aki mehet,
És bújjunk el, hova lehet.

No legények, illanjatok,
Egy perczig se mulassatok,
Szaladjunk ki Kéme felé,
S a cziherbe bújjunk belé.

De vonuljunk lefelé is,
Középső malom felé is,
Uh, Dani bá' itthon van-é?
Egy jó bűvölíka van-é?

Sebestyén Miska is ott volt,
A futásba szinte megholt;
De kifuta Hetes alá
S bebújt egy nagy bokor alá.

Nagy mérgesen káromkodva
Fenekedék ott magába:
Én is martonfali vagyok,
Mégis jól megpáholtatok.

Mind szerencsés az a legény,
Ki jól elfuthatott szegény;
Igaz, véresen járának,
De avval sem gondolának.

Csak Szőke Sándort sajnálom,
Lefeküve ott találom ;
Kérdezem, hogy őt mi lelte?
Tán biz a guta megütte?

De azt mondák, hogy a guta
Mostan őtet nem bántotta,
Hanem a hordónak bora
Egy kicsidég megzavarta.

Varga Mózsai ezt tagadja :
Szőkét nem a bor zavarja,
Hanem az én baltám foka
A hátába belekapa.

Martonfali jó legények,
Mi rajtunk ti most nevettek,
De a kölcsönt megkapjátok,
Mikor nem is alítjátok.*

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

*) *Alti* a. m. sejt.

RENTIVAN ENK.)

VIRÁGÉNEK.

VIRÁGÉNEK.

VIRÁGÉNEK.

VIRÁGÉNEK.

VIRÁGÉNEK.

VIRÁGÉNEK.

VIRÁGÉNEK.

VIRÁGÉNEK.

VIRÁGÉNEK.

VIRÁGÉNEK.

VIRÁGÉNEK.

VIRÁGÉNEK.

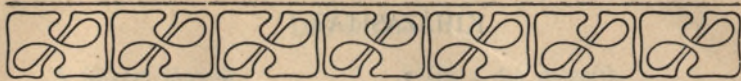
VIRÁGÉNEK.

VIRÁGÉNEK.

VIRÁGÉNEK.

VIRÁGÉNEK.

VIRÁGÉNEK.

SZENTIVÁNI ÉNEK.*)

TÜZRAKÓ DAL.

Tüzét megrakáljuk,
négy szögre rakáljuk :
egyik szögén ülnek
szép öreg emberek ;
másik szögén ülnek

szép öreg asszonyok ;
harmadikán ülnek
szép ifjú legények ;
negyedikén ülnek
szép hajadon lányok.

VIRÁGOS SZENT JÁNOS HIVÁSA.

Virágos szent János,
éjtszakád világos ;
míg előtted leszek,
tiszteletet teszek,
csak addig világos —
légy aztán homályos.

TÜZUGRÁS.

Meggyulandó (Fülöp Gergelyék) kőháza,
Oltsuk, oltsuk !
Jaj ne hagyjuk szegényeket !
Meggyulandó (Szombat Bözséék) kőháza,
Oltsuk, oltsuk !
Jaj ne hagyjuk szegényeket !

*) A változatokból helyreállított palóczos szöveg.

KIHÁZASITÁS.

I.

Magas a rutafa,
messze elágazott,
Még a tengeren is
általhajladozott.
Egyik ága hajlott
Fülöpék udvarába,
Haján felül gyöngy,
Koszorúja gyöngy.

Selyem sár hajó
Fülöp Jóskára.
Másik ága hajlott
Lengyelék udvarába,
selyem sár hajó
Lengyel Mariskára.
Haján fölül gyöngy,
Koszorúja gyöngy.

2.

Ki lovai vannak
a nagy hegyek alatt ?
De ott is ott vannak
a Pindes Józsefé.

Téritsd elő Bözse
az én lovaimat,
én is megtérítem
a te ludaidat.

VIRÁGOK VETÉLKEDÉSE.

Háromféle virág vetekedik vala :
Virágom, veled vetekszem,
Virágom, tőled el sem maradok.

Szóval a szót mondja a búza szép virág :
Ne vetekedj velem te szőlő szép virág.
mert bizony én velem széles e világ él.

Szóval a szót mondja a szőlő szép virág :
Ne vetekedj vélem te búza szép virág,
mert bizony én velem szent misét szolgálnak.

Szóval a szót mondja ibolya szép virág :
Ne vetekedj vélem búza- s szőlővirág,
mert bizony én velem lányok dicsekednek !

DIÓ-DAL.

A fölvégi lányok
mind azt énekelik,
hogy dőljön ki, dőljön ki
a diófa.

Ha a dió megérik,
a levele lehullik —
Robbanj dió, mogyoró
a levél alá !

CSERESZNYE-DAL.

Hajtsad, rózsám, hajtsad
a cseresznye ágát,
hogy szakajtsak szépibül,
szeretőmnek színibül,
magamnak javábul.

MÁRIA-ÉNEK.

Lassan csendéljetek
én apró diákim,
hagy alugyon Mária
napfelköltig.

Aranyhaju Mária,
rendítsd alább a napot.
hozd estére a holdat,
ahol a nap elnyugszik,

Máriában elnyugszik

KUTBA NÉZÉS.

I.

Ha én volnék a budai nemes asszony,
kisöpreném a budai nagy piacot,
megöntözném hídőkútnak ő vizével,
behinteném piros pünkösdi rózsával.

2.

Renddel ülnek a szép lányok,
renddel néznek a tükörbe.
Ha a tükör nem hazudna,
náloknál szebb vaj ki volna.

KIHÁZASÍTÓ DALOK.

A HÁROM VIRÁG

I.

Háromféle virág vetekedik vala,
A buzamezőben háromféle virág.
Szóval felfelélé buza szép virágszál:
«Szébb vagyok, jobb vagyok annyiból náladnál:
Engemet leszednek s a templomba visznek;
Nekem mind azt mondják: ez a Krisztus teste.»

Szóval felfelélé szőlő szép virágszál:
«Szébb vagyok, jobb vagyok annyiból náladnál:
Engemet leszednek s a templomba visznek,
A templomba visznek s a pohárba töltnek!
Nekem mind azt mondják: ez a Krisztus vére!»

Szóval felfelélé szegfű szép virágszál:
«Szébb vagyok, jobb vagyok annyiból náladnál:
Szűzek, szép leányok engemet leszednek,
Bokrétába kötnek, a templomba visznek,
A szeretőjöknek süvegébe tesznek!...»

2.

A virág s a szegfű együtt beszél vala,*)
Kék színű viola azt hallgatja vala:
Kerten általhajlott rózsza, szívem rózsza, ...
Rózsabokor alatt egy vetett ág vala,
Abban fekszik Simó uram gombos dolományba,
Ha nem gombos dolományba, szürke szokmányába

Abban fekszik Máris asszony kerek rokolyába,**)
Ha nem kerek rokolyába: kapsos szoknyájába.

*) E versszakot legényről mondja. **) Ezt leányról.

SOHASEM TARTOTTAM.

Elődal a legényről.

Sohasem tartottam egy virágnál többet,
Azt is úgy féltettem, tudja meg az isten,
Az égi harmattól, a napnak fényétől,
De mégis kilopák irigyim kertemből.
Uristen, adj egyet irigy árulómnak,
Hadd viselje gondját jó Péter uramnak.

A legény dicsérete.

Nem kár volna nevét tintába keverni,
Aranyos táblára frissen lerajzolni,
Ezüstből, gyémántból lakatot önteni,
Apró édes csókkal bátran fölnyittani.

Elődal a leányról.

Sohasem tartottam egy virágnál többet,
Azt is úgy féltettem, tudja meg az isten,
Az égi harmattól, a napnak fényétől,
De mégis kilopák irigyim kertemből.
Uristen, adj egyet irigy árulómnak,
Hadd viselje gondját jó Panna asszonynak.

A leány dicsérete.

Nem kár volna nevét tintába keverni,
Aranyos táblára frissen lerajzolni.
Ezüstből, gyémántból lakatot önteni,
Apró édes csókkal bátran fölnyittani.

Eljogadja-e?

Ha igen gyűlöli, majd megszomorodik,
Ha igen szereti: majd elmosolyodik.

Hozzá küldés.

Szállására, számára,
Szálljon a kakas vállára,
Főzzünk lakodalmára.
Legyen a kend párja :
Marosi Gergely !

Megáldás.

Adjon isten egy kis esőt,
Mossa össze mind a kettőt !

DUNA PARTJÁN KÉT SZÉP NÁDSZÁL . . .

Duna partján két szép nádszál, Mind a kettő szépen talál. Egyik : <i>Máris</i> , hajlandó, Másik : <i>Gyurka</i> , illendő.	Gyémántkőből csinált Ládába bezárni, Apró édes csókkal Frissen fölnyittani.
Ilленének össze, Koszorúba kötve. Szegre kéne tenni, Reggel elővenni, Hétszer megcsókolni, Ismét visszatenni.	Rózsa vagy, rózsa vagy, Még annál is szebb vagy ; Aranynál, ezüstmél Sokkal ékeesebb vagy.
Nem kár volna nevét Tentába keverni, Ezüstös táblára Szépen lerajzolni.	Aranyat, ezüstöt Mindenkor találok ; De te tőled, rózsám, Könnyen el nem válok.

AJ, ÉN IS TARTOTTAM . . .

Aj én is tartottam Titkon egy szeretőt : Virágos kertemben Rózsabokor alatt.	Aj de azt én nem mondom, Csak magamban tartom ; Mert ha kijelentem, Magamat elvesztem.
---	---

Zsigmond uram haragja
Vörös tenger habja,
Lennék annak rabja,
Kit szépen tartana.

Aj*de engem ne úgy tarts,
Mint saját rabodat,
Hanem engem úgy tarts,
Mint gyöngyalakodat !

Gyöngy vagy szívem, gyöngy vagy,
Gyöngynél is gyönyegebb vagy.
Ezüstnél, aranynál
Nálam kedvesebb vagy !

FÁJ A SZIVEM EZEKÉRT . . .

(*Elődal.*)

Fáj a szívem ezekért
A makfali szépekért,
Ezek közül egyikért
A legkedvesebbikért :
Tudom én, melyikért,
Tudom én, melyikért.

SZÖLLŐHEGYBE, TEMETŐBE

(*Kiházásító.*)

Szöllőhegybe, temetőbe
Szedjünk szöllőt keszkenőbe,
Piros almát kebelünkbe,
Menjünk fel a hegytetőre,
Tekintsünk be Makfalára,
Bernát István udvarára ;
Ott sétál egy szép kis páva;
Azt is tudom ki pávája :
Tökés Jancsi bokrétája.
Czinege madár az ágán,
Selyemzsinór a lábán.
Kössük *Jancsi* lábára,
Rántsuk *Zsuzsa* ágyába !

ZSUZSA ASSZONY — JANCSI URAM.

(*Hogy élnek együtt?*)

Zsuzsa asszony gyolcsinge	De a szél el nem viszi.
A kertre van terítve,	Mert a folt nem engedi ;
Hogy a szél el ne vigye,	Csak a czérna, meg a folt,
Jancsi uram mellette.	Ezer forint áru volt.

AZ ÉN KUTYÁM . . .

(*Átok.*)

Az én kutyám megkölykezett	Kertem alatt odvas répa,
Kettőt a szalmába,	Főzöm a torodra.
Egyik Gyömbér, másik Szegfű,	Kapum előtt nagy lapos kő.
Edd meg vacsorára !	Verem a hátadra !

ÉN KIMENÉK . . .

Én kimenék kis kertembe virágom látni,
Hát virágom bé van húzva égi harmattal.

Rajta sétál fülemile sárga lábával.
Jer bé hozzám, kincsem rózsám, légy arany almám !

Az ajtómon vas kilincs van, meg ne pendüljön,
Sárga rézből van sarkantyúd, meg ne csendüljön !

ODA KÜNN A CSÖNGŐBEN . . .

Oda künn a Csöngőben, Csöngőben
Rózsa termik a fűben, a fűben.

Gyere, rózsám, szedjük le, szedjük le,
Vidd a város végére, végére.

Add oda egy legénynek, legénynek,
István nevezetűnek, — zetűnek.

Ha kérdi, hogy ki küldte? ki küldte?
Mondd, hogy *Panna* tisztelte, tisztelte.

TÖRÖKBUZA POGÁCSÁNAK . . .

Törökbuza-pogácsának	A fejemben fehér fátyol.
Én vagyok a lángja,	Fejérvári Gyurka.
Ilona mátkám a dörccéje,	A lábamban piros csizma.
Katám a korpája.	Csizmadia-munka.
Jere velem kincses Katám	Azon alól fényes patkó.
Kincses Kolozsvárra !	Lakatosi munka.
Nem mehetek, vitéz uram ;	Vagyon nekem testszín fűzőm,
Lovam lába sánta.	Hatvanhat pénz ára.
Patkoltatom paripámat,	Vette nekem <i>István uram</i>
Megyek nászba rajta,	János bosszújára ;
Tíz ujjomban arany gyűrű,	Elviselném, elszaggatnám.
Aranyvári Gyurka.	Ha szíve megszána.

VISZIK, VISZIK A SZILVÁT . . .

Viszik, viszik a szilvát,
 Ropogtatják a magját.
 Czin, czin, czinegemadár az ágon.
 Selyemzsinór a lábán,
 Kössük *Jankó* lábára,
 Rántsuk *Borka* ágyába !
 Szállására számára
 Főzzünk lakodalmára,
 Holtig való párjára.
 Ha szereti, mosolyogják,
 Nem szereti : szomorkodják.

SÁRGA CSIKÓ, CSENGŐ RAJTA . . .

Sárga csikó, csengő rajta,
 Vajjon hová menjünk rajta?
 Sétáljunk fel egy utczába,
 István úrnak udvarába.

Van annak egy szép kis lánya,
Van is annak vetett ágya,
Úvegen áll a négy lába,
Völegénye ül fel rája.

Jönnek, jönnek, majd elvisznek,
Hol a pártám, hogy készüljek?
Ökörszekér a kapuba,
A völegény az ajtóba.

S a mennyasszony az ablakba,
Oda fagyott az ajaka.
Hozd el kis lány a szál gyertyát,
Engeszteljük az ajakát!
Bomoljon meg az ajaka,
Minek tette az ablakba.

Anyám, anyám, gyújts gyertyára,
Hozzád jöttem vacsorára.
Forralj nekem édes tejet,
Apríts bele lágy kenyeret.

Hadd egyem egy víg vacsorát,
Milyent édes anyám csinált,
Nyisd ki ajtód, kit bezártál,
Jön a vendég, kit rég vártál!

Tele szűrűjja dióval,
A másik meg mogyoróval,
Szép borizű piros alma, —
Megeszik azt a lakziba.

Ha én olyan legény volnék,
A fonóba el se mennék,
A lányoknak vizet adnék,
Azután orsót lesölnék.
A szűrűjiba is betenném,
Egy pár csókért ki sem venném.

A VIOLÁT . . .

A violát akkor szedik, Jancsi szíve akkor van jól,
Mikor reggel harmat fémlik, Ha nincs messze Boriskától ;
Mert ha ekkor le nem szedik, Azért várják úgy a napot,
Gyöngye színe elváltozik. Hogy megláthassák a papot.

No, ti ketten éljeteK,
Vig órákat érjeteK,
Az isten áldásával
BővelkedjeteK !

TELI KERTEM ZSÁLYÁVAL . . .

Tele kertem zsályával, zsályával,
Szerelemnek lángjával, lángjával.

Haj tulipánt, gyöngyvirág, gyöngyvirág,
Csokros szegfű, majoránt, majoránt.

Lina asszony kerüli, kerüli,
Megcsókolná, nem meri, nem meri,
Fél: az anyja megveri, megveri.
Szállására, számára !
Főzzünk lakodalmára,
Holtig való párjára.
Ha szereti, mosolyodjék,
Ha nem szereti, szomorkodjék.

INGÓT-BINGÓT TERMETT A FA . . .

Ingót, bingót termett a fa,
Lehajlott az ága ;
Ugyan bizony, hugom asszony,
Mért nem nézett hátra ?

Háta mögött egy szép legény,
 Rég, hogy várdogálja.
 Ugyan bizony, hugom asszony,
 Miért nem csókolá meg?
 Hisz a legény vissza tudná
 Fizetni kiednek !
 Szállására számára,
 Főzzünk lakodalmára,
 Holtig való párjára.
 Ha szereti, mosolyodjék,
 Ha nem szereti, szomorkodjék !

TŰZ VILLOG, NAP RAGYOG . . .

Tűz villog, nap ragyog,
 Hunyor a személye,
 Rózsa nyílik előtte,
 S utánna lilium.

Tűz villog, nap ragyog.
 Hunyor a személye,
 Rózsa nyílik előtte
 S utánna lilium.

Imre uram, édesem,
 Te vagy minden kincsem,
 Nálad nélkül életem
 Reménytelen leszen.

Őrzi asszony, édesem,
 Te vagy minden kincsem,
 Nálad nélkül életem,
 Reménytelen leszen.

BARÁTIM, PAJTÁSIM . . .

Barátim, pajtásim,
 Hol az én ludaim?
 Tizenketten voltak
 Mind fehérek voltak.

Jöjjön haza ludam,
 Vesszen oda uram ;
 Mert én urat kapok,
 De ludat nem kapok.

Én elhajtám ludam
 Szentgyörgy közepébe,
 Után küldém uram
 Rongyos cipőkébe.

Én elhajtám ludam
 Szent-György közepébe,
 Utánment az asszony
 Szennyos köntösébe.

Jöjjön haza ludam,
Vesszen od' az asszony ;
Mert a ludban nyerek,
De benne nincs haszon.

OH, ÉN ÉDES KARVALYKÁM . . .

Oh, én édes karvalykám, karvalykám,
Sugár szárnyu sólymocskám, sólymocskám
Szállj le bátran karjaimra violám, violám !
Hozz örömet bús szívemre Juliám, Juliám !

Az én édesem neve :
Károly uram ő keme.
Neki személyébe mondom,
Személyét is magasztalom,
Víg járását nem tagadom,
Csillagom, csillagom !

Szállására számára,
Főzzünk lakodalmára,
Holtig való párjára !
Ha szereti, mosolyodjék
Ha nem pedig, szomorkodjék !

PÁVAÉNEK.

Hej, páva, hej páva,
Császárné pávája !
Ha én páva volnék,
Jobb reggel felkelnék.

Tollam hullogatnám,
Hogy kapja meg a lány
Hű szeretőjének
Kalapjára éknek.

Jobb reggel felkelnék,
Folyóvízre mennék,
Szépen megmosdanám,
Tollam hullogatnám.

Mert tollad, szép páva,
Gyöngy, mint rózsám szája,
S valahányszor látnám,
Mindig őt gondolnám.

KIZÖLDÜLT

Kizöldült az erdő,
Mebokrozott a fa,
Vigan nevededik
Két szép mandulafa.

Arra reászállott
Két szép fehér hattyú,
Mindkettő törvényes,
Az egyik sem fattyú.

Egyik fehér hattyú
Sándor uram lészen,
Másik fejer hattyú
Ágnes asszony lészen

Illenek ők össze,
Bokrétába kötve,
Mint szekfű, majorán
És gyenge tulipán.

EGY SZOMBATÓN ESTE

Egy szombaton este fölszögre indulék ;
Én oda nem megyek, hol botot ígérnek,
Hanem oda megyek, hol jó szivvel látnak,
Hol jó szivvel látnak, karjokkal ölelnek.

»Iry guzsalyat nékem, kincsem *Mózes uram* !
Irok bizony, irok, ha megtanulhatom,
Tizenkét legénnyel be is vágattatom,
Tizenkét ökörrrel haza is hozatom !

Irok bizony, irok, ha megtanulhatom.

»Köss bokrétát nékem, kincsem *Máris asszony* !
— Kötök bizony, kötök, ha megtanulhatom ;
Majoránt-magomat el is vettethetem,
Kikölt majorántom föl is nevelhetem,
Kötök bizony, kötök, ha megtanulhatom.

CSIKSZÉK KÖZEPÉBEN

Csikszék közepében
Egy arany kaliczka,
Annak közepében
Két ritka madárka.

Egyik ritka madár
Anna asszony volna,
Másik ritka madár
István uram volna.

Anna asszony, kincsem.
Süss pogácsát nékem!
Sütnék biz én, kincsem,
De nincs buzalisztem.

István uram, kincsem.
Írj guzsalyat nékem,
Irnék biz én, kincsem
De nincs író késem.

Hajnalban fölkeltem,
Tehenem megfejtem;
Vajat készítettem,
Lisztet kölcsön kértem,
Mégis édesemnek
Pogácsát sütöttem.

HAJ, FÜRJECSKÉM . .

Hajh, fürjecs-kém, fürjecs-kém! Hajh, fürjecs-kém, fürjecs-kém!
Gyöngé az ő lába; Gyöngé az ő lába,
Élete keserves, Élete keserves,
Maga pedig árva. Maga pedig árva.

Hajh, ha folyóvíz volnék, Hajh, ha folyóvíz volnék
Bánatot se tudnék, Bánatot sem tudnék,
Hegyeken-völgyeken, Hegyeken-völgyeken,
Szépen csörgedeznék. Szépen csörgedeznék.

Hajh, kőszálon föltermett Hajh, kőszálon föltermett
Sajgó lilomszál! Sajgó lilomszál!
Annak tetejében Annak tetejében
Két majoránnaszál. Két majoránnaszál.

Nagyobbiknak nyílása Kisebbiknek nyílása
Jakab Jóska volna, *Gálfi* Lidis volna.
Kisebbiknek nyílása Nagyobbiknak nyílása
Egy szép leány volna. Egy szép legény volna.

Élnek, élnek ők együtt,
Mint két páros galamb,
Súgnak, búgnak, burukkolnak,
Míg megáldja a pap.

VÁROS VÉGÉN . . .

Város végén egy madár,
A ki engem oda vár ;
Várj, szívem, várj,
Én is oda megyek már.

Legény uram mily kegyes,
(vagy : *Leányasszony* mily kegyes.)
Oh mi rendes, mi kedves !
Szája édes, mint a méz,
Nyelve hangos, mint a réz,
Két szép szeme reám néz.
Tudom, nem hiába néz.

Szállására, számára,
Főzzünk lakodalmára,
Holtig való párjára.
Ha szereti : mosolyodjék,
Ha nem szereti : szomorkodjék.

A SZEZENI PIACZON .

A szezeni piaczon, piaczon
Szappant árul egy asszony, egy asszony,
Én is vettem darabot, darabot,
Körülmostam magamot, magamot,
Még sem látom páromot, páromot.

Ez az utca szép utca, szép utca --
Hat márványos bokréta, bokréta ;
Azt vajjon ki kötötte, kötötte ?
Leány asszony kötötte, kötötte ;
Legény uram elvette, elvette,
Kalapjára feltette, feltette,
Igen szépen köszönte, köszönte,

Hogy meg-aranypülüzte, pülüzte ;*)
Hogy kössön még másszor is, másszor is,
Megcsókolja százszor is, százszor is.

Szállására, számára,

Főzzünk lakodalmára,

Holtig való párjára.

Ha szereti : mosolyodjék,

Ha nem szereti, szomorkodjék.

KÖHÁZ MELLETT . . .

Köház mellett csukros szegfű elterjedt, elterjedt —

Nekem bizony egyik-másik nem kellesz, nem kellesz.

Nekem bizony *leányasszony* (legény uram) te kellesz, te kellesz !

Szállására, számára,

Főzzünk lakodalmára,

Holtig való párjára.

Ha szereti, mosolyodjék,

Ha nem szereti, szomorkodjék.

HESS, LÉGY . . .

Hess légy, ne dunyogj,

Beteg vagyok én ;

Legyez engem *Julis* asszony,

Tied leszek én !

Hess légy, ne dunyogj,

Beteg vagyok én,

Legyez engem *János* uram,

Tied leszek én !

Szállására, számára

Főzzünk lakodalmára,

Holtig való párjára.

Ha szereti, mosolyodjék,

Ha nem szereti, szomorkodjék.

*) *Pülü* a. m. pehely, pihe ; meg-aranypülüz ; aranyfüsttel (pa-pirossal) bevon.

KICSI DOBOS . . .

Kicsi dobos, hova mész, hova mész?
Szemétdombra dohányért, dohányért!
Térjen vissza, istenért, istenért!
Leányasszony (legény uram) kedviért, kedviért!
Szállására, számára,
Főzzünk lakodalmára,
Holtig való párjára.
Ha szereti, mosolyodjék,
Ha nem szereti, szomorkodjék.

UPPÁ, CZUPPÁ, FÉLTEKENŐ!

Uppá, czuppá, féltekenő!
Férjhez ment a szemétmérő.
Én is voltam, a mi voltam,
Tövis között rózsza voltam.

János uram leszakasztott,
Kalapjában elhervasztott.
Hadd hervasszon, hadd fonnyasszon,
Csak az Isten el ne hagyjon.

Máris asszony leszakasztott,
Kebelében elhervasztott.
Hadd hervasszon, hadd fonnyasszon,
Csak az Isten el ne hagyjon.

HÁROM ITCZE KÖMÉNYMAG . . .

Három itcze köménymag —	Gyere Sándor, vidd el már,
<i>Daru Julis</i> kié vagy?	Mert a tyúk is tudja már:
Nem vagyok én senkié,	Ha a kakas megtudja,
Csak a <i>Balog Sándoré</i> .	Majd kikukurikolja!

ROMLIK SZIVEM . . .

Romlik szívem, mint az üveg
Bolyog elmém, mint a fölleg.
Vajjon ki van betegágyba,
Betegágyba, nyavalyába?

Rózi asszony betegágyba,
Betegágyba, nyavalyába.
Jaj, ha meghal, ki siratja,
Ki siratja, ki jajgatja?

Mózes uram megsiratja,
Megsiratja, megjajgatja.

NYERIT A LÓ . .

Nyerít a ló, ehethék,
Menyasszonyért mehetnék ;
Erigy *Lőrincz*, vess enni,
Menyasszonyért kell menni :
Csillárom, haj !

ÉGBŐL SZÁLLOTT DALI MADÁR . . .

Égből szállott dali madár, Elöl járja *István uram*,
Dali tánczát járja : Gyöngyös dolományba.

Után járja *Máris asszony*
Fehér rokolyába.

DIÁKUTCZÁN . . .

Diákutczán foly a berek —
Forog a szerencsekerek,
Mózes uram ott tekereg.

Egy rongyos ing a nyakába,
 Hányja-veti haragjába,
 Nem szökik *Lidi* nyakába.
 Szállására, számára !
 S ha szereti, mosolyodik,
 S ha nem, bizony szomorodik.

RÓZSI ASSZONY SZÉP BOKÁJA . .

Rózi asszony aranykácsa,
 Uszkál az a mocsolyába.
Ferencz uram ha meglátja,
 Hetvenféle hideg rázza.

Őszi szellő, hideg esső.
 Őszszel érik a borszőlő,
 Ha megérik, borrá szürik —
 Rózi asszonyt férjhez kérik.

Rózi asszony szép bokája
 Kigyöngyözött az utczára.
Ferencz uram ha meglátja,
 Hetvenféle hideg rázza.
 Inkább bizony meg se lássa,
 Mintsem a hideg kirázza !

Márton uram megkéréte,
Ferencz uram nem engedé,
 Száz forintját lepengeté,
 Mégis magáénak tevé.

KIVIRÁGZOTT A DIÓFA . . .

Kivirágzott a diófa,
 Nagyot vetett az árnyékja,
 Az alatt van egy vetett ágy,
 Abban fekszik *János diák*.

János diák réz melencze,
 Réz melencze, apró virág,
 Apró virág, levendula,
 Levendula, szép viola.

Mikor ezt a lányok fújják,
 A karika-tánczot járják ;
 Járjad, járjad, jó katona,
 Hadd csoszogjon a bocskora.
 Vagyon varga, ki megvarrja ;
 Ha megvarrja, Isten áldja.

SZÉLES VIZ A RAJNA

Sírdogál egy galamb
Noé bárkájába,
Rajna vize mellé
Hallik zokogása.

Kár volna még néked
Véletlen meghalni,
A *Rajna* vizével.
Magad elvitetni.

Széles víz a *Rajna*,
Keskeny palló rajta,
Ne menj reá, *Zsiga*,
Beleesel róla.

Egy hitvány leányért
Élted elveszteni,
Egy haszontalanért,
Holtodig búsulni.

Nem esem, nem esem
A *Rajna* vizébe ;
Inkább esem véled
Rózsám, szerelembé !

A KÉT LEÁNY.

Ég a gyertya a boltba,
Vágódik a
Libizárom, ripzom
Niti-nato-natozatos
Pántlika.

Ez a legény méreti,
Ez a kis lány
Libizárom, ripzom
Niti-nato-natozatos
Fizeti.

Ez a kis lány méreti,
Ez a legény
Libizárom, ripzom
Niti-nato-natozatos
Fizeti.

Két lányom van kérőbe,
Elvittem a
Libizárom, ripzom
Niti-nato-natozatos
Szőlőbe.

Éjfél után egy óra,
Mérődik a
Libizárom, ripzom
Niti-nato-natozatos
Pálinka.

Néznek egymás szemébe,
Melyiknek van
Libizárom, ripzom
Niti-nato-natozatos
Szébb szeme.

— Lám az enyim fekete,
Mert megnyalta
Libizárom, ripzom,
Niti-nato-natozatos
Egy fecske.

Lám az enyém meg fehér,
Mert megnyalta
Libizárom, ripzom,
Niti-nato-natozatos
Egy legény.

EGYKOR KÉT LEÁNY.

Egykor két leány ment virágszedni,
Egyik a mástól kezdé kérdezni :
Ki volt az este hozzád kéretni,
Ki volt az este hozzád kéretni ?

Engemet, Mártát, tizen kérettek,
Mondd meg : tíz közül melyikhez menjek ;
Adj jó tanácsot árva fejemnek,
Hogy virág helyett kórót ne szedjek.

A legelsőnek János a neve,
Ötet szeretném éppen kedvemre ;
Anyám nem hagyja, hogy hozzámenjek.

Második István, ő igen hitvány,
Ha feküszik is : a bal oldalán,
Ő nyugodalmat seholsem talál.

Harmadik Péter, ő igen fősvény,
A konyhája is, jól tudom : sövény.

Negyedik Zsigmond, ő kutyának mond,
Most is kezében korbács és dorong.

Ötödik pedig kopasz is, vak is.
Még egy foga sincs, mivel egyék is.

Egykor két leány.

OSZK

Országos Széchenyi Könyvtár

Hatodik pedig bátyja Jánosnak,
Nem is rossz ura a sernek, bornak,
Nem is szereti nyári társának.

Hetedik Ignác ; nem jó, mert fináncz,
Ha hazamegyek : nagyon megtépáz.

Nyolczadik Áron, ő bíz ott vesszen !
Ő ha elveszen, nem tom, hogy leszen.

Kilencedik László ; nem jó, mert szegény,
Igy hát ő vele mint legyek meg én ?

Tizedik Mózes ; ő már elveszen,
Hozzá kell menjek, s akkor hogy leszen ?
— Jó lány barátom, így már jó leszen !

Mert virág neve : szép Mózes uram ;
Elmehetsz hozzá, szép Márta asszony !

A HÁROM LEÁNY.

A)

Egy asszonynak vala három szép leánya,
Szerelmes virág !
Kinél nincsen szebb kincs,
Kinek szíve bánatban nincsen, nincs

Hárman ülnek vala három szép ablakban —
Szerelmes virág !
Kinél nincsen szebb kincs,
Kinek szíve bánatban nincsen, nincs.

Hárman kötnek vala három szép bokrétát —
Szerelmes virág !
Kinél nincsen szebb kincs,
Kinek szíve bánatban nincsen, nincs.

Az egyik kötöte zöld rozmarintszálból —
Szerelmes virág!
Kinél nincsen szebb kincs,
Kinek szíve bánatban nincsen, nincs.

A másik kötöte csukros violából —
Szerelmes virág!
Kinél nincsen szebb kincs,
Kinek szíve bánatban nincsen, nincs.

A harmadik kötöte muszkáta-lapiból —
Szerelmes virág!
Kinél nincsen szebb kincs,
Kinek szíve bánatban nincsen, nincs.

Az egyiket vitték ölelni, csókolni —
Szerelmes virág!
Kinél nincsen szebb kincs,
Kinek szíve bánatban nincsen, nincs.

A másikat vitték koszorúkötözni —
Szerelmes virág!
Kinél nincsen szebb kincs,
Kinek szíve bánatban nincsen, nincs.

Harmadikat vitték sütni és szapulni —
Szerelmes virág!
Kinél nincsen szebb kincs,
Kinek szíve bánatban nincsen, nincs.

B)

Egy asszonynak vala	Kinél nincsen jobb kincs
Három leánya :	Kinek szíve bánatban nincs,
Szerelmes virág,	Nincsen, nincsen, nincs.
Szerelmes virág,	

Három leány üle
Három ablakba :
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Harmadik leány köte
Majoránszálibul :
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Három leány köte
Három bokrétát :
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Egyik leányt vitték
Tánczba forogni :
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Egyik leány köte
Rozmarintszálibul :
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Másik leányt vitték
Sütni, szapulni :
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Másik leány köte
Violaszálibul :
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Harmadik leányt vitték
Szobán sétálni :
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

C)

Egy asszonynak vala
Három leánya,
Szerelmes virág,
Szerelmes virág :

Hárman kötnek vala
Három bokrétát :
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Kiben nincsen jó kincs,
Kinek szíve bánatban nincs,
Nincsen, nincsen, nincs.

Rózi asszonyt viszik
Sütni, szapulni :
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Hárman ülnek vala
Három ablakba :
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Maris asszonyt viszik
Tánczba forgatni :
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Harmadikat (*Julis* asszonyt) viszik
Palotán sétálni :

Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Másodikat viszik
Márton uramhoz :
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Egyiket viszik
Lajos uramhoz :

Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Harmadikat viszik
Jócsi uramhoz :
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

A VÉN LEÁNY.

Azt izenték a malomból,
Kell-e leány, vagy nem?
Uram Jézus, mit csináljak?
Megvegyem-e vagy nem?

Megvettem én a vén leányt,
Mit csináljak véle?
Életemnek szüz virágát
Megkötöttem véle.

Olyan rongyos a szoknyája,
Megijedtem tőle ;
Kipeg-kopog a papucs,
Majd meghalok tőle.

Télen, mikor hideg van,
Ott ül a kuczkóban ;
Nyáron, mikor meleg van,
Heverész a porban.

Ördög vigye ! ha megveszem,
Bajom meggyül véle ;
Ha a menkö meg nem üti,
Megüt engem véle.

Szüz Mária, szent József,
Szabadíts meg tőle,
Isten engem úgy segéljen,
Elszököm mellőle !

REGÖS ÉNEK.

Beköszöntő.

Porka havak hulladoznak,
Nyulak, rókák játszadoznak,
Bényomozók a faluba,
István úrnak udvarába.
Bétékinténk az ablakon,
Ottan látánk rakva házat,
Abban látánk vetve ágyat :

Kívül tekszik jámbor gazda,
 Belül fekszik felesége,
 Felesége, gyöngé hölgye ;
 Közbul fekszik fodor ficzkó,
 Serkentgeti apját, anyját :
 Kelj töl apám, kelj föl anyám,
 Mert eljöttek a regösök.
 Haj regül rejtem !

Bekéredzkedés.

Bébocsátsz-e, jámbor gazda ?
 Ha bébocsátsz, itt maradunk,
 Ha nem bocsátsz, elballagunk.

Bebocsátás után :

Szarvasének.

Amott kerekedik	Azon legelészik
Egy fekete felhő,	Csodafejű szarvas,
Abban tollászkodik	Csodafejű szarvas,
Egy fekete holló.	Ezer ágú-bogú.
S ahol keletkezik	Ezer ága-bogán
Egy sebes folyóvíz,	Százeezer szövétnek
Annak partján nagyon	Gyujtatlan gyulada,
Egy kerek kis pázsit.	Oltatlan aluva.

A nagy ökör és nagy sertés regéje.

Rejtekem régi törvény,	Farka bojtján két kupa sör,
Haj regül rejtem !	Haj regül rejtem !
A hidasban hízott sertés,	Amnak fele regösöké,
Haj regül rejtem !	Haj regül rejtem !
Hátán által hatvan kolbász,	Hátán hosszan száz szalonna,
Haj regül rejtem !	Haj regül rejtem !
Annak fele regösöké,	Annak fele regösöké,
Haj regül rejtem !	Haj regül rejtem !

A pajtában egy nagy ökör,
Haj regül rejtem !
Hátán hosszan sült pecsenye,
Haj regül rejtem !
Annak fele regösöké,
Haj regül rejtem !
Szarva tele főtt pereczcel,
Haj regül rejtem !
Annak fele regösöké,
Haj regül rejtem !
Füle tele font kalácscsal,
Haj regül rejtem !
Annak fele regösöké,
Haj regül rejtem !
Orra tele vargatüvel,
Haj regül rejtem !
Az maradjon a gazdának,
Haj regül rejtem !
Köldökiben köből komló,
Haj regül rejtem !
Az maradjon az asszonynak,
Haj regül rejtem !
Fara tele mogyoróval,
Haj regül rejtem !

Az maradjon a ficzkónak,
Haj regül rejtem !
Farka bojtján két kupa bor,
Haj regül rejtem !
Annak fele regösöké,
Haj regül rejtem !
Függ a rúdon véres májas,
Haj regül rejtem !
Annak fele regösöké,
Haj regül rejtem !
Az asztalon ordás béles,
Haj regül rejtem !
Annak fele regösöké,
Haj regül rejtem !
Ajtó mögött két fontkalács,
Haj regül rejtem !
Annak fele regösöké,
Haj regül rejtem !
Függ a falon csatos erszény,
Haj regül rejtem !
Tele vagyon aprópénzzel,
Haj regül rejtem !
Annak fele a gazdáé,
Haj regül rejtem !

Fele szegény regösöké,
Haj regül rejtem !

Összeregelés.

Itt is látánk egy szép leányt, Ott is látánk egy szép legényt,
Kinek neve Marcsa, Kinek neve Pista :
Adjon Isten lassu essőt,
Mossa össze ezt a kettőt !

AZ ALPÖLDI CSIKÓS

Te ott állsz csikós reggel, Nyisd ki az ajtót a legelőre,
Hosszúcsokló hátad felett, Hadd vegyen be a legelőre,
Földedre egy csipe legye, Széjjel adj neki, amirel
Ottan a szél a szélben jár.

PÁSZTORÉLET, BETYÁRÉLET.

ÓSZK
György Székelyi Könyvtár

JULIASBOITAR DALAI

Ara ad ve aillre habon,
Mén a júnor, vén a júnor,
Mén a júnor,
Száz csokló,
Földedre, földedre,
Hosszúcsokló,
Földedre,
Mennyország, mennyország,
Szentem.

Egyetlen a világ, nem kell ki ve,
Földedre, földedre,
Földedre.

AZ ALFÖLDI CSIKÓS.

Az alföldön csikós vagyok,
Debreczenből lovat lopok.
Felhágok egy magas hegyre,
Onnan nézek Debreczenbe.

Nyisd ki rózsám a kapudat,
Hadd vigyem be a lovamat.
Szénát adj neki, abrakot,
Az urának vetett ágyat.

Nem szánt, vet az égi madár,
Mégis eltartja a határ.
Én sem szántok, se nem vetek,
Mégis elélek köztetek.

JUHÁSZBOJTÁR DALA.

Arra alá az alföldi határon.
Mén a juhász, mén a juhász.
Mén a juhász
Száz esztendő,
Egérszőrű, keréktalpu,
Hosszúfülű,
Pöttögetett
Menyéthasú, piczike kis
Szamáron.

Elvetettem a violát, nem kelt ki —
Beizentem, beizentem,
Beizentem

Simontornyai
Csaplárosné szép lányának :
Ha kedve van, az erdőre
Jöjjön ki !

De ő bizon azt izente : nem jön ki,
Majd kijön a, majd kijön a,
Majd kijön a
Kuliszarvú,
Csákószarvú, csörgős körmű,
Sáros hátú,
Lopott tehén
Az erdőbe valaha.

Kocsmárosné, bort ide most, hadd iszom !
Itt iszik egy, itt iszik egy,
Itt iszik egy
Tisza mellett.
Duna mellett nevelkedött
Pörge bajszú, kondorhajú,
Komiszgatyás juhász bujtár
Bújába.

Kocsmárosné, már én többet nem iszom !
Mert én kendnek, mert én kendnek,
Mert én kendnek
Huszonhárom,
Harminczhárom, negyvenhárom,
Ötvenhárom, hatvanhárom,
Hetvenhárom itcze borral
Tartozom.

Én vagyok a somogyvári dezertor !
Én hajtom el, én hajtom el,
Én hajtom el
A polgárnak

Legszebb lovát,
A hat ökrét,
Ha meghizik,
Mikor alszik,
A mezőrül a nyáron.
Igy szárad ki, úgy szárad ki
A polgárnak taligája,
A kocsija, a szerszáma,
A palláson, ha meleg lessz,
A nyáron.

NEM KELL NÉKEM KÖPÖNYEG . . .

Nem kell nékem köpenyeg,
Nem illet az engemet.
Zsiros bunda kell nekem,
Az melegít föl engem,
Eszem adta !

Ha én juhász lehetnék,
Zsiros bundát vehetnék,
Vennék is rá két csatot.
Egy kisebbet, egy nagyot,
Eszem adta !

Hat lovam van a hámba,
Magam leszek kocsisa,
Úgy megyek a rózsámhoz,
Tudom elvár magához,
Eszem adta !

Sásat eszik az ökröm,
Ha jól lakik : bekötöm,
Úgy megyek a rózsámhoz.
Tudom elvár magához,
Eszem adta !

Nagy gazda volt az apám,
Nagy gazdaság maradt rám ;
Hat ökörnek kötele,
Meg egy vasvilla nyele,
Eszem adta !

A BÉRES.

Kivirágzott, kibimbózott a fűzfa,
Közelget már márczius első napja,
Sok szép béres fölmondja az idejét,
Elszegődik, itt hagyja a rossz helyét.

Meguntam én ezt az urat szolgálni,
A zsidónak rossz ökreit hajtani ;
Jobb szeretnék a csárdában mulatni,
Mint zsidónak rossz ökreit hajtani.

Ezt a zsidót az úristen éltesse :
Kaszájával a kenyerét keresse,
Felesége gyermekeit fölkösse,
Ugy hordozza, mint a bugermenyecske !

ŐSZ AZ IDŐ . . .

Ősz az idő, szántani kék,
Eke, szerszám széjjel van még :
Két szép lovam Ludason van,
Kettő megint Lugoson van.

A csikojtóm Csiklódon van,
Az ökröm meg Erdélyben van,
Úsztökém van Nagy-Labánba',
Nyele meg van Komáromba.

Ekevasam Eszéken van,
A csoroszlám Csanádon van,
Czímerszögem Czegléden van,
Ekeszarvam Szarvason van.

Magam lakok Tótországba,
Földem meg Németországba.
Paraszt akarok én lenni,
Szántáshoz kék nekem fogni.

A talyigám Tasnádon van,
A kereke Mező-Túrban.
A gerendem Gödöllőn van,
A váltója Nagy-Vácson van.

Száz forint egy köből abrak,
Kis pej lovam agyoncsaplak !
Ne csapj agyon édes gazdám,
Kitelelek búzaszalmán.

De még nekem pénzem sincsen,
Magam se vagyok még készen,
Mert ha egyszer készen leszek,
Isten úgyse paraszt leszek !

A KÓNYI CSŐSZ.

Egy cseppet se siessünk,
Itt a csárda, etessünk.
Csárda mellett jó forrás,
Itt esik jó itatás.

Itt a kónyi határon
Csősz leszek én a nyáron,
Leterítem bundámat,
Veregetem pipámat.

Ki egy pipa dohányt ád,
Nem hajtom be a lovát ;
Sem a lovát, sem magát,
Sem a szarvasmarháját.

VIG ÉLET.

Ha valaki vigan él,
Hát a juhász ugyan él !
Az erdőben, a mezőben,
Sétál, pipál, furulyál,
Billeg-ballag, meg-megáll.
Billeg-ballag, meg-megáll.

ALADÁRON . . .

Aladáron azért nem jó szolgálni,
Korán reggel ki kell menni szántani,
Olyan korán ki kell menni szántani,
Még az ökrömet se látom befogni.

Befogom a négy ökröm a járomba,
Kihajtom a kisbikási határba,
Addig biz én öreg kopasz nem szántok,
Még valahogy kis világot nem látok.

KORCSMÁROSNÉ.

Hozz bort, korcsmárosné,
Megadom az árát !
Ha én meg nem adom,
Megadja galambom.

Hozz bort, korcsmárosné,
Adós leszek érte.
Majd elmegyek Csáthra,
Lovat lopok érte.

Elviszem Gyöngyösre
Jó pénzt kapok érte.
Visszahoz az isten,
Megfizetek érte.

Korcsmárosné, de cifrán jár,
Egy itcze bort köszöntsön rám.
De vizet ne töltsön bele,
Mert szerelmes leszek bele !

KISZÁRADT . . .

Kiszáradt a réten	Én Istenem, uram
Mind a sás, mind a viz,	Adj egy csendes esőt,
A szegény lovamnak	A szegény lovamnak
Nincsen hol legelni.	Jó legelő mezőt!

DÖMÖTÖR FELE . . .

Dömötör felé jár az idő,
A gulyásnak számolni kő,
Van néki két üszője,
Azon két csöngetője,
Aztat hajtja alá-felé,
Aláfelé, aláfelé, aláfelé.
A szegszárdi csárda felé, csárda felé.

Csárdásnének odadjja,
Korcsmárosnál beissza.
Nincs a gulyásnak marhája —
Igyál Panna, fizetek,
Ugyis terád keresek,
Ne félj, hogy meg nem fizetek, nem fizetek!

DEBRECZENI KERÉK ERDŐ . . .

Debreczeni kerek erdő!	Kettős falu az én hazám,
Lakik abban szarvas kettő.	Abban lakik az én anyám.
Debreczeni gulyáslegényt	De sok leány feleségem,
Kilelte a hideg szegényt.	Egyhez sincsen reménységem.

Nem őrzöm én már gulyádat,	Zsiros az én ingem ujja,
Sem a cifra marháidat.	Nincs galambom, ki szapulja,
Itasd meg, barna galambom,	Zsiros ing és gatya rajtam,
Ne szomjazzon az én barmom.	Ki a menykő kapna rajtam.

KISZÁRADT A TÓBÓL . . .

Kiszáradt a tóból mind a sár, mind a víz,
A szegény barom is mind a gulyásra níz.
Beállott a barom két tinó hijjával,
Az öreg számadó csak másod magával.
El köllene menni, meg kéne keresni,
Mert majd számadáskor sokat kell fizetni.

KANÁSZDAL.

Erdő is van, makk is van,
Majd meghizik a kis kan ;
Ha meghizik, levágjuk,
Majd tarisznyára rakjuk.
Hú ne ! Kocza ne !
Nem a te házatok e !

SZÁRAZSÁG . . .

Rissz-rossz meszelő,	Hát én azután
Két rossz keszkenő,	Átmék a Tiszán,
Elszáradt a baromjárás,	Ott lopok egy szilaj csikót,
Nincs benne mező.	Élek igazán.

KANÁSZ VOLTAM . . .

Kanász voltam, kanász leszek,
Három siskadisznót veszek ;
Ha ellopják, megint veszek,
Azért mégis kanász leszek !

A NYÁJ UTÁN.

Zireg-zörög a falevél,	Adsze szüröm, adsze baltám,
Aluszik a kanászlegény.	Hadd megyek a nyájam után,
Kelj föl, kanász, ne aludjál,	Hadd csináljak friss szalonnát,
Elment a nyáj, itt maradtál !	Bojtáromnak jó vacsorát !

MEGÁLLOTT A GULYA . . .

Megállott a gulya harmat szállatjára,
Harmat szállatjára,
A csikós, a gulyás, a számadókanász
Mulat a csárdába.

Sem eső nem esik, sem harmat nem látszik,
Sem harmat nem látszik,
Mégis az én subám, mégis az én subám
Két oldalról ázik.

Kérjük a nagy Istent, adjon egy szép esőt,
Egy szép csöndes esőt,
A gulya-ménesnek, a gulya-ménesnek
Jó legelő mezőt.

A MEGGYESI PUSZTÁN.

Ha fölülök kis pej lovam hátára,
Beszalajtok a meggyesi pusztába,
Megpróbálom kis pej lovam odáig,
Ha zavarnak, szalad-e még sokáig ? !

Kilyukadt a Meggyes csárda teteje,
Kis pej lovam kinyerített belőle ;
Ne nyerítsél édes, kedves paripám,
Ugy is tudod, én vagyok a te gazdád !
Ugy is tudod, én vagyok a te gazdád,
Isten tudja : ülök-e még többet rád ? !

Kocsmárosné, hozzon csak egy iccze bort !
Hagy mossa le szívevről ezt a nagy bút.
Azután meg hozzon még vagy száz icczét,
Nyitassa ki a kedvemért a pinczét !

Nincs én nekem borra való pénzem se,
Nincs is nekem csárdás feleségem se ;
Majd lesz nekem borra való pénzem is.
Majd lesz nekem csárdás feleségem is.

NEM AKAR A VEZÉRÜRÜM LEGELNI . . .

Nem akar a vezérürüm legelni,
Réz csöngőjét szomorúan zörgeti,
Idegen szagot érez a mezőben,
Hátra tekint : hat zsandárt lát fegyverben.

A hat zsandár hogy elérte a bojtárt,
Akkor tette keresztvasra a lábát.
Midőn tette keresztvasra a lábát :
Akkor vágta meg a csendőr jobb vállát.

De a csendőr nem vette ezt tréfára,
Rávágott a bojtárnak a vállára.
— »Csendőr uram, meg ne vágjon kend többet !
Bizonyomra mondom, leverem kendet !«

»Hová való születés vagy, te bojtár ?«
— »Kis-Kunság és Jászberény az én hazám ;
Kis-Kunság és Jászberény az én hazám,
Árván nevelt benne az édes anyám.

Hat zsandárnak nincsen annyi hatalma,
Hogy engem a nyájamtól elhajtana ;
Mert én addig el sem válok a nyájtól,
Míg számadóm ki nem jön a csárdából.

Majd ha számadóm kijön a csárdából,
Majd én akkor elválok a nyájamtól ;
Majd elmegyek, amerre a nap lejár.
Ott majd tudom : kutya csendőr nem talál.«

VOLT PARIPÁM . . .

Volt paripám egy szíjhátú,
Világos pej, keselylábú,
Ki hat óra hossza alatt
Pestről Szögedébe szaladt.

Ördög bújjon rózsám beléd !
Én se jövök többet feléd,
Paripát fogok én venni,
Azon fogok máshoz járni.

Azon hajtottam nyolcz tinót,
Mind a szolgabiróé vót ;
Kettőt adtam egy rossz lányért,
Hatot rávaló ruháért.

Nem nyerit egy ménes egy lót,
Nem siratok egy szolgálót,
Nem bögg egy csorda egy ménest,
Én se siratok egy hírest !

Rongyos volt a rokolyája,
Ráment a hat tinó ára ;
Ejnye rózsám, rossz életű,
Jaj de kevés keresetű !

Nem volt eső a határon,
Nincs is mező a járáson,
Sokat kellett éjszakázni,
Nem lehetett hozzád járni.

Sokba vagy már, rózsám, sokba !
De aztat senki se tudja ;
Tudják aztat a juhászok,
A kinn lakó nagy pásztorok.

Majd lesz eső még a nyáron,
Lesz is mező a járáson,
Nem kell sokat éjszakázni
Lehet a rózsámhoz járni.

A JUH.

Esik eső, fuj a szél,
Hull a fáról a levél,
Káromkodik a bojtár,
Csuhajla !
Hogy a juha széjjeljár.

— Gyerünk, édes bojtárom,
Fordítsuk meg a juhom,
Hogy el ne veszszen egy is ;
Csuhajla !
Számos a legkisebb is.

KARIKÁBA . . .

Karikába gyűröm a gatyám szárát,
Elhajtom a gazdag ember marháját,
Elhajtom az orgazda tanyájára,
Még az éjjel bort iszok az állásba.

ITTHON VAN-E A KANÁSZ?

Itthon van-e a kanász,	Elszalada egy disznó,
Vagy a felesége ?	Kilencz malaczával,
Nem kell nékem a kanász,	Utána ment a kanász,
Csak a felesége.	Üres tarisznyával.

Tüzzre teszem a kanászt,	Hücs ki, disznó, a buzából,
Melegszem is nála,	Ne edd meg a búzát ;
Ha megunom magamat,	Mert a búza derága,
Pipát gyujtok nála.	Száz forint az ára !

SZÜLETETT ENGEM AZ ANYÁM . . .

Született engem az anyám pásztornak,
Nem vagyok én bajára e világnak,
Nincs is nekem semmi gondom egyébire :
A nyájamat legeltetem rendjére.

Pipaszóval megyek a barmom előtt,
Csak úgy nézem : hol legeli a mezőt. —
Nem hallom a Virág tehén harangját :
Betyárgyerek elfogta a bal szarvát !

FALKÁM KÖZÖTT . . .

Falkám között négy szép vezérürü van,
Mind a négyen szalamiacsöngő van,
Szép a szalamiacsöngő szólása, —
Jut eszembe a babám elválása.

JUHÁSZDAL.

Öregen esnek a havak,	Magas a torony teteje —
Bárányaim mind megfagynak.	Bárányomnak nincs mezeje.
Akkor mondom a bojtárnak :	Bárányomnak zöld mező kell,
Hozzon szénát a birkámnak.	Magamnak szép szerető kell !

SZÉP ASSZONY JUHÁSZA.

Hej amaz az én rózsám,
Ama hosszú szürben,
Szép asszony jószágát
Őrzi a mezőben.

Hej hajtsd előre rózsám,
Be nehezen várom !
Piros két orczádat
Csókolni akarom.

Hej amaz az én rózsám,
Ama nagy bundában,
Juhokat hajtogat
Ama barázdában.

Olyan vagy te rózsám,
Mint az engedelem,
Piros két orczádon
Virít a szerelem.

Hej, juhszélre, juhász,
Két oldalra, gulyás !
Ez az én galambom,
Zsiros inges-gatyás.

ESZTERHÁZI KANÁSZ NÓTÁJA.

Ha fölveszem tükörfényes baltámat,
A kocsmában elkiáltom magamat :
Takarodjon minden ember tanyára !
Én vagyok az eszterházi számadónak czifraszürös, leghíresebb bojtárja !

Én vagyok az eszterházi számadónak czifraszürös, leghíresebb bojtárja ;
Ha fölülök kis pej lovam hátára :
Ugy repülök, mint a fecske, mint a szél,
Lovam lába alatt a por föl sem kél.

Öregapám lovának a hátulsó bal lábán levő patkószögje de fényes !
Levelesi csárdás lánya de kényes !
Bodor haja, hunczfutkája a vállán,
Száz talléres aranygyűrű az ujján.

GULYÁS VAGYOK.

Gulyás vagyok, még az apám sem volt más,
Nyakamban van szíjostorom, tarisznyám ;
Bírodalmam, merre a két szemem lát :
Meghódítom ezt az alsó Indiát.

Fölülök a fakó lovam hátára,
Elvisz engem magyaradi csárdába,
Parancsolom én a szép csárdásnének :
Hozzon jó bort az én jó barátimnak.

BE VAN AZ ÉN SZÜRÖM UJJA KÖTVE.

Be van az én szüröm ujja kötve,
De nem tudod, rózsám, mi van benne
Az egyikben aczél, kova, tapló,
A másikban száz forintos bankó.

Ha megunom magam a pusztába,
Kapom magam, megyek a csárdába.
Parancsolom a korcsmárosnének,
Jó bort hozzon a borivójának.

Azért mondják nekem az irigyek :
Ihatom bort, mert loptam eleget.
Beste anyja ! azt felelem vissza,
Hogy van annak, a ki meg nem issza.

BETYÁR-ÉLET.

Ezernyolczszáz ötvenkilenczedikbe,
Letekintett az Uristen a földre,
Körülnézte széles egész világot,
Hogy élhetnek az alföldi betyárok.

Arra alá az alföldi csárdában
Három betyárgyerek iszik bújában ;
Kit bújában, bánatjában megiszik,
Megkeresi, míg más ember aluszik.

Betyárgyerek alatt zörög a haraszt —
Nyár derekán takarodik a paraszt,
Ugy elhányja-veti, szegény, erejét :
Elaluszik, elhajtják a hat ökrét.

Szolgagyerek szalad haza ijedve :
Bátyám uram, elveszett a hat ökre !
Van imádság szögbe', likba', sarokba',
Lótás-futás hegyen-völgyön, oldalba'.

Ha elhajtom egy éjszaka lopottba,
Másnap reggel majd eladom igazba,
Másnap reggel úgy eladom igazba,
Mintha borjú-korán neveltem volna.

Nem kell nekem sem nótáros, sem biró,
Duhajban is akad jó pakszusíró,
Nem kell nekem sem nótáros, sem biró,
Betyárban is akad jó pakszusíró.

Én vagyok a fejevári dezentor,
Én lopom el a kend lovát éjjélkor :
Éjjéltájban fölnyergelem a Sárgát,
Már hajnalban elmulatom az árát.

Fölülök a kis pejlovam hátára,
Végignézek a két első lábára,
Arra hajtom, a merre a nap lejár —
Keresheted gubanczos hajú polgár.

Fölülök a kese lovam hátára,
Végignézek a két első lábára,
Arra hajtom, a merre az ég szöke,
Arra adják a százas bankót érte.

Isten teremtette a betyárokat,
Azok által veri a gazdagokat ;
Hogyha betyárgyerek nem találkozna,
Gazdag ember soha nem imádkozna !

* *

Én is voltam valamikor valami,
Én is tudtam egy asszonymak hazudni.
Kitanulta minden álnokságomat,
Nem hiszi el többet álnok szavamat.

BOGÁR IMRE.

Zavaros a Tisza,
Nem akar higgadni,
Az a híres Bogár Imre
Által akar menni,
 Által akar menni.
Csikót akar lopni,
Kecskeméti zöld vásárra
Pénzt akar csinálni,
 Pénzt akar csinálni.
Bölcsőt akar venni,
Azt a híres Duli Marcsát
El akarja venni.
 »Korcsmárosné, hallja,
Van-e vacsorája?»
»Van vacsorám, paprikás hús,
Vendégek számára.«
 »Korcsmárosné, hallja,
Van-e barna lyánya?»
»Barna lyányom, vetett ágyom
Vendégek számára.«
 »Korcsmárosné, hallja,
Száz itcze bort adna,
Megkinálom a vármegyét,
Hogy ne lennék rabja !«

Gonosz a vármegye
Nem iszik belőle,
Mert a szegény Bogár Imre
Most van a kezébe.
 «Lánczot a zsványnak
Kezére, lábára !«
Duli Marcsa a babáját
Már hiába várja.
 Nézz ki Marcsa, nézz ki
Ablakod firhangján,
Most kísérik Bogár Imrét
Aranyszín paripán.
 Ezüst a zablája,
Arany a kantárja,
Az a híres Bogár Imre
Annak a gazdája.
 Harangoznak délre,
Féltizenkettőre,
Most kísérik Bogár Imrét
A vesztő helyére.
 Kiapadt a Tisza
Csak a sara maradt :
Meghalt szegény Bogár Imre,
Csak a híre maradt.

IGYÁL . . .

Igyál pajtás, ne búsuljál,
Az árával ne gondoljál!
Kis-Bácskának nagy határja,
Kitellik onnat az ára.

ÉN IS VOLTAM KIS BÁCSKÁBA . .

Én is voltam kis Bácskába dezentor,
Mefogatott az alföldi inspektor,
Letett engem a tömlöcz fenekére,
Talán ki sem szabadulok belőle.

Édes anyám, mondja meg a rózsámnak,
Hogy vasárnap jöjjön el én utánnam,
Kérje föl a tömlöcz első káplárját,
Hogy engemet kísértessen föl hozzá.

Ha engemet föl kísérnek hozzája,
Piros csókot rakok két orczájára,
Ugy bocsátom haza felé az útra —
Kedves rózsám, viselj gondot magadra!

ERDŐK MEZŐK . . .

Erdők, mezők, vad ligetek,
De sokat sírtam bennetek!
De sok napot éjszakával
Töltöttem a bujdosással.

Erdők, mezők, vad ligetek,
Elmegyek már közületek;
Gondom nem jól viseltétek,
Engem rabbá ejtettetek!

SZÓL A CSENGŐM . . .

Szól a csengőm, megterül a nyájam is,
Bár az Isten véle hozná babám is!
Mégjött a nyáj, odamaradt a rózsám,
Én Istenem, csak még egyszer láthatnám!

Elindult az ökörcsorda legelni, —
Ez a kis lány nem akar már szeretni ;
Szeretetét félbe akarja hagyni :
Milyen álnok, hogy nem sajnál megcsalni!

Ha felgyüröm mind a két gatyám szárát,
Megnézem a szegény legény birkáját.
Szépit, javát választom az ürünek,
Fölhajtom a bécsi kereskedőnek.

Amott legel szép hat csikó magába,
Mind a hatnak rézbékóba a lába ;
Eredj pajtás, fogd föl azt a hat csikót,
Hadd verjem le a lábáról a békót.

Ha leverem a lábáról a békót,
Hát azután hová fogjam a csikót?
Arra vezesd, a merre a nap lejár,
Arra, tudom, a gazdája sohse jár.

JÖHET MÁR !

Tisza partján fűzfaerdő zöldellik,
Egy aiföldi betyár ottan tanyázik,
Az a betyár a lovát ott itatja,
A vármegye meg az erdőt kutatja ;
Nincsen olyan, nincsen, ki utólérje !
»Jöhet már én utánnam a vármegye.«

RÓZSA SÁNDOR.

Az erdőbe rózsafa van ültetve,
Rózsa Sándor hadd bujdoshasson benne.
Rózsa Sándor erdő között bújdosik,
Kis pej lova bokor alatt várakszik.
Pej paripa bokor alatt készen áll,
Most keresi Rózsa Sándort a zsandár.

Rózsa Sándor fölugrik a lovára,
Beleugrat egyenest a Tiszába,
Pej paripa úgy uszik át a Tiszán,
Mintha nem is volna senki a hátán.

A SZÉCHENYI SZÉP GULYÁJA.

A Széchenyi szép gulyája	Akik itt körültem álltok,
Maradt a nagy árvaságra :	Mind én rólam tanúljatok :
Gulya, ménes a ballangba,	Senkit fel ne raboljatok,
Számadó fel van akasztva.	Higyjétek el, hogy így jártok.

BARABÁS.

Tizennégy esztendő voltam,	Elindultam messze útra,
Mikor lopni elindultam,	Szabadkai kézfogóra,
Loptam lovat, de csak csikót,	Nem tetszett a jó multság.
Kesely lábú, sötét pejkót.	Rabbá ejtett a barátság.

Azon loptam szép, hat tinót,	Én vagyok az a Barabás,
Mind a hat darúszőrű volt,	Kinek lábán csörög a láncz :
Fölhajtottam Nagy-Bácskára,	Engem hínak Barabásnak,
Mind oda maradt az ára.	Báró Orczy juhászának.

Kit megittam, kit megettem,
Kit a dámákra költöttem.

BÁCSKÁBAN.

Oda voltam arra alá Bácskába, —
Hol találnék egyvalami prédára,
Utjártomban találtam hat pejsikót,
Mind a hatnak a négy lába kese vót.

Arról irok olyan igaz levelet,
Akiről a szolgabíró nem keres ;
Majd elhajtom, a merre a nap lejár,
Arra, tudom, a gazdája nem talál.

Eredj, bojtár, tereld erre a csikót,
Hadd vágom le a lábáról a békót!
— Ha levágod a lábáról a békót,
Hát azután hova teszed a csikót?

Majd elhajtom a merre az ég szőke,
Ott kapom a százas bankókat érte;
Nem kell oda sem nótáros, sem bíró:
Találkozik betyár, jó passzus-író.

Ez a csillag utat mutat Bácskába
Majd elmegyünk a gyulai vásárra,
Oda hajtsuk el a lopott csikókat,
Ott adjuk el igaz árért azokat:
Csak egy napon hajthassuk el lopottban,
A másikon majd eladjuk igazban.

ANGYAL BANDI.

Lám, megmondtam Angyal Bandi, ne menj az
Alföldre,

Csikósoknak, gulyásoknak közibe,
Közibe.

Mert megtanulsz lovat lopni izibe,
Izibe.

Majd úgy kerülsz a vármegye kezibe,
Kezibe.

Mikor kezdi Angyal Bandi a lovát
Nyergelni,

Czifra csikóskantárjával fékelni,
Fékelni:

Kurta süveg a fejében, módosan,
Módosan.

Fehér fátyol a nyakában, bokrosan,
Bokrosan.

Czifra bunda válla hegyét nyomítja,
Nyomítja.

A sallangja lába fejét borítja,
Borítja.

Rajta van az aranyrojtú gatyája,
Gatyája,
Slézsziából van az matériája,
Riája.

Alabastrom az homloka, nem márvány,
Nem márvány.
Fekete két szemöldöke szivárvány,
Szivárvány.

Mikor megyen Angyal Bandi tanyára,
Tanyára,
Ama gyöngö borjúhús vacsorára,
Csorára :

Rajta üte Göncz városa megfogni,
Mégfogni,
A két kezét kötéllel is megkötni,
Megkötni.

Akkor kezde Angyal Bandi bámulni,
Bámulni,
A szívében egészen elváltozni,
Változni.

Megkötözik Angyal Bandit kötéllel,
Kötéllel,
Ugy kísérik fel Kassára, fegyverrel,
Fegyverrel.

Egy itcze víz, egy font kenyér a Bandi
Számára.
Harminczhárom fontos vasat kezére,
Lábára.

A JÓ CSIKÓ.

Csütörtökön virradóra,
Találtam egy pej csikóra,
Majd éjfélig terelgettem,
Mégis felkötőfékeztem.

— Zsandár urak mit akarnak?
Talán bizony vasat adnak?
— Nem jöttünk mink vasat adni,
Szilaj csikót jöttünk venni.

Felültem én a hátára,
Beugrattam Fejérvárra,
Fejérvárról Szentgyörgyvárra,
A szentgyörgyvári vásárra.

Szilaj csikó nem eladó,
Nem is zsandár alá való,
Mert ha erre zsandár ülne:
Szabad madár is rab lenne.

CSEHÓ PISTA.

Amoda van egy nagy deszka-kerítés,

Csehó Pista lova abban nyerítez ;

Csehó Pista befordúl a csárdába,

Várja ottan szeretője, babája,

Várja ottan szeretője, babája.

»Korcsmárosné, eb az urát, hallja kend,

Halat nekem, czitromosat főzzön kend,

A mellé meg egy itcze bort hozzon kend,

Juczi lányját strázsára állítsa kend.«

Csehó Pista múlat széles kedvibe,

Egy rossz személy dalolgat az ölibe,

Csárdás-leány dalolgat az ölibe,

Hej, az adta a pandurok kezibe.

Beszalad a Juczi leány ijedve :

»Amoda jön három pandúr fegyverbe !«

Csehó Pista Bársony lovát nyergeli,

Három pandúr, persekútor kergeti.

Csehó Pista Bársony lovát nyergeli,

Három pandúr, persekútor kergeti,

Lova lába megbotlott egy gödörbe,

Lehanyatlott, a jobb kezét kitorte.

»Szépen kérem persekútor uramat,
Ne kösse meg ezt a jobbik karomat.«
De a pandúr nem hallgat a szavára,
Lánczot veret két kezére, lábára.

Hétfőn este az ég alja piroslik,
Csehó Pistát vesztőhelyre most viszik,
A fél falu sírva megyen nyomába,
De nem megyen, nem siratja babája.

»Kedves babám, jutok-e még eszedbe?
Jaj be sokszor mulatoztam öledbe.«
»Rongyos betyár, sohse jutsz az eszembe,
Nem is ültél sohasem az ölembe.«

»Ugy áldjon meg a teremtő tégedet,
Mert te vittél minden bajba engemet,
Gyenge vállad, piros orczád, kék szemed —
Te okoztad akasztófán vesztemet.«

ISTEN HOZZÁD. SZÜLÖTTEM FÖLD . . .

Isten hozzád, szülöttem föld,	Nem hitted el, édes anyám :
Én miattam lehetsz már zöld :	Két szál deszka a nyoszolyám,
Tiportalak, nem tiporlak,	Sűrű csillag és holdvilág,
Isten hozzád, már itt hagylak.	Majd a fényes nap még süt rám !

Nem hitted el édes rózsám :	Azt se hittem volna soha :
Két szál deszka a nyoszolyám,	Tömlöcz oldalamat nyomja,
Sűrű csillag és holdvilág,	Bodor hajam lekoptassa,
Ragyogó napfény se süt rám.	Piros orczám meghervassza

BETYÁR VAGYOK . . .

Betyár vagyok, betyárnak is maradok,
Vármegyétől én pardomot nem kapok,
Köll is nekem dupla fegyver és jó ló :
Az a szegény betyár gyereknek való.

Hallod pajtás, mit ugatnak a kutyák?
 A zsandárok a nevemet nem tudják.
 Nálam van a keresztelő levelem:
 Ne félj pajtás, nem lesz bajod én velem.

Most jöttem meg Gyuláruul a vásárrul,
 Megismernek lovam kopogásáruul,
 Lovam körme mind összetöredezett,
 Egy szép asszony én értem esedezett.

A JUHÁSZBOJTÁR.

Mikor juhászbojtár voltam,
 Forráskútnál elaludtam,
 Fölebredtem úgy déltájban:
 Minden juhom luczernában.

Látom, jönnek a pandurok,
 Feketesznek, mint a sasok.
 Pajtásaim elfutottak,
 Engemet egyedül hagytak.

Kik közülök föl puffadtak,
 Azért én rajtam kiadtak,
 Még jó levelet sem adtak,
 Kivel meg sem fogadhattak.

Összejártam lakásomat,
 Lakásomat, szállásomat;
 Még sem találtam barmomra,
 Csak a kedves galambomra.

Azért betyár még sem lettem,
 Csak disznókkal kereskedtem.
 Egyszer látom nagy messzérül,
 A bodrogi erdőszélrül:

Kocsmárosné, legjobb borát!
 Átmulatom az éjszakát:
 Czigány húzza, tánczot járok,
 Ölelnek a czifra lányok.

Czifra kulacs, nincs bor benne,
 Kocsmárosné, hozzon bele!
 Jó bort hozzon, ne vizesset,
 Hogy hiába ne fizessek.

HITEL.

Édes anyám szült engem a világra,
 Világra.

Három biró, szolgabiró — ej, haj!
 Bajára.

Korcsmárosné, már én többet nem iszom,
Nem iszom.
Mert én kendnek igen sokkal — ej, haj!
Tartozom.

Három itcze bor árával tartozom,
Tartozom.
Hatvanhárom itcze borral — ej, haj!
Tartozom.

Rója fel a réz fokosom nyelére,
Nyelére.
Hogy itt ivott kanászbojtár — ej, haj!
Hitelbe.

Majd ha aztán igen sokkal tartozom,
Tartozom,
Mégfizeti én helyettem — ej, haj!
Galambom.

TISZA PARTJÁN . . .

Tisza partján elaludtam,	Vizitálja a vasamat,
Jaj, de iszonyút álmodtam.	Még sem szánja meg sorsomat
Nap és csillag háromféle,	Az én szívem csak keserög,
Jaj de elzártak előle!	Könnyem két orczámon görög.

Nem hogy napot láttam volna,	Ha még egyszer boldog leszek,
Világosságot sem soha.	Istenem, fogadást teszek:
A sötétség örvényében	Megjobbítom életemet,
Laktam az alsó tömlöczben.	Rosszra nem adom fejemet.

Este jön a tömlöcztartó,	Éltem elveszni nem bánom.
Mérgesen szól a vasajtó,	Csak a rózsámat sajnálom.
Ábrázatját nem láthatom,	Megengedj, kedves galambom.
Mérges szava hangját hallom.	Hogy a szíved szomorítom.

A betyár utazó levele.

A LÓTOLVAJ.

<p>Tizenhat esztendőös voltam, Mikor lopni megtanultam, Loptam csikót harminczhármát, Azt is mind válogatottat.</p> <p>Volt köztük szép hat serege, Sötét szőrű hat fekete ; Volt közte három szép sárga : Jó lesz passzus-íratásra.</p> <p>Jegyző uram, szépen kérem : Harminczhárom passzust nékem, Mert a csikó nem egyforma, — Válogatva adom oda.</p>	<p>A sárgákat kantároztam, Nyereg alá szoritottam, Elhajtottam Szabadkára, Arra a hires vásárra.</p> <p>Kérdi tőlem szolgabiró : Hogy lesz ez az egy pár csikó? — Világos pej hetedfél száz, Sötét szőrű nyolczadfél száz.</p> <p>Szolgabiró megköttetett, Illavába kísértetett, Ott irták be a nevembe : Betyár leszek életembe.</p>
--	---

Ezernyolczszáz nyolczvannégybe
Irtak be a nagy törvénybe,
Ott adták ki a könyvemmet,
Az utazó leveletem.

A BETYÁR UTAZÓLEVELE.

<p>Nem loptam én életembe, Csak egy csikót Debreczenbe, Mégis rám verték a vasat Az aradi serház alatt.</p> <p>Holnap megyek a törvénybe, Huszonnégy ur elejébe, Kacsingatnak a szemembe : Hány pár csikó jut eszembe?</p> <p>Nem jut nekem csak egy csikó, Azon hajtottam hat tinót, Az a tinó is olyan volt : Mind a hat daruszőrű volt.</p>	<p>Elhajtottam Kecskemétre, Négyet eladtam belőle, Kettőt adtam a birónak, Az én kiszabadítómnak.</p> <p>Amint megyek hazafele, Kilencz zsandár áll élembe, Mind a kilencz kérdi tőlem : Hol az utazó levelem.</p> <p>Megállj, zsandár, megmutatom, Csak a lajbim kigombolom ! Kettőt-hármát közé lőttem — Ez az utazó levelem !</p>
--	--

Az a serház lángot vessen,
Rólam a vas-zár leessen !
Leesett rólam a vas-zár :
Zsandár legyen, a ki bezár !

AZ ÁRTATLAN.

Nagy-Pénteken mossa holló a fiát —
Széles világ minden rosszat rám kiált ;
Aki tudja, most mondja meg szemembe :
Hány pár csikót loptam én életembe.

Kilencz tinót, kilencz csikót fogtak rám,
Kilencz hamis tanu esküdözik rám ;
De én el nem vádолоm, mert nem tettem :
Akkor is a rózsám mellett feküdtem.

Megesküdik az én rózsám mellettem,
Hogy akkor is a jobb karján pihentem ;
De nem hisznek az ő gyenge szavának :
Kutya urak korbácsokat ajánlnak.

Kérem alázatosan az urakat :
Ne veressék meg a kis angyalomat !
Hajtok csikót harminczhármát, feketét,
Ki befutja a nagy urak mezejét ;
Ha megveretik a kis angyalomat,
Sohasem fizetek meg az uraknak !

HORVÁT JÓSKA.

Isten hozzád, kiskorpádi utcza !
Teremhet már jó füvet a lapja —
Teremhet már jó füvet a lapja,
Horvát Jóska többé nem gázolja.

Elvitték azt innen Kanizsára,
Be is tették a siralomházba,
Be is tették a siralomházba,
Föl is huzzák az akasztófára.

Nem jön az már többet Kis-Korpádra,
Nem mulat az többet a kocsmába,
Nem mulat az többet a kocsmába,
Nem is költ már többet a dámákra.

TOLVAJPRAKTIKA.

Tizenhat esztendő voltam,
Mikor lopni elindultam.
Loptam harminczhárom lovat,
Még sem pöngetem a vasat.

Teli a zsebem bankóval,
Az istállóm lopott lóval.
Eladom a lopott lovat.
Veszek rajta igaz lovat.

Ha a főbiró háborgat,
Lopok neki egy pár lovat.
Beállítom udvarára,
Még meg is hí vacsorára.

Van is nekem egy szíjhátú
Fakó lovam, kese lábú,
Ki huszonnégy óra alatt
Debreczentől Pestig szalad.

BIMBÓ JÓSKA.

Bimbó Jóskát megfogták
A babódi nagy utczán.

A számtartó főhadnagy,
Az számol a rabokkal.

Késérik a kis utczán,
A számtartó udvarán.

Egyet rávág a hajdú,
Bimbó Jóska eljajdul.

— Kérem a hadnagy urat:
Mért vág olyan nagyokat?

»Azért vágok nagyokat,
Hogy vedd észre magadat.«

• HAT CSIKÓÉRT.

A szegszárdi hidon által
Hajtottam hat csikót átal:
Kettő szürke, négy meg deres —
Engem a vármegye keres.

Árva, Csanád, Borsod, Heves,
Engem a vármegye keres.
Engem a vármegye nem szán,
Mert sok csinyt tettem a pusztán.

Sok jármot tüzre rakattam,
Sok hámot szegre aggattam,
Soknak járma, soknak hámjja
Fölvándorolt a pallásra.

Azt az órát megátkoztam,
Mikor első lovat loptam.
Kutya zsandár ugy megkötött:
Kezem-lábam elsenyvedött.

Hogy a kezem elsenyvedett,
Szolgabíró kinevetett:
»Ugy-e, betyár jobb lett volna,
Másnak kárt se tettél volna!»

Juniusnak nyolczadikán
Aadták ki a szentenciám:
Három évet kaptam érte,
Ily kegyetlen a vármegye!

Hogyha megyek a törvénybe,
Szolgabíró ül a székbe,
Kacsingat a jobb szemembe —
Száz pár csikó jut eszembe.

UGY ÉG A TÜZ, HA LOBOG . . .

Ugy ég a tűz, ha lobog,
Ugy élek én, ha lopok ;
Ha nem lopok, cserélek,
Még sem igazán élek.

Ugy ég a tűz, ha lobog,
Ugy élek én, ha lopok ;
Nem vagyok én szent lélek,
Hogy én igazán éljek.

AZ EGYESBEN.

Mikor engem vittek Vácra,
Visszanéztem a hazámra :
Láttam a két testvéremet,
Jajjal sirattak engemet.

Elkisérték az egyesbe,
Csak egyedül vagyok benne,
Panaszkodnék, de nincs kinek,
Igy hát nem szólok senkinek.

Ne sirassatok engemet,
Hiszem a jó Istenemet,
Hiszem a jó Istenemet,
Hogy kitöltöm az időmet.

Egek, földek, ti is jertek,
Nektek hadd panaszkodjam meg,
Megpanaszodom a földnek,
Mert az nem mondja senkinek.

A KOCSMÁROSLEÁNY.

A)

Pej paripám patkószege de fényes !
Kocsmárosnének szőke lánya de kényes,
Száz talléros arany függő fülében,
Száz forintos selyem kendő kezében.

Száz forintos selyem kendő nyakába,
Elől vagyon hunczutkája levágva.
Az a legény, ki a haját neveli,
Bársonyos kalapja alá felteszi !

Elunta már pej lovam a koplalást,
Harmadnapja nem evett egy harapást.
Van már széna, van már abrak, ehetsz már,
Engemet szép szeretőmhöz vihetsz már.

Ott lesz széna, ott lesz abrak, elégség,
Neked, édes fakó lovam, vendégség.
Itthon vetek egy abrakot, elég lesz,
A rózsámnál majd egy helyett kettő lesz.

Felülök a kis pej lovam nyergébe,
Beballagok a kovács műhelyébe,
Míg a kovács pej lovamat patkolja,
Kis angyalom két orczámat csókolja.

B)

Pej paripám patkószege de fényes,
Madarasi csárdás lánya de kényes,
Bodor haját illegeti vállára,
Száz talléros kendőt tesz a nyakára.

Madarasi csárda előtt van egy fa,
Elrugtassunk, kedves pajtás, mi oda ;
Ott töltjük a szép leánynyal kedvünket,
Felvidítja ő a mi bús szivünket.

Fölnyergelem paripámat izibe,
S berugtatok a gulya közepibe.
Kiszakasztok tizenhárom darabot :
Korcsmárosok, ti is gazdagodjatok.

Pakszust kérnek személyemtől, de hamar :
Elmultam én harmincz esztendő's immár ;
Nem félek én az életben senkitől.
Leesküszöm a főbirót helyéről.

TÖMLÖCZBEN.

Meg vagyok én búval rakva,	Csütörtökön virradóra,
Mint a borízú almafa ;	Ültem a bánathajóra.
Kettő-három terem rajta,	Tíz órakor lefeküdtem,
Mégis terítve az alja :	Egy piczint elszenderedtem.

Kökényszemem fölvettem,
Három hajdú állt előttem.
Kérdem tőlök : mit kerestek?
Talán én értem jöttetek?

Érted jöttünk, megkötozünk.
Városházához vitetünk,
Letéfetünk a tömlöczbe,
A tömlöcznek fenekére.

Felizentem a birónak,
Ne örüljön rabságomnak,
Oldozza fel két karomat,
Holtig alázom magamat.

De a bíró ezt nem tette,
Inkább jobban megköttette.
Szegény árvát senki sem szán,
Ha csak szeretője talán.

JÁGER JÓSKA.

A miskolczi híres boltba
Ott vásárolt Jáger Jóska,
Ott vásárolt Jáger Jóska
Violaszín patyolatba.

Felöltözött krinolinba,
Ugy ment el a híres boltba :
Ugy ment a görög boltjába
S válogatott a szoknyába.

De a boltos nem gondolta,
Lányasszonynak szólította :
— Kérem szépen, lányasszonyka,
Mi lenne a vásárfia?

»Mi lenne a vásárfia?
Nékem olyan selyemruha,
Nékem olyan selyemkendő,
Kiből kétszáz forint kettő.«

Mikor elment Jáger Jóska,
Fölírta a boltajtóra :
Itt vásárolt Jáger Jóska
Violaszín patyolatba.

Jáger Jóska nagy betyár volt,
Míg a koporsóban nem volt.
Nyugszik már a föld gyomrában
Tizenhat szél gyolcs gatyában.

Jáger Jóska temetője,
Kivan a lába belőle :
Ha egy kis hó esik rája,
Bizony megfázik a lába.

SOBRI JÓSKA AZ ERDŐBE . . .

Sobri Jóska az erdőben,
Kalamáris a kezében,
Tenta, penna a markába,
Aranyláncz van a nyakába.

Sobri Jóskát agyonlőtték.
Egy gödörbe beletették,
Fekete föld hullott rája,
Szeretője borult rája.

A BETYÁR BÚJA.

Hársfabimbó most virágzik,	Kaposvári nagy erdőben
A betyár alatta játszik.	Három évet benntöltöttem.
A bús fenyőbokor dajkám,	A passzusomhoz nem biztam :
Erre nevelt édes anyám.	Életemet föláldoztam.

Feleségem nem sajnálom,
Csak két gyermekemet bánom.
Hagytam a nagy árvaságban,
Igen nagy nyomoruságban.

SOBRI.

Hej, haj! Sobri pajtás!
Hogyan tetszik a mulatás?
— Hej, haj! nem jól tetszik,
Mert Nyilfai halva fekszik.

Hej, haj! Sobri pajtás!
Micsoda az a sárga ház?
— Hej, haj! Sümeg város,
Ott lakik a komiszáros.

Hej, haj! Sobri pajtás!
Elvitték a pej paripát.
— Hej, haj! csak hadd vigyék,
Van még a ménesen elég.

Hej, haj! Sobri pajtás,
Elvitték az irhás subát.
— Hej, haj! csak hadd vigyék,
Van még a szücsöknél elég.

Hej haj! Sobri pajtás!
Elvitték a selyemruhát.
— Hej, haj! csak hadd vigyék,
Van még a boltokban elég.

Hej, haj! Sobri pajtás!
Elvitték a nyalka csizmát.
— Hej, haj! csak hadd vigyék.
Van még a vargáknál elég.

Hej, haj! Sobri pajtás!
Elvitték az inget, gatyát.
— Hej, haj! csak hadd vigyék.
Van még a tótoknál elég.

Hej, haj! Sobri pajtás!
Hozzák már az akasztófát!
— Hej, haj! csak hadd hozzák.
Sobrit arra nem akasztják.

A LÉGRÁDI RÉVNÉL.

Csütörtökön este	Arra jön angyalom.
Csak azt veszem észre,	Sirat engem nagyon:
Hogy én a légrádi révnél	Hej, ne sirass, kis angyalom,
Vasra vagyok verve.	Fáj a szívem nagyon!

Hogyne siratnálak
Mikor vason látlak,
Holnap reggel nyolcz órára
Kaposba czitálnak.

A KOVÁCSNÁL.

Az én lovam Pejko,	Csak egy vagyon rajta,
A gazdája Ferkó,	Az is lotyog rajta,
Hej, mind a négy lábáról	Hej, kovács, jó barátom,
Lehullott a patkó.	Igazitsen rajta!

Meg is igazitom,
Meg is koczogtatom.
Hej betyár, jó barátom,
Mehetsz rajta bátran!

MIKOR MÉG ÉN KICSIN VOLTAM . .

Mikor még én kicsin voltam,	Én se vettem azt tréfára,
Csikós, gulyás bojtár voltam,	Felugrottam a Sárgára.
Felfeküdtem a halomra,	Bevágattam Csurgóvárba,
Onnan néztem le bajomra.	A galambom udvarába.

Éjszakának idejébe	Nyisd ki babám, az ajtódat,
Rám tör egyszer a vármegye.	Nézd meg sárga paripámat !
Ki baltára, ki fokosra,	Csikóskantár a fejében,
Ki két ágú vasvillára.	Barna legény tetejében.

Ajtót nyitott az én babám,
Beszöktetett rajta Sárgám.
Leugrottam a Sárgáról,
Csókot kaptam a babámtól.

MÁR EZUTÁN SOKAT JÁROK . . .

Már ezután sokat járok	Első ember a faluban
Gyulára, Gyulára !	A király, a király,
Mert galambom oda jutott	Mert ő engem fényes karddal
Ej, huj ! fogságra.	Ej, huj ! istrázsál.

Irtam neki egy szomorú	Fakó lovam ugrassunk el
Levelet, levelet,	Odáig, odáig,
Járj utánnam, barna babám,	Meg ne álljunk a Dunának
Ej, huj ! ha lehet.	Ej, huj ! partjáig.

VAN KANTÁROM . . .

Van kantárom harminczhárom,
Tele lopom mind a nyáron,
Biróéból lopok hatot,
Mert a kutya elzárattott.

FELSŐFÖLI BETYÁRGYEREK . .

Felsőföli betyárgyerek vagyok én,
Éjjel-nappal a csárdában vagyok én.
Vörös borral, borjúhussal élek én,
Kis angyalom, búbánattal élek én.

A LÓ NYOMA.

Esik eső, nagy sár van a kapuba,
Meglátszik a lopott lónak a nyoma ;
Ergye rózsám, söpörd le a ló nyomát,
Ugyis te rád mulatom el (vagy : rakosgatom) az árát.

BUJDOSÓBAN.

Sirass anyám, sirass,	Lesznek siratóim
Míg előtted járok,	Az égi madarak,
De aztán ne sirass,	Eltemetnek engem
Ha útnak indulok.	Az erdei vadak.

JÓ VOLNA ELLOPNI.

Félegyházi birónak
Jó két lovát mondanak.
De jó volna ellopni,
Csak meg ne tudnák, hogy ki.

NAGY A VILÁG . . .

Nagy a világ, végtől végig bujdosom,
De babámat felejteni nem tudom.
Megállj, fakóm, bundámat leterítem,
Megálmodom, látom-e még kedvesem

JANKOVÁCZI PUSZTÁBAN.

Kimentem a vad kert alá bűgázni,
Utánam jött három zsandár megfogni.
Mikor tettem ballábam a kengyelbe :
Akkor vágták a kardot a fejembe.

Addig vágtak, míg csak birtam mőzdulni,
Míg szememmel föl birtam pillantani ;
Jaj Istenem, jaj a szemem világa,
Oda maradt jankováczi pusztába !

Jobb lett volna babám ágyán nyugodni,
Mint jankováczi pusztában meghalni.
Jaj Istenem, jaj a szemem világa,
Oda maradt jankováczi pusztába !

MIHÁLDIBÁN.

Miháldiban tegnap mult el a vásár,
Elment oda három elkészült betyár.
Csehi Pistának vettek egy tehenet,
Melléje meg egy summa pénzt szemlélték.

De Pistának nem tetszett a summája,
Csillag Imrét kiállítja strázsára ;
Arra ment egy öreg ember ködmenbe,
Csillag Imre levetteti azt vele :

— Öreg bácsi, vesse kend le ködmenjét !
Csehi Pista rabolja ki a zsebjét ;
Az öregnél nem találtak egyebet :
Garasos kést meg egy pipafedelet.

Öt forintot adtunk neki költségre :
Menjen el a marczali vendéglőbe ;
De az öreg nem ment el a csárdába,
Hanem elment a csendőrkaszárnyába :

»Csöndőr urak, kérem a nagy istenre,
Menjenek el szanyi erdő szélére,
Ott találnak három elkészült betyárt, —
Csak azt lesik, szegény utas merre jár.«

— Kérem szépen tekintetes urakat :
Ne veressék meg a gyöngé vállamat,
Ha megveretik a gyöngé vállamat,
Nem tudok megfizetni az uraknak !

JUHÁSZ ANDRÁS.

Juhász András, jaj de bátor vitéz vagy !
Vitézséged, bátorságod jaj de nagy !
Végigsétálsz a nagybajmi utczába —
Ott értek a jágerok a csárdába.

A nyiresi csárdaajtó de fényes !
Juhász András, Druzi Jóska de ékes !
Kis Gyotai, Juhász András legénye,
Druzi Jóska isten tudja, miféle.

RÓZSA SÁNDOR.

Rózsa Sándor szereti a tánczot,
Arad felé zörgeti a lánczot,
Jaj de szépen szól a sarkantyúja !
A vármegye mondva csináltatta.

Temesvárról jött a parancsolat :
Rózsa Sándor katonának marad ;
Majd megtudni egypár hónap mulva,
Rózsa Sándor kiért lesz katona.

* * *

Kukoriczának állott a muszka,
Egyik törte, a másik harapta.
Barna kis lány el sem tagadhatja,
Hogy a muszka meg nem csókolgatta.

A MARCZALI NAGY RABLÁS.

Somogy megyében születtem,
Benne föl is nevelkedtem,
Nagy koromban kikerültem,
Bácska szélén betyár lettem !

Nagyernői széles hidon,
Hat zsandár strázsát állt azon,
Arra fordítom pej lovam —
Elugrattak, furcsán jártam.

De volt nekem egy szíjhátú,
Világos pej keselábú,
Ki huszonnégy óra alatt
Erdélyből Gyöngyösre szaladt.

Ott hallottam egy szerencsét,
Egy zsidónak kétszáz ezret :
Egy zsidónak kétszáz ezre
Egy szobában el van rejtve.

Ennek utánna kell nézni,
Jó barátokat szerezni ;
Elindultam aláfelé,
A nyinyáji csárda felé.

Ott találtam barátomra,
Csaló Pista pajtásomra.
Mondom neki a lett dolgot,
Melyen a Pista is kapott.

Elindultunk a zsidóra,
A marczali fogadóra.
Még a zsidót ágyban értük,
Mindjárt letérdepeltettük.

— Zsidó, a rugódozását !
Add elő a pénzed summát !
Csak a nagy bankót add elül,
Az életed úgy menekül.

De a zsidó rímánkodik,
Térden állva imádkozik.
De én tréfálni nem szoktam :
A zsidóra jót ráhuztam.

»Sublatomban van a pénzem,
Hadd meg, betyár, az életem !«
— Meghagyom az életedet,
Csak add elő a pénzedet !

»Fölsőben van a réz kongó,
Középsőben meg a bankó,
Legalsóbban meg a huszas.«
— Jó barátom, vígan mulass!

De hogy amíg itt virgódtunk,
Borzasztó rossz hírt hallottunk:
Megérkeztek a katonák,
Kapitányuk melléjük állt.

Ezt a kis pénzt hogy megkaptuk,
Mindjárt tarisznyába raktuk;
Ugy ültünk föl a nyeregbe.
Ugy rugtattunk Nagyszellőre.

Szolgabíró is jelen volt,
De még a zsidó is ott volt;
Solgabíró megfogatott,
Katonákkal behajtatott.

Nagyszellői nagy utczába
Befordultunk a csárdába,
Szép menyecskére akadtam:
Mindjárt pénz nélkül maradtam.

Elzaratott a börtönbe,
Földézett kilencz évre;
Kilencz évi nagy fogságban
Ültünk nagy szomorúságban.

Maradt még egy pár forintunk,
A melyen megvacsoráltunk;
De ott még az is elfogyott:
Zsebünk üresen maradt.

De a kilencz év lekerült,
A két betyár megmenekült;
Menekültünk, de száz bottal,
Haza hoztuk fájdalommal.

Míg oda bent vacsoráltunk,
Addig strázsát állítottunk:
A szép Marcsa ki is állott,
Lovas zsandárra vigyázott.

Megállj, zsidó, ezt megbánod,
A száz botot megsiratod,
Amihelyest haza érek,
Számadásom teszem véled.

Egyszer szalad nagy ijedvel:
Kilencz zsandár jön fegyverrel!
Nosza, pajtás, igyunk egypárt.
Lássuk el a kilencz zsandárt.

De amikor haza értem,
A zsidóra nem ismértem:
Hogy megtudta szabadságom,
Túlutazott a világon.

Kilencz zsandárt hogy elláttuk,
Fegyverüket elraboltuk;
Van fegyverünk, van töltésünk,
Igy hát félni nincs szükségünk.

Csaló Pista pajtásomtul,
Szépen elváltunk egymástul:
Elment haza nagy Bácskába,
Én itt maradtam hazámba.

Somogyegyében maradtam,
Mivelhogy benne is voltam,
Benne is fogok meghalni,
Ott a föld mélyébe szállni.

A BETYÁR KEDVESE.

Ennek a kis lánynak nincs babája,
Pandurkáplár jár az udvarára.

»Pandurkáplár, jöjjön be,

Magam vagyok ide be

A szobába!»

Kimegy a kis kertbe rózsát szedni,

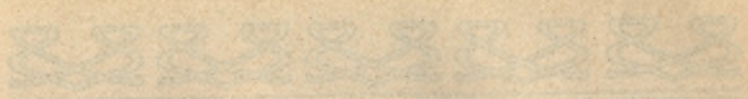
Utána a pandur meγκötözni.

»Ereszsze el a karom,

Ezt a betyárt akarom

Megölelni!»

MIÉRT ISZÁG KIRÁLYNKA?

Ami belé vagy magamnak
Tudom az igazat,
Ez a világ való,
Csak a király...

Kedves a király
Légy király velem,
De neked semmi...

HAZA ÉS KIRÁLY.

Ha az igazat tudom,
Ez a világ való,
Csak a király...

Kedves a király
Légy király velem,
De neked semmi...

Rólad emlékezem,
Csak a király velem,
De neked semmi...

De a király velem,
Csak a király velem,
De neked semmi...

Légy király velem,
Csak a király velem,
De neked semmi...

Rólad emlékezem,
Csak a király velem,
De neked semmi...

Ha az igazat tudom,
Ez a világ való,
Csak a király...

Kedves a király
Légy király velem,
De neked semmi...

ÉNEK ISTVÁN KIRÁLYRÓL.

Ah, hol vagy magyarok
Tündöklő csillaga !
Ki voltál valaha
Országunk istápjá?

Kertésze a kertnek
István király vala,
De termése ennek
Ő vele meghala.

Hol vagy István király?
Téged magyar kíván,
Gyászos öltözetben
Te előtted sírván.

Ennek életében
Élt a Magyarország,
Ő halála után
Lett holt-eleven ág.

Rólad emlékeztén,
Csordulnak könnyei,
Búval harmatoznak
Szomorú mezei.

Oh szent István király,
Istennek szolgája,
Magyar nemzetednek
Kegyes pártfogója !

Lankadnak szüntelen
Vitézlő kezei ;
Nem szünnék iszonyú
Sírástól szemei.

Előtted könyörgünk
Bús magyar fiaid,
Hozzád fohászkodunk
Árva maradékid.

Virágos kert vala,
Híres Pannonia,
Mely kertet öntöze
Hiven szűz Mária.

Tekints István király,
Szomorú hazádra,
Fordítsd szemeidet
Régi országodra !

BUGA JAKAB ÉNEKE.

A kuruczkorból.

Mit búsulsz, kenyeres, midőn semmid sincsen?
Jó az isten, jót ad, légy jó reménységben.
Kinyilik az idő majd a jó tavaszkor,
Hová két szemünk lát, oda megyünk akkor.

Hogyne búsulnék én, én édes pajtásom,
A tömérdek gondok uralkodnak rajtam ;
Gondolkodásim közt se nyugtom, se álmom,
Lelkemet is bennem csak alig találok.

Kivan az oldalam, rongyos a dolmányom,
Hátam lapiczkáját veri a kalpagom,
A tömérdek folttal nehéz a nadrágom,
Zsiros ködmönkém is alig van nyakamon.

Lábárul lovamnak lehullott a patkó,
Aki még rajta van, az is csak kotyogó ;
Patkó nélkül pedig megromlik a jó ló,
A szegény legénynek az is nem igen jó.

A köpönyegemben sok kárt tett az eső,
Uj monderhoz pedig a reménység késő.
Van még egy tarsolyom, de az is csak végső,
Az vigasztal mégis, hogy bajom nem első.

A farkasbőrömnék lekopott a szőre,
Palaczká, pókháló a szegen belepte.
Nem csalogat engem itjuság öröme,
Mert szennyes az ingem, nincs, ki fehéritse.

Ej, beste az anyja ! élek, amint élek,
Kivetem hasamat a jó verőfénynek.
Csak úgy dohányozom, mikor megéhezek,
Több szegény legénynyel én is eltengődek.

· JAJ MÁR MINÉKÜNK . . .

Kuruczkori.

Jaj, már mi nékünk	Szuhay Mátyás, Zákány Tamás
Magyar nemzetnek,	Kopasz fejeknek,
Kik feltámadtunk	Nagy pipájú, kevés dohányú
Rebelliseknek.	Magyar nemzetnek !

A MARAKODÓK.

Ti gaz ficzkók, mit gondoltok,	Ha mégis csak háborogtok,
Hogy örökké csak czivódtok?	Hát ma mind ördögöt fogtok.

Egymást annyit ne marjátok,
Nem volt kutya az apátok.

HAZÁM . . .

Hazám, hazám, édes hazám,	Fölmegyek én egy nagy hegyre,
Bár csak határod láthatnám !	Annak is a tetejére,
Látom füstjét, de csak alig,	Onnan nézek hazám felé,
Hogy az égen lengedezik.	Édes anyám háza felé.

GALICZIA SZÉLÉN . . .

Galiczia szélén virit egy almafa,
Minden esztendőben terem alma rajta,
Alatta ott nyugszik két székely katona.

Erdély édes hazám, ott nevelt jó anyám ;
Hazám, édes hazám, magyarok hazája,
Vajjon eljutok-e falum határára?

SZOMORUSÁG.

Szomorúság nékem	Sok sóhajtásokkal
Az egész életem,	Töltöm el időmet,
Mert gyászba van nékem	Sűrűn megáztatom
Örökké a szívem.	Könnyekkel szememet.

Az idegen földre
Egyedül kell mennem,
De semmit sem lehet
Magammal elvinnem.

Csak jó cselekedet
Jár az úton vélem,
Irgalmazz, könyörülj,
Óh, én jó Istenem !

Azért mondom néktek,
Jó meghallgassátok :
A szegény árvákat
Ne szomorítsátok !

Mert az, ki menyekbe
Gondot visel rátok,
Mebünteti aztat,
Bizon jól tudjátok.

Mert jaj az árvának
Járása, kelése,
Jaj annak a földön
Itt minden lépése.

Ha aranybul van is
A kapu-félfája,
Csak árva az árva,
Nincsen pártfogója.

Csak árva az árva,
Nincsen pártfogója,
Csak a jó Istenbe
Minden bizodalma.

Mert arra még a szép
Csillag sem úgy csillog,
Az a jó drága nap
Sem oly szépen ragyog.

KATONÁNÉ.

A katona vígan van,
Iszik, csókolódik.
Gazdasszony szomorkodik,
Szívében bánkódik.
Mert megürült ládája,
Oda köntöse ára,
Kelt a katonára.

Összeülnek némelykor
Szomszéd asszonyával
Panaszkodnak egymásnak
Jutka leányával.
Mondja szegény, mit tegyen,
Nem tudja hová legyen,
Csizmát is min vegyen.

Mert rám hozták a zászlót
És executiót,
Kitekerték kezemből
A szoknyára valót.
Mivel földjem testemet,
Mezitelenségemet,
Hitvány személyemet !

Nem régiben eladtam
Tiz pár kappanomat,
Tikom, ludam, kenderem,
Kevés olajkámát.
Jaj, reám mely sok esett !
A mit uram keresett,
Eb szájába esett.

Nem úgy neveltem volt azt az
Egy néhány csibécskét,
Kiért adott a tyukász
Egy erszény pénzecskét :
Hogy katonára költsem,
Az ő erszényét töltsém,
Más szobáját fűtsem.

Elvitte uracskámnak
Egy szép paripáját,
A nyakába vetette
Csontos karabinját.
Egy aranyos szép nyergét,
Péter bátyám fegyverét,
Abaköponyegjét.

Nem maradt már uramnak
Testére valója,
Elül hátul kilátszik
Eldugni valója.
Magamnak sincs pintökém
Elrongyollott köntöském,
Kilátszik könyököm.

Bárcsak immár valami
Kis pénzecském volna,
A melyen az urammal
Bort ihattam volna.
De ime, mind elhúzták,
Katonára prédálták,
Mim volt, mindenemet.

Jaj, édes komámasszony !
Bezzeg pórul járánk,
Pálinkára valóból

Szépen kipusztulánk.
A kasbul is kifogyott,
Erszényből is kikopott ;
Igyunk már csak itt-ott.

Hallod-e komámasszony,
Ne gyötörd magadat,
Gyere hozzám jó reggel,
Megöntöm torkodat.
Maradt még ama kasban,
Lisztem, búzám hordóban ;
Jó lesz égettborra.

Elküldtem a szolgálót
Két font pecsenyéért,
Ilona leányomat
Vagy három pint borért.
Vonjad cigány a nótát,
Ne kiméljeld a hurját,
Megadom az árát.

Megeheti az uram
A szegény kenyeret,
Megihatja reája
Ama szép kutvizet.
Nem szeretem a dolgát,
Rosszul forgatja magát ;
Nem tudja a dolgát.

Jó bort kezdett csárdában
Tegnap a csaplárné,
Nála iszik, vigan van
Nyalka katonáné.
Tedd félre most rokkádat,
Hagyd holnapra dolgodat,
Készítsd a torkodat.

Jó emberem, korcsmáros,
Semmit se búsuljunk.
Az urammal, veszettel,
Ne sokat gondoljunk.
Nosza vigan, csak igyunk,
Igen jó helyett vagyunk,
Estig dombérozunk.

Jer be rózsám, katonám,
Járjunk egy pár tánczot.
Majd nyakadba függesztek
Egy szép arany lánczot.
Nem is tudom: hogy vagyok?
Még ma veled maradok;
Érted majd meghalok!

TISZAPARTRA . . .

Tiszapartra leszállott egy fecske, —
Kanászlegény ne ülj az ölembe;
Összetörik batiszt ruhám fodra,
Megver édes anyám, ha megtudja.

Kiment édes anyám a kis kertbe,
Föltekintett a csillagos égre;
Meglátta a csillagoknak anyját, —
Katonának viszik az ő fiát.

FUVOM AZ ÉNEKET . . .

Furom az éneket, de nem jó kedvemből,
Fútatja a bánat szomorú szívemből.

A fekete hattyú gyászt visel magáért,
Én is azt viselek elhagyott hazámért.

Szállj le hattyú, szállj le a fekete földre,
Hogy irjak levelet régi helységembe.

Egyiket apámnak, egyiket anyámnak
Harmadikat írom elhagyott babámnak.

Írom leveletem, nem adom nevémet,
Jól tudod édesem, hogy hínak engemet.

Irom levelemet gyorsan kezeimmal,
Le is pecsételem gyászos pecsétemmel.

Irom levelemet szebeni bírónak,
Szebeni bírónak, törvényszék fiának.

Jaj, hogy ne sorozzon engem katonának,
Hanem inkább hagyjon az édes anyámnak!

KIS-HODÁJON . . .

Kis-Hodájon van egy kerek erdő,
Abban lakik madár tizenkettő ;
Kék a lába, hamuszín a tolla, —
Katonának van a rózsám írva.

Kis-Árpádon szépen szól a harang,
Húzza aztat három árva galamb ;
Én is meghuzatom utójjára,
Kedves rózsám szíve fájdalmára.

Tegnap előtt mentem kapúd előtt,
Akkor is rítt anyád a ház előtt.
Ha sírat, hát tartson meg magának,
Találok én szeretőt magamnak.

ÉSZAK FELŐL . . .

Észak felől lecsap a szél —	Nincsen annak semmi baja,
Szombathelyről jön a levél:	Kinek vele a galambja ;
El kell menni katonának,	Lám az enyém messze vagyok,
El kell hagyni a rózsámat.	Azért fáj a szívem nagyon.

El kell menni, ha esik is,	Arra alá borúl az ég,
Ha nehezemre esik is,	Forog a szerencse-kerék,
Fáj a szívem kívül-belül,	Ha én arra felülhetnék,
Bánat szorítja kétfelül.	A rózsámig elmehetnék,

A GŐZÖSNEK . . .

A gőzösnek hat kereke,
Bárcsak izzé-porrá törne,
Bárcsak izzé-porrá törne,
A csatára el nem vinne.

A gőzösnek hat ablakja,
Bakagyerek néz ki rajta,
Szemére rántja csákóját,
Ugy síratja a babáját.

ZSINDELYEZIK A SOPRONI NAGY KOCSMÁT.

Zsindelyezik a soproni nagy kocsmát,
De sok legény benne hagyta a haját,
Én is benne hagytam csárdás hajamat,
Rágondolok, a könnyeim hullanak.

Mikor engem a fercsel ur vizitált,
Barna kis lány az ajtóban sírdogált ;
Szépen kérem, fercsel uram, tegye meg :
A szeretőm hibás legény, mentse meg !

De a fercsel férefordúlt, nevetett :
Barna kis lány, hogyan tegyem én azt meg ?
Semmi hibát nem találok ő benne,
Édes anyja katonának nevelte !

Most jönnek a mekszikói huszárok,
Édes anyám, én is közéjük állok ;
Kardot, osztán zöld nadrágot kapok én,
Mekszikói honvédhuszár leszek én !

A TATAI TEMPLOM ELŐTT . . .

A tatai templom előtt
Zászló lobog a nép előtt.
Az is azért libeg-lobog,
Hogy én is katona vagyok.

A tatai czédulaház —
Lement a szívemről a gyász,
Már én többet nem gyászolok,
Mert én szabad leány vagyok.

NEM SOKÁ ESZEM AZ APÁM KENYERÉT . . .

Nem soká eszem az apám kenyerét,
Felveszem a Ferencz Jóska fegyverét,
Ferencz Jóska lesz az én édes apám,
Felesége lesz az én édes anyám.

Lehullott a piros mályva levele, —
Utójára voltam hozzád az este ;
Utójára fogtam ajtód madzagát —
Kedves rózsám, kívánok jó éjtszakát !

HUSZÁR LESZEK . . .

Tizenhárom esztendeig bújdostam,
Van is pénzem, mert sok urat raboltam,
Rám illik a pergál ümög, gyolcs gatya —
Huszár leszek, nem bakancsos katona.

Huszár vagyok, most nyírják a hajamat,
Veronában nyergelik a lovamat,
Hull a zápor, bekötöm a lovamat,
A babámmal kimulatom magamat.

ÜTKÖZET ELŐTT.

Most van esztendeje, másodikba fordúlt,
Hogy az én édesem háborúba indult,
A hosszú utakat eleibe vette,
A bút és bánatot magához ölelte.

»Kísérj el engemet bár csak a kapudig,
Ha kapudig nem is, bárcsak az ajtódig ;
Onnét elmegyek én, szívem, egyedül is ;
Engem isten őriz, őrizzen téged is.

Könnyű neked, szívem, ágyadban heverni ;
De rossz nekem, kincsem, hadak között lenni.
Hadak között lenni, rólad gondolkodni,
Titkos bánatimat éretted szenvedni.

Az eső is esik, köpönyegem ázik,
Lovam patkójától a kő is szikrázik.
Győzünk-e vagy veszünk: tán immár elválík,
A sok szenvedés tán megjutalmazódik.

CSAK EGY KÉRÉS.

Édes anyám, csak egy a kérésem :
Csak egy ládát csináltasson nékem,
Négy sarkára négy szál rozsmaringot,
Közepibe dupla liliomot.

Édes anyám, még egy a kérésem :
Magyar dolmányt csináltasson nékem,
Magyar dolmányt apró ezüst gombra,
Az illik rá karcsú derekamra.

Édes anyám, még egy a kérésem :
Pergál gatyát csináltasson nékem,
Pergál gatyát köröskörül rendre,
Az illik rá a huszár legényre.

ELKÜLDÖTTE FERENCZ CSÁSZÁR . . .

Elküldötte Ferencz császár	Nosza, ide gavallérok !
Nyalka verbunkját,	Vígan táncoljunk,
Kitétette az utczákra	Tele borral az edényünk,
Vörös zászlóját.	Vígan mulassunk.

Bor, pecsenye ! de jó volna
Most mellé ülni,
De az atyám asztalától
Meg kellett válni.

Nem ugrálok, nem tánczolok
Most jó kedvemből,
Csak ugrálok, csak tánczolok
Kénytelenségből.

Katonaság de szép élet,
Jaj, de csak nézni ;
Jaj, de erős, kinek-kinek
Köztük szenvedni.

Aki eztet el nem hiszi,
Tessék beállni,
Lehet eztet rövid idő
Alatt próbálni.

BUCSU OLMÜTZTŐL.

Isten hozzád, Olmütz város !
Többet nem szólok.
Felkötöm a szuronyomat,
Elmasérozok.

Szuronyomnak markolatja
Tiszta ezüsből,
Ki van rakva gyémántokkal,
Nem öntött rézből.

Mert ha arra rásüt a nap,
Csak úgy tündöklök ;
Mert ha ránéz a szeretőm :
Elkeseredik.

Ne keseregj, kis angyalom,
Visszajövök még,
Szülőföldem szép határát,
Majd meglássuk még !

BESOROZOTT A NÉMET . . .

Besorozott a német katonának,
Gondját viseltem az édes anyámnak ;
De már többé nem viselem szegénynek,
Ótalmába bízom a jó Istennek.

Csapó-utczán sajnálom a lányokat,
Péterfiján meg a barátjaimat,
De még jobban sajnálom az anyámat,
Aki engem felnevelt katonának.

Áldom, áldom az én jó Istenemet,
Hogy engemet ily betyárnak teremtett :
Betyár vagyok, szeretem a lányokat,
Megölelem, megcsókolom azokat.

HETVEN POSTÁNYIRA.

Búzával él a vadgalamb,
Szomorán szól a nagy harang,
Azért szól olyan szomorán,
El van írva az én rózsám.

Töltik az erdei útat,
Viszik a sok magyar fiat,
Viszik ki Galicziába,
Idegen szegény országba.

Seprik a baróti utczát,
Viszik a székelység szíkját.
Állj meg lelkem, hadd kérdjem meg,
Ha elvisznek, hol kaplak meg?

Gyere fel Csík-Szeredába,
Ott megkapsz egy kaszárnyába.
Ha ott meg nem találsz kapni,
Jer Galicziába lakni.

Galiczia közepébe
Két kaszárnya van építve,
Abba vannak a legények,
Abba búsulnak szegények.

Kihajolnak az ablakból,
Rózsa nyílik csákójokból,
Rózsa nyílik, szegfű hajlik, —
Az én rózsám szava hangzik.

Mi haszna, ha szava hangzik,
Ha Erdélyben nem lakhatik ;
Galiczia hetven posta,
Ott az én rózsám katona.

Haza jőne, nem eresztik,
Meghasad a szíve estig ;
Ha meghasad, eltemetik,
Azt is csak értem cselekszik.

PERCZEL MÓRICZ.

Perczel Móricz, jaj de gyarló ember vagy,
Bakkancsot adsz, jaj de rövid szárat szabsz ;
Bakkancsomnak jaj de rövid a szára,
Esik a hó, majd elmerül a sárba.

Édes anyám póstán küldött levelet ;
»Gyere haza, édes fiam, ha lehet !«
Haza mennék, édes anyám, nem lehet,
Holnap tíz órakor lesz az ütközet.

Kedves pajtás, mondjad meg a babámnak,
Hogy kedvese beszámolt a világnak,
Elütik az egyik kezét szegénynek, —
Barna kis lányt nem ölel meg már többet.

JAJ BE MAGAS HEGYET LÁTOK !

Jaj be magas hegyet látok !	Ne vigadjon senki azon,
Katonának tett az átok.	Hogy hazámból masirozom !
Várj még bíró, megsíratod	Hull a zápor a nyomáson,
Az én katonaságomat !	Ha ma rajtam, holnap másón.

UJSÁG.

Most kapott a bíró	Sok magyar leánynak
Egy kis újságot :	Szeme könnyezik,
Szedi össze mind az	Mikor a rózsáját
Ifiuságot.	Bakancsba fűzik.

NE TANÍTSON ENGEM SENKI . . .

Ne tanítson engem senki semmire !
Megtanított Ferencz József mindenre :
Hol van az a dupla fegyver,
Aki száz mérföldnyire ver?

BORJU ÉS BAKKANCS.

Nem vétettem soha	Szegény kicsi borjú
Szeben városának,	Nem tud lábán járni,
Még is besoroztak	Gyalog katonának
Gyalog katonának.	Hátán kell hordozni.

Verje meg az isten	A gyalog katona
Szeben mészárosát,	Mikor masirozik,
Hogy mért vágta volt le	Köti a bakkancsát,
Kicsi borjú lábát.	Nagyot káromkodik.

Teremtette bakkancs !
Be kurta a szára,
Menjen az utczára,
S megmerül a sárba !

KESE FÜLE, FARKA VAN . . .

Kese füle, farka van a lovamnak,
El kell menni katonának magamnak,
El kell menni katonának messzire,
Csehországnak legmesszebbik szélire.

Itt kell hagyni a rózsámat, nincs kire,
Hogy a szívem majd meghasad érette !
Te rád hagyom, kedves édes pajtásom,
Vigyázz reá, míg a császárt szolgálom !

SOHASEM VÉTETTEM . . .

Sohasem vétettem
Világ lakosának,
Mégis besoroltak
Engem katonának.

Tizenkét évekre
Be vagyok sorolva,
Telnek bús napjaim
Idegen országba.

Istenem, istenem,
De sok ennyi idő !
Hogy telik el búval
Ennyi gyász esztendő !

Nyárba nyíl a szekfű
S a szép piros rózsza,
Haza megyek rózsám
Nyolcz esztendő múlva.

Megátkozom akkor
E széles világot,
Csak érjem meg egyszer,
Hogy megszabadulok.

Tizenkét évekre
Elvették kedvemet,
Jaj, de sajnálom én
Az én víg kedvemet !

Jaj de kár a legényt
Annyira sorolni,
Annyi sok szép leányt
Párja nélkül hagyni.

Sok országnak útját
Át kell masirozni,
S az én gyenge rózsám
Más karjára hagyni.

Fájlalom, sajnálom
Az én szép hazámat,
De annál is inkább
Az én szép rózsámat.

Bevettek huszárnak,
Elírtak gyalognak,
Verje meg az isten !
Még lovat sem adnak.

Szeretném a lovam
Kedvemre járatni,
S az én galambomtól
Egy pár csókot kapni.

KI A HUSZÁR?

Kedves rózsám, ki a huszár, ha én nem,
Ki nyergeli föl a lovat, ha én nem?
Fölnyergelem én a lovam százszor is,
Nem bánom én, ha a rózsám bánja is.

Kirugtattunk a kaszárnya-udvarba,
Összeállunk valamennyin egy sorba,
Ostoromat lovam sügyire vágom,
Szaladj velem keresztül a világon !

TISZÁN-DUNÁN . . .

Tiszán, Dunán mén a Kossuth, csöndesen,
Ausztriából mén a német sebesen.

Kossuth Lajos aztat írta levélben :
Takarodjon el a német fenébe.

Vigye el a strikkölt cipőt, fakupát.
Vele együtt lapos szőrű kalapját !

EZER ESZTENDEJE . . .

Ezer esztendeje annak :
Hogy a magyarok itt laknak.
Most akarják kitiltani, kiírtani,
Életüktől, vagyonuktól megfosztani.

De a magyar azt nem hagyja,
Árpát, búzát letakarja,
Nem is hagyja, nem is hagyta mind halálig,
Míg a magyar vértül a föld föl nem ázik.

FELSZÁNTOM A KIRÁLY UDVARÁT . . .

Felszántom a király udvarát,
Vetek bele rózsát, ibolyát,
Hadd tudja meg király felsége :
Mi terem a magyar szívébe?

Fekete föld terem jó búzát,
Barna anya nevel jó leányt.
Neveld anya, neveld számomra,
Majd elveszem három év múlva !

DE MEGUNTAM . . .

De meguntam Ferencz Józsit szolgálni,
Abba hunczfut kaszárnnyába sétálni.
A prófontját a mellemben hordani,
Rugós lovát mindég tisztán tartani!

ERRE, ARRA ORSOVÁRA . . .

Erre, arra Orsovára
Jön a muszka nemsokára ;
Gyere pajtás, ijeszszük meg,
Itt a muszka, szalajtsuk meg !

Kihúztam mán a czédulát,
Fölvettem a honvédruhát ;
Gyere pajtás, ijeszszük meg,
Itt a muszka, szalajtsuk meg !

A MIKLÓSHUSZÁR.

Tisza partján van egy hajó kikötve,
Abba van egy Miklós-huszár megölvé.
Kék attila mellére van gombolva,
Édes anyja felette áll, síratja.

Menj el haza, édes anya, ne sirasd,
Van még otthon három árvád, neveld azt.
— Nem megyek én, nem nevelek több árvát,
Nem adok én a császárnak több huszárt.

KÓCSAGTOLLAM . . .

Kócsagtollam, szép strucztollam,	Ide német, ide muszka,
Lehajlott, lehajlott,	Magyar vitéz vagyok,
Volt nekem egy szép szeretőm,	A hazámért, a hazámért.
Elhagyott, elhagyott.	Meghalni kész vagyok !

HARCZBAN ÉS HARCZ UTÁN.

A katonák masiroznak, Magyarország, kedves hazám !
Fényes fegyverek ragyognak, De idegen lettél hozzám,
Veres zászlók szakadoznak. Sem ebédem, sem vacsorám,
Apró fegyverek ropognak. Bánat nélkül nincs egy órámm.

A nagy ágyuk könnyen szólnak, Esik eső, fúj a szellő,
Látom a népek, hogy hullnak ; Kedves pajtás, fogy az erő.
Fejem felett kard megfordúl, Jobb minekünk masirozni,
Piros vérem földre csordúl. Mint a lógerben kínlódni.

Nincs itt nekem atyám, anyám, Lóger-karó árnyékában
Aki gondot viselne rám. Fekszem a szomorú ágyban,
Az úristen az én dajkám, Köpönyegem a sátorom,
Az visel gondot én reám. Magam árnyékában nyugszom.

ISTEN HOZZÁD, NÓGRÁD !

Isten hozzád, Nógrád, szép földnek határa,
Áldjon meg az isten két szemem láttára.
Áldjon meg az isten engem is, téged is,
Azokat a jókat, az otthon valókat.

Ha Nógrádból kimész, többé vissza ne nézz,
Talán a szivednek nem lesz olyan nehéz.
Nógrádból kimentem, visszatekintettem,
Kedves galambomnak nagyobb kint szereztem.

ELKÉSZÜLT MÁR . . .

Elkészült már a szőregi nagy vasút,
Azon jön el a Görgei, a Kossuth,
Azon viszik el a szép legényeket,
Külső ország szélire szegényeket.

Nem törik el a gözkocsi kereke :
Mert az útja erősen van készítve,
Szalad rajta, mint a szélvész a habon,
Ne félj babám, visszajövök a nyáron !

ÉDES ANYÁM, MIÉRT SZÜLTÉL . . .

Édös anyám, miért szültél engemet?
Drága pénzen kiváltanál, nem lehet !
Eredj haza édes anyám, nem adnak,
Neveld apró árváidat magadnak !

Besorozott a német katonának,
Lovat adott, hogy én gyalog ne járjak.
Rózsafából csináltatom a nyerget,
Kedves babám, rávágatom a neved !

Már a német elkísértet bennünket,
Olaszthonba besoroz ismét minket,
Majd földerül még a szép csillagos ég,
Édes hazám, majd eleget teszek még !

ÉDES ANYÁM, ÉDES ANYÁM . . .

Édes anyám, édes anyám,	Itt köll hagynom édes anyám,
Szedje kend özsze a ruhám !	Azt a fölnevelő dajkám ;
El köll mennem katonának,	Itt köll hagynom, ha esik is,
Ó-Kanizsán vizitálnak.	Ha nehezemre esik is.

DE SZERETNÉK A CSÁSZÁRRAL BESZÉLNI . . .

De szeretnék a császárral beszélni,
De még inkább szobájába sétálni,
Megmondanám a császárnak magának,
Ne vigye a szeretőmet bakának.

SZENT-MIKLÓSRA . . .

Szent-Miklósra megyek vizitálásra,
Üngöm, gatyám lehajtom a pallóra ;
Üngöm, gatyám lehajtom a pallóra,
Könnyes szemmel ránézek az orvosra.

Mikor engem a kapitány vizitál :
Kedves babám az ablak alatt sétál ;
Egy úr mondja : vessem le az üngömet,
Kilencz pedig írja be a nevemet.

Kapitány úr veregeti vállamat :
No te fiú, jó leszel katonának !
No te fiú, jó leszel katonának,
De még pedig réguláris bakának !

Szent-Miklóson maradtam be bakának,
Jaj de nagyon sajnálom a babámat !
De még jobban sajnálom az anyámat,
Két karja közt fölnevelt katonának.

A KIRÁLY RUHÁJA.

Édes apám, ne sirasson kend,
Katonának beiratott kend,
Kihúszom az első czédulát,
Viselem a király ruháját.

Levetem a gatyám, a rojtost,
Akit édes anyám varratott,
Felhúszom a vörös nadrágot,
Kit a király ajándékozott.

Katona vagy rózsám, azt mondják,
Illik neked a vörös nadrág,
Kardot kötsz rózsám, oldaladra,
Zöld dolmány illik a nyakadba.

Katona vagy rózsám, igaz is,
Rövid a bakancsod szára is.
Sárba viszed rózsám: elmerül,
Isten rajtad ha nem könyörül.

SÁRGA VÁROSHÁZA . . .

Sárga városháza,	Holnap vizitálnak
Sűrű ablak rajta,	Kék üngös huszárnak,
Sűrű ablak, hoszszú levél,	Holnap mondja főorvos úr:
Mi van ráragasztva?	Katona vagy fattyú!
Mindenki olvassa,	Mellém áll egy baka,
Hogy mi van ráírva?	Göndör hajam vágja,
Az van a levélbe írva:	Akkor borul rózsám szíve
Be vagyok sorozva.	Fekete szín gyászba.

Be vagyok maradva,
Be vagyok örökre,
Be van az én szívem zárva
Uj-aradi várba.

VÁRMEGYEHÁZ . . .

Vármegyeház udvarába	Apám, anyám, hü testvérem,
Muzsikálnak éjfél tájba.	Ne sírjatok azért értem!
Talán azért muzsikálnak:	A fölségnek lesz rám gondja,
Hogy elvisznek katonának.	Ne várjatok többé vissza!

SÁRGA LÓ . . .

Sárga ló, sárga ló, arany patkó rajta,
Most akart kedvesem hozzám jöni rajta.
Katona vagy rózsám, de nem jókedvedből,
Szolgálod a császárt nagy kénytelenségből.

Most akartam veled, rózsám, ismerkedni,
Megütték a dobot, el kell masirozni.

Megesett már rajtam, mi meg akart esni,
Elhagyott kedvesem, ki el akart venni.

KIRÁLY KATONÁJA.

Édes anyám, tegye el a ruhámat,
Majd ad nekem Ferencz Jóska másikat ;
Sárga zsinóros nadrágot kapok én,
Magyar király katonája vagyok én.

Már Szebenben megfújták a trombitát,
A ki huszár, nyergelje föl a lovát,
Két napi zab, széna föl van pakkolva,
Kis pej lovam mégis játszik alatta.

Ha fölülök kis pej lovam hátára,
Letekintek, kesely mind a négy lába,
Kesely lába, csillagos a homloka,
Októberben lettem, babám, katona.

Ha elindult ez a gőzös, hadd menjen,
Én utánnam senki ne keseregjen !
A ki pedig én utánnam kesereg,
Azt kívánom, a jó Isten áldja meg !

NEM BÁNOM ÉN . . .

Nem bánom én, akárhogy dörög az ég,
Az én búzám úgy se veri el a jég.

Kinyilott a viola,
Kocsis legény katona,
Katonának van írva.

Be vagyok én katonának sorozva,
Felülök én a forspontos kocsira ;
Kinyílott a nefelejts,
Engem babám, ne felejts,
Engem babám, ne felejts !

Már én többet kocsis legény nem leszek,
Kalapomhoz darútollat nem teszek ;
Kinyílott a tulipán,
Kökényszemű, barna lány,
Szeretsz-e még igazán?

LOVASBÓL BAKANCSOS.

Soha se vétettem Székes-Fehérvárnak,
Mégis bejutottam lovas katonának.

Lovasnak állottam, bakancsosnak tettek,
Hej ilyen teremtetét ! már mindjárt rászedtek.

A lovas katona mikor masirozik,
Felül a lovára, csak úgy dohányozik.

A szegény bakancsos mikor masirozik,
Hej, kerüli a nagy sárt, csak úgy káromkodik

Átkozott csizmája ! be rövid a szára,
Hej, minden órában elmerül a sárba.

Verje meg az Isten a mészáros bárdját,
Hej, mért vagdosta el a kis borjú lábát.

Mostan a kis borjú nem tud lábán járni,
Szegény bakancsosnak hátán kell hordani.

SZÉP A HUSZÁR . . .

Szép a huszár, ha felül a lovára,
Ha letekint a bal, kesely lábára ;
Kesely lába, csillagos a homloka,
A babája a kapúban siratja.

MÁR ELJÖTT AZ A NAP . . .

Már eljött az a nap, hogy el kell indulni,
Hazámtól s házamtól messzire távozni,
Öreg szüleimtől sírva elbucsuzni.

Harsog a trombita, indulni kell erre,
Ökröm szarva helyett kard vagyon kezembe,
Ekém szarva helyett a fegyverem töltve.

Ki tudja, hol leszen nékem meghalásom,
Erdőn-e vagy mezőn, vagy a hideg szellőn?
Beteg fogok lenni, ki fog megsiratni?
Meg talállok halni, ki fog eltemetni?

Tengernek nagy partja koporsóm oldala,
Tengernek mélysége koporsóm feneké ;
Tenger sűrű habja leszen szemfedelem,
A tengeri halak lesznek sírásóim,
Az égi madarak lesznek siratóim.

SÁRGÁRA VAN . . .

Sárgára van a városháza festve,
Kis pej lovam előtte van nyergelve, —
Hosszúra van a zabláncza eresztve,
Kedves babám, jutok-e az eszedbe?
Ha te gondolsz az én bezárt szívemre,
Gondoljon rád a jó Isten az égbe.

A SZEGEDI KASZÁRNYA . . .

A szegedi kaszárnya, kaszárnya,
Magam vagyok bezárva, bezárva :
Kilencz lakat, kilencz zár,
Mind a kilencz könnyen zár,
Könnyen bejöhetsz babám.

MEGY A GŐZÖS . . .

Megy a gőzös alá felé,	Elmentem én Uj-Szegedre,
Visz engemet hazafelé ;	Százast tettem a zsebembe ;
Bár csak hamar haza érnék !	Huzd rá, czigány, tizest adok,
Babám szeme közé néznék.	Én is magyar huszár vagyok.

BÁTORKESZIN . . .

Bátorkeszin verbuválnak,	Szilaj csikó, bársony nyereg,
Engem hínak katonának,	Abban ül egy gyenge gyerek,
El is mennék katonának,	Lábam vetem a kengyelbe,
Ha szilaj csikót adnának.	Magam ülök a nyeregbe.

Eszem adta katonája,
Ki ne hajolna hozzája !
Sem országa, sem hazája,
Mégis piros az orczája.

HA BEMEGYEK . . .

Ha bemegyek a sorozó szobába,
Ingem, gatyám, levetem az asztalra.
Ingem, gatyám, ej, haj ! leteszem az asztalra,
Könnyes szemmel úgy nézek az urakra.

Ha kijövök a sorozó szobából,
Könnyeimet letörölöm orczámról.
Könnyeimet, ej, haj ! letörölöm orczámról,
Úgy búcsuzom el a gyöngé rózsámtól.

ZSINDELYEZIK . . .

Zsindelyezik a szegedi tornyot,
Mehúzatom a három harangot,
Mehúzatom háromszor napjába,
Kedves babám szíve fájdalmára.

Ferencz Jóska kerek udvarába
Huszonnégy ló eszik karikába,
Szénát eszik, nem árpaabrákot,
Tőled babám jaj de elmaradok !

Jaj Istenem, jaj de árva vagyok !
Volt szeretőm, az is megtagadott ;
Bár a világ sarokvason állna,
Fordítanám a jobb oldalára !

KIÁLLOTTAM . . .

Kiállottam az útczára
Rövid bakancsos módjára,
Rövid a bakancsom szára,
Majd elfagy a lábom szára ;
Bár csak is már el is fagyna :
Hogy a babám megsiratna.

MÁR MINÁLUNK . . .

Már minálunk verbuválnak kötéllel,
Mefogják a szegény legényt erővel,
Hátrakötik a két kezét kötéllel,
Ugy kísérik be Kassára fegyverrel.

A gazdagnak öt-hat fiát nem bántják,
A szegénynek, ha egy van is, elfogják.
Utána megy apja, anyja, síratják ;
Kérik pénzért az uraktól, nem adják.

Eredj haza, szegény ember, azt mondják,
Neveld apró árváidat, hadd hordják !
De megveri az úr Isten idővel,
Ki a szegényt elfogatja erővel.

EGER FELŐL JÖN A TÖRÖK . . .

Eger felől jön a török hadsereg,
Szól az ágyú, még a fák is rengenek,
Szól az ágyú, ropognak a fegyverek,
Most tudni meg, hogy ki a magyar gyerek?

Már én többé nem írhatok levelet,
Török golyó elhordta a kezemet.
Írd meg pajtás az én édes anyámnak :
Gyászlevelét ne várja a fiának.

A HUSZÁR.

Ferencz József most lett csak új király,
Még is magyar regementet formál,
Engemet is huszárnak íratott,
Oldalomra fényes kardot adott.

Világoskék átillán fényes gomb,
A csákómon sárga zsinór ragyog,
Sárga zsinór, fekete közepe,
Ez a huszár gyászos, bús élete.

NEM ŐRZÖM ÉN . . .

Nem őrzöm én senki juhát,	Veres czafrangot lovamra,
A császár ad nékem ruhát ;	Fényes kardot oldalomra,
Komisz inget, komisz gatyát,	Egy pár pisztolyt a kezembe,
Szép karcsú, fakó paripát.	Czifra csákót a fejembe.

Szép tajtékpipát a számba ; Kiköszörülöm kardomat,
Basadohányt a pipámba ! Megtöltöm két pisztolyomat ;
Piros csizmát a lábomra, Megsarkantyúzom fakómat,
Pengő sarkantyút csizmámra. Fejembe teszem csákómat.

S így megyek az ütközetre,
A kopasz török nemzetre,
S vágom a pogányt kedvemre ;
Szerzek arany pénzt mellemre.

A KATONÁNAK . . .

A katonának olcsó a vére,
Három-négy krajczár egy napi bére.
Azt sem költheti el szegény
Mindig kedvére :
Keserűség,
Bánat, ínség
Száll a fejére.

Szegény legénynek testi ruhája,
Ha van kenyere és szalonnája,
Felesége csinos, gondos,
Meleg szobája,
Bár bocskoros,
Ha nem adós :
Nincs semmi baja.

A SZÉGYENLŐS.

Istenem, Istenem !
Jaj, de szégyeltem :
Mikor a doktornak
Szeme közé néztem ;
Lehajtottam bús fejem,
Ugy hullajtottam könnyem !

Az a legény.

ÁRVA VAGYOK . . .

Árva vagyok, tudod rózsám,	Én is árva legény vagyok,
Nincs ki gondot viseljen rám.	Én is elbírok egy kardot,
Árvából lesz jó katona,	Kit más szegény legény tartott
Kinek nincsen édes anyja.	És rá sok könyűt hullajtott.

FERENCZ JÓZSEF HIVAT.

Isten hozzád kedves kis angyalom !
Mert már nékem el köll maséroznom ;
Három zsandár hozott egy levelet,
Ferencz József hívatott engemet.

AZ A LEGÉNY . . .

Az a legény rossz katona:	Föl van a sárga nyergelve,
Tudja isten, hol a lova.	Én ülök a tetejibe,
Mariskánál istállóba,	Sárga lovam lába indúl,
Szénát eszik a jászolba.	Rózsám szeme könybe csordúl.
Hozd ki, Maris, kantáromat,	Nem tudtam soha búsulni,
Kantározzam a lovamat !	De már meg kellett tanulni,
Magam ülök a nyeregbe,	Bús szívemnek nincs mit tenni,
Téged veszek az ölembe.	Katonává kellett lenni.

A GYÁLAI CSÁRDA . . .

A gyálai csárda	Lábam a kengyelbe,
Most borult be gyászba,	Magam a nyeregbe,
Sok szép barna legény	Csillagom — galambom
Készül huszárságra.	Úljél az ölembe !

A térvári lányok
Fognak síratgatni :
Mikor Szöged felé
Fogunk masérozni.

MAGYAR HUSZÁR.

Édes anyám rózsafája,
Én vagyok az egyik ága ;
Ferencz császár leszakasztott,
Fegyver alatt elhervasztott.

Katona az én életem,
Szegen függ az én fegyverem,
Ha én aztat megpengetem,
Két szép leány sírat engem.

Nem is huszár, ki gyalog jár,
Ki bodor paripán nem jár.
Lám én magyar huszár vagyok,
Bodor paripán is járok.

SÁRGA LÁBU CSIRKE . . .

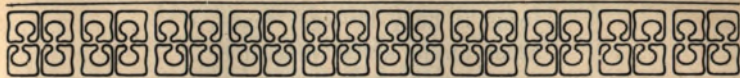
Sárga lábú csirke,
Ne menj a búzába :
Mert a kánya meglát,
Elvisz a szájába.

Nem tudtam búsúlni,
De már megtanultam,
Mikor a Nagy-Brünnen
Ispotályban voltam.

Balbonaré alatt,
Az alatt sírbakol
Két magyar katona,
Mindég azt danolja :

Istenem, Istenem,
De keserű kenyér
A katona kenyér :
Két karjával szánt-vet,
Vérivel boronál.

A KÁNAI MENYEKZŐ.

Az igazi Messiás eljött,
Sokféle csudákat köztünk tött,
A vizet is borrá tette,
A násznépet vendégelte, —
Kána menyekzőben.

Nagy lakodalmakat kezdének,
Jézust is elhívták vendégnek,
Ugy követék tanítványi,
Mint a tyúkot ő fiai, —
Kána menyekzőben.

Az első tál ételt felhozták,
Jézust azzal igen kínálták,
Tetszett mindenben az étek,
De a borban vala vétek, —
Kána menyekzőben.

Jézus anyja, hogy aztat látná,
Fogyatkozásukat megszáná,
Fiam, mondá, boruk nincsen,
Azért semmi kedvök sincsen, —
Kána menyekzőben.

Jézus is hogy hívséget tenne,
Szent anyja kérése meglenne.
Parancsolja: merítsetek,
Kútból hat vedret töltsetek, —
Kána menyekzöben.

Azért szolgák elsietének,
A kutból hat vedret töltének,
Jézus borra változtatja,
Első csudáját mutatja, —
Kána menyekzöben,

Péter társaival vígan volt,
Köszönt Andrásra egy pohár bort,
Meg sem törli a bajuszát.
Csak felhajtja a poharát, —
Kána menyekzöben.

Mátyás a poharat vigyázza,
Soká kerül, nehezen várja,
Jakab elől csak elkapja
S szomjú torkába kihajtja, —
Kána menyekzöben.

Adja isten, mi is örüljünk,
Midőn lakodalmat ünneplünk,
Jó bor mellett csuda nélkül
Bolond a táncz ugrás nélkül, —
Jézust mi dicsérjük.

TEKERES-KUKUROS FÁNAK . . .

Tekeres-kukuros fának a gyümölcse, ez ám az,
Görbe késsel megmetszetett, ez ám az ;
Tölgyfából van a hordaja,
Vasabronccsal átszorítva, ez ám az !

Szegény ember erszénypusztítója, ez ám az ;
Korcsmárosok gazdagítója, ez ám az ;

Áldott legyen az a tőke,

Aki eztet megtermette, ez ám az !

Szegény asszonyok szomorítója, ez ám az,

A dámák vigasztalója, ez ám az ;

Rongyos szűrök árulója,

Boros ember észrontója, ez ám az !

Te engem sokszor becsaptál, ez ám az,

A kocsmába is becsaltál, ez ám az ;

Ottan velem úgy elbántál :

Zsebemből kitántoritottál, ez ám az !

Engem megrészegítettél, ez ám az,

Falhoz hozzádöntögettél, ez ám az ;

Még a földhöz is verdestél,

De soha föl nem emeltél, ez ám az !

Én már sokszor megfogtalak, ez ám az,

A hébéren is szíttalak, ez ám az ;

Ott is elszalasztottalak, —

Csakhogy most megfoghattalak. ez ám az !

Mivel most megfoghattalak, ez ám az,

A kezembe szorítalak, ez ám az ;

Most a számhoz fölhajtalak,

Áristomba lezáratlak, ez ám az !

BOR.

Adjon Isten egészséget,

Országunkban békességet !

Tele legyen mind az itcze,

Mind a pincze, mind a bolt ;

Hogy ne legyen köntösünkön

Semmi ringy-rongy, semmi folt.
Adja Isten, hogy hazánknak
Szolgálhasson mind a német, mind a tót,
Mint azelőtt régen vót!

Ez a szőlőtőkének a leve.

Bor ennek a neve,

Édes volt a leve,

Zöld volt a levele.

Kit kapafokkal koczogtattak,
Görbe késsel sanyargattak,
Tölgyfába szorítottak,
Mogyorófával körülkanyarítottak.

Ez az elmebódító,

Ruha-rongyosító,

Ma vigasztaló,

Holnap szomorító.

Igyunk az elment gólyákért,
Az itthon maradt verebekért
És az egész tanácsnak egészségiért!

BORTUS.

Jaj, a napokban de busultam,
Majd a nyakamra zsinórt húztam,
Hogy magamat fölakasztom,
Éltemnek végít szakasztom
Keservemben, keservemben.

Azonban nézek az asztalra,
Látom: bor van a kulacsba,
Megragadtam kegyetlenül,
Föl is hajtottam emberül:
Most is élek, most is élek!

Oh bor, az éltemet megmentéd :
Gyomrom legyen a te mentéd.
Mondd meg, mikép szeresselek,
A gyomromba tehesselek?
Ugy-e jó lesz, ugy-e jó lesz ?

Már toroknak bor a hája.
Kinek torka azt nem állja,
Ugy csikorog annak torka,
Mint a bakonyi taliga,
Éjjel-nappal, éjjel-nappal.

VIZ ÉS BOR.

E szép szóra : jurátus, jurátus,
Jaj de ráillik a tus, a bor-tus ;
Többet ér ez, mint a jus, mint a jus,
Él hát vele jurátus, jurátus.

Lám ősatyánk, Szent Ivó, Szent Ivó,
Nem volt soha vizivó, vízivó,
Hogy éltében tusozott,
Azért szentté változott.

Ő maga is, a Krisztus, a Krisztus,
De jól tudta, mi a tus, a bor-tus :
A vizet megmásítván, másítván,
Mondá víznek : »De hitvány, de hitvány !«

A víztől lett vízözön,
Minden elmúlt e földön ;
Ha borözön lett volna,
Noé most is tusozna.

Akópálcza czímerünk,
Legyen irva felettünk,
Nem is volna jurátus,
Ha nem tudná : mi a tus, a bor-tus.

Egy kapált szőlőlevél, — lőlevél,
Lesz fátyolunk, szemfödél,
A koporsó : nagy hordó —
Igyál hát, vén borívó !

CSAK HADD MARADJON . . .

Három köröszt kenderem volt,
Benn fagyott a vízbe :
Mert nem tudtam kiköltetni
Ebbe hideg őszbe ;
Csak hadd maradjon !
A pohár forogjon ;
Dinom-dánom, igyunk hát, nem bánom !

Sógorasszony, komámasszony,
Elmenjünk a hegyre,
Ugy siessünk, majd megjőjjünk
Holnapután délre.
Csak hadd maradjon,
A pohár forogjon,
Dinom-dánom, igyunk ! Én nem bánom.

Kijött ördög pokolból,
Füle is volt néki,
Utánna a Luczifer
Fütyült, danolt néki.
Ez csak hadd maradjon,
A pohár forogjon ;
Dinom-dánom, igyunk ! Én nem bánom.

A gunaram elszerette
A más ludját,
Gazdája is szereti a
Más asszonyát.
Ez csak maradjon,
A pohár forogjon ;
Dinom-dánom, igyunk ! Én nem bánom.

Lusta fából van a rokkám,
 Nem fonok rajt' többet ;
 Fontam rajta két orsóval :
 Lesz abból egy kötet.
 Csak hadd maradjon,
 A pohár forogjon ;
 Dinom-dánom, igyunk ! Én nem bánom.

Három orsó fonalam van :
 Lesz abból egy kötet ;
 Ördög bújjék ülepembe,
 Hogyha fonok többet !
 Csak hadd maradjon,
 A pohár forogjon ;
 Dinom-dánom, igyunk ! Én nem bánom.

NINCSEN A VILÁGON . . .

Nincsen a világon
 Gyönyörűbb élet,
 Mint mikor kancsóbul
 Foly az ítélet ;
 Igyál fráter Ferkó,
 Igy jól mén az ergó —
 Ad ám még a hordó !

VENDÉGSÉG.

Jerünk, menjünk vendégségbe,	Hejje-hujja, szűröm ujjá,
Három hétig tart egy végbe,	Tele vagyon mogyoróval,
Vigyünk el egy rosta vizet,	Piros almával, dióval,
A nagy harang majd megfizet.	Tarka szoknya vagyon rajta, Egy igazi magyar fajta.

Czini-czini, Péter bácsi !	Kánaán földéről hoztuk,
Kell-e kendnek a kis Klárcsi ?	Mint a nyulat, úgy nyomoztuk,
Czini-czini, hegedűszó,	Igen is kedvünkre való,
Szép asszonynyal lakni be jó !	Méltó érte a foglaló.

Megfogtuk már a galambot,	Ittunk, ettünk már eleget,
Verjük neki a dorombot,	Hagyjuk itt a vendégséget,
Adjuk neki a sült czombot.	Köszönjük az emberséget,
— Légy te gyöngyöm és kedvesem,	Isten áldja meg kendteket !
— Nappal, éjjel feleségem.	

IGYUNK !

Igyunk, most van benne,
 Most van módunk benne,
 Majd meginnád jó barátom,
 Pénteken is, szombaton is,
 Tus nélkül is, vasárnap is,
 Bundás kutya bőriből is,
 Hogyha lenne benne !
 De most ennek az a helye :
 Mars a bélünk fenekire !
 Ez a bor nem drága :
 Hat krajczár az ára,
 Ej ! eredj, rózsám, hozz egy meszelyt.
 Hadd danoljak még egy verset,
 Azután elmenjünk !
 Igyál, most van benne,
 Most van módod benne !
 Ej ! fonásommal, varrásommal foltozgattam,
 Azt is a számodra hagytam ;
 Mulasd el, angyalom,
 Tőled nem sajnálom.
 Vasárnap köll tánczolni,
 Hétfőn kell danolni,
 Ej ! kedden kell mulatni,
 Szerdán félbenhagyni.
 Csütörtökön aludni,
 Pénteken fölkelni,
 Ej ! szombaton délután kell kérdezni :
 Édes gazdám, mit fogunk dolgozni ?

JÓ A SOMLAI IS.

Jó bor terem Badacsonyban,
De Budán is,
Jó lesz nekünk alábbvaló
Somlai is.

Igyál, jó barátom,
Tőled nem sajnálom,
Ha benne van, hogyha tetszik.

Jó bor terem Esztergomban,
De Budán is ;
De még ennél jobb terem a
Hegyalján is.

Igyál, jó barátom,
Tőled nem sajnálom,
Ha van benne, hogyha tetszik.

MIÉRT JÓ ?

Magyarország azért jó :
Ritkán üres a hordó ;
Ha kiürül, megtöltjük,
Vele kedvünket töltjük.

GYERÜNK, MENJÜNK A KOCSMÁBA . . .

Gyerünk, menjünk a kocsmába,
Ottan mulassunk !
Gyerünk, menjünk az kocsmába,
Ottan mulassunk !
A kocsmába nem mék biz én,
Mert ott van a néném,
Kitette a zászlaját,
Hadat indított rám.
Hagy durrogjon, hagy pattogjon
Az én néném asszony,
Mink meg ketten igyunk addig
Édes komám asszony !

PÁLINKA ÉS BOR.

A pálinkát nem mindenki szereti,
Azt inkább sok ember megveti :
Télen fagylaszt, nyáron rothaszt,
Okos ember nem issza azt,
De a bort inkább is,
Mert az minket vidámít.

A BORRAVALÓ.

Bort hozz, kocsmárosné,	Lovam lábán patkó,
Mert megöl az öröm,	Az alatt a bankó,
Ha az árát kéred :	Vedd ki kocsmárosné,
A fejed betöröm !	Az lesz borraivaló.

NOSZA, LEGÉNY !

Nosza, legény, a tánczba !	A sarkantyud zörögjön,
Itt a leány, szedd ránczba.	Fényes patkód dörögjön !
Ugrasd, forgasd, mint orsót,	Kezed, lábad mozogjon.
Köszöntsé reá a korsót.	A lejtőre hajoljon.

Hipp-hopp itt is, amott is,
A mi házunk előtt is,
Menjünk tánczba, vigadjunk,
Egyet-kettőt ugorjunk.

TELI HORDÓ . . .

Teli hordó borral álljon,
Az abroncs kolbászszá váljon, —
Az ászok sonkává váljon, —
Sült tyúk csapon strázsát álljon !

Sült ökör utczán sétáljon,
Szarva közt kalácsot hordjon,
Szarva közt kalácsot hordjon,
Két csípőjén kulacs lógjon.

Sült lúd az utczán uszkáljon,
Szájában uborkát hordjon,
Mindig azt kiáltsa : gá, gá !
A barátság tartson soká !

ADJ KEZEMBE . . .

Adj kezembe egy pohár bort,
Hadd igyuk el a régi tort,
Ez a pohár ha kiürül,
Minden gondom belémerül.

ADDIG VERJED . . .

Addig verjed azt a vasat, amig tüzes !
Nem ér semmit az a kulacs, aki üres ;
Kell hát bort bele tenni,
Ugy lehet majd kivenni,
Ha szükséges !

NEM MESSZE VAN IDE MAKÓ . . .

Nem messze van ide Makó,
Ott van borom hatvan akó.
Igyál eleget,
Igyál, míg lehet ;
Kivisznek a temetőbe,
Letesznek a mély gödörbe,
Ott leszél egész éltedbe.

HARAGSZIK A GAZDA . . .

Haragszik a gazda,
Hogy mi itt mulatunk ;
Vigye el a házát,
De mi itt maradunk.

TESSÉK !

Az Ur-Jézus áldozatja,
Elment rajtunk fényes napja,
Az Ur-Jézus dicsértessék,
Tessék, tessék,
Még is tessék,
Jézus neve dicsértessék,
Ez a jó bor nekünk tessék !

IGYÁL, ROZÁLIA !

Igyál, igyál, Rozália.
Kezedben a butélia.
Jó édes, Kalap alatt,
Nem mérges, A konty alatt
Elfér ez.

MARCZIN ZSIDÓNÁL.

Marczin zsidó sarokháza,
Jó bort ittam tornáczába ;
Ha szegény legény vagyok is,
Csibráki bort iszom mégis !

BOR ÉS VIZ.

Viz, viz, viz !
Nincsen olyan viz,
Mint a Körösviz :
Harcsa, potyka lakik benne,
Egy szép leány fürdik benne.
Tisza, Duna fölmentében,
Száva, Dráva lejtőttében
Nincsen olyan viz,
Mint a Körösviz.

Bor, bor, bor!
Nincsen olyan bor,
Mint a magyar bor.
Ezt barátság poharában,
Szürcsölgessük víg óránkban.
Mert nincs olyan bor,
Mint a magyar bor!

Bor, bor, bor, bor,
Nincsen olyan bor,
Mint a mádi bor,
Melytől az úrfi szerelmes,
A kisasszony engedelmes.
Nincsen olyan bor,
Mint a mádi bor.

Bor, bor, bor!
Nincs olyan rossz bor,
Mint a német bor;
Olyan fojtós, vaczkor ize,
Mint kénköves fürdő vize;
Csak nincs oly rossz bor,
Mint a német bor.
Víz, víz, víz, víz.
Nincsen olyan víz,
Mint a Tisza-víz.
Harcsa, potyka lakik benne,
Szép menyecske fürdik benne
Nincsen olyan víz,
Mint a Tisza-víz.

MEGISZOM ÉN A JÓ BORT . . .

Megiszom én a jó bort
Csutora nélkül is,
Ólelem a rózsám
Nyoszolya nélkül is.

Hej, kasznárné, kasznárné,
Taníts meg vadászni,
Hogy kell a szép menyecskét
Körülcsókolgatni.

Az egyik kezemben
Teli palaczk lenne,
A másik kezemet
Teszem a mellemre.

Hej, haj, Istenem!
De jó módot kaptam,
Ucczu kincsem, komám asszony
Könyörüljön rajtam!

HA ÉN EGY . . .

Ha én egy ujdonat-uj pinczébe
Hason lemászhatnék,
Ahol a száz akós hordó alatt
Nyöszörög a csántér:
Majd én ottan-ottan, akkor-akkor, addig-addig iszogatnék,
Míg a két sor fogam ki nem áznék,
Míg hasamban a borsó ki nem csiráznék.

Legeslegutoljára tele pintes üvegek
Fogdozzák le szemeinket,
Szép menyecskék és leányok
Fogdozzák a kezeinket !

Riktorok-ректорok, konfesszorok !
Hát az a szomjas béres-torok,
Hát az a torkos paraszt-torok,
Átkozott hajdú-, gazda-, ispán-torok,
Akin az a fene sok bor lekortyogott !

EGYIK SZŐLŐTŐKE FEHÉR . . .

Egyik szőlőtőke fehér,
Másik fekete —
Dicsértessék az Ur Jézus
Drága szent neve ;
Boldogságos szűzanyánk
Te légy mindig pátronánk ;
Uram Jézus, segélj meg, —
Ezt a kis bort igyuk meg !

OH ÉN ÉDES PINTES ÜVEGEM.

Oh én édes pintes üvegem,
Előtted leveszem süvegem ;
Ahol szép lányt látok : köszöntöm, —
Olyat iszom : csakugy nyöszörgöm.

FÉLRE TÖLEM.

Félre tőlem búbánat, búbánat,
Kancsót hajtok utánad, utánad,
Széles világ csúfjára, csúfjára,
Megfojtlak egy pohárba, pohárba !

LUD ÉS EMBER.

Nyolczan vannak a mi ludaink,	Ember, ember, ember iszik most,
Három fehér, három fekete.	Ember, ember, ember iszik most,
Gunár a ketteje,	Mondjuk tehát nékie :
Szabad a mezeje,	Váljon egészségére !
Gunár, gunár, gunár, gunár,	Gére, gére, gére, gére,
Gunár, gunár, gunár, gunár,	Gére, gére, gére, gére,
Gunár a ketteje,	Váljon egészségére,
Szabad a mezeje.	Váljon egészségére !

CSAK AZT MONDJÁK . . .

Csak azt mondják : ingadozom,
Ha egy liter bort megiszom.
 Csicsóné, vad lencse,
 Gömbölyü piros menyecske.

Lám a nád is ingadozik,
Pedig mindig vizet iszik.
 Csicsóné, vad lencse,
 Gömbölyü piros menyecske.

Csak azt mondják : az orromon
Piros bor virágja vagon.
 Csicsóné, vad lencse,
 Gömbölyü piros menyecske.

Lám piros a liba orra,
Pedig mindig vízbe mossa.
 Csicsóné, vad lencse,
 Gömbölyü piros menyecske.

MINDIG INNÁM, HA VOLNA.

Rezes pinte, csutora,	Akár iszom, akár nem :
Nem visz minket az jóra.	Mégis korhely a nevem.
Az én sipkám csurgóra,	Az én sipkám csorgóra :
Mindig innám, ha volna.	Mindig innám, ha volna.

Egy itcze bor nem páros,	Egy itcze bor, meg kettő,
Hozzon kettőt, csapláros.	Nem vág az minket földhő.
Az én sipkám csurgóra :	Az én sipkám csurgóra,
Mindig innám, ha volna.	Mindig innám, ha volna.

ÉLETEMNEK VÉGÓRÁJÁT . . .

Életemnek végóráját töltöm a csárdába ;
 Ha meghalok, majd a lelkem fölmegy mennyországba.
 Az angyalok is azt mondják ott fönn az egekbe :
 Uram, ezt a jó borivót fogadd kegyelmedbe !

JÓ BOR KELL . . .

Jó bor kell a magyarnak,	Még a hírit elviszik,
Széna, abrak a lónak,	Hogy a magyar bort iszik ;
Dugasz kell a hordónak,	Pedig — a teringettét ! —
Ucczu ! puska a nyulnak.	Nem issza meg az esztét.

KOMÁM ASSZONY.

Meg ne mondja komám asszony
 Az uramnak,
 Hogy eladtam a zabomat
 A zsidónak,
 Ha kérdi, azt mondja kend :
 Egy szemet se látott kend,
 Komám asszony !

Van én nekem egy kakasom,
 Majd eladom,
 Ha kérdi az én emberem,
 Majd azt mondom :
 Hogy a róka megette,
 Vagy valaki elvitte,
 Komám asszony !

Egy-két véka kukoricza,
Még az nem sok,
Látom én, hogy visznek el még
Többet mások.
Jobb ma nékem egy-kettő,
Mint holnap tizenkettő,
Komám asszony.

Ördög bujjék az én uram
Bocskorába,
Mért nem tudja : hányszor mentem
A korcsmába.
Nincs a fején annyi szál,
A hányszor megcsaltam már,
Komám asszony !

Elküldöm én a lányomat
A korcsmába,
Hogy töltsessen kilencz itczét
Csutorámba ;
Kilencz itczés a torkom,
Tizedikkel megtoldom,
Komám asszony !

Ördög bujjék komám asszony
Ködmenébe,
Kilencz itcze pálinka fér
A zsebébe,
Tizediket úgy viszi,
Attól fájul a feji,
Komám asszony !

Ördög bujjék komám asszony
Bocskorába,
Mít csatangol éjjel-nappal

A korcsmába.
Hogy a fene egye meg,
Mikor szőrösödik meg,
Komám asszony !

Ördög bujjék komám asszony ringyes-rongyos mentéjébe,
De sok jó bort, sok pálinkát elemésztett életébe !

Hogy a fene egye meg,
Nem csal engem többet meg,
Komám asszony !

TARTSA ISTEN, TARTSA !

Muzsla alatt egy nagy tó,
Kinek neve Duna,
Az alatt van egy nagy fa,
Kinek neve fűzfa,
Ottan vagyon egy nagy hal,
Kinek neve harcsa, —
Tartsa isten, tartsa,
Ki a bort felhajtja !
Tartsa isten, tartsa,
Ki a bort felhajtja.
Egymást szeretőket
Az ur isten tartsa !
Éljenek azok,
A kik igazok !
A kik nem azok,
Legyenek gazok.
Igyék mindenki igaz.
A ki igaz, az nem gaz.
Mi köztünk most nincs gaz,
Ez ám az egy igaz.
Adjon isten minden jót,
Diófából koporsót.

ADJON ISTEN . . .

Adjon Isten minden jót !
Bort, peccenyét, olcsó sót.
A lengyelnek sok borsót,
Ellenségnek koporsót,
Adjon Isten egyességet,
Magyarok közt békességet.
Bort, peccenyét, egészséget,
Friss, fiatal feleséget.

JAJ DE KUTYA KEDVEM VAN . . .

Jaj, de kutya kedvem van !
Két liter bor bennem van,
Ha még egyet beveszek,
Isten tudja, hogy leszek.

JÓ BOR.

Jó bor, erős bor a kövi,
Mégse bir a földhöz ütni !
Ha földhöz üt, kiheverem,
Még se bir a hunczut velem.

BUCSU AZ ÉSZTŐL.

Isten hozzád, kedves eszem,
Már ma hasznodat nem veszem.
Kiöntlek ürge módjára,
Bornemiszák boszujára.

MIKOR RÁM KERÜL.

Czifra pohár, veres bor,
Mindjárt rám kerül a sor ;
Mindig iszom olyankor,
Mikor rám kerül a sor.

HEJ, KIS KORSÓ !

Mindenképpen jól van dolgom,
Csakhogy szegény vagyok,
Még is rongyos vagyok ;
Hej, kis korsó, kis korsó.
Torkom-vígasztaló,
Korcsmárosné-búsító,
Ruha-rongyosító

TRÉFA ÉS GÚNY.

A JOBBÁGY SORSA.

Viczeispán, perczeptor, főnótárius.

Főbiró, viczebiró, komisszárius.

Hát az a sok mennykő esküdt.

Hát az a sok mennykő esküdt.

Arkivárius !

Mind a száját tátja

A szegény parasztra

Mint hernyó harasztra.

Exaktor, inspektor és a tisztartó.

Számtartó, kasznárok és az ispánok.

Hát az a sok kujon hajdú,

Hát az a sok kujon hajdú,

Falusi birák !

Mind a száját tátja

A szegény parasztra

Mint hernyó harasztra.

Káptalan. esperes és plébánosok,

Káplánok, mesterek és harangozók.

Hát az a sok kámzsás barát,

Hát az a sok kámzsás barát

És mendikánsok !

Mind a száját tátja

A szegény parasztra

Mint hernyó harasztra.

Dékánok, tógások, prédikátorok,
Doktorok, orvosok mind huzó-vonók.

Hát az a sok fránya borbély,

Hát az a sok fránya borbély,

Patikárosok !

Mind a száját tátja

A szegény parasztra

Mint hernyó harasztra.

Korcsmáros és kellner, úgy mészárosok.

Molnárok, birkások és árendások,

Hát az a sok csalárd legény,

Hát az a sok csalárd legény

És a kalmárok !

Mind a száját tátja

A szegény parasztra

Mint hernyó harasztra.

Szénával, abrakkal, a sok robottal

Ha nem szolgálsz, hátad verik botokkal.

Hát az a sok fene forspont,

Hát az a sok fene forspont,

És a porció !

Mind a száját tátja

A szegény parasztra

Mint hernyó harasztra.

KICSINYKE MÉG . . .

Férjhez adnám a lányomat,

Csillagomat, galambomat.

Kicsinyke még, hadd nőjjön még.

A lányok közt legszebb virág,

Feje tetején holdvilág.

Kicsinyke még, hadd nőjjön még.

Üzent nékem.

Esztenedeje hatvankettő,
Foga sincs több, csak vagy kettő.
Kicsinyke még, hadd nőjjön még.

Csak két foga áll istrázsát.
Alig rágja a híg kását,
Kicsinyke még, hadd nőjjön még.

IZENT NÉKEM . . .

Izent nékem a gavallér :
Kell-e, kis lány, pengő tallér?
Nem kell nékem pengő tallér,
Maga sem kell a gavallér.

Izent nékem a lakatos :
Kell-e, kis lány, patkó magos?
Nem kell nékem patkó magos,
Maga sem kell a lakatos.

Izent nékem a húsáros :
Kell-e, kis lány, gyűrű páros?
Nem kell nékem gyűrű páros,
Maga sem kell a húsáros.

Izent nékem csizmadia :
Kell-e, kis lány, piros csizma?
Nem kell nékem piros csizma,
Maga sem kell csizmadia.

Izent nékem a péklegény :
Kell-e, rózsám, kifli kemény?
Nem kell nékem kifli kemény,
Maga sem kell a péklegény.

Izent nékem a katona :
Kell-e, rózsám, kartonszoknya?
Nem kell nékem kartonszoknya,
Maga sem kell a katona.

Izent nékem János deák :
Kell-e, rózsám, gyöngé virág?
Nem kell nékem gyöngé virág,
Maga sem kell János deák.

Izent nékem az esperes,
Kell-e, kis lány, kendő veres?
Nem kell nékem kendő veres.
Maga sem kell az esperes.

Izent nékem a kalmár is :
Kell-e, babám, piros kláris?
Nem kell nékem piros kláris,
Maga sem kell a kalmár is.

Izent nékem a vén zsidó :
Kell-e, kis lány, pirosító?
Nem kell nékem pirosító,
Maga sem kell a vén zsidó.

Izent nékem Barna Pista :
Kell-e szelid galamb csókja?
Jaj ! kell nékem galamb csókja,
Maga is kell Barna Pista !

MINEK ?

Minek az a pörge kalap,
Ha a legény csak egy falat?
Hej, huj, hajnalban!
Meghalok bánatomban.

Minek a suvikszos stibli,
Ha a legény hibli-hubli?
Hej, huj, hajnalban!
Meghalok bánatomban.

Minek az a pejparipa,
Ha más nyargalódzik rajta?
Hej, huj, hajnalban!
Meghalok bánatomban.

Minek az a fényes csizma?
Ötven font vas csörög rajta.
Hej, huj, hajnalban!
Meghalok bánatomban.

Minek az a rojtos gatyá?
Ötvent, hatvant vágnak rajta.
Hej, huj, hajnalban!
Meghalok bánatomban.

Minek ez a selyem kendő,
Ha a leány nem kelendő.
Hej, huj, hajnalban!
Meghalok bánatomban.

A KUNSÁGI LÁNYOK.

Összegyültek, összegyültek
A kunsági lányok.
Űm, ejnye!
A kunsági lányok.
Ikkombikom, lábikom,
A kunsági lányok.

Megfőzték ezt, megfőzték ezt
Túrós gomboczának.
Űm, ejnye!
A kunsági lányok,
Ikkombikom, lábikom,
A kunsági lányok.

Összehordtak, összehordtak
Egy marok lisztecskét.
Űm, ejnye!
A kunsági lányok,
Ikkombikom, lábikom,
A kunsági lányok.

Megette azt, megette azt
A Filkó kutyája.
Űm, ejnye!
A kunsági lányok,
Ikkombikom, lábikom,
A kunsági lányok.

Mind megette, mind megette
A kutya fajtája.
Űm, ejnye !
A kunsági lányok,
Ikkombikom, lábikom.
A kunsági lányok.

Összefogta, összefogta
Az állad kapczáját.
Űm, ejnye !
A kunsági lányok,
Ikkombikom, lábikom.
A kunsági lányok.

Igy lett vége, így lett vége
Túrós gomboczának.
Űm, ejnye !
Túrós gomboczának.
Ikkombikkom, lábikom,
Túrós gomboczának.

LEESETT A PINCZELAKAT . . .

Leesett a pinczelakat —
De vén feleségem akadt !
Alig várom az ördögöt,
Hogy elvigye a vén dögöt.

Leesett a konyhalakat,
Jaj, de szép szeretőm akadt !
Jobb szeretném száz aranynál,
Ha az Isten nekem adná.

KIMENT A HÁZ . . .

Kiment a ház az ablakon,
Benne maradt a vén asszony.
Zsupot kötött a hátára,
Ugy ballagott a vásárra.

Aprón vágott petrezselyem —
A vén asszony veszedelem ;
Alig várom az ördögöt,
Hogy elvigye a vén dögöt.

BÁTYÓ FELESÉGE.

Hozott bátyó feleséget
S csinált egy nagy vendégséget.
Sok vagyont is kapott vele,
Szúszék, láda, mind megtele,
Még tehént is hármat hoztak,
De mind visszabogároztak.

RÉZ TEPSZIBEN . . .

Réz tepsziben sül a málé,
Ittabéra menjünk lányért !
Ott vannak a gazdalányok,
Van három láncz foghagymájok.

Réz tepsziben sül a málé,
Majd menyasszony leszek ám én,
Ma menyasszony, holnap asszony,
Holnapután komám asszony.

A SÁRKÁNYI LEÁNYOK . . .

A sárkányi leányok — ricze te, Sári te ! —
Szőlőt kapálni járnak — ricze te, Sári te ! —
Fölakasztja a kapát,
Megcsókoltatja magát.

Sári czigel, czigel rája ! Ricze te, Sári te !

A sárkányi leányok — ricze te, Sári te ! —
Mind a templomba járnak, — ricze te, Sári te !
Haza mennek begyesen,
Adnak csókot szívesen.

Sári czigel, czigel rája ! Ricze te, Sári te !

A felszögi leányok — ricze te, Sári te ! —
Vályogot vetni járnak — ricze te, Sári te ! —
Haza mennek sárosan,
Adnak csókot párosan.

Sári czigel, czigel rája ! Ricze te, Sári te !

A CZIGÁNY FELESÉG.

Elvettem egy czigány lotyót,
Elnyertem a világi jót ;
Muzsikában lesz majd módóm,
Valamennyi czigány legény,
Mind sógorom.

JÓ AZ URAM . . .

Jó az uram, jónak látszik,
De csak akkor, mikor alszik :
Jó az engem ütni-verní,
De nem jó az szoknyát venni.
Három, három, három.
Három, tizenhárom !

EZ A KIS LÁNY CSAK EGYRE TAGADJA . . .

Ez a kis lány csak egyre tagadja :
Hogy ő nem járt sehol az éjszaka :
Megmutatja két piros orczája,
Mind kihányta a szerelem lángja.

Ez a legény csak egyre tagadja :
Hogy ő nem járt sehol az éjszaka ;
Megmutatja kis pej paripája :
Csupa tajték minden porczikája.

ELMENT AZ ÉN URAM PESTRE . . .

Elment az én uram Pestre,
Majd hazajön kedden este ;
Főzök neki mamaligát,
Rárántok egy tarka macskát !

JÓ VOLT.

Az én uram jó volt, a mire kellett,
Kasza, kapa neki soha sem kellett.
A hol czégért látott, oda sietett,
A ki neki bort mért, annak fizetett.
Annak, annak, annak fizetett,
A ki neki bort mért, annak fizetett.

Feleségem jó volt, a mire kellett,
Szita, rosta neki soha se kellett,
A hol bált tartottak, oda sietett,
A ruhaszabónak sokat fizetett,
Sokat, sokat, sokat fizetett,
A ruhaszabónak sokat fizetett.

URAM RÉSZEG . . .

Uram részeg, mindig részeg,	Részeg pénteken, szombaton,
Egész héten által részeg :	Részeg egész vasárnapon.
Részeg hétfőn, részeg kedden,	Uram részeg, mindig részeg,
Részeg szerdán, csütörtökön.	Egész héten által részeg.

ROSSZ TEJET SZOPOTT.

A felszögön egy menyecske,
Nagy szégyen, hogy körmösöcske,
Ej haj, be rossz tejet szopott !
Mult héten is ludat lopott.
Vitték a bíró házához
S kötötték a gócz lábához.

A DERÉK BÍRÓ.

A kert alatt szürke ló,	Szegény bíró, de kár volt,
Behajtotta a bírót.	De jó húzó-vonó volt :
Ugy megrúgta a bírót,	A szegénytől elhúzta,
Harmadnapra meg is hót.	A gazdagnak odadta.

Örüljetez parasztok,
Megholt a ti bírótok.
A mit nem gondoltatok :
Kipótolta a ti szürke
Lovatok.

NINCSETLENSÉG.

Nincsen nekem semmi bajom,
Csak hogy szegény vagyok.
Életemben korhely voltam,
Most is rongyos vagyok.
Vermem ugyan alig van,
De kényerem nincsen,
Ha pénzemet megszámlálom,
Egy fillérem sincsen.

Meg is házasodtam már én,
Feleségem sincsen,
A gyermek is megszületett,
Igaz apja nincsen.
Keresztelni kellene,
Jaj, de itt pap nincsen.
Komát kéne hivatni,
Jó emberem nincsen.

Bort is kellene felhoznom,
De pinczémben nincsen.
Vagy a korcsmából hozatnom,
De hitelem nincsen.
Kölcsön kellene hát kérnem,
Emberségem nincsen.
Jaj istenem, hova legyek.
Mikor semmim sincsen!

MINDENKINEK VAN . . .

Mindenkinek van kedvese,
Csak nékem nincsen ;
Mindenkinek kettő-három,
S nekem egy sincsen.

Bár az isten egyet adna,
Be megbecsülném ;
Kezit-lábát összekötném ;
S a füstre tenném.

Ha az után szépen szólna,
Ujra levennem ;
Megölelném, megcsókolnám,
S ismét föltenném.

A KÉT KAKAS

Kenderesen csuda esett :
Két kis kakas összeveszett.
Én a kakasom nem hagyom,
Mert a kendé vágta agyon.

Az enyém csak egy éves volt,
De a kendé két éves volt.
Én a kakasom nem hagyom,
Mert a kendé vágta agyon.

Az enyém volt hosszú farkú.
De a kendé kurta farkú.
Én a kakasom nem hagyom,
Mert a kendé vágta agyon.

Debreczenbe kéne menni,
A kakasnak törvényt tenni.
Én a kakasom nem hagyom,
Mert a kendé vágta agyon.

Ha ottan nem segítenek,
A palatinushoz megyek ;
De a kakasom nem hagyom
Mert a kendé vágta agyon.

AKÁRMILYEN VÉN . .

Akármilyen vén az asszony
Ha férjhez mén, csak menyasszony.
Haja czicz, trallárom,
Elhagyott a párom.

Feleséget csúnyát ne végy,
De a széphez hűséges légy !
Haja czicz, trallárom,
Elhagyott a párom.

Akármilyen füstös tőke,
Szebb a barna, mint a szőke.
Haja czicz, trallárom,
Elhagyott a párom.

Barnát ne végy, mert részeges,
Szőkét ne végy, mert beteges.
Haja czicz, trallárom,
Elhagyott a párom.

HUNCZUT.

Jobb Mátyás nap után bízni jéghez,
Mint, kedves húgocskám, kelmetekhez.
Kend hunczut, ő hunczut, ő keme is,
A ki kendteknek hisz, hunczut az is.

VÉN ASSZONY, VÉN EMBER.

A vén asszony kását főz,
Mind megposzogatja,
A vén ember borjút őríz,
Mind elszalasztgatja.

Fut előtte, fut utána,
Lebeg a gatyája,
Fut előtte, fut utána,
Reszket a szakállá.

OLYAN AZ ASSZONY.

Kincsem, komám asszony,
Csak olyan az asszony :
Ujjai az orsón,
Szemei a korsón.
Ha megitta magát :
Félre üti kontyát.
Kincsem, komám asszony !
Csak olyan az asszony.

Medve pofozza meg.
A bagoly rúgja meg.
Vágja le a sárkány,
Röfögje az ártány !
Kincsem, komám asszony !
Csak olyan az asszony.

Dúdolja nótáját,
Hajtja kotyogóját,
Mereszti a száját,
Nyeli borocskáját,
Kincsem, komám asszony !
Csak olyan az asszony.

Ha magát megúnja,
Pajtását kínálja :
Igyál, most van módunk,
Még fennáll a kontyunk !
Kincsem, komám asszony !
Csak olyan az asszony.

Ha azt mind kiitta,
Veszett ilyen adta !
Pörög síkos nyelvén,
Urától sem félvén.
Kincsem, komám asszony !
Csak olyan az asszony.

Ha az majd lecsuklik,
Nékünk is úgy tetszik,
Fekszünk nyoszolyánkra,
A puha párnánkra.
Kincsem, komám asszony !
Csak olyan az asszony.

• A GYÖNGYÖSI LÁNYOK . . .

A gyöngyösi leányok
Járnak koszorúba ;
Arra mennek a legények
Sárga sarkantyúval :

Lányok vagytok, szépek vagytok.
Piros az orcátok,
Kertbe mentek rózsát szedni.
Szívem szakajtjátok !

HÁROM ÉLI VAN A SÁSNAK . . .

Három éli van a sásnak —	Nem tud tettetni a legény.
Hamis lelke a leánynak.	Gyakran megcsalódik szegény.
Négy éli van a gyékénynek —	De a leány szép szín alatt,
Igaz lelke a legénynek.	Mérget ad az színméz alatt.

SZÉPSÉG.

Azt akarod, hogy szép legyél.
Pirosítót sokat vegyél.
Tükröt tartsál a zsebedbe,
Gyakran megnézd magad benne.

A CZIGÁNY BAJA.

Magyar ember gusztussa
A jó töltött káposzta —
Jaj, ajajaj! a jó töltött káposzta.

Mert, ha vele jóllakik,
Három hétig is alszik.
Jaj! ajajaj! a jó töltött káposzta.

Az éjjel az álmomban
Sült malaczkokat láttam.
Jaj! ajajaj! a jó töltött káposzta.

De mire felébredtem,
Csak a számat tiriltem.
Jaj! ajajaj! a jó töltött káposzta.

Akkor eril a rajkó,
Mikor deglik a disznó.
Jaj! ajajaj! a jó töltött káposzta.

Keze-lába csupa zsír,
Három hétig nem is sír.

Jaj! ajajaj! a jó töltött káposzta.

Nem félek én semmitől,
Csak a fényes tükörtől.

Jaj! ajajaj! a jó töltött káposzta.

Mert, ha belepillántok,
Fekete ördögöt látok.

Jaj! ajajaj! a jó töltött káposzta.

MONDD MEG RAJKÓ . . .

Mondd meg rajkó bírónak :

Ne vigye el a fuvót.

Majd hazajön öreg apó,

Majd hazajön öreg apó,

Megfizeti, megfizeti, megfizeti az adót.

Kérjük hát a tanácsot :

Hagyják a kalapácsot ;

Ha nincs fuvó, kalapács :

Ugy nem lesz, úgy nem lesz

Rajkó fogára kalács.

Veszek magam feleséget,

Egyiptomi szépséget,

Csókaszemű, kenderhajú,

Kenderhajú, csókaszemű,

Egyiptomi, egyiptomi, egyiptomi szépséget.

Veszek neki katrinczát,

Paszomántos zöld szoknyát.

Megtanítom szeget verni.

Az fog engem ébresztgetni,

Fuvóval, fuvóval tüzet gerjeszteni.

A CZIGÁNYASSZONY.

Kedves komámasszony,
Jön a cigányasszony!
Adjunk neki lisztet, lencsét:
Hadd mondjon egy jó szerencsét.

KOLOBÓCZI SZÁRAZ KÓRÓ . . .

Kolobóczi száraz kóró --	Ha még egyszer levet a ló,
Levetett engemet a ló.	Katonának se leszek jó.
Sevre. novre, novre,	Sevre, novre, novre,
Sella, della, dári, madári.	Sella, della. dári, madári.

KAPOSI SIKON . . .

A kaposi sikoson	Kaposvári híd alatt
Elesett egy kisasszony.	Nyárson sütik a halat.
Hogyha tunnád, tennél róla.	Hogyha tunnád, tennél róla.
Kitörött a bokája,	Keszkenyőbe takarják,
Síratja a babája.	A legénynek úgy adják.
Hogyha tunnád, tennél róla.	Hogyha tunnád, tennél róla.

MÁR MINÁLUNK . . .

Már mi nálunk olyan szokást kezdenek:
A leányok kasmir-szoknyát viselnek.
Kasmir-szoknya, liszterkötény előtte —
Paraszt legényt a kórság töri érte.

HARMATOS A . . .

Harmatos a kukoricza levele —
Engem bár egy zsidó legény elvenne!
Nem bánnam, ha mindennap is megverne.
Csak a nevem zsidóasszony lehetne!

NAGYNÉNIKE.

Nagynénike fohászcodik,
Férjhez menni kívánkozik,
Szeretne is férjhez menni
S nem akarja senki venni.
Jaj, de ránczos már a bőre!
Mégis vágyik szeretőre.

IDE S TOVA.

Megyek ide, megyek tova,
Meg vagyok én kuruzsolva,
A kit sokszor megátkoztam,
Mind csak avval barátkoztam.
Félek tőle, ő is tőlem,
Nem tudom mi lesz belőlem!

HA ENGEMET . . .

Ha engemet valaki elvenne,
Én belőlem de jó asszony lenne!
Ha mindennap háromszor megverne,
Csak én nékem honi szoknyát venne!

OLCSÓ VÁSÁR.

Kecskeméti vásárfiát egy pénzen,
Vettem minden enni valót fél pénzen.
Magamnak is, másoknak is,
Emez-amaz enni valót,
Jaj, még maradt is.

Még egy pénzen vettem egy szép lovat is,
Arra vettem szép szerszámot, nyerget is.
Annak vettem szénát, zabot,
A kitől az jól meghízott.
Jaj, még maradt is.

Még egy pénzen vettem egy szép bundát is,
Arra vettem piros szíjat, csatot is.
Az alá vettem egy dámát,
Kinek csókolgatom száját,
Az kén neked is !

HEJ LIBA, HEJ DUNNA.

Hej liba, liba, liba !
De jó volna a tolla.
Hej dunna, dunna, dunna,
Kimaradtunk alóla !
Lesz még olyan éjszaka,
Megpihenünk alatta.

DÉNES ÉVA.

Dénes Éva piros pántlikája,
Nem lobog már többet a hajába,
Tedd el Éva a ládád fiába,
Majd jó lesz a kis lányod hajába.

FEHÉR SZŐLŐ, BAKATOR . . .

Fehér szőlő, bakator —
Az ágy alatt a rektor.
Jöjjön ki, rektor uram,
Nincsen itthon az uram,
Dárom, madárom !

MIKOR TÁNCZOL A REMETE . . .

Mikor tánczol a remete,	Oh én édes kis kutyám.
Remeg a szakállá,	Te vagy az én bundám,
Iczeg-biczeg a szakállá,	Nyakbavető kis tarisznyám.
Mégis egyre járja.	Minden alamizsnám !

HOGYHA ENGEM VALAKI . . .

Hogyha engem valaki, valaki,
Szőlőhegyre hívna ki, hívna ki :
Mind meginnám a borát,
Felrugnám a hordaját,
Elszeretném a legszebbik leányát.

SÁRGA CSIZMA . . .

Sárga csizma, pi-piros má-mándli —
Megveszekedtél-e, vagy mi-mi-mi? !
Tyuha ide, tyuhajó, tyuhajó —
Lesz a fene soha jó, soha jó !

ÖRDÖG BUJJÉK A PIROS CZIPÖDBE . . .

Ördög bujjék a piros czipődbe,
Mit válogatsz a szegény legénybe !
Te sem vagy ám a világ eleje,
Egyen meg a kadarkuti fene !

SÁRI LÁNYOM . . .

Sári lányom, de kicsin vagy !
Lábod rövid, a kezed nagy ;
Elég volna annak fele,
Felit egye meg a fene !

HÁROM SZEKÉR SZÉNA, SZALMA . . .

Három szekér széna, szalma —
Ráratatom !
Három szekér széna, szalma —
Nem megyek én férjhez soha,
Ihaj dárom, tyuhaj dárom,
Ráratatom !

NEM KÁPOSZTA . . .

Nem káposzta, ki nem fejes —
Nem asszony, ki nem szerelmes.
Sej, haj, kondor a babám !

Egy sem asszony, ki nem csalfa,
Ki az urát meg nem csalja,
Sej, haj, kondor a babám !

Megcsalom én még akkor is,
Mikor mellettem alszik is.
Sej, haj, kondor a babám !

Mért etted meg a vakarcsot?
Azért nem nőtt ki a bajszod !
Sej, haj, kondor a babám !

Egy szem kökény, két szem kökény —
Tátott száju gulyáslegény !
Sej, haj, czinegemadár,
Mondd meg, hogy a rózsám kihöz jár?

LEESETT A MAKK . . .

Leesett a makk a fáról —	Üngöm, gatyám, de szennyes !
El kell menni a tanyáról.	Magam vagyok szerelmes.
Helyre pityen, pityen poty !	Üngöm, gatyám eladom.
Már a bankóm is elfogy.	Azon megházasodom !

ÉN AZT MEGTESZEM . . .

Én azt megteszem :	Én víg nem vagyok.
Tót lányt elveszem ;	Szomoru vagyok.
Azt elküldöm a robotra,	Ápre gácse, máne tute.
Magam lefekszem.	Óh jaj, meghalok !

A BARÁTOK . . .

A barátok, a barátok
Faczipőben járnak. —
Azok élnek világukat,
A kik ketten hálnak.

Én mint szegény árva legény,
Csak egyedül hállok,
Mindenfelé tapogatok,
Csak falat találok.

A JEGYZŐSEGÉD.

Finom keze van a jegyzősegédnek,
De a zsebje mindig üres szegénynek.
Két zsemle a vacsorája,
Két deczi bor nincs hozzája !

SÁNTA MARCZI.

Ujvároson nincsen legény,
Sánta Marczi csak amit ér
Sánta Marczi csak amit ér,
Szemöldöke harmadfél szél.

Vajas hídja nyolcz lábon áll,
Sánta Marczi arra sétál.
A vén Mária, ha meglátja,
Mézes kenyérral kínálja.

Vajas hídja nyolcz lábon áll,
Sánta Marczi arra sétál,
Görbe orra, púpos háta,
Harmatot túr a fa-lába.

Tökre tököt, makkra, makkot,
Sánta Marczi hatot kapott.
A vén Gergő ráverette,
Hogy a lányát nem szerette.

Szeresd Marczi a lányomat,
Rád iratom a házamat.
Nem kell nekem a kend háza,
Sem a Mária nevű lánya.

RÉBÉK JÓZSI.

Sárga csikó, csengős csacsi,
Behajtott már Rébék Józsi,
Aranyos az ostornyele,
Dudás Zsuzsi durrant vele.

Jaj, de világ asszonya lesz,
Akit Rébék Józsi elvesz,
A két szemét reá veti,
Búját, baját elfelejti.

CSIMÁNÉ.

Nincsen nálunk olyan asszony,
Mint Csimáné, mint Csimáné
Komámasszony.

Megsüti a turós lepényt,
Arra várja, arra várja
A sok legényt.

Ha a lepényt megettétek,
Panni lányom, Panni lányom,
Elvegyétek.

Nem kell nekünk a kend lánya,
Három rőfös, három rőfös
A szoknyája.

Ne nézzétek a szoknyáját,
Csak a leányt, csak a leányt,
Őtet magát.

Nem kell nekünk a kend lánya,
Szöllőzsírral pirosított
Az orczája.

Azt sem isten adta rája,
Maga kutya keze körme
Kente rája.

Bécsből hozták, rongyon vették,
Bécsi piros rongyra kenték,
Arra kenték!

BARNA PÖSZE.

Megégett a nagyabonyi kis bolt,
Barna Pösze hol vesz pirosítót?
Halovány lesz mindakét orczája,
Bíró fia nem jár majd utána.

Elpusztult a vásárállás kútja,
Barna Pösze hova jár majd kútra?
Hol ad csókot, hogyha vizet kérnek,
A csók után szomjazó legénynek?

BAGDI.

Az a Bagdi annyit iszik,
Hogy haza is mások viszik,
Nincs mit vegyen a hátára,
Addig járt a korcsomára.
Nincs födele a házának,
Köszönje a nagy torkának.

VAGYOK OLYAN . . .

Vagyok olyan legény, mint te,	Vagyok olyan kocsis, mint te,
Vágok olyan rendet, mint te ;	Hajtok olyan lovat, mint te ;
Ha nem hiszed, gyere velem,	Ha nem hiszed, gyere velem,
Fogd meg az én kaszanyelem.	Fogd meg az én ostornyelem.

Vagyok olyan leány, mint te,	Vagyok olyan béres, mint te,
Szedek olyan markot, mint te ;	Hajtok olyan ökröt, mint te ;
Ha nem hiszed, gyere velem,	Ha nem hiszed, gyere velem,
Fogd meg az én sarlónyelem.	Fogd meg az én járomszögem.

Vagyok olyan asszony, mint te.	Vagyok olyan kanász, mint te,
Főzök olyan ételt, mint te ;	Hajtok olyan siskát, mint te ;
Ha nem hiszed, gyere velem,	Ha nem hiszed, gyere velem,
Fogd meg az én kalán-nyelem.	Fogd meg az én balta-nyelem.

Vagyok olyan juhász, mint te,
Hajtok olyan nyáját, mint te .
Ha nem hiszed, gyere velem,
Fogd meg az én kampónyelem.

AZ ISTEN ÉLTESSE.

Kocsisokat az Isten éltesse !
Gyeplőszárral kenyerit keresse.
Ha elmúlik a gyeplő, meg a ló :
Kocsisokból lesz a boros hordó.

Béreseket az Isten éltesse !
Ostorával kenyerét keresse.
Ha elmúlik az ostor és ökör :
Sörös hordó lesz a béresekből.

Kanászokat az Isten éltesse !
Furkós bottal kenyerét keresse
Ha elmúlik a bot és a disznó :
Kanászból lesz egy pálinkás hordó.

Juhászokat az Isten éltesse !
Kampós bottal kenyerét keresse.
Ha elmúlik a kampó és a nyáj :
Juhászból lesz a híres betyár.

BAZSA MÁRI.

Bazsa Méri, re, re, re —
Ráfeküdt a deresre,
Rávág egyet a hajdú :
Bazsa Méri gyöngé szíve eljajdú.

Bazsa Méri libája,
Eluszott a Dunába,
Hármát lépett utána :
Elhasadt a Bazsa Méri szoknyája.

Bazsa Méri köténye,
Leszakadt a kötője.
Majd vesz rá az uraság
Bazsa Méri kötényire pántlikát.

Bazsa Méri kis fia
Mindig azt jajgatja,
Mindig csak azt jajgatja :
Nincs néki édes atyja.

Bazsa Méri szobája
Magasra van csinálva,
Abban van az uraság :
Ringatja a Bazsa Méri kis fiát.

Bazsa Méri de kövér !
Talán mandulával él?
Avval ám a fenével :
Bazsa Méri kukoriczakenyérrel.

BETŰNÓTA.

Á, á, á —

Jaj, de szívem találá
Azt a barna mönyecskét,
Kimutatá jó kedvét —

Á, á, á —

Jaj de szívem találá.

Bé, bé, bé —

Kis angyalom, jöjjön bé,
Fekügyék az ágyomra,
Paplanos vánkosomra —

Bé, bé, bé —

Kis angyalom, jöjjön bé.

Czé, czé, czé —

A szívemet megmetszé
Az ő ékes termete,
Gyönyörű tekintete —

Czé, czé, czé —

A szívemet megmetszé.

Dé, dé, dé —

Bort iszom én, látod-é?
Magyar barátim vagynak
Ej de kár, hogy elhagynak —

Dé, dé, dé —

Bort iszom én, látod-é.

É, é, é —

De jó bor az Istváné!
Ha én ahhoz férhetek,
Isten bizony éledek —

É, é, é —

De jó bor az Istváné.

Ef, ef, ef —

Igyék a Bakocs József!
Itt a tele csutora,
Melyben vagyon jó bora.

Ef, ef, ef —

Igyék a Bakocs József!

Gé, gé, gé —

Sírhatok én eléggé:
Elhagyott a kedvesem,
Nincs ki engem szeressen —

Gé, gé, gé —

Sírhatok én eléggé.

Há, há, há —

Nem megyek én már sehá:
Feleségem meglesett,
Jaj, de izemre esett!

Há, há, há —

Nem megyek én már sehá.

I, í, í —

Vagyunk Bakocs fiai:
Forgassuk a csutorát,
Igyuk a gazda borát!

I, í, í —

Vagyunk Bakocs fiai.

Jé, jé, jé —

Ez a szép leány kié?
De szeretném magamnak,
Egy életre páromnak!

Jé, jé, jé —

Az a szép leány kié?

Ká, ká, ká —
Meglátlak majd nemsoká :
Küldd el máshá uradat,
Nékem bontsd tel ágyadat,
Ká, ká, ká —
Meglátlak majd nemsoká.

Ell, ell, ell —
Eljössz rózsám, úgy-e, el?
Megvetem az ágyamat,
Ugy rakom rád csókomat.
Ell, ell, ell —
Eljössz, rózsám, úgy-e el?

Emm, emm, emm —
Nehéz ám a szerelem !
Egy kicsit tapasztalom,
Nincs is nála nyugalom.
Emm, emm, emm —
Nehéz ám a szerelem !

Enn, enn, enn —
Mi van a pintesedben?
Szívem vígasztalója,
Bánatom oszlatója.
Enn, enn, enn —
Mi van a pintesedben?

Ó, ó, ó —
Hol van a boros korsó?
Igyál pajtás belőle,
Búdat felejtsd el tőle !
Ó, ó, ó —
Hol van a boros hordó?

Pé, pé, pé —
A szerelem meglepé
Az én gyöngé szívemet, —
Amely hervaszt engemet.
Pé, pé, pé —
A szerelem meglepé.

Kú, kú, kú —
Nem vagyok én nagy torkú ;
Azért szeret a rózsám,
Csókot is kap az orcám.
Kú, kú, kú —
Nem vagyok én nagytorkú.

Err, err, err —
Azt mondják, a bor megver.
Nem igaz, — mert bátorít,
Erőt ad és vidámít.
Err, err, err —
Azt mondják, a bor megver.

Ess, ess, ess —
Jaj de jó a borleves !
Ha az ember mámoros,
Az az igazi orvos.
Ess, ess, ess —
Jaj de jó a borleves !

Té, té, té —
Jó, hogy hozzám eljötté' :
Pinczében a selyemkút,
A ki szomjas, odafut !
Té, té, té —
Jó, hogy hozzám eljötté' !

U, ú, ú —
Megöl engem a nagy bú ;
Szememre nem jön álom,
A kulcsot nem találom.
U, ú, ú —
Megöl engem a nagy bú.

Vé, vé, vé —
Nem kell nékem a kávé ;
Csak kell nékem az itcze,
Hozd el barna menyecske !
Vé, vé, vé —
Nem kell nékem a kávé.

Zé, zé, zé —
Jaj de jó az az izé,
Mely ott a palló alatt
Mosolyog és úgy hallgat.
Zé, zé, zé —
Jaj de jó az az izé !

Iks, iks, iks —
Nem köll nékem a pikszis ;
Csak köll nékem az itcze,
Hozd el barna menyecske !
Iks, iks, iks —
Nem kell tubákos pikszis.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

PÁRTABUCSUZTATÓ.

Jaj nekem szegénynek,
Árva idegennek !
Elmúlt szabadságom,
Oda vigasságom.

Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám !

Apám s anyám miatt
Vége van éltemnek,
Mert szegény fejemet
Adták idegennek.

Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám
Édes szűz koronám !

Mikor leány voltam,
Akkor vígan éltem,
Ha reggel elmentem,
Estve haza jöttem.

Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám !

Azt sem kérdék tőlem :
Hol jártál, hol voltál?
Időt mulasztottál,
Napot halasztottál.

Jaj pártám, jaj pártám,-
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám !

Éltem a világon,
Mint madár az ágon,
Minden boldogságban,
Égész szabadságban.

Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám !

Nem jött bú fejemre,
Siralom szememre,
Nem hervadt virágom,
Boldog volt világom,

Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám !

Egyedül nyugodtam
Magános ágyamban,
Ha magam megúntam,
Dudoltam magamban.

Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám!

Szép társaságokban
Gyakorta forgottam;
Magamat mulattam,
De kezet nem adtam.

Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám!

Köz volt a szerelem.
Az is pedig szűzen,
Szabadon evezett
Kis hajóm a vízen.

Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám!

Szívemnek jegyese,
Kit lelkem kerese,
Nincsen most kedvese,
Nincsen szerelmese.

Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám!

Oda szűz virágom,
Elmúlt jó világom,
Minden szabadságom,
Régi boldogságom.

Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám!

De, jaj már én nekem,
Lép ragadt lábomra,
Változik víg kedvem,
Fordul síralomra.

Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám!

Én most is ezeket,
Noha nehezeket.
Tűröm e sebeket,
Hosszas keserveket.

Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám!

Akár tisztán járok,
Akár szennyes vagyok,
A gonosz nyelveknek
Gúnyja, csúfja vagyok.

Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám!

Ritka jó oly atya
És oly édes anya,
Ki az ő gyermekét
Idegennek adja.

Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám!

Nem lehet állandó
Az olyan házasság,
Melyet szerez csak pénz,
Avagy nagy gazdagság.

Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám!

Sírban már életem,
Jaj, jaj ! hová legyek ?
A magas hegyekre
Remetének megyek.

Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám !

Noha most testemnek
Van álmatlansága,
De rövid nap leszen
Földben nyugovása.

Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám !

RIGÓ ÉS GERLICZE.

Lám megmondtam, rigó madár,
Savanyú vizet ne igyál ;
Savanyú vízzel jól laktál,
A párodtól elmaradtál.

Lám megmondtam, bús gerlicze,
Ne rakj fészket az útszélre,
Mert az úton sokan járnak,
Fiaidra rátalálnak.

Raktál volna zöld erdőbe
Fügefának tetejébe.
Tetejéről az ágára,
Ágáról a sudarára.

Sudaráról gyökerére,
Gyökeréről a tövére.
Ott nem kapják meg fiadat,
Búval nem ölöd magadat.

NYOMORUSÁG AZ ÉLETEM.

Nyomorúság az életem,
A sok adót én fizetem :
Nincs ki könnyítse soromat,
Van, ki nevelje bajomat.

Én állítom a katonát,
Én fizetem annak zsoldját ;
És hogy az urat őrizze,
Nálam kovártélyozzák be.

Én csinálom meg a gátot,
Még is én fizetek vámot ;
A nagy adó terhe alatt,
Házgerendám majd leszakad.

Hatalommal jön a bíró,
Nem nézi, hogy hány a síró,
Kocsira rakja gunyámat
Utolsó véka búzámat.

Sok csak a lábát lógatja,
Mégis zsíros a falatja :
Ha szememből nem foly könnyem,
Sótalan eszem kenyerem.

AMODA EGY VIRÁG . . .

Amoda egy virág, érzem az illatját,
Szeretem a szagát, de legjobban magát.

Megfújom sípomat a hegy oldalában
Hallod-e galambom. váradi utczában?

Hallom rózsám, hallom, róla nem tehetek,
Gyöngé szavaidra oda nem mehetek.

Oda se mehetek, nem is izenhetek,
Azért ne hidd rózsám, hogy én mást szeretek.

ERDŐ, ERDŐ, KEREK ERDŐ . . .

Erdő, erdő, kerek erdő —
De szép madár járja kettő !

Ha egyiket megfoghatnám,
Kebelemre szorítanám,

Onnét el nem szalasztanám,
Míg szájamból nem itatnám,
Szemét-száját csókolgatnám.

IDE KÜNN A ZÖLD ERDŐBEN. . .

Ide künn a zöld erdőben
Madár lakik egy fészekben.

Kis madár te, hogy tudsz élni,
Mikor nem is tudsz beszélni?

Én is oda mennék lakni,
Ha egy fészket tudnék rakni.

Ládd én eleget beszélek,
Mégis búbanatban élek.

EGYKOR ÉS MOST.

Mikor én még nőtlen voltam,
A kapuba kiállottam :

Egyet-kettőt kurjantottam,
Mindjárt tudták, hogy én voltam.

De mióta házas vagyok,
A kapuba kiállhatok,

Akármennyit kurjantathatok,
Még se tudják, hogy én vagyok.

Egykor és most.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Mikor én még nőtlen voltam,	De mikor megházasodtam,
A sarkantyúm azt penegte :	Az én patkóm azt kopogja :
Sörre, borra, pálinkára,	Sóra, borsra, egyfont húsra.
Leányoknak pántlikára !	Feleségemnek papucsra.

Hát most, hogy megöregedtem,
A bocskorom azt csoszogja :
Csisz el, csosz el a templomba,
Onnét meg a koporsóba.

A VARJAK.

Házam előtt van egy nyárfa.
Kilenc varjú felült rája,
Rázd meg ördög azt a fát,
Had hulljanak a varják !

A HÉJJA.

Kara héjja, héjja !	Kara héjja, héjja !
Kilencz pipénk híjja.	Kilencz pipénk híjja,
Ötnek tarka szárnya.	Add vissza pipénket,
Négynek sikos lába.	Mert megvernek minket !

Kara héjja, héjja !
Kilencz pipénk héjja,
Ha nem adod vissza,
Ne jöjj erre héjja !

KAPUM ELŐTT HALASTÓ . .

Kapum előtt halastó,	Szabó legény, gyere ki,
Beleugrom lovastól,	Vár a rózsád ide ki.
Vajjon aztán ki húz ki?	Nem mehetek rózsám ki,
Találkozik valaki.	Köpönyegem szabom ki,
	S ha kiszabom, megvarrom,
	Rózsám belé takarom.

DRÁGA ASSZONY, OLCSÓ LEGÉNY.

A szép asszony drága :
 Száz forint az ára,
 Ijujuk s ejujuk !
 Száz forint az ára.

De a legény olcsó,
 Három marék ocsú,
 Ijujuk s ejujuk !
 Három marék ocsú.

Kár a szép asszonynak
 Búban megvénülni,
 Ijujuk s ejujuk !
 Búban megvénülni.

Az sem búzaocsú,
 Hanem csak zabocsú,
 Ijujuk s ejujuk !
 Hanem csak zabocsú.

MEG IS HÁZASODNÁM.

A szegény legénynek
 Búlátott fejére,
 Jó híre, jó neve,
 Jó viseletére :
 Kutya ezer teringette
 Szigoru élete !
 Jaj, jaj, jaj !

Ha gazdag lányt veszek,
 Nem tud czipót sütni ;
 Vendég jó házunkhoz,
 Szégyenlem kínálni.
 Kutya ezer teringette
 Szigoru élete !
 Jaj, jaj, jaj !

Igy hát az életben
 Meg kell házasodni,
 Mondja meg hát kend is :
 Kit kelljen elvenni.
 Kutya ezer teringette
 Szigoru élete !
 Jaj, jaj, jaj !

Ha szolgálot veszek,
 Azt meg kell ruházni,
 Azt meg kell ruházni,
 S ő mást fog szeretni.
 Kutya ezer teringette
 Szigoru élete !
 Jaj, jaj, jaj !

Ha kisasszonyt veszek,
 Sok gombostűt neki ;
 Ha tarlóra viszem,
 Nem kell sarló neki.
 Kutya ezer teringette
 Szigoru élete !
 Jaj, jaj, jaj !

Meg is házasodnám,
 Nem tudom mit tegyek ;
 Fiatalt vagy vénet
 Vagy özvegyet vegyek ?
 Kutya ezer teringette
 Szigoru élete !
 Jaj, jaj, jaj !

Ha fiatal veszek,
Nem tud cipót sütni,
Ha vendégek jönnek,
Nem tudja traktálni.

Kutya ezer teringette
Szigoru élete!
Jaj, jaj, jaj!

Ha özvegyet veszek,
Az mindig szomorú,
Annak minden szava
Egy égháború.

Kutya ezer teringette
Szigoru élete!
Jaj, jaj, jaj!

Ha papeányt veszek.
Mindég imádkozik.
A szép deákokkal
Könnyen barátkozik.

Kutya ezer teringette
Szigoru élete!
Jaj, jaj, jaj!

Igy hát egész holtig
Szerencsétlen leszek,
Nem kell a házasság,
Inkább barát leszek.

Kutya ezer teringette,
Csavargós élete.
Iha! ja, ja, jaj!

HÁZASODNI, FÉRJHEZ MENNI.

Meg akarok házasodni,
Nem akarnak leányt adni.
Mind azt mondják: korhely vagyok,
S nem gazdának való vagyok

Férjhez akarok én menni,
Nem akarnak férjhez adni.
Mind azt mondják: gyenge vagyok,
Nem asszonynak való vagyok.

MELYIK A JÓ ?

Fehér legényt ne szeress,
Mert az árnyékot keres.

Sárga legényt se szeress,
Mert az beteges lehet.

Piros legényt se szeress,
Mert az részeges lehet.

Büszke legényt se szeress,
Mert az csapodár lehet.

Barna legényt szerethetsz,
Mert az jóféle lehet.

A MIG MEGHÁZASODIK.

Ritka buza, ritka rozs :
Ritka leány igaz most.
A legény is csak addig,
A míg megházasodik ;
De ha megházasodik,
Egybe megravaszodik.

VÁLASZTÁS.

Jaj istenem, mit csináljak,
Férjhez menjek, vagy szolgáljak?
Ha szolgállok, jó bért várok, —
Férjhez megyek, sok bút látok.

GALAMB HELYETT ÖLYV.

Bánom, hogy megházasodtam,
Galamb helyett ölyvet kaptam ;
Hogy megijesztett engemet !
Majd kivájjá a szememet.
Szeretne csak paczérozni
S ott az uton bogározni.

SZÜKEBBEN !

Csak szűkebben, feleség !
Mert kevés a nyereség ;
Ne tálalj ki mindent ma,
Hagyj egy kicsit holnapra.

MAGAS DOMBRÓL . . .

Magas dombról foly a patak, —
Ej, de vén embernek adtak !
De rászedtek, de rávettek !
Én fejemre bút szereztek.

Ha még egyszer lány lehetnék,
De megnézném, kihez mennék !
Meválogatnám a legényt,
Mint a piacon az edényt.

LÁM, MEGMONDTAM, NE VEDD EL . . .

Lám, megmondtam, ne vedd el, ne vedd el,
Nem győzöd el selyem keszkenővel ;
Most is kettőt kötött a nyakára,
Harmadikat karcsú derekára.

MI KELL NEKI.

Látom, a csizmádnak	Csizmára pirosra,
Lehajlott a szára,	Bagaria-bőrre,
Tudom, a szívednek	Sarokra magasra,
Mire van vágyása :	Három araszosra.

JAJ DE CSINOS KIS KATLAN !

Jaj, de csinos kis katlan !
Rajta van a mosatlan ;
Nincsen, a ki elmossa,
Alszik a gazdasszonya.

EJ, ZSIDÓ LÁNY . . .

Ej, zsidó lány, zsidó lány,
Mért vagy olyan halavány ?
Azért vagyok halavány :
Nem festem én magam, mint a
Magyar lány.

INTÉS A LEGÉNYNEK.

Pázsintos udvaron lakik a szegénység,
Ott a kamarába beszorult a szükség,
A hol ki nem telik az úri vendégség,
• Annak úti társa a ,nincsen elég'-ség.

A hol a béresek virradtig alusznak,
Csak napot számlálnak, tűzhelyen nyújtóznak,
Délben is hortyogván, sokáig alusznak :
Pázsint szokta kelni udvarát azoknak.

A hova te bemész valahol egy házhoz,
S ott a gazda jajszón rugdos a kutyához,
Kérdezed, s félrenéz, egyet szól tíz szódhoz,
Ne kívánj vendégül ülni asztalához.

A hol a nagy leány borzas fővel szítál,
A lisztláng a fején mint malomban úgy áll,
Napestig a hogy jár, éjszaka is úgy hál :
Igen drága bogárt ott senki sem talál.

Dagasztván, az ingét nem meri föltürni,
Mert fél, hogy meglátszik rút, mocsos könyöki,
Három hétben egyszer fésüli meg fejét :
Hiába fárasztod oda a nász népét.

A házat is délben söpri föl, nem reggel,
Akkor is előtted igen sietséggel,
Találsz az ágy alatt szemeteket széjjel :
Ne menj oda nászszal, igen nagy sereggel.

Hol melyik faluban igen sok a korcsma,
S ki melyik mi érő, a mely asszony tudja,
Sokszor részegen jár s betegségnek mondja :
Ne félj, a szúszékot hogy az teli hordja.

A hol a gyermekek jó későn fölkelnek,
Ki sem nyilt a szemök, már kenyeret kérnek,
Rút, mosdatlan kézzel a kenyérből szelnek :
Ne keresd ott hímit a tiszta életnek.

A hol a guzsalyból gyakran tüzet tesznek,
Egy kis fonálfonni csépnyelet keresnek,
Orsóárulónak keveset fizetnek :
Ne félj, hogy tavasszal vásznat fehéritnek !

NEM MIND EZÜST . . .

Nem mind ezüst, a mi tallér,
Nem minden legény gavallér ;
Nem minden legénynek való
Arany csipkés nyakravaló.

CZIFRA KAPU . . .

Czifra kapu, de nincs galambbúgja ;
Büszke legény, ha galambja volna !
A legénynek szép galambja lenne,
Ha az anyjuk annyit nem zsémbelne.

Cserepes ház, zsendelyes a pajta,
Szép, iratos festett járom rajta, —
Festett járom, cserepes ház menne,
Csak az anyjuk oly fukar ne lenne.

Első dolog : hogy legyen egészség,
Másod dolog : hogy ne nyomjon éhség,
Harmad dolog : tiszta gúnyám legyen,
A többi majd maga rendén megyen.

Mit ér nekem a világ vörösse,
Ha egy csendes órácskám se lenne ;
Mit ér nekem minden gazdagságom,
Mikor nem lesz fogam, mivel rágnom.

Imádkozom az én teremtőmnek,
Adjon eszet az én szeretőmnek,
Aztán adjon a munkához kedvet,
Véges-végül tiszta, hű szerelmet !

A MOLNÁRLEÁNY.

Este guzsalyazsba, reggel a malomba . . .
Ha a molnár lánya sárga arany volna,
Mégse mennék vele többet guzsalyazsba,
Mert biz ő kelmének üres az orsója.

Üres az orsója, tele se fonhatja,
Mert a szeretője mindig játszodtatja ;
Hat lóval, hintóval kell menni utánna,
Nem illik a szegény embernek házába.

LEÁNY ÉLETE, LEGÉNY ÉLETE.

Buzát vittem a malomba,	Mert a leány, mint a páva,
Azt gondoltam : törökbuza,	Úgy fekszik a vetett ágyba ;
Török búza, édes málé, —	De a legény, mint a kutya,
Nincs szebb élet, mint a lányé.	Úgy leskődik az ablakba.

Nézi : ki ül a puczkba,
Szürke szokmány a nyakába,
Hányja-veti haragjába,
Hogy nem mehet be a házba.

NEM IDE VALÓ SZÜLETÉS . . .

Nem ide való születés vagyok én,
Nem keresztény katolikus vagyok én,
Sem az apám, sem anyám nem ismerem,
Hogy elhaltak, három éves lehettem.

ÁRVA VAGYOK . .

Árva vagyok, árva,
Az Isten is látja !
Verje meg az Isten,
Ki az árvát bántja.

A MOSTOHA.

Fekete bárány, de barna, —	De van nekem egy mostohám,
Árva kis lány, nincsen anyja.	A ki mindig duruzsol rám ;
Nincsen nekem édes anyám,	Ne dúljék kend, ne fúljk kend.
A ki gondot viseljen rám.	Édes anyám helyett van kend.

Nincsen apám, nincsen anyám,
Az Isten is haragszik rám ;
Árva vagyok, mint a gólya,
Kinek nincsen pártfogója.

NÉKEM IS VOLT ÉDES ANYÁM . . .

Nékem is volt édes anyám, de már nincs,
Elvitte az egerszegi nagy árvíz,
Éjjel-nappal Szala-parton halásztam,
Nagy az árvíz : könnyeimtől nem láttam.

EZ A SZEMEM . . .

Ez a szemem, ez, ez, ez,	Ez a karom, ez, ez, ez,
Jobban kacsint, mint emez :	Jobban ölel, mint emez ;
Édes szemem, jól vigyázz,	Édes karom, jól vigyázz,
Mert a másik meggyaláz !	Mert a másik meggyaláz !

Ez a lábom, ez, ez, ez,
Jobban járja, mint emez ;
Édes lábom, jól vigyázz,
Mert a másik meggyaláz !

A MOLNÁRNÁL.

Babot vittem a malomba,	Megmondottam a molnárnak :
Azt gondoltam : kukoricza.	Meg ne mondja az anyámnak.
Hej el huj, hej el huj,	Hej el huj, hej el huj,
Ágyam alá bújj el, bújj !	Ágyam alá bújj el, bújj !

De a molnár megmondotta,

Minden károm kivallotta.

Hej el huj, hej el huj,

Ágyam alá bújj el, bújj !

MOLNÁRLEGÉNY VOLTAM ÉN . . .

Molnár legény voltam én,

Annak se jó voltam én,

Elővettem a kupát,

Mind elmértem a buzát.

Szabólegény voltam én,

Annak se jó voltam én,

Elővettem az ollót,

Elnyirbáltam a posztót.

Csizmadia voltam én,

Annak se jó voltam én,

Elővettem az árat,

Meglógattam a szárat.

Korcsomáros voltam én,

Annak se jó voltam én,

Elővettem a korsót,

Mind megittam a jó bort.

Deáklegény voltam én,

Annak se jó voltam én,

Elővettem a tentát,

Belévertem a pennát

HARAGSZOM ÉN ARRA SZÓRA.

Haragszom én arra szóra,

Ki az asszonyt úgy megszólja ;

Mert az asszony csergő szarka,

Cserreg-perreg jó hajnalba,

Kedves angyalom !

Haragszom én arra szóra,

Ki a legényt úgy megszólja ;

Mert a legény aranycsillag,

Arany garádicson ballag,

Kedves angyalom !

Haragszom én arra szóra,
Ki a leányt úgy megszólja ;
Mert a leány tubarózsa,
Kétszer nyilik ajka csókra.
Kedves angyalom !

Haragszom én arra szóra,
Ki a papot úgy megszólja ;
Mert a papnak nincs bundája,
Hideg a reverendája,
Kedves angyalom !

Haragszom én arra szóra,
Ki a mestert úgy megszólja,
A mesternek nincs kalapja,
Sapkában jár az utcára,
Kedves angyalom !

A SÜMEGI PIACZON . . .

A sümegi piaczon
Almát árúl egy asszony ;
Gyere pajtás, vegyük meg,
Ketten vagyunk, együk meg.

KIS KALAPOM . . .

Kis kalapom darútollas, virágos,
Ha fölteszem : jaj de igen betyáros !
Most vettem az elmúlt vásár elején,
Kis-Dergecsben betyár gyerek leszek én.

MÉRGES GAZDA.

Jaj be mérges az én gazdám !
Örökké csak agyarog rám :
Egyet se tud szépen szólni,
Tán meg fogták kuruzsolni.
S ha úgy, biz én tovább állok,
Egy jobb gazdát még találok.

ROSSZ GAZDA.

Nem fogom én ezt az urat
Szolgálni,
Gyenge testem ő mellette
Rongálni.

Fogadom, hogy katonának
Beállok,
Inkább császárt, mint ily urat
Szolgállok.

SOVÁNY BÉR.

Hozd el, uram isten, kiskarácsony napját,
Mert már rég meguntam a gazdám konyháját,
Három töpörtyüvel rántott fuszujkáját,
Körme között hozott pirinyó turóját!

JÓ GAZDA : ASSZONY NINCS.

Tudom pajtás, jó gazda vagy, Van a házba pénz, eleség,
Asztagod is van elég nagy. De kár, hogy még nincs feleség

Hozzunk hamar egyet neked,
Míg az idő el nem reked.

MÉRT NINCS A BÉRESNEK EREJE ?

Elindúltam, el is mentem messzire,
Beleértem egy nagy barlangerdőbe ;
Csak azt hallom fülemile szájából :
Ocsút mérnek a lapai magtárból.
Ocsút mérnek, üszökkel van keverve,
Azért nincsen a béresnek ereje !

A PALÁNKI CSÁRDÁBA . . .

A palánki csárdába
Eczet ég a lámpásba,
A lámpásba eczet ég, eczet ég :
Annál mulat a vendég.

KIASZOTT A DIÓFA . .

Kiaszott a diófa,
Nem tánczolunk alatta,
Megújúl még tavaszra,
Tánczolhatunk alatta.

A SZOLGALEGÉNY.

Érik a szőlő,
Hajlik a vessző,
Bodor a levele.
Kész szolgálégény
Szántani menne,
De nincsen kenyere.

Van vereshagyma
A tarisznyába :
Keserű magába :
Keskeny az abrosz,
Hoc szú az asztal,
Kevés a vacsora.

Hunczut a gazda,
Nem néz a napra,
Csak a szép asszonyra.
Szolgalegénynek,
Hej, de szegénynek
Kevés a vacsora.

ZÖRÖG A KOCSI . . .

Zörög a kocsi,
Pattog a Jancsi,
Talán értem jőnek.
Jaj édes anyám,
Fölnevelő dajkám,
Kend is eljön velem !

Fölteszik a ládám,
Azután az ágyam,
Magam is felülök :
Jaj édes anyám,
Fölnevelő dajkám,
Kend is eljön velem !

ELSZÁRADT A BODZAFÁ . . .

Elszáradt a bodzafa —
Hol hálunk az éjszaka?
Majd elmegyünk amoda,
A hol sok a laboda.

Szeretsz rózsám? Nem biz én.
Elhagynál-e? El biz én.
Nem szánnál-e? Nem biz én.
Megemlegetsz? Nem biz én.

Nem halok meg az idén,	Csak egy forint a bérem,
Jövendőben se biz én,	Mégis szidnak, ha kérem,
Hal a guta, nem biz én,	Vesszen oda a bérem,
Nem leszek bolond biz én.	Fekély legyek, ha kérem.

Vékony czérna, köménymag,
 Jaj be szegény legény vagy!
 Egy pénznek ura nem vagy,
 Mégis olyan kevély vagy.

MEGFOGOM AZ ÖKRÖM SZARVÁT . . .

Megfogom az ökröm szarvát,	Két malomhoz tartok számot,
Kiszántom a kertem alját,	Ötből-hatból veszek vámot,
Hogy teremjen csokros rózsát,	Addig veszem a sok vámot,
Ne teremjen több bodzafát.	Mig ott hagyom a kucsmámat.

SZÁLLÁSKERESÉS.

Két malomra tartok számot,	Korcsmárosné van-e szállás?
De csak egytől szedek vámot;	Szekeremnek száraz állás?
Kopik a kő, újra megvágattatom,	Akármerre forduljon a kereke,
Félreütöm csárdásos kalapom.	Csak a rúdjának legyen jó helye.

Két kerekű kordén járok,
 Ha felfordúl, majd megállok.
 Akárhogy is forduljon a kereke,
 Csak a gazdájának legyen jó helye!

ELVITTE A GÓLYA.

Nincsen kedvem, elvitte a gólya,
 Odaszállt le, hol nem kellett volna.
 Visszahozza a tavaszi szélvész,
 Kertem alatt kifogja a révész.

A FÉLÉNK.

Én istenem, minék élek,
Ha a semmitől is félek!

Én istenem, de megvertél,
Engem jobban többeköknél!

Száraz levél megzörrenik,
Bennem a vér meghidegszik.

MEGSZÁRADT SZIV.

Ugy megszáradt bennem a szű,
Mint mezőbe lekaszált fű,
Melyet kétszer megforgatnak,
Harmadikszor feltakarnak.

KISDERGECSEI KÁKABEREK . . .

Kisdergecsi kákaberek,
Ott terem a derék gyerek,
Én is abban nevelkedtem,
Hej, milyen derék gyerek lettem!

ÉN VAGYOK A MAGYAR GYEREK . . .

Én vagyok a magyar gyerek,
Azzal dicsekedni merek.
Én vagyok a jászsági fi, jászsági fi,
Nekem nem parancsol senki.

Sem a jászság, sem a Kúnság,
Sem a hevesi uraság.
Nincsen itten szolgabíró, szolgabíró,
Szegény legényeket kínzó.

Irigylik a bajuszomat,
Legkedvesebb jószágomat,
Kipödörítem a végit, sejt! a végit,
Ugy megyek az utcán végig.

Én vagyok a halászlegény,
Én állok a gát közepén ;
Én fogom az aranyhalat, aranyhalat,
A szép selyemkötény alatt.

Nincsen nékem feleségem,
Nem adott az Isten nékem ;
Akit adott is, elvette,
Szedte, vette, teremtette !
De jól tette, hogy elvette,
Mert nem nékem teremtette :

SZEGÉNYSÉG.

Van már nekem szép új csizmám,
Karácsonyba fel is húznám,
Az egyiknél jobb a másik,
Nincs több rajta, csak három lik,
Két szál búza, négy szál konkoly,
Gazdaságom mind csak ily foly.

ROSSZ JEL.

Édes apám sokszor mondta,
Mikor a bocskorát fonta :
Hej fiam, nem érünk jót,
Derágán mérik a sót.

A NAGY GÉGE.

Van egy beteg a felszegen,	Sűrűn járt a pálinkára,
Ki sokat járt nagy részegen.	Most nem állhat a lábára.
Beteg szegény, olyan beteg,	Megromlott az egészsége,
Talán sohasem javul meg.	Azt csinálta a nagy gége !

ADJON ISTEN MINDEN JÓT . . .

Adjon isten minden jót,	Szénát, szalmát, szalonnát,
Pár pisztolyt, lódingtartót,	Pipát, bocskort, talyigát,
Mákot, makkot, mogyorót,	Vasas kocsit, szíjhámot,
Pénzt, paripát, posztót!	Egész lószerszámot!

MEGÁLLJ BIRÓ . . .

Megállj bíró, megállj nemsokára!
Nem sokáig ülsz a törvényházba,
Mert a szegényt nagyon sujtogatod,
Az adóért nagyon szorongatod.

HARANGOZNAK . . .

Harangoznak a toronyba,
Megy a király a templomba,
Aranycsákó a fejében,
Magyarország a kezében.

A KUTNÁL.

Elmentem én a kútra, a kútra,
Sajtáromat letettem az útra:
Arra ment a vármegye hajdúja,
Belelépett, letörött a csinja.

MEGGYULADT AZ UZSORAI CSÁRDA . . .

Meggyuladt az uzsori csárda,
Benne égett három híres dáma,
Sírátja a csárda:
Hová lett a dáma?
Főnt az adóssága.

JAJ DE BÁNOM, HOGY ÉN HALÁSZSZÁ LETTEM . . .

Jaj de bánom, hogy én halászsza lettem,
A gémeikkel ily nagy szerződést tettem,
Elhagytam a cselédemet, házamat,
A gémeikkel adtam össze magamat.

AZ ÉN LOVAM . . .

Az én lovam száz talléros fakó,
Ha rá ülök, szikrázik a patkó.
Ő is, mint én, igaz magyar fajta,
A nyulat is utólérem rajta.

Megégett az ujjvárosi állás,
Édes lovam, hol kapunk majd szállást?
Záporosó veri a vállamat,
Nem láthatom kedves galambamat.

A VILÁG.

Én nem tudom, a világ
Kinek szoros, kinek tág;
Nekem ugyan a világ
Se nem szoros, se nem tág.

ZENGENEK AZ ERDŐK . . .

Zengenek az erdők	Futnak a kis nyulak
És a havasok,	Sebesen,
Keresik a rejteküket	Morognak a medvék
A szép szarvasok.	Dühösen.

KIS LÁNY.

Kis lány vagyok én,
Majd megnövök én.
Kell-e rózsza vagy ibolya?
Azt is adok én.

FÁJ A KUTYÁMNAK . . .

Fáj a kutyámnak a lába, Megütötte a szalmába ; Ördög vigye a szalmáját, Mért bántotta kutyám lábát !	Fáj a kutyámnak a háta, Megötütte oláh fáta ; Ördög vigye oláh fátát, Mért bántotta kutyám hátát !
Fáj a kutyámnak a feje, Megütötte a pap veje ; Ördög vigye a pap vejét, Mért bántotta kutyám fejét !	Fáj a kutyámnak a hasa, Megötütte török basa ; Ördög vigye török basát, Mért bántotta kutyám hasát !
Fáj a kutyámnak a füle, Megütötte a vén szüle ; Ördög vigye a vén szülét, Mért bántotta kutyám fülét !	Fáj a kutyámnak a farka, Odacsipte ajtó sarka ; Ördög vigye ajtó sarkát, Mért csipte meg kutyám farkát !

BÉRES, KOCSIS LEGÉNY.

Nem ér az a béres Három darab körtét, Ki minden hajnalban, Ihajnár ! Keresi az ökrét, Igaz a !	Nem ér az a legény, Három piros almát, Aki a lány mellett, Ihajnár ! Összehúzza magát, Igaz a !
Nem ér az a kocsis Három vörös hagymát, Ki minden hajnalban, Ihajnár ! Keresi a lovát, Igaz a !	Összehúzza magát, Eltátja a száját, Egye meg a fene Ihajnár ! Azt a málé száját, Igaz a !

HA CSAK EGY VAN !

Ha csak egy lovad van,
Ne tarts annak szolgát :
Ha szép szeretőd van,
Viseld annak gondját !

HA A DIÁK . . .

Ha a diák útra kél,	Szép leánynak udvarol
Deák módra vígan él,	Nyakra-főre mindenhol.
Betekint a csárdába,	Szép leány, ha engedi,
Nagyot iszik bújába.	Meg is tudja ölelni.

ESS AZ ESŐ . . .

Ess az eső, zúg a gát,
Adjon isten jó'jszakát !
Szeretőmnek más szokást :
Ne szeressen mindjárt mást !

A PÁRNÁS TÁNCZDAL.

Pusztá malomba	Bennfelejtettem
Cserfa gerenda,	Síró gyermekem ;
Rajta sétikál	Jaj, jaj, gyermekem,
Bagoly asszonyka.	Síró gyermekem !
Utánna sétál	Mit sírsz, mit rísz te
Fehér gerlicze :	Fehér gerlicze?
Mit sírsz, mit rísz te	Hogyne sírnék te
Bagoly asszonyka?	Bagoly asszonyka !
Hogyne sírnék te	Honn felejtettem
Fehér gerlicze !	Záros ládámat,
Hon felejtettem	Benn felejtettem
Rengő bölcsömet !	Gyöngyös pártámat.

Jaj gyöngyös pártám,
Szép gyöngyös pártám !

KIRIKOTY MESE.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Tyukot vettem félpénzzel,
Tyúkom mondja : kitrikoty,
Karé kity, koty, édes tyúkom,
Mégis van egy félpénzem.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Csirkét vettem félpénzzel,
Csirkém mondja : csip, csip, csip,
Tyúkom mondja : kitrikoty,
Karé kity koty, édes tyúkom,
Mégis van egy félpénzem.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Kakast vettem félpénzzel,
Kakas mondja : bokréta,
Csirkém mondja : csip, csip, csip,
Tyúkom mondja : kitrikoty,
Karé kity koty, édes tyúkom.
Mégis van egy félpénzem.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Récztét vettem félpénzzel,
Réczém mondja : rip hajnal,
Kakas mondja : bokréta,
Csirkém mondja : csip, csip, csip,
Tyúkom mondja : kitrikoty,
Karé kity koty, édes tyúkom,
Mégis van egy félpénzem.

Én elmegyek a vásárra félpénzzel,
Pulykát vettem félpénzzel,
Pulykám mondja : dardaru,
Réczém mondja : rip hajnal,
Kakas mondja : bokréta,

Csirkém mondja : csip, csip, csip,
Tyúkom mondja : kitrikoty,
Karé kity koty, édes tyúkom,
Mégis van egy félpénzem.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Lúdat vettem félpénzzel,
Lúdam mondja : gigágá,
Pulykám mondja : dardaru,
Réczém mondja : rip hajnal,
Kakas mondja : bokréta,
Csirkém mondja : csip, csip, csip,
Tyúkom mondja : kitrikoty,
Karé kity koty, édes tyúkom,
Mégis van egy félpénzem.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Disznót vettem félpénzzel,
Disznóm mondja : röff, röff, röff,
Lúdam mondja : gigágá,
Pulykám mondja : dardaru,
Réczém mondja : rip hajnal,
Kakas mondja : bokréta,
Csirkém mondja : csip, csip, csip,
Tyúkom mondja : kitrikoty,
Karé kity koty, édes tyúkom,
Mégis van egy félpénzem.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Juhot vettem félpénzzel,
Juhom mondja : behehe,
Disznóm mondja : röff, röff, röff,
Lúdam mondja : gigágá,
Pulykám mondja : dardaru,
Réczém mondja : rip hajnal,
Kakas mondja : bokréta,

Csirkém mondja : csip, csip, csip,
Tyúkom mondja : kitrikoty,
Karé kity koty, édes tyúkom,
Mégis van egy félpénzem.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Kecskét vettem félpénzzel,
Kecském mondja : nyikrabá,
Juhom mondja : behehe,
Disznóm mondja : röff, röff, röff,
Lúdam mondja : gigágá,
Pulykám mondja : dardaru,
Réczém mondja : rip hajnal,
Kakas mondja : bokréta,
Csirkém mondja : csip, csip, csip,
Tyúkom mondja : kitrikoty,
Karé kity koty, édes tyúkom,
Mégis van egy félpénzem.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Csikót vettem félpénzzel,
Csikóm mondja : mihájbá,
Kecském mondja : nyikrabá,
Juhom mondja : behehe,
Disznóm mondja : röff, röff, röff,
Lúdam mondja : gigágá,
Pulykám mondja : dardaru,
Réczém mondja : rip hajnal,
Kakas mondja : bokréta,
Csirkém mondja : csip, csip, csip,
Tyukom mondja : kitrikoty,
Karé kity koty, édes tyukom,
Mégis van egy félpénzem.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Legényt vettem félpénzzel,

Legény mondja : ha volna,
Leány mondja : jó volna,
Csikóm mondja : mihájbá,
Kecském mondja : nyikrabá,
Juhom mondja : behehe,
Disznóm mondja : röff, röff, röff,
Lúdam mondja : gigágá,
Pulykám mondja : dardaru,
Réczém mondja : rip hajnal,
Kakas mondja : bokréta,
Csirkém mondja : csip, csip, csip,
Tyúkom mondja : kitrikoty,
Karé kity koty, édes tyúkom,
Nincsen már több félpénzem.!

LEGÉNYSÉG VAGY HÁZASSÁG.*)

Ifjú legény lévén, sokat gondolkodom,
Magános sorsomon mely igen bánkódom,
Dolgomat már merre fordítsam, nem tudom,
Mert ideje volna jó társra akadnom.

Meg kellene tehát feleségesülnöm,
Páros gerliczeként fészkenben repülnöm ;
De az van előttem, hogy kit kelljen vennem,
Sok út van előttem, melyikre erednem.

Egyik út a szépség, a mely kívánatos,
Másik pedig rútság, a mely útálatos,
Harmadik gazdaság, a ki volna hasznos,
Ki szert reá téssen, szerencse fér ahhoz.

Negyedik pediglen léssen a szegénység,
Mely az emberek közt utolsó nagy inség,
A ki reá talál, éri keserűség,
Falusi, városi közt van nagy különbség.

*) V. ö. a 268. l. : Meg is házasodnám.

Mert ha szépet veszek, elég fejem gözi
Lészen, azt strázsálni ki mindenkor gyözi :
Hamar elhódítják, ha ember nem őrzi,
Igy is bánat árja én fejemet éri.

Ha rút lesz, a rútat, jaj, hogy szerethetem !
Igaz jó kedvemből meg sem ölelhetem,
Vesződség s kárhozat leszen vele éltem,
Minden örömet véle eltemetem.

Ha gazdagot veszek, lesz súlyos keresztem,
Azt hányja szememre, hogy csak készre jöttem,
Az övé a jószág, a kit nem kerestem,
Azt is panaszolja, mit megiszom s eszem.

Hogyha szegényt veszek, jaj miként élhetek !
Most is szegény vagyok, még szegényebb leszek.
Egy koldusból kettőt nyomorultat tészek,
Igy lesz házasságom gondból rakott fészek.

Ha udvarit veszek : nem szokott munkához,
Nem kell sokat bízni gazdasszonyosságához,
A sült galamb pedig nem repül szájához,
Ha serényen nem lát ő maga dolgához.

Ha falusit veszek : otthon nőtt goromba,
Nem tud becsületet és igen ostoba,
Nem leszen életem véle boldog soha,
Látom : a szerencse nékem csak mostoha.

Ennyi sok út között úgy eltévelyedtem,
Sok gondolkodásban annyira merültem :
Bánat tengerében fejemet kevertem,
Ily sok habok között fel- s alá vettetem.

Egyedül csak ebben táplál a reménység :
Jobb lészen én nékem az ifjú legénység,
Úgy nem éri fejem annyi bú és inség,
Szívemet nem rontja semmi keserűség.

Ha eszem s vagy iszom, leszek békességben,
Valahová megyek, nem veszik kérdésben,
Éjtszakát álommal töltöm békességben,
Nem háborgat senki ez árnyék életben.

Csak te benned uram, vetem reménységem,
Minden dolgaimban reád bízom ügyem ;
Hogysen ennyi búval terheljem én éltem :
Jobb, holtig viselnem ifjú legénységem.

Ezerhatszáz fölött hatvanötödikben,
Karácsony havának harmadik hetiben
Írám ez verseket nőtelenességemben,
Hányatván szélvészről, megbúsúlt elmémben.

Ki hasonló hozzám, jól tekintsen ebben,
Mint igaz színt adó világos tükörben,
Meglátja, teendő mit légyen éltében :
Jobb néki maradni ifjú legénységben.

A KÉRŐK. *)

Egykor két leány virágot szedni
Elindulának, kezdének menni,
Egyik a másiktól kezdi kérdezni :
Ment-e valaki téged kéretni ?

Engem mátkául tizen kérettek,
Most a tiz közül melyikhez menjek ?
Adj jó tanácsot szegény fejemnek,
Hogy virág helyett kórót ne szedjek.

*) V. ö. 130. l. Egykor két leány.

A legelsőnek János a neve,
Annak szívében megvan szerelme,
S inkább szeretném őtet kedvemre,
Ha lépett volna Vénusz kertjébe.

Másik Sámuel, azzal én szívem,
Meg nem nyughatik vele én lelkem,
Mert lám ő kelme legkisebb vétkem
El nem engedi ok nélkül nékem.

Harmadik Péter, az igen fősvény ;
Annak a háza tudom hogy sövény ;
Ha ahhoz megyek, pörpatvar leszen,
Jaj leszen nékem egész életem.

A negyediknek a neve István,
Abban az a kár, hogy igen hitvány :
Ha feküdnék is a jobb oldalán,
Nyugodalmat ő sohasem talál.

Az ötödiknek a neve Zsigmond,
Ha megharagszik ő hitványnak mond,
Leszen kezében korbács és dorong,
Szállna fejemre keserves nagy gond.

Hatodik Ferencz, bátyja Jánosnak,
Ő nem szereti nyelét ásónak,
Nem is rossz fia a sörnek, bornak,
Felét alussza éjszakájának.

Hetedik Gábor, az nem utolsó,
Látom : előtte van boros korsó,
A szép lányokkal gyakran játszódó
És azok után mindig kapkodó.

Györgyöt szeretem, mert jó játékos,
Annak ruhája, tudom, aranyos,
Paripája is hatvan talléros,
A konyhája is mindenkor zsiros.

Kilenczediknek a neve András,
Ki hűségesen szabta hálóját,
Hogy megfoghatná kedves mátkáját,
Régen óhajtja kedves galambját.

Tizedik Mihály, most is óhajtom,
Velem tett jókért meg is siratom,
Mert ő volt nekem édes gyámolom,
Ő szép személyét magamnak tartom.

KOSÁR.

Mikor még tizennyolcz éves nem voltam,
Már én akkor házasodni indultam,
Tizenkét lányt a számomra megkértem,
Mindannyija hibát talált én bennem.

Az elsőnek kicsiny voltam, az volt baj,
Másodiknak barna voltam, az volt baj,
Harmadiknak, hogy a szemem kékedzik,
Negyediknek kacsintásom nem tetszik.

Ötödiknek : mért nem mentem paripán ?
Hatodiknak : mért nincsen édes anyám ?
Hetediknek, hogy vagyonom kevés van,
Nyolczadiknak, hogy pénzem is szükön van.

Kilenczedik pipafüstöt nem szivell,
Tizediknek göndörhaju legény kell,
Tizenegyediket anyja nem adja,
Tizenkettedik nem megy férjhez soha.

Igy hát nékem sohsem lesz feleségem.
A világon magánosan kell élnem ;
Elátkozom országomat, falumat,
Katonának föliratom magamat.

MINDENKINEK VAN . . .

Mindenkinek van babája,	Ha az Isten egyet adna,
Csak énnekem nincsen ;	Jaj de megbecsülném :
Kinek kettő, kinek három,	Kezit-lábát összekötném
Nekem egy csepp sincsen.	A füstre föltenném.

Hogyha szépen megkéretne,
Onnat is levennem,
Össze-vissza pofozgatnám,
Ujra visszatenném.

SZÉP KIS FELESEÉG.

Édes kedves feleségem	Ha az ördög olyan lenne :
Be szép asszony vagy !	Taligára tenne,
Beillenél söprünyélnék,	Mentől jobban sikoltanál,
Oly egyenes vagy.	Annál jobban vinne !

LAKODALMI GAJD.

Lakjatok vígan,	Meg ne részegülj,
Igyatok bátran,	Göggösen se ülj !
Az idő mondja,	Gazda, adj innom ;
Gazda kiáltja :	Régen kívánom.
Fusson a bánat,	Úres erszényem,
Töltsd a poharat !	Mert nincs pénzem.

Nem vizet adnak	No, ne bánkódjunk,
Inni torkomnak,	De vígan lakjunk.
De tarczali bort,	Gazda, vígadjunk,
Mézes mádi bort.	Mind estig igyunk ;
Töltsed a pohárt,	Majd lefeküdjünk,
Ne lássunk több kárt !	El is aludjunk.

Reggel ismétlen
Fölkeljünk szépen ;
Mai lett vétked
Semmi előtted,
Elő ne hozzuk,
Sőt elfelejtsük.

Mostan rólatok,
Ti menyegzősök.
Mondok ujságot,
Kit ma hallotok,
Ti ne bánjátok,
Sőt vigadjatok.

A menyasszonynak
És vőlegénynek
Vonjanak hajnalt,
Gyönyörű nótát,
Adják meg módját
És ő jutalmát.

A menyasszonyért
És szolgálóért
Tartozik csókkal,
Kedves játékkal
És egy szép tánczczal,
Egy pohár borral.

Nyoszolyó asszony
Dolghához lásson :
A mézes borra,
Vajba sült fánkra
Legyen nagy gondja,
Mert minden várja.

Szakácsasszonyok,
Ne pazaljatok ;
De barátságot
Vélem tegyetek :
Étkekkel engem
Most jól tartsatok.

Azért szép móddal
Dolgunkhoz lássunk :
Tyúkot, malacgot,
Mindenféléket
Szép szerszámokkal
Jól megvajazván.

Vőfély, tisztedet
El ne felejtsed :
A főnnszólásra,
Gazdálkodásra,
Pohártöltésre,
Vigyázz mindenre.

Ez kis énekem,
Vele személyem
No ha kedves volt :
Add meg jutalmát,
De nem nyakcsapást,
Hanem mézes bort !

BORŰRA DERŰ.

Sirathatom, a mik rajtam estek,

Lettek :

Minap engem kéretének ennek,

Egynek.

De nem menék, bút szerzék fejemnek,

Nagy bánatot, gyötrelmet szívemnek.

Csak egy uttal kilencz legény kére,

Mére.

De egynél több nem mehetett erre

Helyre.

Nem volt többnek singe jó mérésre,

Azért hozzám csak ez az egy tére.

Elszaggattam harminczhárom pártát,

Kártát.

Noha búval fizetem az árát,

Kárát,

Mégis mostan vetem el a pártát,

Majd megiszom áldomás poharát.

Jó farsang volt, mert én nekem szolgált,

Használt.

A szerencse jobb kezemnél sétált,

Talált.

Éljen soká, ki jó sorsot csinált,

Elkerülje, ne lássa a halált.

A jó farsang szüzeket ragadja,

Hordja,

A váratlant párosítja,

Adja.

A rossz farsang leányt szomorítja,

Mert a pártát árva fején hagyja.

Farsang után van szájában átok,
Szitok :
Legényeknek házat nem tisztítok,
Nyitok,
Bal szememmel nézem, a kit látok,
Mondva : fára méltók mind volnátok.

A vén leány várja a fársángot,
Tánczot,
Mert megúnta a nyomorúságot,
Lángot.
Mely ő neki okozott aggságot,
Sir, kesereg, óhajt boldogságot.

Én is sírtam, de immár nem sírok,
Rívok,
Mert immár én az urammal járok,
Szállok.
Kedvem szerint vele kelek, járok
És minden jót csak ő tőle várok.

Tudom, napam sokszor mondja : Kelj fel !
Ülj fel !
Nem aludtál eleget az éjjel ?
Kelj fel !
De ezeket hallgatom bal füllel,
Mert a méztől a méh nem szalad el.

Én ezután csak azt mondom : hajja,
Hajja !
Szép a mátkám, nincsen baja,
Búja.
Csókra termett szép orczája, szája,
Vagyon neki kedvem szerint hája.

Megvan a mit óhajtottam,

Vártam,

Megvan, a mit rég akartam,

Láttam.

Minden búmat szélre bocsátottam,

Régi gondtól ím el is búcsúztam.

NINCSENSÉG.

Nincsen nekem semmi bajom,

Csak hogy szegény vagyok.

Életemben korhely voltam,

Mégis rongyos vagyok.

Vermem ugyan elég van,

De kenyérem nincsen,

Ha pénzemet megszámlálom

Egy fillérem sincsen.

Meg is házasodtam már én,

Feleségem nincsen.

A gyermek is megszületett,

Igaz apja nincsen.

Keresztelni kellene,

Jaj de itt pap nincsen.

Komát is kéne hivatni,

Jó emberem nincsen.

Bort is kellene felhoznom,

De pinczémben nincsen.

Vagy a korcsmából hozatnom,

De hitelem nincsen.

Kölcsön kellene hát kérnem,

Emberségem nincsen.

Jaj istenem, hova legyek,

Mikor semmim sincsen!

Mostan hevertebben egy dolgot mondanék,
Dolgom iránt arra mert igen ráérnék,
Ha a fehérsereg meg nem haragudnék,
Róluk egy éneket majdan énekelnék.

Ha hétfőre kelvén, kender munkát tészesz,
Egész esztendeig mind csak beteg lészesz.
Aprólék marhádban igen sok kárt vészesz,
Elveszik tehened hasznát, azon vesztesz.

Közpéldában szokta fehérnép mondani :
Kedden, szerdán, két nap, soha se jó fenni ;
Sőt azon napokon nem jó motolálni,
Mert az olyan fonal nem jól fog megkelti.

Csütörtökön ilyen magyarázat vagyom :
Hogyha este fonnak, ördög örül azon,
Ott sok üres orsót hány be az ablakon,
Rettenetes zörgést támaszt a padláson.

Pénteked kenderre nem jó igen nézni,
Keze-lába, ki fon, meg fog zsugorodni.
Szombaton szokták jól a rokkát eldugni,
Hétfőn, kedden, szerdán rá érnek keresni.

Tehát, jó fehérnép, így vagyom dolgotok,
Hogy hat nap egy héten ünnepet tartsatok,
A kendermunkának ellene mondjatok,
A konyhán belőle jó tüzet rakjatok.

Rossz ember volt, elsőben ki csinált orsót,
Megérdemlett volna teste metélve sót.
Nem érdemlett volna meg, hidd, egy szem borsót,
Áldott ember volt, ki csinált pintes korsót.

A JOBBÁGY.

Viczeispán, perczeptor, főnotárius.

Főbíró, viczebíró, komiszárius.

Hát az a sok mennykő esküdt,

Hát az a sok mennykő esküdt,

Arkivárius !

Mind a száját tátja

A szegény parasztra,

Mint hernyó harasztra.

Exaktor, inspektor és a tisztartó,

Számtartó, kasznárok és az ispánok.

Hát az a sok kujon hajdú,

Hát az a sok kujon hajdú,

Falusi bírák !

Mind a száját tátja

A szegény parasztra,

Mint hernyó harasztra.

Káptalan, esperes és plébánosok,

Káplánok, mesterek és harangozók.

Hát az a sok kámzsás barát,

Hát az a sok kámzsás barát

És mendikánsok !

Mind a száját tátja

A szegény parasztra,

Mint hernyó harasztra.

Dekánok, tógások, predikátorok,

Doktorok, orvosok, mind huzó-vonók.

Hát az a sok fránya borbély,

Hát az a sok fránya borbély,

Patikárosok !

Mind a száját tátja

A szegény parasztra,

Mint hernyó harasztra.

Kocsmáros és kellner, úgy mészárosok,
Molnárok, birkások és árendások.
Hát az a sok csalárd legény
Hát az a sok csalárd legény,
És a kalmárok!

Mind a száját tátja
A szegény parasztra,
Mint hernyó harasztra.

Szénával, abrakkal, a sok robottal
Ha nem szolgálsz, hátad verik botokkal
Hát az a sok fene forspont,
Hát az a sok fene forspont
És a porció!

Mind a száját tátja
A szegény parasztra,
Mint hernyó harasztra.

GYERE PAJTÁS KATONÁNAK.

Ha meguntad életedet,
Feleséged, gyermekedet :
Haj, gyere pajtás katonának !
— Jaj, dehogy megyek, mert levágnak !

Ne félj pajtás, nem bántanak :
Csak a karddal tapogatnak.
Haj, gyere pajtás katonának !
— Jaj, dehogy megyek, mert levágnak !

Ha nem tudtál gyalogolni :
Megtanítunk lovagolni !
Haj, gyere pajtás katonának !
— Jaj, dehogy megyek, mert levágnak !

Ha nem tudtál imádkozni :
Megtanítunk dohányozni.
Haj, gyere pajtás katonának !
— Jaj, nem megyek én, mert levágnak !

KATONAVILÁG.

Megbolondult a világ,
Fegyverben az ország,
Elmúlt már a békesség,
Támadt sok ellenség,
Összevesztek királyok,
Nagy hatalmas országok,
Uri méltóságok.

Szegény magyar nemzet is
Bánatját ujitja :
Mert királyné asszonyunk
Táborban hivatja.
Készül minden vármegye,
Az országnak jobb része :
Mert kénytelen véle !

Katonát ad nemesség,
Hajdut a szegénység ;
Mindeniket sulyosan
Nyomja a nagy inség ;
Lovat, kantárt, karabélyt,
Kardot, pisztolyt, pantallért,
Készítnek új mundért.

Búslakodik, bánkodik
Gazda ő magába :
Nagy-kelletlen, kedvetlen
Nyúl a ládjába,
Előveszi erszényét,
Számlálgatja költségét —
Régi keresményét.

Gyakorta gyúlnak egyben
Falu gyűlésében,
Pörlekednek egymással
Hol egy, hol más helyben.
Majd üstökbe is kapnak,
Erősen káromkodnak,
Nagy haragban vannak.

A katona vigan van,
Iszik, csókolódik ;
Gazdasszony szomorkodik —
Szívében bánkódik :
Mert megürült ládája,
Oda köntöse ára —
Kelt a katonára.

Összeülnek némelykor
Szomszéd asszonyával,
Panaszkodnak egymásnak
Jutka leányával ;
Mondja szegény : mit tegyünk ?
Borralalót hol vegyünk ?
Csizmát is min vegyünk ?

Nem régiben eladtam
Egy pár kappankámat,
Tikom, ludam, kenderem,
Kevés olajkámat :
Abból reám mi esett ?
Az, mit uram keresett :
Eb szájába esett.

Nem azért neveltem föl
Egynehány csibécskét,
Kiért adott a tikász
Egy kevés pénzecskét :
Hogy katonára költsem,
Az ő erszényét töltssem,
Szobáját is fűtsem.

Elvitte az uramnak
Egy szép paripáját,
A nyakába vetette
Rozsdás karabélyát ;
Egy aranyos szép nyergét,
Péter bátyám fegyverét,
Abaköponyegjét.

Bárcsak immár valami
Kis pénzecském volna,
A melyen az urammal
Bort ihattam volna !
De ime mind elhúzták,
Katonára prédálták, —
Inségem nem szánták.

Jaj, édes komámasszony
Bezzeg pórul járánk !
Pálinkára valóból
Ugyan kipszutulánk !
A kasból is kifogyott,
Erszényből is kikopott . . .
Igyunk már egy kortyot.

— Hallod-é, komámasszony,
Ne gyötörd magadat !
Gyere hozzám jó reggel,
Megöntöm torkodat !

Maradt még ama kasban,
Lisztem, búzám hordóban —
Jó lesz égett — borra !

Elküldtem a szolgálót
Két font pecsenyéért,
Katicza lányomat is
Két pint jó színborért
Tedd félre most rokkadat,
Hagyd holnapra dolgodat,
Készítsd a torkodat !

Megeheti az uram
Sovány kenyerét is,
Megihatja reája
A kut friss vizét is ;
Nem szeretem a dolgát,
Rosszul forgatja magát —
Nem tudja a módját.

Jó ember a kocsmáros,
Megalkudtam véle :
Hogy az uramnak szólna —
Nem kell félni tőle !
Nosza tehát csak igyunk,
Mert itt jó helyen vagyunk,
Estig dorbézoljunk.

Jó bort kezdett csárdában
Tegnap a csaplárné :
Nála iszik, vigan van
Nyalka katonáné ;
Vonjad cigány a nótát !
Ne kíméljed a húrját ! . . .
Megadom az árát.

Jer be rózsám katona,
No járjunk egy tánczot!
Majd a nyakadba vetek
Egy szép aranylánczot.
Heje-huja katonám,
Gyöngyvirágom, tulipán —
Édes majoránám!

MUSZTAFÁ, KARAFÁ . . .

Musztafa, Karafa és az akasztófa,
Mindezen három fa: mind a három rossz ta.

Körtefa, körtefa, gyöngyösi körtefa,
A szegény katona megpihen alatta.

Karddal szántja földét, vérrel boronálja,
Mégis ő felségét igazán szolgálja.

MAGYARUL.

Rákosmezőn egykor, pesti vásárkor,
Túl a Tiszán levő csikós bundástul,
Dudástul, bundástul,
Három itcze finom borra befordul.

Azt kérdezik az ottvalók tréfából,
Ha tudnak-e túl a Tiszán magyarul,
Tiszán túl, magyarul?
Felel nékik ezen csikós tréfából:

Túl a Tiszán iszik magyar kulacsbul,
Jó paprikás hust is eszik bográcsbul.
Tiszán túl, bográcsbul,
Ugyan bizony, helyesen van magyarul.

Túl a Dunán iszik magyar glázlibul,
A rozsprádlit is megeszi czintálbul.

Dunán túl, glázlibul!

Ebugatta módon van ez magyarul,

Korcsmárosné nálunk beszél magyarul,
Itten pedig, a mint hallom, németül.

Tiszán tul: magyarul,

Nem is fér ki a német szó torkábul.

Plébános és prédikátor Tiszán túl,
Orosz pap is prédikál csak magyarul.

Dunán túl, a magyar szótul németül,

Vagy ráczul, majd megfúl.

VIRÁGÉNEKEK.

— Pótlék a Kiházasító dalokhoz. —

KOSARAZÓ.

Esik az eső,
Hajlik a vessző,
Király uram, Kit adsz mellém,
Kivel haza menjek?
Adok én néked,
Szerzek én néked
Egy szép ifju legényt :
Ezt a Kovács Lőrinczet.

Nem szeretem őtet,
Ő sem engemet ;
Rút ő maga,
Rút ruhája,
Tüske a szakálla;
Ördög beretválja,
Tolvaj komendálja.

Szeretem őtet,
Ő is engemet :
Szép ő maga,

Szép ruhája,
Kertben járó
Bokrétája,
Aranyos orczája,
Gyűrűm az ujjára,
Ragyog az utczára,
Kötöm pántlikára,
Vezetem a kertbe
Leszakasztok
Egy szép rózsát,
Adom a kezébe.

Reggel kaszáltam,
Délig salingáltam,
Salingámra szállott
Két szép fehér páva :
Egyik fehér páva,
Kovács Lőrincz volna,
Másik fehér páva
Kocsis Klára volna.
Kincsem rózsám,
Gyere velem !

KÉT SZÁL PÜNKÖSDRÓZSA...

Két szál pünkösdrózsa
Lehajlott az útra ;
Nincs ki leszakassza,
Csak úgy hervad rajta.

Szakaszd le, te Roszka,
Kösd meg bokkrétára,
Tedd a Kovács Sándor
Csárdás kalapjára.

Bele is teheted,
Meg is viselheted,
Lánynak lányságáért,
Szép ifjúságáért.

HA ÉN FALU VÉGÉN ..

Ha én falu végén
Folyó víz lehetnék,
Kincsem a Károlynak
Izenetet hoznék :

Add oda, Károlyom,
Fehér zsebkendődet,
Hadd törölgessem le
Sűrű könnyeimet.

Ládájába teszi,
Valahányszor veszi,
Mindig csak azt mondja :
Szivem Károly adta.

LEGÉNYOSZTÁLY,

Tele kertem zsályával,
Szerelemnek lángjával.
Gyöngye viola,
Szivem szép rózsa !

A Katinak nem jutott,
Jaj de megharagudott !
Gyöngye viola, stb.

A holtai kis lányok
Legényeket osztának.
Gyöngye viola,
Szivem szép rózsa !

Ha még egyszer osztatik,
A Nagy Ferkó adatik.
Gyöngye viola, stb.

FEHÉR VIRÁG . . .

Fehér virág pipitér, pipitér,
Ez a Szidi ha mit ér, ha mit ér ;
A szoknyája ugrósan nem állna :
— Ez a Jóska utána sem járna.

Mondtam Jóska, ne vedd el, ne vedd el,
Nem győződ meg selyem keszkenővel :
Egyet köt a fejire, nyakára,
Hármat meg a karcsú derekára.

A TEJ.

Ez a Mári tejet vitt, mind ellöcsögtette,
Utána ment a Sándor, mind föltörülgette.
Ej, üstöm, aranyom, gyönyörű virágom,
Bárcsak egyszer lehetne véled vigasságom !

ELMENT A PISTA . . .

Elment a Pista kaszálni,
Nem tudott jó rendet vágni ;
Tudta a Julcsát szeretni,
Julcsának kedvit keresni.

PALI ÉS FÁNI.

Ne egy marok gesztenye,	Hogyha kérdik : ki Pali,
Vidd el Duna szélire,	Mondd meg : a Bosnyák Pali ;
Ottan add egy legénynek :	Hogyha kérdik : ki Fáni,
Pali nevezetűnek.	Mondd meg, hogy a Tóth Fáni.

Ez a Fáni a kis kertben, czita-czit !
Író toll van a kezében, czita-czit !
Csak azt írja levelében :
Bosnyák Pali van kedvében, czita-czit !

Ez a Fáni pogácsája, czita-czit,
Finczöt rúgott a kályhába, czita-czit!
Hová, háová szép pogácsa?
Bosnyák Pali szürujjába, czita-czit!

TAVASZ.

Megjött a tavasz,	Sétál a Ferkó,
Felnőtt minden gaz,	Koczog az ajtón:
Amott sétál én angyalom,	Szivem Mári, aluszol-e?
Látom bizony azt.	Nyisd fel az ajtót!

Nem aluszom én,
Fel is nyitom én,
Azt a piros két orczádat
Megcsókolom én.

KÖRTESZEDÉS.

Tüskés körte hull az útra,
Ez a kis lány megy a kútra:
Tüskés körtét szedegeti,
Ezt a legényt ölelgeti.

AMOTT VAGYON EGY KIS ERDŐ...

Amott vagyon egy kis erdő,	Adjon Isten fergeteget
Jaj de kerék a!	Jövő éjtszakára,
Abba vagyon egy almafa,	Hadd mossa el mindakettőt
Jaj de magas a!	A Duna partjára:
Egyik ágán ez a Veszt	Ezt a Vesztit a partjára,
Ugy megfurulyál,	Rozmaring módjára,
Másik ágán ez a Nacza	Azt a Naczát közepibe,
Ugy megsirdogál.	Tulipán módjára!

SZÉLES A TISZA . . .

Széles a Tisza, keskeny a partja,
Nincs olyan legény, ki átalussza ;
Veszi átalussza, vissza is az usza,
Lesz olyan legény !

Leteszi a szűrét rózsafa mellé,
Lehajtja a fejét a Nacza mellé :
Nacza járj utánna, rétest vigy utánna,
Legyél olyan lány !

Adjon Isten egy kis essőt
Jövő éjtszakára,
Hadd mossa el mind a kettőt
A Tisza partjára :
Az egyiket rozsmaring módjára,
A másikat tulipán módjára.

NACZA NÉNI . . .

Nacza néni káposztát főz,
Feje fölött megy föl a gőz,
Hányja-veti a kalánját :
Kinek adja Kati lányát ?
Ne búsuljon szegény feje,
Bokor Józsi lesz a veje.

A KORDÉLY.

Ez a Gyula a kordélyt
Előkészítette,
Ez a Mári ő magát
Beléhelyeztette,
Átmentek a Tiszán,
Duna városába,
Ott ölelgetik egymást
Kordély hátuljába.

Mért jöttél, mit keressz ?
Nem az én uram vagy !
Az én uram nem ilyen
Tesze-tusza, mint te :
Kócz a szakálla,
Petrezselyem bajsza,
Mosogató rongyból van
Az inge hátulja.

ÉNEK SZŰZ MÁRIÁHOZ.

Magyarok királynéja,
Boldogságos szűzanya,
Mária !

Néked áldoz magyar szív,
Mely hozzád örökre hív,
Mária !

Oh Mária,
Krisztus anyja,
Esedezz híveidért ;
A te magyar népedért,
Mária !

Im hozzád folyamodunk,
Mert benned bizakodunk,
Mária !

Segíts szenvedésinkben,
Bokros keserveinkben,
Mária !

Oh Mária,
Krisztus anyja,
Esedezz híveidért,
A te magyar népedért,
Mária !

Tekints le országodra,
Te árva fiaidra,
Mária !
Néked élünk és halunk,
Te híveid maradunk,
Mária !

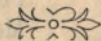
Oh Mária,
Krisztus anyja,
Esedezz híveidért,
A te magyar népedért,
Mária.

Magyarid szószólója,
Ügyökben pártfogója,
Mária !
Hallgasd könyörgésünket,
Inségben nyögésünket
Mária !

Oh Mária,
Krisztus anyja,
Esedezz híveidért,
A te magyar népedért,
Mária !

Légy utolsó óránkban,
Segítők halálunkban,
Mária !
Légy halálunk óráján
Velünk az élet után,
Mária !

Oh Mária,
Krisztus anyja,
Esedezz híveidért,
A te magyar népedért,
Mária !

TARTALOMJEGYZÉK.

	Oldal		Oldal
Balladák, románczok és rokonművek.			
Júlia szép leány	7	A tréfás juhász	52
A királyfi	9	A megölt legény	53
Három árva	12	Ifjú Jánosné	54
Görög Ilona	13	Árva Giliczéről	55
Ihon nevedek	15	Ugron János	56
Bátori Boldizsár	16	Betlen Anna	57
Szép Ilona	18	A posta	59
A megszökött és visszatért feleség. A)	19	A székely katona	60
A megszökött és visszatért menyecske. B)	22	Szép Julia	61
A hegyi tolvaj	23	A asszony	62
Barcsai	24	Budai Ilona	63
Asszonytörvény	25	Szücs Maris	65
Kapitányné leszek	26	Kádár Kata	66
Fehér László	27	Homlodi Zsuzsánna	69
Magyarósi Tamás	31	A gyáva	71
Végrendelet	32	Fogarasi István	71
Kis Gerő Istvánné	33	Fogadás	73
A sárga hasu kígyó	35	Kicsi nemes legény	74
Kőmfves Kelemen	37	János	74
Siroki erdőben	41	Dancsuj Dávid	75
Szomszéd legény Gyurka ..	41	Sári asszony	76
Az kell nekem! A)	43	Kerekes Izsák	78
B)	44	A bölcső mellett	80
Mikor jön vissza	44	A vendéglátó anya	80
Anyám és én	45	Biró Máté	81
Kata és én	46	Hajnalban, hajnal előtt.	83
Biró Szép Anna	48	A fogoly katona	84
A halálra tánczoltatott leány	51	A sereg	86
		A rab legény	86
		A páva	87
		Levél a rabságból	87
		Három tolvaj legény	88
		Uj legény	88

A kisasszony	89
A sebesült vitéz	90
A Pipa-csárdában	90
Tulsó soron	91
A leczke	92
A hamis asszony	93
Az ajtón	93
Ló és leány	94
Pista bácsi	94
A molnárlegény kedvese	95
Gegő és Kati	95
Eső alatt	96
Mihály gazda	96
Gombosné	97
A megégett gulyáslegény	98
Az én lovam	98
Nincsen széna	99
Kispál Imre	99
Gyöngye Andris	100
Balog Józsi	100
Forró Julis	101
Déne Józsi	102
Oláh Péter	102
Az ebfalli nagy futás	103

Virágénekek.

Szentiváni ének.

Tűzrakó dal	109
Virágos Szent János hívása ..	109
Tűzgrás	109
Kiházásítás	110
Virágok vetélkedése	110
Dió-dal	111
Cseresznye-dal	111
Mária-ének	111
Kútba nézés	111

Kiházásító dalok.

A három virág	112
Sohasem tartottam	113
Duna partján két szép nád- szál	114
Aj, én is tartottam	114
Fáj a szívem ezekért	115
Szőlőhegybe, temetőbe	115
Zsuzsa asszony — Jancsi uram	116
Az én kutyám	116
És kimenék	116

Oda künn a csöngőben	116
Törökbúza pogácsának	117
Viszik, viszik a szilvát	117
Sárga csikó, csengő rajta ...	117
A violát	119
Teli kertem zsályával	119
Ingót-bingót termett a fa ...	119
Tűz villog, nap ragyog	120
Barátim, pajtásim	120
Oh, én édes karvalykám	121
Pávaének	121
Kizöldült	122
Egy szombaton este	122
Csikóközepében	122
Haj, fűrjecsém	123
Város végén	124
A szebeni piacon	124
Kőház mellett	125
Hess, légy	125
Kicsi dobos	126
Uppá, czuppá, féltékenő	126
Három itcze köménymag	126
Romlik szívem	127
Nyerít a ló	127
Égből szállott dali madár ...	127
Diákutcán	127
Rózi asszony szép bokája ...	128
Kivirágzott a diófa	128
Széles víz a Rajna	129
A két leány	129
Egykor két leány	130
A három leány	131
A vén leány	134
Regős ének	134

Pásztorélet, betyárélet.

Az alföldi csikós	139
Juhászbojtár dala	139
Nem kell nékem köpönyeg ...	141
A béres	141
Ősz az idő	142
A kónyi csósz	142
Víg élet	143
Aladáron	143
Korcsmárosné	143
Kiszáradt	144
Dömötör felé	144
Debreczeni kerek erdő	144

	Oldal
Kiszáradt a tóból...	145
Kanászdal	145
Szárazság...	145
Kanász voltam...	145
A nyáj után	145
Megállott a gulya...	146
A megyesi pusztán	146
Nem akar a vezérürüm legelni..	147
Volt paripám...	148
A juh	148
Karikába...	148
Itthon van-e a kanász?	149
Született engem az anyám...	149
Falkám között...	149
Juhászdal	149
Szép asszony juhásza...	150
Eszterházi kanász nótája ..	150
Gulyás vagyok	151
Be van az én szűröm ujjja kötve	151
Betyár-élet	151
Bogár Imre	153
Igyál!...	154
Én is voltam kis Bácskába..	154
Erdők, mezők...	154
Szól a csengőm	154
Jöhet már!	155
Rózsa Sándor	155
A Széchenyi szép gulyája ..	156
Barabás	156
Bácskában	156
Angyal Bandi	157
A jó csikó	159
Csehó Pista	159
Isten hozzád, szülöttem föld...	160
Betyár vagyok	160
A juhászbojtár	161
Hitel	161
Tisza partján...	162
A lótolvaj	163
A betyár utazólevele	163
Az ártatlan	164
Horvát Jóska	164
Tolvajpraktika	165
Bimbó Jóska	165
Hat csikóért	166
Ugy ég a tűz, ha lobog	167
Az egyesben	167
A kocsmárosleány	167

	Oldal
Tömlöczben	168
Jáger Jóska	169
Sobri Jóska az erdőbe...	169
A betyár búja	170
Sobri	170
A légrádi révnél	171
A kovácsnál	171
Mikor még én kicsin voltam...	172
Már ezután sokat járok	172
Van kantárom	172
Felsőföldi betyárgyerek	173
A ló nyoma	173
Bujdosóban	173
Jó volna ellopni	173
Nagy a világ	173
Jankováci pusztában	174
Miháldiban	174
Juhász András	175
Rózsa Sándor	175
A marczali nagy rablás	176
A betyár kedvese	178

Haza és király.

Ének István királyról	181
Buga Jakab éneke	182
Jaj már minékünk	183
A marakodók	183
Hazám	183
Galiczia szélén	183
Szomorúság	183
Katonáné	184
Tiszaparttra	186
Fuvom az éneket	186
Kis-Hodájon	187
Észak felől	187
A gőzösnek	188
Zsindelyezik a soproni nagy kocsmát	188
A tatai templom előtt	188
Nem soká eszem az apám ke- nyerét	189
Huszár leszek	189
Ütközet előtt	189
Csak egy kérés	190
Elküldötte Ferencz császár	190
Bucsú Olmüztől	191
Besorozott a német	191
Hetven póstányira	192

	Oldal
Perczel Móricz	193
Jaj be magas hegyet látok ! ..	193
Ujság	193
Ne tanítson engem senki	194
Borju és bakkancs	194
Kese füle, farka van	194
Sohasem vétettem	195
Ki a huszár?	195
Tiszán-Dunán	196
Ezer esztendeje	196
Felszántom a király udvarát ..	196
De meguntam	197
Erre, arra Orsovára	197
A Miklós-huszár	197
Kócsagtollam	197
Harcban és harc után	198
Isten hozzád, Nógrád !	198
Elkészült már	198
Édes anyám, miért szültél ..	199
Édes anyám, édes anyám	199
De szeretnék a császárral be- szélni	199
Szent-Miklóstra	200
A király ruhája	200
Sárga városháza	201
Vármegyeház	201
Sárga ló	201
Király katonája	202
Nem bánom én	202
Lovasból bakancsos	203
Szép a huszár	204
Már eljött az a nap	204
Sárgára van	204
A szegedi kaszárnya	205
Megy a gőzös	205
Bátorkeszin	205
Ha bemegyek	205
Zsindelyezik	206
Kiállottam	206
Már minálunk	206
Eger felől jön a török	207
A huszár	207
Nem őrzöm én	207
A katonának	208
A szegyenlős	208
Árva vagyok	209
Ferencz József hivat	209
Az a legény	209

	Oldal
A gyálai csárda	209
Magyar huszár	210
Sárga lábu csirke	210

Borközi állapot.

A kánai menyekző	213
Tekeres-kukurosz fának	214
Bor	215
Bortus	216
Viz és bor	217
Csak hadd maradjon	218
Nincsen a világon	219
Vendégség	219
Igyunk !	220
Jó a somlai is	221
Miért jó?	221
Gyerünk, menjünk a kocsmába	221
Pálinka és bor	222
A borraivaló	222
Nosza legény !	222
Teli hordó	222
Adj kezembe	223
Addig verjed	223
Nem messze van ide Makó ..	223
Haragszik a gazda	223
Tessék !	224
Igyál, Rozália !	224
Marczin zsidónál	224
Bor és viz	224
Megiszom én a jó bort	225
Ha én egy	225
Egyik szőlőtöke fehér	226
Oh én édes pintes üvegem ..	226
Félre tőlem	226
Lúd és ember	227
Csak azt mondják	227
Mindig innám, ha volna	227
Életemnek végóráját	228
Jó bor kell	228
Komám asszony	228
Tartsa Isten, tartsa !	230
Adjon Isten	231
Jaj, de kutya kedvem van ..	231
Jó bor	231
Búcsú az észtől	231
Mikor rám kerül	231
Hej, kis korsó !	232

Tréfa és gúny.

A jobbágy sorsa	235
Kicsinyke még	236
Izent nékem	237
Minek?	238
A kúnsági lányok	238
Leesett a pinczelakat	239
Kiment a ház	239
Bátyó felesége	239
Réz tepsziben	240
A sárkányi leányok	240
A cigány feleség	240
Jó az uram	241
Ez a kis lány csak egyre tagadja	241
Elment az én uram Pestre ...	241
Jó volt	241
Uram részeg	242
Rossz tejet szopott	242
A derék bíró	242
Nincsetlenség	243
Mindenkinek van	243
A két kakas	243
Akármilyen vén	244
Hunczut	244
Vén asszony, vén ember ...	244
Olyan az asszony	245
A gyöngyösi lányok	245
Három éli van a sásnak ...	246
Szépség	246
A cigány baja	246
Mondd meg rajkó	247
A cigányasszony	248
Kolobóczy száraz kóró	248
Kaposi síkon	248
Már minálunk	248
Harmatos a	248
Nagynénike	249
Ide s tova	249
Ha engemet	249
Olcsó vásár	249
Hej liba, hej dunna	250
Dénes Éva	250
Fehér szőlő, bakator	250
Mikor tánczol a remete ...	250
Hogyha engem valaki	251
Sárga csizma	251
Ördög bujjék a piros cipődbe	251

Sári lányom	251
Három szekér széna, szalma ...	251
Nem káposzta	252
Leesett a makk	252
Én azt megteszem	252
A barátok	253
A jegyzősegéd	253
Sánta Marcsi	253
Rébék Józsi	253
Csimáné	254
Barna pösze	254
Bagdi	255
Vagyok olyan	255
Az Isten éltesse	256
Bazsa Mári	256
Betűnóta	257

Vegyes.

Pártabucsuztató	263
Rigó és gerlicze	265
Nyomoruság az életem ...	265
Amoda egy virág	266
Erdő, erdő, kerek erdő ...	266
Ide künn a zöld erdőben ...	266
Egykor és most	266
A varjak	267
A héja	267
Kapum előtt halastó	267
Drága asszony, olcsó legény ..	268
Meg is házasodnám	268
Házasodni, férjhez menni ..	269
Melyik a jó?	269
A mig megházasodik	270
Választás	270
Galamb helyett ölyv	270
Szűkebben.	270
Magas dombról	270
Lám, megmondtam, ne vedd el	271
Mi kell neki	271
Jaj de csinos kis katlan... ..	271
Ej, zsidó lány	271
Intés a legénynek	272
Nem mind ezüst	273
Czifra kapu	273
A molnárleány	274
Leány élete, legény élete ...	274
Nem idevaló születés	274
Árva vagyok	275

	Oldal
A mostoha	275
Nékem is volt édesanyám ...	275
Ez a szemem	275
A molnárnál.....	276
Molnárlegény voltam én	276
Haragszom én arra szóra....	276
A sümegi piaczon	277
Kis kalapom	277
Mérges gazda	277
Rossz gazda.....	278
Sovány bér	278
Jó gazda: asszony nincs ...	278
Mért nincs a béresnek ereje?..	278
A palánki csárdába	278
Kiaszott a diófa	279
A szolgálégény	279
Zörög a kocsí... ..	279
Elszáradt a bodzafa... ..	279
Megfogom az ökröm szarvát...	280
Szálláskeresés	280
Elvitte a gólya	280
A félnék	281
Megszáradt sziv	281
Kisdergesci kákaberek	281
Én vagyok a magyar gyerek	281
Szegénység	282
Rossz jel	282
A nagy gége.....	282
Adjon isten minden jót	283
Megáll bíró	283
Harangoznak	283
A kútnál	283
Meggyuladt az uzsorai csárda...	283
Jaj de bánom, hogy én ha- lászszá lettem	284
Az én lovam	284
A világ	284
Zengenek az erdők	284
Kis lány	285

	Oldal
Fáj a kutyámnak	285
Béres, kocsis legény	285
Ha csak egy van l.....	286
Ess az esső	286
Ha a diák	286
A párnás tánczdal	286
Kirikoty mese	287
Legénység vagy házasság....	290
A kérők	292
Kosár.....	294
Mindenkinek van	295
Szép kis feleség	295
Lakodalmi gjajd	295
Borúra derű.....	297
Nincsenség	299
Mostan hevertemben	300
A jobbágy	301
Gyere pajtás katonának	302
Katonavilág	303
Musztafa, Karafa	305
Magyarul	305

Virágénekek,

Kosarazó	307
Két szál pünkösdrózsa	308
Ha én falu végén	308
Legényosztály	308
Fehér virág	309
A tej	309
Elment a Pista	309
Pali és Fáni.....	309
Tavasz	310
Körteszedés	310
Amott vagyok egy kis erdő... ..	310
Széles a Tisza	311
Nacza néni	311
A kordély.....	311
Ének Szűz Máriához	312

KÉPEK JEGYZÉKE.

A kép tárgya :	A művész neve :	Lapszám
A királyfi	<i>Hegedüs</i>	9. oldal
Kőmíves Kelemen	<i>Juszkó</i>	37. »
Kádár Kata	»	66. »
Ló és leány	»	94. »
Egykor két leány	»	130. »
A betyár utazólevele	»	163. »
Az a legény	»	209. »
Üzent nékem	»	247. »
Egykor és most	<i>Barsy</i>	266. »

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK KÖNYVTÁR BUDAPEST

A
M
R

W
K